Impresiile unui Toma-Didymus drumeț pe Camino Primitivo
Jurnal de călătorie

4 august – 25 august 2021

Albergue de peregrinos de Bodenaya, Asturias – Camino Primitivo

Prefață

După cum e ușor de ghicit, numele de Camino Primitivo este Calea folosită în urmă cu mai bine de o mie de ani de acela care este considerat ca fiind primul pelerin, regele Alfonso II El Casto al Asturiei.

Calea Primitivă este una dintre cele mai frumoase și spirituale rute ale Căilor spre Santiago de Compostela, dar și una din trasele care necesită o bună pregătire fizică, asta pentru a ne ajuta să înfruntăm traseul său solicitant.

Camino Primitivo este cea mai veche cale documentată pe care o putem alege pentru pelerinajul spre Santiago de Compostela, dar curios este faptul că acest traseu este unul dintre cel mai puțin ales de pelerini. Aspectul său îl face un traseu solicitant fizic, dar bogat din punct de vedere emoțional. Este Calea cea mai spirituală și autentică pe care o putem găsi.

Singurătatea unor porțiuni de drum face din Camino Primitivo un paradis pentru cei care caută să-și descopere și să-și redescopere sinele interior. Este unul dintre cele mai frumoase și liniștite drumuri din întreaga peninsulă.

Dar de ce a devenit acesta un traseu de pelerinaj? Cu mai mult de o mie de ani în urmă, regele Alfonso al II-lea El Casto a urmat această cale pentru a vizita rămășițele apostolului Iacob la Santiago și a început ceea ce acum cunoaștem sub numele de Calea Primitivă. Timp de secole,

creștinii din toată Europa l-au urmat. Cu toate acestea, astăzi este unul dintre drumurile mai puțin circulate. Această scădere a numărului de pelerini se datorează popularității căii franceze în Evul Mediu. Cererea fizică cerută de Camino Primitivo în contrast cu accesibilitatea bună a Camino Frances a dus la abandonarea acesteia.

Apostolul Iacob de la Santiago sau Santiago el Mayor a fost un evanghelizator în Gallaecia antică înainte de a muri. Între 41 și 44 d.Hr. a fost asasinat din ordinul împăratului Irod Agripa I la Ierusalim. Discipolii săi, știind că nu-l pot îngropa în acea țară, decid să-l transporte într-o barcă de piatră în Galicia. Conform legendei, l-au dus acolo unde se întâlnesc râurile Ulla și Sar. Aproape de acest punct l-au îngropat într-un pavilion roman în mijlocul unei păduri.

Legenda spune că în acea zonă au existat mulți ani mai târziu un pustnic pe nume Pelayo, care a început să audă voci cerești și să vadă lumini care îl îndrumau către mormântul apostolului.

Episcopul Iria-Flavia, aflând despre eveniment, s-a apropiat pentru a-l verifica. Era anul 813 d.Hr. Episcopul Teodomiro de Iria a confirmat că rămășițele lui Santiago el Mayor și doi dintre discipolii săi, Atanasio și Teodoro, au fost găsite în acel mormânt. El a trimis o notificare regelui asturian Alfonso II, care și-a început pelerinajul la locul de înmormântare pentru a confirma ceea ce a spus episcopul, începând astfel primul pelerinaj, Camino de Santiago.

Din acest motiv, Alfonso II El Casto este cunoscut ca fiind primul pelerin din istorie și Camino Primitivo ca traseul original al Camino de Santiago. După el, mulți pelerini au decis să înceapă mersul pe jos spre Campus Stellae (Compostela).

Camino de Santiago Primitivo este cunoscut drept traseul pe care, din Oviedo, regele asturian Alfonso II a întreprins un pelerinaj, în secolul al IX-lea, pentru a venera rămășițele apostolului Iacob Santiago, al cărui mormânt a fost descoperit cu câțiva ani mai devreme în Compostela.

În ciuda faptului că este unul dintre primele pelerinaje documentate din istorie, Camino Primitivo este mult mai puțin cunoscut decât alte rute de pelerinaj, precum Calea Franceză, Calea Argintului sau așa-numitul Camino de la Costa. Cu toate acestea, în ultimele timpuri a fost redescoperit de tot mai mulți pelerini datorită faptului că, după decenii de uitare, a început să fie dotat cu indicațiile și serviciile necesare mersului.

Traseul actual, grație știrilor documentare păstrate, reproduce cu fidelitate itinerarul pe care monarhul asturian l-a făcut. O parte a orașului Oviedo - sediul curții asturiene pe vremea regelui Casto - este punctul de plecare. Traseul se îndreptă spre vest; traversând teritoriile Grado, Salas, Tineo, Allande și Grandas de Salime.

De aici, după ce a trecut de punctul cunoscut sub numele de Alto del Acebo, Camino pătrunde pe ținuturile Galiciei prin Regiunea A Fonsagrada, începând cu o coborâre ușoară care, după traversarea orașului istoric Lugo, va duce la Palas de Rei, de unde, la doar trei zile, ajungi la Santiago de Compostela, conectândute cu Calea Franceză.

Camino Primitivo are 3 ramuri sau variante minore: prima dintre ele este cunoscută sub numele de Ruta spitalelor care, din vecinătatea Tineo, duce la Alto del Palo fără a traversa Pola de Allande. Al doilea se numește Variante de Sobrado, pornind de la capitala Lugo și, după ce a traversat municipalitățile Sobrado, Friol și Boimorto, face legătura cu Calea Franceză în Arzúa. A treia dintre ele constă dintr-o ramură scurtă care, în loc să se alăture drumului principal din Palas de Rei, câștigă câțiva kilometri până în orașul Melide.

Într-o asemenea companie, nu putea Toma Didymus să lipsească, deci , hai la drum …

Gata de plecare

Suntem deasupra Curți de Argeș

Nu sunt teroriști, suntem doar în avion

Zilele se scurg vertiginos. Pregătirile sunt făcute până în cel mai mic amănunt.

Veștile despre pseudo pandemia de covid se succed fără o logică ușor de urmărit. Dacă anul trecut, în plină criză generată de niște slugi de la OMS era în toi și am mers și ne-am întors fără probleme, anul acesta, cei care conduc in facto lumea, au înăsprit represiunea asupra populației, reușind performanța de a spăla și lustrui creierile bieților oameni.

Ca să putem păși în aeroport, a trebuit să completăm un formular online și să plătim 440 lei pe teste anticovid, teste la care bineînțeles nu s-a uitat nimeni și nici nu ne-a întrebat de ele.

Și aceste ultime activități fiind bifate, cu rucsacele în spate, plecăm la București de unde mâine ne vom îmbarca în cursa de Barcelona, începând astfel marșul de apropiere către Camino Primitivo.

04 august 2021

A venit și ziua mult așteptată. Bagajul e gata, entuziasmul ”zburdă” în voie, totul e pregătit pentru noua aventură, aventură sau mai bine spus ”călătorie înspre mine”.
Ca niște pelerini disciplinați, am completat formularele de intrare în Spania, iar pe 2 august ne-am oferit să acceptăm să ni se bage un băț în nas pentru recoltarea de probe. Pe 3 august am primit rezultatul ca fiind negativ, așa că totul e sub control.

Avionul pleacă la ora 17,40. Pentru siguranță, ne-am prezentat la aeroport la ora 14,00.
La ora 13,00 vine un Uber care ne duce la Aeroport. Suntem înarmați cu nerăbdare pentru a păși pe Camino din nou, dar și cu un test negativ și QR pentru spanioli.

Cină la hotel

Gata de plecare spre Oviedo

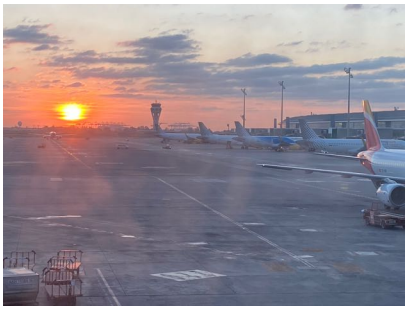

Soarele ne întâmpină cu prietenie

Iată-ne la Oviedo (Aeroport Asturias)

Cu o zi înainte am încercat să fac check-in online, dar nu am reușit. Pagina nu funcționa, așa că sunt nevoit să îl fac iar în aeroport, ca și anul trecut când a trebuit să plătesc la ghișeul companiei 80 euro pentru check-in.

De data asta sunt norocos. Am ajuns cu puțin înainte de a se închide check-in online, ce putea fi accesat doar de la ghișeul companiei. Alt noroc a fost că fata de la ghișeu s-a oferit să mă ajute să fac check-in gratis.

La aeroport stupoare, nimeni nu ne întreabă de test. Se pare că am făcut degeaba testul, donând astfel 440 lei în buzunarul unei clinici private.

Facem check-in, și ne prezentăm la security. Aici avem surpriza ca băieții cu ochi albaștri să constate că lanterna mea multifuncțională prezintă riscuri pentru zbor. Teoria celor de la bandă e că în timpul zborului aș putea sparge hubloul din cabina pasagerilor și să sar pe geam. Atâta creier, atâta logică. Se pare că testul de admitere pe funcție e să ai un IQ cât mai redus. Mi se reține lanterna și sunt asigurat de faptul că la întoarcere, dacă solicit, mi se va restitui. Bineînțeles că voi solicita.

La ora 17,40 avionul decolează spre Barcelona, cu noi la bord, dar fără lanterna mea multifuncțională. Avionul nu e plin, și limba română predomină.

Zborul, în ansamblul lui, a decurs fără incidente, doar mici zgâlțâituri, se pare ca din cauza PSD-ului care nu a pavat culoarul aerian.

Aterizarea la Barcelona a fost un succes cam abrupt, poate datorită faptului că pilotul s-a deșteptat în momentul în care roțile avionului au atins pista, altă explicație nu găsesc pentru modul brutal în care s-a desfășurat aterizarea.

Ajungem la bandă și descoperim că rucsacul nostru a ajuns odată cu noi, dar fără husa de protecție. Asta e. Suntem la Barcelona și fără husă și fără lanternă. Asta să fie toată supărarea. Așa ne trebuie dacă folosim o companie low cost românească, (Blue Air).

Suntem deci la Barcelona, Terminalul 2 și descoperim faptul că plecarea spre Oviedo se va face de la Terminalul 1, așa că luăm autobuzul care în 28 minute ne duce la Terminalul 1.

Deoarece plecarea spre Oviedo se va face mâine la ora 7,40 dimineața, la sugestia lui Bogdan, ne cazăm la hotelul Sleep & Fly, situat chiar în incinta terminalului. Hotelul e la cca. 200 m de intrarea în terminal. Camera e super, 5 stele. Lipsesc doar geișele, dar în cazul meu nu erau absolut necesare. La recepție găsim sandwichuri vegetariene ... și bere.

Ne potolim foamea și setea și ne culcăm căci mâine vom atinge punctul de plecare pe Camino Primitivo.

Noapte bună.

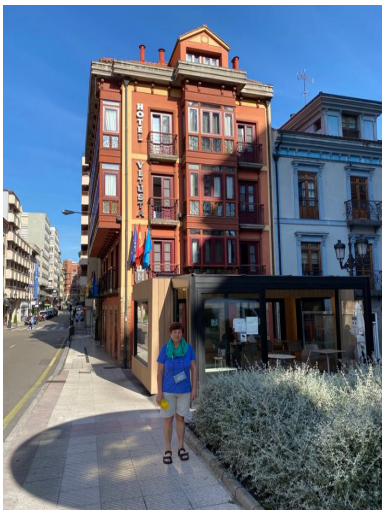

Am ajuns la albergue

Eu într-o companie distinsă

Poză de grup cu oficialitățile orașului

05 august 2021

Ne sculăm la ora 5 și luăm micul dejun la hotel, căci era inclus în preț.

La ora 6 ajungem la terminal, facem check-in și trecem cu succes de security, căci lanterna mea multifuncțională a rămas la băieții cu ochi albaștri de la București. Ajungem la Gate tocmai când începea îmbarcarea. Avionul e aproape plin, se pare că doar noi suntem străini.

Trebuie remarcat faptul că check-in l-am făcut singur, la niște aparate care eliberau și eticheta ce trebuie atașată bagajului, așa că singura operație după check-in a fost să pun bagajul pe bandă.

La ora 9,15 aterizăm la Aeroportul Asturias aflat la cca. 40 km de Oviedo. Aterizarea a fost atât de lină, așa că nu am băgat de seamă când avionul a atins pista.
Interesantă a fost coborârea din avion. Disciplină liber consimțită. După oprirea motoarelor, însoțitorii de bord anunțau ce rânduri să se ridice, să își ia bagajele și să coboare. Toți ceilalți stăteau cuminți pe locurile lor așteptând ca să li se anunțe momentul când aveau permisiunea de a se ridica. Așa ceva nu am crezut că poate exista. Ne vine rândul, toți de pe rândul nostru se ridică și coboară.

La coborâre nimeni nu ne-a întrebat de teste, adeverințe, etc., nimic, parcă aici nu se auzise de pseudo pandemie.

Luăm un taxi căci autobuzul nu știm unde ne lasă în oraș și nu știm nici unde e amplasat albergue. Șoferul ne lasă în fața albergue. Intrăm la recepție și aflăm că încă nu e finalizată curățenia după cei ce au dormit înaintea noastră, așa că lăsăm bagajele la recepție și plecăm în oraș.

Oviedo este capitala principatelor Asturiei, aflată pe pantele unui deal la 30 km de coastă, pe un platou fertil înlănțuit de poalele munților Cantabrici.

Orașul este și centrul spiritual și intelectual al Asturiei.

Se spune că doi călugări, Maximo şi Fromestanus au fondat oraşul în 761. Această aşezare a fost în scurt timp completată cu construcția unei bisericuțe închinată Sfântului Vincent. Cu toate acestea, registrul arheologic a arătat urme de locuire din secolul 1, încă din epoca romană.

Fostul Oventum a păstrat legături strânse cu monarhia Asturiei încă de la întemeierea sa în secolul VIII, devenind chiar capitala regatului. Acest fapt a lăsat o amprentă incontestabil medievală în centrul istoric, care în timpuri moderne a fost încadrat cu grijă în urbanistica orașului.

Avem ocazia de a explora arta pre-romană, ce are statut de patrimoniu mondial, Costa Verde cu peisaje minunate și desigur, gastronomia locală.

În centrul oraşului este prezentat un mileniu întreg de artă cu

Catedrala

Agale prin oraș

monumente și clădiri datând din secolul VIII până în secolul XVIII.

Oviedo are douăsprezece Monumente Naţionale, care includ cele mai importante exemple de arhitectură asturiană pre-romanică.

Vizitatorii nu trebuie să rateze ocazia de a vizita renumita catedrală gotică San Salvador. Unul dintre relicvele deţinute de catedrală este o bucată de pânză de aproximativ 84 x 53 cm. Lucru remarcabil despre acest material este faptul că atât tradiţia cât şi studiile ştiinţifice susţin că pânza a fost folosită pentru a acoperi şi curăţa faţa lui Iisus după crucificare.

O industrie înfloritoare a crescut în jurul centrului său vechi de secole. Instituţiile sale culturale, Universitatea, Institutul de Studii Asturian, Muzeele, Ateneul, "Caja de Ahorros" sunt obiective ce atrag mii de vizitatori în fiecare an.
Ne oprim la o terasă și mâncăm fiecare câte o salată mixtă și bineînțeles berea aferentă. Salata și berea au fost super, asta și poate datorită faptului că stresul drumului a accentuat, se pare, senzația de foame. Trebuie remarcat faptul că toate terasele și restaurantele sunt deschise și nu sunt restricții la intrare, parcă e alt univers aici.

Vizităm Catedrala și punem pe Credențiale prima ștampilă de pe Camino. Ea va dovedi celor de la Oficiul pentru Pelerini din Santiago de Compostela, locul din care am plecat în călătorie.

Originile catedralei din Oviedo datează de la sfârșitul secolului al VIII-lea, când regele asturian Alfonso II al Asturiei a promovat construirea unei bazilici în centrul curții regale nou-înființate a Regatului Asturiei (regia sedes): ceea ce astăzi este cea mai veche parte a centrului istoric al orașului Oviedo, care era atunci un complex politic și religios care cuprindea un palat regal, mai multe biserici, mănăstiri, băi, grajduri etc. Stil asturian, cu un sanctuar în formă dreaptă precedat de trei culoare.

În 910, fondarea Regatului León a condus la mutarea curții regale din locația sa inițială din Oviedo în orașul León, în partea de sud a Munților Cantabrieni. Cu toate acestea, așezarea Oviedo a rămas ca un loc episcopal, înconjurat de un oraș medieval tipic, care avea să devină o oprire importantă în ramura nordică a Drumului Sf. Iacob. În acest context, vechea bazilică fondată de Alfonso al II-lea a devenit o catedrală, suferind schimbări succesive în timpul Evului Mediu timpuriu și târziu. Clădirea cunoscută sub numele de Cámara Santa („Camera Sfântă”) este cea mai importantă structură supraviețuitoare din complexul regal preromanic primitiv: este o clădire cu două etaje cu plan dreptunghiular, care adăpostește câteva morminte la etajul inferior și păstrează o colecție de comori și moaște regale la etajul superior, precum cunoscuta Cruce a Îngerilor ("Cruz de los ángeles") și Crucea Victoriei („Cruz de la victoria”), ambele simboluri importante ale monarhiei asturiene. În timpul secolului al XII-lea, datorită fluxului constant de pelerini și vizitatori, Camera Santa a fost reformată, astfel culoarul din etajul superior a fost decorat cu un grup excelent de statui de coloană romanice târzii care îi înfățișează pe apostoli; în plus, s-a adăugat o boltă semi circulară, înlocuind fostul tavan din grinzi de lemn. Un alt element romanic este „Torre Vieja” („Turnul Vechi”), o

La braț cu istoria

... avem dovada că de aici începe Camino

Iată-ne și la prima Misă pe Camino

clopotniță cu fundații preromanice care a fost înălțată cu adăugarea unei galerii arcuite și a unei bolți cu nervuri. În plus, mai multe dovezi arheologice sugerează existența unei mănăstiri romanice care ar fi precedat actuala mănăstire gotică.

În Evul Mediu târziu, Catedrala din Oviedo a suferit schimbări majore, devenind cel mai important atelier de arhitectură din Asturias: între cca. 1300–1550, vechea bazilică preromanică, precum și presupusele sale incinte romanice, au fost demolate și înlocuite cu un set de elemente gotice clasice și flamboaiante, inclusiv sala capitolului, mănăstirea, capela principală și culoarele, precum și fațada și turnul vestic. Sala capitolului a fost construită probabil între 1293-1314: și este cea mai veche structură gotică a catedralei, o sală diafană, cu plan pătrat, acoperită de o cupolă cu opt fețe, sub care mai multe descendențe nobile au decis să își construiască mormintele. Mănăstirea gotică era deja o lucrare în desfășurare în jurul anului 1300, deși nu a fost terminată până la mijlocul secolului al XV-lea: aceasta fiind construită grație contribuțiilor generoase ale Frăției Camara Moș Crăciun (înființată în 1344), de mai mulți patroni nobili și regele castilian Alfonso al XI-lea, precum și din banii adunați de vameșii episcopali. Este un spațiu dreptunghiular înconjurat de galerii, ale căror ferestre de tracery reflectă evoluția stilului gotic, de la clasicul timpuriu la cel târziu flambiant.

În cele din urmă, episcopia Oviedo a decis să întreprindă construcția unei noi biserici: aceasta a presupus demolarea treptată a vechii bazilice preromanice, care era probabil considerată ca fiind veche și incomodă. Episcopul Gutierre de Toledo a încurajat ridicarea propriei sale capele funerare private (distruse în perioada modernă timpurie) și a capelei principale, o absidă poligonală precedată de o secțiune pătrată: stilul gotic târziu și ambulatorul baroc au modificat aspectul acestui sanctuar, ai cărei pereți erau străpunsi inițial de două niveluri de ferestre. Lucrările au evoluat într-un ritm lent și, până în 1451, fusese încheiată doar capela principală. Cu toate acestea, în a doua jumătate a secolului al XV-lea această situație a fost inversată, iar până în 1500 atât transeptul, cât și cele trei culoare au fost finalizate.

Potrivit unor cercetători,trebuie să fi existat un prim proiect general „inspirat de anumite modele franceze, cum ar fi Catedrala din Bayonne: în orice caz, acest proiect inițial ar fi fost modificat pe măsură ce lucrările de construcție avansau. Până în 1450, îi găsim pe Nicolás de Bar și Nicolás de Bruselas, doi maeștri din nordul Europei, care supravegheau atelierul din Oviedo: se pare că în timpul conducerii lor a fost introdus noul stil flamboyant. După ei, maeștrii spanioli Juan de Candamo (între 1458-1489) și Bartolomé de Solórzano (între 1492-1498) au preluat direcția atelierului catedralei, construind culoarele centrale și laterale, precum și bolțile inovatoare ale culoarului central, cu mai multe capele și piese detașate. Până în 1500, catedrala era aproape terminată, cu excepția fațadei sale de vest: chiar în acel an,maestrul constructor Juan de Badajoz „el Viejo” („Bătrânul”) a devenit noul director al atelierului episcopal, începând construcția unui pronaos proeminent care ar forma un pasaj spațios, funcționând ca o stradă acoperită: trebuie reamintit că împrejurimile originale ale catedralei din Oviedo erau aglomerate de case, iar zonele de mers pe jos erau foarte înguste, așa că acest pronaos asemănător

De aici începe Camino Primitivo

Da, suntem la Oviedo

... deci trebuie sărbătorit evenimentul

străzii a oferit o soluție urbanistică interesantă. Inițial, acest pronaos avea să fie acoperit de două turnuri gemene, dar după 1507 episcopia Oviedo a decis să construiască doar un turn, care va fi ridicat deasupra porții de sud a pronaosului: în ciuda relațiilor tradiționale, această decizie nu a răspuns unei lipse de fonduri, deoarece catedrala era de fapt un atelier bine finanțat. Într-adevăr, ridicarea unui imens, turn cu clopotniță unică, în loc de două turnuri gemene mai mici, a fost o soluție populară în Evul Mediu târziu în locuri precum sudul Germaniei, Elveția și coasta atlantică a Franței. Magnificul turn al Catedralei din Oviedo a fost terminat în 1551, după intervenția consecutivă a maestrilor constructori Pedro de Bueras, Pedro de la Tijera și Juan de Cerecedo „el Viejo” („Bătrânul”): în 1575, fulgerele au distrus turla străpunsă inițială, care a fost reconstruită de Rodrigo Gil de Hontañón combinând elemente gotice și renascentiste. Retaul altar al capelei principale, care combină statuile și picturile într-un cadru din lemn aurit, este un exemplu excelent de tranziție de la goticul târziu la cel renascentist.

Altarul capelei principale combină statuile și picturile într-un cadru aurit, din lemn, fiind un exemplu excelent de tranziție de la goticul târziu la cel renascentist.

În perioada modernă timpurie, Catedrala din Oviedo a primit noi completări, inclusiv ambulatoriul (proiectat de Juan de Naveda și construit în primii ani ai secolului al XVII-lea), precum și sacristia și mai multe capele laterale baroce (Capilla de Santa Bárbara, Capilla de los Vigiles, Capilla de Santa Eulalia de Mérida).

În secolul al XVIII-lea, biserica adiacentă Santa María del Rey Casto - o bazilică veche, preromană construită de regele Alfonso al II-lea ca panteon funerar pentru monarhia asturiană - a fost dărâmată și înlocuită de o nouă capelă barocă târzie, cu un exuberant decor.

Perioada Modernă timpurie și-a pus amprenta prin dotarea catedralei cu mai multe altare.

Luăm la pas orașul, ne plimbăm prin minunatul parc situat chiar în mijlocul orașului. Facem poze și începem să ne simțim, din nou, pelerini.

Intrăm în altă biserică (San Isidoro el Real) ce are la intrare 2 aripi cu nișe pentru urne (un fel de cimitir interior).

Aici suntem norocoși, deoarece prindem o slujbă Misa, prima de pe noul drum pe care îl vom începe mâine.

Biserica are antecedentele legate de dispăruta biserică romanică San Isidoro din care în prezent rămâne doar arcul ușii de intrare, instalat din 1925 în parcul San Francisco de Oviedo. Potrivit lui Ana María Herrero Montero, nu există date cu privire la data de la care există o biserică cu hramul San Isidoro din Oviedo sau data construcției bisericii romanice primitive care a dispărut acum. Documentele din secolele al XIII-lea și al XIV-lea indică faptul că biserica San Isidoro a fost a treia înființată în Oviedo după cele din San Tirso și San

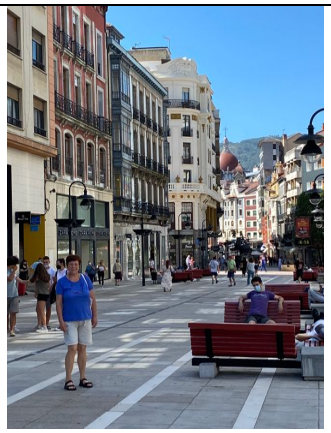

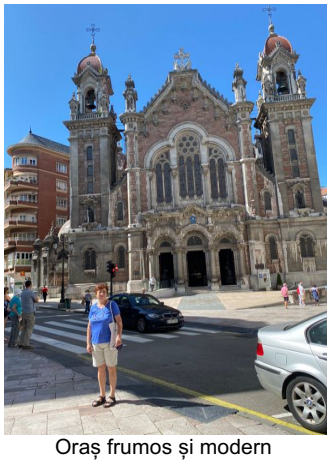

Oraș frumos și modern

La taifas cu localnicii

Da, azi e 5 aug. și suntem la Oviedo

Juan. Primul document care dă dovada existenței sale este din anul 1217.

Biserica actuală a făcut parte din colegiul dispărut al ordinului iezuit din San Matías. Fondată din ordinul Magdalenei de Ulloa, văduva lui Luis Méndez Quixada, în 1576 construcția sa a fost finalizată în 1587.

Școala a fost demolată în 1873 pentru construirea pieței El Fontán atașată bisericii, lăsând astfel biserica ca singurul martor al complexului anterior.

La 2 iunie 1645, Arhiepiscopul de Granada, care fusese anterior episcop de Oviedo, Martín Carrillo Alderete (care este înmormântat în biserică), a semnat documentul fondator al Colegiului de San Matías. Arhiepiscopul Carrillo Alderete a fost îmbălsămat și plasat într-o urnă situată într-o arcadă pe o parte a presbiteriului.
Complexul a fost construit în secolul al XVII-lea, fiind între 1646 și 1681 perioada celei mai mari lucrări. În 1681 lucrările au fost încheiate și biserica a fost inaugurată.

Construcția bisericii a fost dirijată de mai mulți arhitecți, dintre care arhitectul din Aviles, Francisco Menéndez Camina, poate fi evidențiat. Biserica are un singur naos cu plan de cruce latină și un singur turn exterior, deși două au fost planificate în proiectul inițial. Lipsa bugetului, așa cum s-a întâmplat și cu alte biserici din Oviedo, inclusiv catedrala din Oviedo, a ajuns să o lase ca o biserică cu un singur turn. Aceasta este totuși un monument istoric și artistic.

Intrăm în biserică, sunt mulți oameni, surprinzători de mulți pentru ora 19. Începe slujba. E o slujbă clasic catolică, nu prea înțeleg textul, dar o liniște pune stăpânire pe mine.

Arhitectura orașului este un amestec reușit de modern amestecat cu un stil medieval târziu. Oameni mulți pe stradă, unii sunt grăbiți, alții merg agale oprindu-se în fața vitrinelor. Totul e închis căci suntem în plină ”siestă”, doar terasele sunt deschise.

Parcul e splendid. Copii se joacă în ciuda restricților de distanțare ”socială”. Noțiunea de distanțare socială se pare că a fost introdusă de zeul Arafat care a transpus în limba romană o situație existentă în locurile lui natale, atunci când, în deșert se întâlnea el călare pe cămilă și un nomad pe jos. În situația asta e clar că avem o distanțare socială: bogatul pe cămilă și săracul prin praf. Problema e că la noi nu avem nici deșert și nici cămile.

În parc dăm de ruinele vechi biserici San Isidor, un portal pe cale de năruire, ce stă stingher într-un loc în care se simte izolat și discriminat, căci aparține altor vremuri.

Un lăcușor cu rățuște și o fântână arteziană în mijloc înviorează peisajul. Totul dă dovadă de bun gust și simț arhitectonic rafinat.

Sunt 24 °C, plăcut pentru plimbare.
Ne întoarcem la albergue și ne oprim la cofetăria de la parterul albergue. Luăm 2 prăjituri, căci după un prânz atât de bogat, nu mai

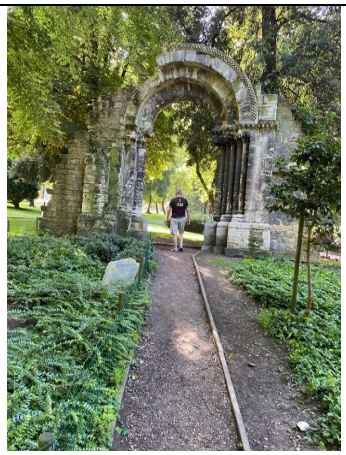
Ruinele bisericii Isidor

puteam mânca nimic. Ca prăjiturile să ”meargă”, am fost nevoiți să le ”udăm” din belșug, bineînțeles, cu bere.

A fost o zi reușită, puțin obositoare, dar plină de lucruri interesante.

Între timp curățenia se finalizase, așa că ne cazăm și cădem morți de oboseală, dar mai ales plini de emoții, căci mâine vom păși pe Camino Primitivo fizic.

Noapte bună.

06 august 2021

Noaptea a fost super. Când a sunat ceasul nu îmi venea să deschid ochii, dar ... trebuie căci Camino ne așteaptă. Astăzi vom ajunge la Grado, iar de mâine ... ne așteaptă cu brațele deschise Munții Cantabriei.

La ora 7,30 eram gata de plecare. Avem de parcurs o distanță destul de mare, cam șocant pentru prima zi.

Azi vom face cunoștință cu Munții Cantabriei. Munții Cantabrieni se întind spre est-vest, aproape paralel cu marea, până la trecătoarea Leitariegos, extinzându-se și spre sud între León și Galicia. Limita de vest a lanțului este marcată de valea râului Minho (în spaniolă: Miño), de râul Silul inferior, care se varsă în Miño și de râul Cabrera, un mic afluent al Silului. Munții Cantabrieni își ating limita de sud-vest în Portugalia.

În ansamblu, Munții Cantabrieni sunt remarcabili pentru ramificațiile lor complicate, dar aproape peste tot, și mai ales în est, este posibil să se distingă două zone principale, din care radiază creastele mai mici și masele montane. Un interval sau o serie de intervale urmărește îndeaproape conturul coastei; cealaltă, care este mai înaltă, formează limita nordică a marilor suprafețe de suprafață din Castilia și León și este uneori privită ca o continuare a Pirineilor. În unele părți, zona de coastă se ridică deasupra mării și peste tot are o declivitate atât de bruscă încât cursurile care curg spre mare sunt toate scurte și rapide.

Coborârea din zona de sud spre platourile înalte ale Castilei este mai treptată și mai multe râuri mari, în special Ebro, se ridică aici și curg spre sud sau vest. Lățimea lanțului Cantabrian, cu toate ramificațiile sale, crește de la 97 km; în est până la aproximativ 185 km în vest. Multe vârfuri au o înălțime de peste 1.800 m, dar cele mai mari altitudini se ating în crestele centrale de la granițele Leon, Asturias, Palencia și Cantabria. Cel mai înalt vârf, Torre de Cerredo (2.648 m), Peña Vieja (2.615 m)), Peña Prieta (2.531 m) și Espigüete (2.407 m)); un vârf fără nume în Picos de Europa, căruia îi aparține și Peña Vieja, se ridică pe malul drept al Sella la o înălțime de 2.452 m; la vest, vârfurile Manpodres, Peña Ubiña, Peña Rubia și Cuiña care depășesc toate 2.100 m. O caracteristică vizibilă a lanțului, ca și a terenului de suprafață adiacent, este numărul ”paramerelor” sale, platourile izolate închise de munți înalți sau chiar de pereții precipitați de stâncă.

Scorul zilei:
40.813 pași
28,6 km
8,10 ore

Gata de drum

Ieșim în sfârșit din oraș

Avem harta etapei

Nu sunt oi cum ar părea la prima vedere

La orizont e Oviedo

Localitate importantă în vremea leprei

Din localitate au rămas mai mult ruine

Peisajul e splendid

Suntem pe drumul cel bun

Deci o perspectivă nu prea încurajatoare ne așteaptă, dar să nu intrăm în panică. Dacă Alfonso al II-lea al Asturiei a fost în stare să îi parcurgă, pentru noi va fi ”floare la ureche” ... sper. Deci hai la drum.

Orașul Oviedo doarme încă. Ici colo vezi câte un pelerin. Pe acest traseu nu sunt prea mulți. Ieri în oraș, dacă am văzut 6 pelerini în total. Se spune că fiind un traseu foarte greu, nu prea e popular printre pelerini. Statisticile spun că majoritatea pelerinilor pe Camino Primitivo sunt spanioli. Gata, mi-am făcut curaj, așa că ... la drum.

Trecem prin periferiile orașului, traversăm calea ferată peste deja clasicul pasaj, imortalizat de toți pelerinii. Pe drum întâlnim o pelerină din Germania, singură, cam la vreo 50 de ani, venită pentru prima dată pe Camino. Mare curaj, zic eu, să ”testezi” Camino, tocmai pe Primitivo. Schimbăm câteva cuvinte, aflăm că e din Munchen. Nu pare prea entuziasmată de o conversație, așa că ne despărțim și o luăm înainte.

Drumul chiar dacă urcă, e destul de prietenos, singura problemă e asfaltul care face ca înaintarea să fie monotonă. Soarele încă nu ne face probleme, e o răcoare plăcută. Sunt convins că Spiritul Pelerinilor ne va feri de soare puternic, dar mai ales de ploi, care pe munte ar fi dezastru.

Urcăm ușor și iată-ne la intrarea în localitatea San Lázaro de Paniceres.

San Lázaro de Paniceres este un loc din consiliul Oviedo, situat la o altitudine de 240 m, în vecinătatea zonei urbane Oviedo, lângă Las Campas. Păstrează câteva exemple bune de arhitectură tradițională, cum ar fi coșuri de pâine decorate.

Este foarte aproape de zona urbană a orașului Oviedo, la umbra muntelui Naranco, punct de plecare pe Camino Primitivo. Existența în zonă a unui spital pentru leproși este înregistrată scris încă din secolul al XIV-lea, dar se crede că originea sa trebuie să fi fost destul de anterioară, deși rămâne doar numele orașului, San Lazaro de Paniceres. Acest spital și cel de la intrarea în orașul Oviedo, Cervielleso Entrecaminos, erau legate intrinsec. Când boala leprei se transmitea, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, bunurile salariaților și pacienții care se aflau încă în ele au fost transferate la Hospiciul Regal al capitalei asturiene și ani mai târziu pământul ocupat de aceste spitale au fost închiriate și materialele lor au fost scoase la licitație. Cu aceste materiale, a fost construită Quinta Méndez, din care rămășițele mai pot fi văzute. Quintele aveau o capelă în care era păstrată imaginea lui San Lázaro, realizată din email, care pare să fi dispărut în timpul războiului civil.

Drumul părăsește șoseaua și intrăm pe o potecă cu pietriș, bine întreținută. Trecem pe lângă indicatorul care ne certifică că suntem pe drumul cel bun către Santiago de Compostela, indicator ”imortalizat” de mai toți pelerinii în amintirile lor fotografice.

Trecem pe lângă Capilla del Carmen Lampaxuga. Capela din Llampaxuga, este dedicată Fecioarei Carmen, fiind un punct

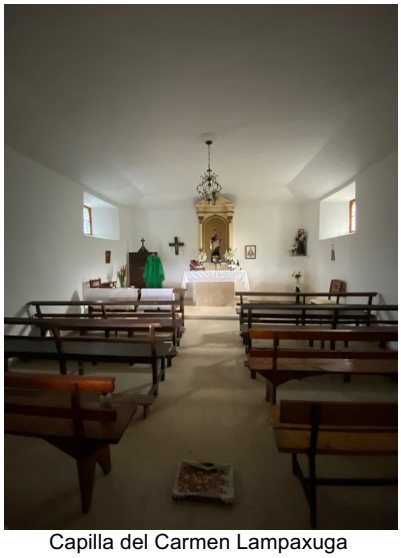

Capilla del Carmen Lampaxuga

Biserica Sf. Maria din Loriana

Ponte de Gallegos

obligatoriu de vizitat de către toți pelerinii care călătoresc de-a lungul Camino Primitivo. În acest loc, pe lângă o sursă de apă proaspătă, găsim și o mică nișă în atriul schitului, unde este adăpostită o ștampilă pentru a certifica trecerea pe aici.

Ne continuăm drumul și curând intrăm în localitatea Loriana. Loriana (Lloriana în asturiană și în mod oficial) este un loc și o parohie în municipalitatea din Oviedo.

Are un total de 248 de locuitori care locuiesc pe un arial de 5,98 km² și include următoarele entități de populație: Loriana ("Lloriana"), La Bolguina, Fabarín, Lampajúa (Llampaxuga), Lubrí (Llubró), Malpica, Peña Nora, Ponteo, Rebollar , Requejo (Requexu), Rodiella, La Cava și La Vega.

Localitatea Lorianei, unde locuiesc 56 de oameni, este la aproximativ 175 de metri deasupra nivelului mării, și este situat la 6 kilometri de Oviedo.

Localitatea Loriana are o biserică, un cimitir adiacent, primăria și un palat deținut de familia Martínez-Cardeñoso, fostul proprietar al majorității fermelor parohiale.

Biserica Sf. Maria este aproape în ruină, dar se pare că au primit fonduri pentru renovare. Doar turnul de la intrare este martor al vremurilor sale de glorie.

În 2018, acoperișul locașului de cult s-a prăbușit complet, datorită alunecărilor de teren din zonă. Datând din sec. XII, biserica nu a mai fost renovată în decursul existenței ei, ajungând acum practic o ruină.

Localitatea este pitorească, cu peisaje splendide ce ne fac să ne reamintim că în curând vom da piept cu munții.

Dar până atunci mai avem de mers, așa că intrăm voioși în localitatea La Bolguina. La Bolguina este o localitate din consiliul Oviedo și aparține parohiei Loriana. Este situată la o altitudine de 125 m. În prezent are o populație de aproximativ 12 persoane și 4 case. Ei da, 4 case și 12 persoane, ceva rar ... dar nu pentru Spania.

Coborâm destul de abrupt și ne trezim în șoseaua județeană. Brusc ne aducem aminte că azi nu ne-am băut americanele și nici nu am mâncat. Noroc că în cale, pe marginea șoselei ne așteaptă Barul Casa Valdes. În prag, ca un adevărat controlor de bilete, dormea un câine imens. Trecem pe lângă el fără ca acesta să se sinchisească de noi. Deschide un ochi, ne ”scanează” și îl închide la loc, semn că suntem de încredere.

Luăm loc la o masă pe terasa cu deschidere la șosea. Așteptăm, dar nu se întâmplă nimic, așa că preiau inuțiativa, mă ridic de la masă și dau să intru. În ușă își face apariția un bătrânel care începe să vocifereze ceva ce nu reușesc să înțeleg. Cum situația putea să genereze ușor într-un conflict care să ne lase fără americane, de după tejghea intervine o persoană ce părea a fi patronul barului. Cu un singur semn dezamorsează tensiunea, făcându-mi semn să pun

Marcaje utile oricărui pelerin

Începem urcușul

Barul El Tendejon de Fernando

Capilla de Fatima din Taraniello

botnița. Se pare că asta îmi tot explica moșulică. Mă conformez, comand două sandwishuri vegetariene și deja clasicile americane. Sandwichurile se dovedesc a fi atât de imense încât o partevdin ele le luăm la pachet.

Satisfăcuți din punct de vedere gastronomic, căci sandwichurile au fost delicioase, o pornim din nou la drum, căci astăzi trebuie să ajungem la Grado. Dar până să ajungem la destinație, intrăm în localitatea Fabarin.

Localitatea este mică dar pitorească. Coborând deci din Lloriana, prin La Bolguina și Fabarín, și ajungem după câțiva kilometri parcurși pe Camino Primitivo de Santiago, la valea Nora. Ne propunem să traversăm râul cu acest nume, un afluent al Nalón, râu care marchează granița consiliului Oviedo / Uviéu la est, nord și vest. Dată fiind marea întorsătură pe care o face râul în jurul Muntelui Naranco, din acest motiv acest consiliu al capitalei asturiene a fost definit în Evul Mediu, când era mult mai mic , "de la Nora la Nora".

Aici, în Nora, pe care urmează să-l traversăm pentru a intra în consiliul Les Regueres, se află La Ponte Gallegos, un pod istoric în trecerea vechiului Camino de Galicia. Prima notificare scrisă care o menționează este din anul 1247, dar cu siguranță a existat cu mult înainte. La Ponte a trebuit să fie reconstruit de mai multe ori din cauza războaielor succesive. Actuala fabrică, din secolul al XVI-lea, a trebuit, de asemenea, restaurată cu o anumită ocazie, în principal în 1816, după invaziile napoleoniene sau franceze, și tot în 1934 după Revoluția din octombrie.

Astăzi drumul nu mai trece peste pod, ci doar pelerinii care admiră sculptura „Hormigón” de José Luis Fernández, instalată la intrarea sa mai tranzitează podul.

Ne continuăm drumul, bineînțeles după ce am făcut poze cu celebrul „Hormigón”.

Imediat după trecerea podului, începe localitatea Gallegos. Localitatea are o suprafață de 10,33 km² și este situată pe versantul sudic al lanțului muntos Gallegos, cu vedere la Sierra del Aramo și munții Aller. Satul Gallegos este situat la o altitudine de 440 m și se află la 9,3 km de orașul Mieres, capitala consiliului, cu 37 de locuitori înregistrați în 2016.
Poteca intră în pădure. Este o pădure tânără, dar mai păstrează câteva ”antichități forestiere” folosite ca suport pentru marcajele de pe Camino.

Poteca se îngustează simțitor și urcușul își ”arată colții”. Bine că nu dogorește soarele și nici nu plouă. Priveliștea este superbă. În zare se văd munții care ne așteaptă, perspectivă nu prea îmbietoare atunci când vezi cât sunt de înalți.

Poteca iese din nou la șosea. Parcă era mai ușor prin pădure, decât pe asfalt, dar ce să-i faci, asta e situația. Trecem prin Los Arroxos și intrăm în localitatea Escamplero, o mică localitate de munte cu case

Capela Sf. Ana

Da, suntem și noi în peisaj

Pelerini italieni

Rădăcinile copacilor au exploatat fisurile

Relaxare bine meritată la Villa Palatina

cochete și pline de flori. De remarcat e faptul că predomină culoarea roșie a florilor.

Brusc, ne iese în față barul El Tendejon de Fernando. Ce să facem? Convocăm o scurtă celulă de criză și constatăm că suntem încă în posesia ultimei părți a sandwichului de dimineață, așa că un nou set de americane ne-ar ajuta să îl dovedim, așa că ocupăm un loc la o masă pe terasă, asta ca să nu trebuiască să apelez la botniță. Apare ospătarul, comandăm și ne bucurăm de aerul curat și liniștea din jurul nostru.

Ospățul decurge fără evenimente neplăcute și iată-ne din nou la drum. Intrăm în L'Escampleru, mică localitate de munte. Rucsacele sunt mai ușoare deoarece le-am degrevat de sarcina de a transporta restul de sandwich rămas de azi dimineață.

L'Escampleru (în spaniolă: Valsera) este unul dintre cele șase parohii (diviziuni administrative) în Les Regueres, un municipiu în provincia și comunitatea autonomă de Asturias. Are o populație de 616 locuitori după recensământul din 2011.

Vremea e splendidă, numai bună pentru drumeție, așa că intrăm cu tot entuziasmul în localitatea Taraniello. Trecem și chiar vizităm Capilla de Fatima, atestată din sec. XV, o capelă mică, primitoare și, după standardul meu, caldă. Pentru câteva momente devin ghid, deoarece am descoperit locul destul de ascuns în care se găsea ștampila atât de căutată de pelerini.

Intrăm dim nou în pădure. Curios, astăzi se pare că e zi de liberă pentru păsărelele din pădure, căci nu cântă.

Intrăm în Premoño. Localitate e mică dar frumoasă. În Premoño se pot admira exemple frumoase ale arhitecturii tradiționale ale zonei, capela dedicată Santa Ana, din secolul al XVII-lea, precum și ruinele vechiul spital pentru pelerini, care poartă același nume, deoarece conform referințelor scrise pe un indicator turistic: „*Există un spital în acest loc din Premoño care se spune și poartă numele Santa Ana și care servește doar ca refuxiu și cămin pentru pelerinii care trec în pelerinaj la Apostolul Santiago de Galicia ...*”.

Interiorul capelei găzduiește o imagine a Santa Ana care îi arată o carte fetei Fecioare, pictură originală din secolul al XVIII-lea. De asemenea, în Premoño se poate vedea unul dintre cei mai vechi hórreos ai consiliului, a cărui rămășițe de decor sunt pictate în stil Villaviciosa.

Ne apropiem de sfârșitul etapei de azi. Poteca a ieșit din pădure și șerpuiește pe un platou plin de verdeață. În zare se vede ... credem noi, o localitate mare ce pare a fi Grado, dar până acolo am mai avea cam 6 - 7 km. Pe drum ne întâlnim cu o pereche de pelerini americani. Intrăm repede cu ei în vorbă, facem poze. Pentru prima zi, sunt și ei de acord, drumul a fost cam lung, dar superb.

Ne despărțim și iuțim pasul. Oboseala începe să își spună cuvântul. Intrăm din nou pe șoseaua care duce spre Grado. Suntem undeva sus

Pasarela de Las Xanas

Numai nici-o îndoială, am intrat în munți

Imaginația localnicilor e debordantă

Puente de Peñaflor

deasupra râului Nalón. Șoseaua a fost săpată în dealul ce străjuiește râul. Un lucru e interesant. În malul care străjuiește șoseaua se văd încă rădăcinile copacilor care au ocupat fiecare câte o fisură din roca dealului. E interesant de văzut cum natura poate ajuta să supraviețuiască arbori care au avut ghinionul să trăiască într-un mediu potrivnic.

Ne apropiem de Grado și intrăm în localitatea Paladin. Paladín este un oraș din consiliul Regueras, și aparține parohiei Valduno. Este situat la o altitudine de 100 m. În prezent are o populație de aproximativ 27 de persoane și 9 case. Relevant este însă faptul că în localitate se află situat Restaurantul Villa Palatina.

Cum apropierea de Grado ne crează o stare de relaxare, prematură zic eu, dar existentă, ne oprim la Villa Palatina pentru a ne răcori cu un juice proaspăt și un croasant.

După o bine meritată pauză, ne reluăm drumul. Cei 6 - 7 km apreciați de mine până la Grado se pare a fi cam 10 km în realitate. Intrăm în localitatea Puerma. Puerma este un oraș din consiliul Las Regueras, situat la aproximativ 85 m altitudine, în vecinătatea drumului AS-234. Trecem pe lângă Palatul Puerma sau Casona de la Caballera, o casă tipică din sec. XVIII cu capela atașată care a fost lăsată în paragină în timpul Războiului Civil.

Drumul intră din nou în pădure. Răsuflăm ușurați căci am scăpat, pentru moment de asfalt. Traversăm un pârâu de munte pe un podeț (Pasarela de Xanas) și ne continuăm drumul. Drumul prin pădure e superb, parcă nu aș mai vrea să se termine.

Înaintăm serios spre munte. Peisajul se schimbă. Apar stânci pe marginea drumului. Intrăm în L´Aracha, o mică localitate cu specific clar de localitate de munte. Suntem din nou în împărăția asfaltului. Mersul pe asfalt e obositor. Șoseaua a intrat serios în porțiunea ei de munte. Drumul e tăiat în stâncă. Ceea ce ni s-a părut la un moment dat a fi Grado, a fost se pare o fata morgana.

Trecem pe celălalt mal al râului pe Puente de Peñaflor și după 500 m intrăm în localitatea Peñaflor. Aici ne intersectăm cu un tren local, bineînțeles că fiecare cu drumul lui.

Podul Puente de Peñaflor datează se pare din sec. XII și a fost renovat în sec. XVI - XVIII.
Peñaflor este una dintre cele 28 de parohii (diviziuni administrative) în municipalitatea din Grado, în provincia și comunitatea autonomă Asturias, având o populație de 261 de locuitori. Deci se pare că ne apropiem, în sfârșit, de Grado. Un indicator rutier ne avertizează că mai avem doar 3 km până la Grado.

Localitatea Peñaflor este situată pe flancul sud-vestic al defileului omonim, în nord-estul extrem al câmpiei largi care se deschide spre vestul acestuia. Altitudinea sa este de aproximativ 50 m înălțime. N-634 traversează localitatea, prin care comunică cu capitala, aflată la 3 km distanță. Originea entității, se datorează, fără îndoială, naturii sale de legătură de trecerea strategică a râului Nalón prin podul situat în

Biserica San Juan de Peñaflor

Intersecție cu trenul, fiecare cu drumul lui

Mai avem puțin și am ajuns

Pelerinii sunt peste tot, și în fața casei

Suntem pe drumul cel bun

defileu, prin care circula vechiul traseu care comunica Oviedo cu vestul din regiune, itinerar interior al Camino de Santiago. Podul istoric, provine de la o fabrică romană primitivă, a cărui structură a fost modificată în mod repetat, din cauza pagubelor dese pe care râul Nalón le-a provocat de-a lungul secolelor. Sunt documentate aproximativ o duzină de lucrări de diferite tipuri, inclusiv cele realizate la sfârșitul secolului al XVI-lea și la sfârșitul secolului următor. Cu toate acestea, probabil cele realizate acum câteva decenii, pentru a permite trecerea căii ferate cu ecartament îngust, au fost cele care i-au afectat morfologia primitivă într-un mod foarte marcat. Podul este deja documentat în prima jumătate a secolului al XII-lea; La 22 iunie 1144, monarhul Alfonso al VII-lea, împreună cu soția sa, doamna Berenguela, și copii, au donat diverse bunuri pentru fabrica lor și înființarea unui hostel din vecinătatea sa. Este posibil ca construcția sa să fi fost motivată de distrugerea unei alte structuri de acest tip, podul La Carril, îndepărtat în amonte, puțin sub un kilometru și jumătate.

Legate de pelerini, pe ambele maluri ale râului au fost amplasate o serie de clădiri, astăzi dispărute: un spital sau un han menționat anterior, distrus de o inundație a râului în 1586, în scopul căruia, conform mărturiei lui Tirso de Avilés: ”apa a intrat în toate casele și au rămas în ele mulți somoni și păstrăvi”. Astfel, două capele, situate la capetele podului, au fost demolate la mijlocul secolului al XIX-lea. Localitatea păstrează încă unele elemente de interes arhitectural, cum ar fi vechea primărie, cunoscută și sub numele de Casa Episcopală, și Biserica San Juan de Peñaflor, o biserică tipic romanică rurală, cu o singură navă și absidă pătrată; Forma sa originală a fost renovată în mod deosebit în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, cu adăugiri la sacristie și porticul lateral, păstrând în continuare arhivolta din față, arcul de triumf cu coloane încoronate de capiteluri decorate cu mici animale fantastice și câteva corbeli. La sud de loc se află Casa La Campona, folosită ca o cazarmă pentru trupele invadatoare în timpul francezilor și arsă de aceștia, ea trebuind să fie reconstruită după război, potrivit domnului Álvaro Fernández de Miranda. Pasul Peñaflor (podul medieval Peñaflor) a fost scena unor lupte acerbe în timpul acestui război, stabilind forturi pe stâncile care flancează defileul; Consiliul Superior de Observare și Apărare al Principatului a propus, la 26 octombrie 1809, ”acordarea de ajutor lui Peñaflor pentru susținerea entuziasmului public și repararea parțială a relelor suferite de vecinii loiali și curajoși”.
Peñaflor este o localitate plină de pitoresc. Trecem pe lângă Biserica San Juan de Peñaflor care este situată chiar la marginea Camino de Santiago. Inițial era un templu romanic rural care avea dreptul la azil și cel mai probabil era folosit ca spital pentru pelerinii ce poposeau în oraș. A fost refăcut foarte mult în secolele XVIII și XIX, dar din originea sa romanică se mai păstrează încă elemente și proporții în structura sa. Mai exact, arhivolta de pe ușă, arcul de triumf cu coloane de capiteluri decorate și unele corbeli sunt din acea vreme.

Este un templu cu o singură navă, arc și absidă pătrată. Lângă această absidă există o adăugare pătrată și are și un portic lateral. Clopotnița este dublu arcuită.

Ieșim din localitate și drumul se desfășoară printre pășuni. În zare, amenințători, munții cu care vom face cunoștință mâine.

Poteca se îngustează

Iată-ne în sfârșit în Grado

Prima sarcină a fost îndeplinită

Prânz bine meritat

Pe drum ajungem din urmă trei tineri, pelerini și ei. Înțelegem că unul era italian, iar ceilalți doi sunt spanioli. În grup traversăm șinele din gara orașului și încercăm să ne orientăm.

Pentru că avem obiective diferite de cazare, ne despărțim la trecerea peste râul Nalón, în dreptul podului ce leagă orașul de cartierul gării.

Aici începe problema găsirii albergue. Din om în om, observăm într-o vitrină un steag românesc. E clar, aici vom găsi rezolvarea. Întradevăr, patronii sunt din Botoșani, amabili. Au un magazin cu produse românești. De la ei aflăm locul unde se află albergue. Mai avem de mers cam 600 m, dar ce mai contează.

Găsim albergue și ne cazăm. Hotel Auto-Bar este de fapt un hostel, curat, dar cu ospitalitatea cam deficitar.

Apoi ... o masă copioasă ne așteaptă. De data asta tinto deturnează berea. Mâncarea e multă și bună. Carmen se luptă cu pește, eu cu caşcaval pane, dar care nu are gustul și calitatea celui românesc.

De mers prin oraș nu mai prea ne mai arde, așa că ne retragem, fără torțe, în cameră.

Suntem pe de-o parte obosiți, dar pe de altă parte deosebit de mulțumiți de performanța noastră.

Acum putem face o recapitulare a zilei și să descoperim, de data asta din pat, orașul Grado.

Cele mai vechi rămășițe ale orașului datează din epoca bronzului. Din epoca fierului puține urme rămase, deoarece unele clădiri castreños au căzut în ruină.

Din epoca romană, în ciuda abundenței de rămășițe din localitățile din apropiere, nu există aproape nici-o mărturie legată de Grado. Acest lucru se datorează, în parte, faptului că distribuția actuală a populației este foarte diferită de cea de atunci.

Cu toate acestea, tezaurul roman al lui Chapipi de la sfârșitul secolelor al IV-lea și începutul secolului al V-lea merită atenție. Este un set de treisprezece monede de aur de la împărații Constantin, Theodosius, Honorius și Arcadius și deasemenea, un inel de aur căruia îi lipsește piatra care ar fi fost așezată în partea lui superioară.

Acestea ar fi fost ascunsă în peștera Chapipi, în La Asniella (parohia Coalla) în momentul dezintegrării Imperiului Roman din cauza invaziilor germanice. A fost descoperit în 1934 și se află în Muzeul Arheologic din Oviedo, cu excepția a trei monede care sunt la Muzeul Național Arheologic.

Pe de altă parte, se păstrează rămășițele puterii lor feudale, cum ar fi turnurile fortificate din Villanueva, Báscones și turnul Coalla. O mare cantitate de documentație este disponibilă din Evul Mediu înalt. Este

De data asta tinto a surclasat berea

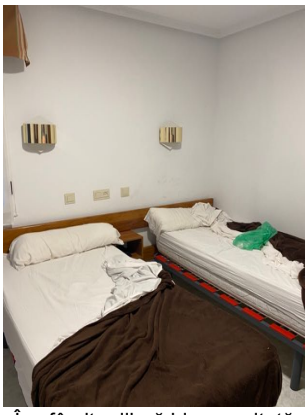
În sfârșit odihnă bine meritată

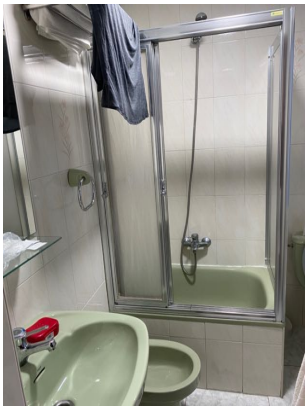
Cazare super la Hotel Auto-Bar

Scorul zilei:
30.930 pași
21,7 km
6,26 ore

Gata de plecare

evident că localitatea Grado în acel moment nu constituia o unitate, deoarece zona actuală era împărțită în trei teritorii foarte diferite: Pramaro, Salcedo și Bayo o Grado.
Abia în secolul al XIII-lea va fi înființat orașul care cuprinde cele trei unități de populație și se extinde până la Candamo. Crearea orașului a fost promovată de Alfonso X „el Sabio”, care în acea perioadă promovase crearea orașului cu scopul îmbunătățirii ordinii publice din cauza abuzurilor clerului și nobilimii. Noul oraș a primit numele unuia dintre teritoriile care îl compun. Consiliul și eparhia Oviedo au ajuns la un acord privind distribuirea veniturilor. Orașul a fost instalat într-un loc bogat și frecventat pe rutele Camino de Santiago. Prin urmare, este un sat tipic pe Camino cu o structură centrală de stradă și case pe laterale. Orașul avea un zid și un șanț și a realizat o mare dezvoltare, motiv pentru care a devenit unul dintre cele mai importante din Asturia. Zidul, cunoscut la acea vreme drept gard, nu avea o intenție defensivă, ci mai degrabă avea ca obiectiv delimitarea orașului. Avea două porți, una spre Oviedo și cealaltă spre Occident. A fost un oraș cu activitate plină de viață care a consolidat frăția cu diferite consilii și regiuni învecinate.

Acest nou oraș a fost înzestrat cu o piață, care se ținea în afara zidului, de obicei lângă porți. În plus, confluența Camino de Santiago cu Camín Real de la Mesa, provenind din Castilla, l-a plasat într-o poziție privilegiată pentru comerțul itinerant.

În secolul al XIV-lea, Grado nu a fost imun la influența marilor conace, deoarece a devenit parte a ținuturilor contelui Alfonso, un slujitor ticălos al lui Enrique al II-lea al Castiliei. Un secol mai târziu a trecut la familia Quiñones. Nu își va atinge autonomia până la sfârșitul secolului al XV-lea, deși Consiliul municipal a rămas sub control, care a exercitat puterea unilateral până în secolul al XVIII-lea, în ciuda puternicii opoziții locale.

După o atât de amănunțită istorie a orașului, ne așteaptă o noapte recomfortantă.

Noapte bună.

07 august 2021

A fost o noapte relativ bună. Am adormit aproape instantaneu. Paturile au fost confortabile. Cu perna am avut ceva probleme. A fost atât de tare încât aveam impresia că dorm cu capul pe un buștean.

La ora 7,30 suntem gata de plecare. Albergue e la marginea orașului, așa încât ieșirea din oraș s-a făcut pe nesimțite. Iată-ne din nou la drum. Din păcate trebuie să constatăm faptul că asfaltul, și în această dimineață, ne e tovarăș de drum.

Intrăm în localitatea Acebeu. Acebéu, nume tradițional: Acebéu. Este un sat al parohiei La Madalena (Villaviciosa). Se află la 8,00 km de capitala municipală (Villaviciosa) și se află la o altitudine de 180 m. Are

Nu înțeleg cum unii pot ... și românii nu

Placă comemorativă Francesco Javier

Cultură inedită de căpșuni

Placă comemorativă Perez Fernandez

Pelerinaj melcesc

7 locuințe, dintre care 3 sunt locuințe principale și 4 sunt locuințe non-principale. Da, o localitate importantă de pe traseu.
Ne întâlnim cu perechea de americani cu care am făcut cunoștință ieri. Și ei înoptaseră la Grado. Schimbăm câteva impresii în deja faimoasa limbă Camino, glumesc bine înțeles căci sunt vorbitori nativi de engleză. Luțim pasul căci drumul începe să urce abrupt și e dificil să urci și să și conversezi. În plus, peisajul e atât de minunat încât nu merită să îți distragi atenția cu lucruri neînsemnate.

Jos se desfășoară rețeaua spaniolă de autostrăzi. Cum au reușit spaniolii să construiască o asemenea rețea de autostrăzi, și noi nu? Sunt convins că și la ei s-a furat, dar au și construit. Cele 2 autostrăzi se unesc la intrarea în tunelurile care perforează dealurile. Superb.

Trecem pe lângă placa comemorativă ce amintește faptul că Francesco Javier, pelerin senior, a decedat aici, în iulie 2018, pe Camino, în drum spre Santiago de Compostela. Dumnezeu să îl odihnească în pace!

Vedeți dragi prieteni, mulți pelerini trec pe lângă astfel de plăci comemorative și nici măcar nu se opresc o clipă să cinstească prin asta pe cel care, pelerin ca și ei, a iubit Camino.

Trecem peste puntea Puente de la Meredal, datând din sec. XVII - XVIII și pătrundem într-o mică localitate unde oamenii dau dovadă de o nețărmurită inițiativă. Astfel trecem pe lângă o impozantă cultură de căpșuni care a dus la apariția a unei căpșuni coapte și două în așteptarea coacerii, bogată recoltă. Sper să nu fie nevoie de ajutor la cules.

La ieșirea din localitate, o altă placă comemorativă ne atrage atenția. Este vorba de Perez Fernandez, pelerin, decedat la vârsta de 47 de ani, pe 13.02.2015, în drum spre Santiago. Zonă cam periculoasă, 2 pelerini decedați în zone atât de apropiate. Ceva pare a fi în neregulă, așa că pentru orice evntualitate, iuțim pasul.

Trecem pe lângă un marcaj Camino, clasica bornă de beton și constat că nu numai pelerinii se îndreaptă spre Santiago de Compostela, dar și melcii. Bănuiesc că văzând scoica orientată în sus, au crezut că acolo e Santiago și s-au strâns în jurul ei.

Trecem podul de peste râul Nalón și intrăm în localitatea Sobrerriba. Suburriba, este situată pe o câmpie sub ochiul vigilent al Santa Eufemia și El Picu Los Tayos, la mică distanță de satul Cornellana și face parte din parohia cu același nume, în consiliul Salas. În Sobrerriba, prin care trece Camino Primitivo, există dovezi ale existenței unei vile romane, întrucât în acest loc au fost găsite rămășițe arheologice în secolul al XIX-lea. Trebuie amintit că romanii au exploatat o mare venă de aur în această zonă.

În Sobrerriba sunt exemple bune de arhitectură rurală și tipică asturiană, hórreos sau brutării mari, quintane cu grânare și grajduri, ferme și toate acestea împrejmuite de frumoase păduri de castani.

Puente de Casazorrina

Intrăm în oraș

Ruine de hambar de grâne asturian

Capela Sf. Ana

Albergue La Figal de Xugabolos

Berea de bun venit

Castanul, atât de abundent în aceste părți, a fost un aliment de bază timp de secole. Marile păduri de castani umbreau drumurile, iar fructele lor, castanele, satisfăceau pofta de mâncare a drumeților.

Legenda spune că atunci când pelerinii de pe Camino Primitivo, drumeții sau tinerii locului, traversau podul de lângă râul Nonaya, au fost întâmpinați cu o ”Xana”, aceștia au fost puțin surprinși, dar când aceasta a început să converseze cu ei, s-au relaxat și au participat la conversație. Când a sosit timpul și cu încrederea oamenilor, Xana le-a cerut favoruri și le-a oferit bogății în schimb, dar aceste favoruri nu s-au realizat niciodată, deoarece au existat întotdeauna evenimente neprevăzute greu de rezolvat și premiul nu a fost niciodată primit. De aceea, când în noaptea de San Juan apare o Xana, cel care o vede trebuie să o cânte „Xana, xaineta, dame tu riqueza, toma mi pobreza” (Xana, xaineta, dă-mi averea ta, ia-mi sărăcia).

Xana este un personaj găsit în mitologia asturiană. Întotdeauna feminină, este o creatură de o frumusețe extraordinară despre care se crede că trăiește în fântâni, râuri, cascade sau regiuni împădurite cu apă pură. De obicei este descrisă ca fiind mică sau subțire, cu părul lung blond sau brun deschis (cel mai adesea creț), pe care îl întinde cu piepteni aurii sau argintii țesuți din razele soarelui sau ale lunii. Originea cuvântului asturian Xana este neclară, deși unii cercetători o văd ca o derivare din numele latin al zeiței Diana. Așa că nu e greu de înțeles de ce tinerii se înghesuiau să îi intre în grații.

Începe urcușul, un urcuș greu și abrupt. Liniștea mea este că după un urcuș, indiferent cum ar fi el, urmează obligatoriu un coborâș. Așa că ... cu entuziasm înainte spre vârf.

Urcușul parcă nu se mai termină. De sus priveliștea e superbă. Sunt ud de transpirație.

Am ajuns în vârf. Așa cum e logic, începe coborâșul. Coborâșul e groaznic. Cobori, sau mai bine zis, sari peste bolovani destul de mari. E o adevărată aventură. Nu mai am chef nici de poze.

Marea majoritate a traseului e prin pădure, așa că nu simți soarele care a început să își facă de cap. De fapt, sunt doar 24 - 25 ºC, deci plăcut pentru drumeție.

Am escaladat azi 6 - 7 culmi de deal, cu diferențe de nivel de 400 - 500 m., un adevărat test de anduranță.

Parcă nu se mai întrezărește finalizarea etapei de azi. Victorioși intrăm în localitatea Casazorrina. Aici se află albergue unde vom dormi.

Înainte de a ajunge la celebrul pod Casazorrina datând din secolul al XVIII-lea, există un colț cu o fântână și o veche spălătorie, Fontecaliente, lângă ea o construcție din tablă, ca un baldachin de stație de autobuz, care atrage atenția. După podul Casazorrina, se află o câmpie grozavă unde se așează satul. Printre casele și clădirile sale există numeroși hórreos și panere în stil Carreño. În apropierea orașului se află conacul La Devesa, construit poate în secolul al XVI-lea și în care la un capăt se află un mare turn pătrat, cu o ușă cu arc

Dormitorul

Supa cremă

Iahnia de fasole

Desertul, o cină pe cinste

de semicerc. Biserica parohială datează din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea și este dedicată Sfântului Felix, situat în satul Villamar de Abajo. A înlocuit, ca biserică parohială, capela Santa Ana situată în satul Casazorrina, care a funcționat până în 1749.
Casazorrina sau Zorrina își datorează numele poreclei sau poate numele proprietarului uneia dintre primele quintane care au existat în loc.
Se spune că capela Santa Ana a fost sfințită de Adolfo, care a fost primul episcop din Oviedo.

În sfârșit ajungem la Albergue La Figal de Xugabolos, destinația etapei de astăzi. LA FIGAL DE XUGABOLOS este o veche casă asturiană restaurată respectând pe deplin arhitectura populară a zonei și încorporând materiale reciclate pentru a o transforma într-un albergue.

Albergue are o priveliște de vis. E în stil rustic, fiind de fapt o casă veche renovată, păstrând specificul original.
Interesant e un lucru. Albergue oferă drumeți pe o mare varietate de trasee montane, plimbări care ajung la cascade, trasee de biciclete, izvoare naturale etc. Albergue e situat la o jumătate de oră atât de coastă, cât și de rezervația naturală Somiedo, astfel încât vizitatorii se pot bucura și de mare și de munți, fără a parcurge mulți kilometri. Nu e însă cazul nostru care avem traseul stabilit.

Ne cazăm și facem un duș, deoarece traseul de azi ne-a epuizat fizic, așa că un duș e bine venit. Dar înainte de duș, beneficiem de o bere de bun venit, băută pe terasa albergue, afară. E plăcut, totul e primitor și recomfortant. Fata de la recepție e prietenoasă și aflăm că putem servi cina la albergue.

După duș ne trântim pe pat și ațipim. A fost o etapă grea, dar minunată ca peisaje. La ora 20, așa cum am fost convocați, ne prezentăm la cină. Cum sunt vegetarian convins, optez pentru ceva fără carne sau pește.

Atunci când am venit, două femei mâncau ceva ce pentru mine aducea a iahnie de fasole. Cum eram sătul de clasica salată mixtă cu cartofi pai, și cum îmi era imposibil să explic că doream să mănânc ceea ce mâncaseră cele două femei atunci când venisem, mă văd nevoit să folosesc limbajul gesticular ce mă scosese de multe ori din încurcătură, așa că, chiar dacă nu e elegant, merg la masa unde șezuseră cele două femei, și cu degetul indic locul ocupat de ele. Gestul meu este imediat înțeles de fata de la recepție și astfel ne trezim în față cu cremă de dovlecei (se pare) și apoi iahnie de fasole. Ca desert suntem ademeniți cu iaurt cu miere. Iaurt am mai mâncat, dar cu miere nu. Totul a fost super, dar asta și datorită faptului că a fost udat cu bere din belșug. A fost un adevărat festin, încoronare a succesului repurtat de noi în competiția cu urcușurile și coborâșurile etapei.

Acum mergem la culcare căci mâine ne așteaptă alte urcușuri și alte coborâșuri.

Noapte bună.

08 august 2021

Scorul zilei:
20.352 pași
14,2 km
4,29 ore

Gata de plecare

Se pare că azi noapte a burniţat

Pasarela de la Debesa

Indicatoarele ne sunt de mare ajutor

Sculare de voie. Teoretic am avea de parcurs un traseu mai scurt, așa că am plecat la ora 8.
Vremea e bună. Azi noapte se pare că a burniţat căci drumul e umed. E răcoare, dar e bine de mers. Locuitorii satului încă dorm. Nici ţipenie de om. Parcă și pelerinii s-au pitit, doar noi suntem pe drum.

Ieșim din sat și poteca urmărește cursul unui pârâu. Trecem podeţul Pasarela de la Debesa peste un pârâu ce se varsă în Rio Nonaya. Totul e de un verde odihnitor.

La început drumul e relativ ușor, apoi a început urcușul abrupt, un urcuș cam fără sfârșit, parcă vârful se pitise de noi. De fapt sunt doar urcușuri, fără coborâșuri.

Indicatoare sunt care mai de care mai nostime, și ne ”asigură” că suntem pe drumul bun, adică spre Salas, prima oprire a etapei. Cu toate că am dat iar de asfalt, bunul nostru prieten, panorama estompează dificultățile de mers. Peisajul e superb, parcă ești într-un vis ce nu ai mai dori să ia sfârșit, ăsta e de fapt farmecul Camino. Sunt convins de faptul că localnicii nu sunt conștienți de locul în care trăiesc. Cred că au devenit imuni la minunățiile naturii.

Am intrat victorioși în orașul Salas. E duminică. Totul e închis. În planul nostru, la Salas ar fi trebuit să abordăm niște americane și un frugal mic dejun.

Salas este un consiliu al Principatului Asturias, situat în centrul-vestic al regiunii. După cum spun ghidurile turistice, Salas este „Puerta del Occidente” din Asturias, limitat la nord cu Valdés, Cudillero și Pravia, la sud cu Belmonte de Miranda, la est cu Pravia, Candamo și Grado și la vest cu Tineo și din nou cu Valdés.

Capitala consiliului este orașul omonim Salas, iar lângă acesta se remarcă orașele Cornellana, situate la est în valea Narcea, la confluența cu Nonaya, și La Espina, un oraș situat la o răscruce de drumuri strategice. În vârful Puerto de La Espina, drumul se bifurcă spre Tineo și de acolo până la Pola de Allande sau Cangas del Narcea, sau spre ținuturile Valdés, coborând drumul prin valea râului Esva spre Brieves, Trevías sau Luarca, deja pe coastă. Populația consiliului în 2019 s-a ridicat la 4.959 de locuitori. Deci oraș serios, ce folos că nu găsim o terasă deschisă.

Primele indicații care arată existența ocupației umane în consiliu provin din diferite descoperiri, împrăștiate în tot municipiul, acestea fiind materiale litice din epoca paleolitică.

Primele cele mai solide dovezi corespund perioadei megalitice, existența sa manifestându-se în mai multe locuri cu formațiuni de necropole tumulare. De remarcat sunt movilele Sierra de las Traviesas din Lleiguazu, movila Terra Riba din Cermoño, necropola La Campa de San Juan din Mallecina și necropola Penausén din Alto de Carrales (La Bouga). Din epoca bronzului , sunt descoperite diverse materiale metalice, cum ar fi un topor plat de bronz găsit în Regueru

Secu (Figares), precum și topoarele și inelele călcâiului din Álava și Malleza.

Peisajul e superb

Urmele ocupării romane sunt legate de exploatările aurifere care se manifestă prin castre miniere multiple (cum ar fi cele de la Godan - Ablaneda, Carles, El Courío), canale hidraulice (cum ar fi cele care merg de la La Pereda la Ablaneda și Godán), și iazuri de captare a apei (cum ar fi Les Muelles sau Pozu Fulleirico). În raport cu apropierea de opera extractivă a lui Ablaneda, a apărut o piatră funerară care conținea inscripția romană: „ Aici se află Flavio Cabarco, fiul lui Auledo și Caya, al tribului sau familiei lui Beriso care a murit la vârsta de XV.„. Alte dovezi legate de prezența romană sunt rămășițele unui vicus roman în zona Las Murias, Doriga și o multitudine de nume de locuri care ne-ar putea face să intuim originea sa romană.

Palacio Valdés-Salas, este în centrul orașului Salas.
Primele știri documentate despre Salas, corespund epocii medievale și se referă la o donație făcută de pruncul Gonzalo, fiul lui Alfonso al III-lea, în anul 896 către episcopia Oviedo, oferindu-i diverse bunuri printre care se află biserica San Martín. Fruela II cedează Vila Azeliana din Salas și Anonaya în 912 și în 1006.

Regina Velasquita cedează mănăstirea San Martín de Salas.
Din anul 1024 datează întemeierea unei mănăstiri care ar fi strâns legată de sinod. Este mănăstirea San Salvador de Cornellana, construită din ordinul infantei Cristina Bermúdez și care va fi cedată în 1122 de contele Suero Bermúdez și soția sa Enderquina la ordinul lui Cluny. La 21 iulie a acelui an, Alfonso al VII-lea a acordat și a delimitat rezervația mănăstirii, de a cărei jurisdicție va depinde populația, până când va trece la municipalitatea independentă Salas în 1827, până în secolul al XIX-lea. În 1138, Alfonso VII de León a acordat orașelor Salas, Lamuño, San Salvador și Linares familiei Lamuño, aceste orașe devenind Señorío de Salas. Familia Lamuño va menține titlul de Señores de Salas până la abolirea Señoríos în 1837.

Suntem în Salas

Orașul Salas apare în surse documentare asociate râului care curge prin ținuturile sale, cunoscut sub numele de Salas de Nonaya. Salas a fost populat încetul cu încetul, astfel încât în 1277 obține scrisoarea populată de opera și grația lui Alfonso X, stabilind orașul și consiliul Salas. Nucleul generator al orașului a fost constituit de un castel donat de regina Urraca în 1120, contelui Suero. Această concesiune a Puebla va duce la mai multe conflicte cu rezervația monahală din San Salvador de Cornellana, la care influența asupra zonei a fost minimizată.

Suntem la Berlin ... în Salas

În 1277 Salas exercită deja viața municipală semnând scrisoarea de fraternitate cu consiliile din Avilés, Pravia, Grado, Somiedo, Valdés, Tineo, Cangas del Narcea și Allande, acest eveniment având loc la La Espina. La începutul secolului al XIV-lea, în 1301, a existat un conflict între arhiepiscopul Oviedo și consiliul din Valdés, deoarece locuitorii din rezervația Lavio sunt primiți ca vecini în Luarca. De asemenea, în 1316, în timpul minorității de vârstă a lui Alfonso al XI-lea, Salas face parte, împreună cu multe alte consilii asturiene, dintr-o frăție al cărei obiectiv principal era menținerea ordinii în acele

Au apărut și americanele

Peisajul e idilic

Pe unde să o luăm ...?

... poate ei să știe?

Reîmprospătarea proviziei de apă

”Antichități” în mijlocul pădurii

momente dificile. Deja în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, între 1373 și 1382, Salas a căzut sub stăpânirea contelui Don Alfonso, fiul ticălos al lui Enrique II de Trastamara. Cu toate acestea, infatigabila activitate subversivă a contelui a adus în curând sfârșitul acestui scurt hiat din istoria consiliului de la Salas.

La sfârșitul secolului al XV-lea, în 1490, s-a născut o nouă frăție, formată din consiliile din Grado, Pravia, Salas, Valdés și Miranda, care cereau monarhilor recunoașterea unei personalități juridice unitare. Aceste consilii vor fi mai târziu unite în același partid în cadrul Consiliului General al Principatului. În ședințele anterioare formării Principatului Asturiei, Salas a fost reprezentat la acestea de Pedro Díaz de Salas și García Fernández de Doriga. Începând cu 1594, reprezentarea consiliului este dată de familiile Doriga și Malleza care ar ajunge să se alăture aceleiași descendențe.

Consiliul a fost întotdeauna un loc obligatoriu de trecere în pelerinajele spre Santiago pentru traseul său interior, ceea ce însemnă că pe teritoriu existau spitale care să îngrijească aceste persoane, având o anumită importanță cele din Cornellana, Salas și La Espina, care depindeau de Compostela Mitra.

Oraș mare, cu trecut istoric, dar unde să ne bem americanele. Oprim un trecător în speranța că vom afla un asemenea loc. Suntem norocoși, la cca. 200 m de locul unde ne aflam este un bar deschis, dar trebuie să mergem până la ”Berlin” pentru asta. Berlin este numele barului.

Lângă masa noastră, își soarbe cafeaua în tihnă un american naturalizat. E un ins cam la 55 de ani, vorbăreț din fire. Prea mult nu am reușit să vorbim cu el, deoarece americanele noastre poposesc relativ repede pe masa noastră, și pe deasupra suntem grăbiți deoarece suntem cam în urmă cu graficul.

Terminăm micul dejun și ne așternem la drum. Ajungem la o bifurcație de străzi. Pe care să o luăm, căci nu vedem indicatoare ajutătoare. Bineînțeles că alegem strada greșită. Noroc cu o localnică care ne avertizează că am ales un drum greșit, asta dacă vrem totuși să ajungem într-un final la Santiago.

Suntem cu rezerva de apă cam secătuită, așa că Fuente de Pain, un izvor de munte, ne rezolvă problema. Carmen reîmprospătează rezerva strategică de apă, în timp ce eu imortalizez momentul.

Începe urcușu din nou. Noroc că acum poteca a intrat în pădure. Trecem pe la ruina unui ”încărcător” al unei vechi mine de caolin, loc prins de absolut toți pelerinii care au trecut pe aici. Interesant e faptul că e plasat în mijlocul pădurii. Acum e total nefuncțional.

Curios e un lucru, în pădure e liniște, păsărelele nu cântă, și vântul nu adie printre frunze. Se pare că fiind duminică, natura a intrat în repaos. Noi ne continuăm urcușul. Se pare că toată ziua va fi așa, căci am intrat în zona muntoasă de care toți se sperie. E drept că urcușurile te cam descumpănesc uneori, dar priveliștea merită efortul.

Izvoare de munte la tot pasul

În dreapta e o prăpastie mare

Puente de Borra

Răscruce importantă

Un foto model înăscut

Cascada Nonaya

La tot pasul întâlnești izvoare, unele captate, altele șiroind printre bolovani. E o priveliște de vis. De bună seamă, încerc să imortalizez totul, dar practic e imposibil.

La un moment dat poteca iese din pădure și ne aflăm pe un tăpșan. În partea dreaptă se află o prăpastie adâncă care ne atrage atenția că ne aflăm la o altitudine demnă de luat în seamă raportată la fundul văii.

Intrăm din nou în pădure. Parcă te simți mai la adăpost atunci când nu realizezi că mergi pe buza unei prăpăstii.

Trecem peste un podeț (Puente de Borra) ce datează din sec. XVII - XVIII, de pe vremea primelor pelerinaje. Podul e construit din piatră, în formă arc de semicerc. Continuăm drumul în direcția lanțului muntos Bodenaya, unde se naște râul Nonaya.

Continuăm urcușul. Bolovani, bolovani, bolovani, așa se prezintă drumul. Nu vreau să îmi închipui cum ar fi arătat acest urcuș pe timp de ploaie. Sunt convins că lacul lebedelor ar fi fost o coregrafie ușoară.

La un moment dat ne trezim la o răscruce de drumuri. Răscrucea de drumuri este bine semnalizată, pe stânga am trece peste Podul Carcabón și am continua de-a lungul Camino de Santiago. Dar facem dreapta și trecem prin partea inferioară a podului urmând indicatoarele pentru a ajunge la Cascada Nonaya. Merită să o vizităm, căci e renumită printre pelerini, așa că o apucăm la dreapta pe o potecă ce coboară. Aici trebuie să remarc și reversul medaliei. Coboară acum, dar la întoarcere va trebui să urcăm. Oricum, eu cred că merită.

După ce coborâm puțin peste 200 de metri urmând cursul râului Nonaya, găsim frumoasa cascadă Nonaya, care, deși nu este foarte mare, merită să fie inclusă pe lista Cascadelor din Asturias.

Pe drum ne întâlnim cu doi tineri însoțiți de un cățeluș nostim. După aspect, par a face jogging până la cascadă. Intrăm în vorbă și primesc permisiunea de a face o poză cățelului, care ca un adevărat foto model, pozează dezinvolt. Bineînțeles că profităm și noi de ocazie și facem o poză cu cascada.

După ce ne-am bucurat de râu și cascadă, ne-am început drumul înapoi de-a lungul aceleiași cărări, curios este faptul că la întoarcere vedem lucrurile atât de diferite, încât ni se pare un alt peisaj.

Am ajuns din nou la răscruce, parcă drumul înapoi a fost mai ușor și parcă mai scurt. Trecem podul Puente del Carcabón. Podul e construit din piatră, având o formă de arc de semicerc. Datează și el din sec. XVII - XVIII, adică din perioada în care s-au intensificat pelerinajele spre Santiago.

Drumul iese din pădure și intră pe șoseaua națională. Trecem pe sub două viaducte ce susțin autostrada. Sunt impunătoare prin înălțimea la care au fost construite.
Un indicator ne avertizează că intrăm în parohia Porciles.

Autostrăzi, autostrăzi, viaducte ...

Avertizări prețioase

Biserica Iglesia de Santa Marina

Albergue căutat

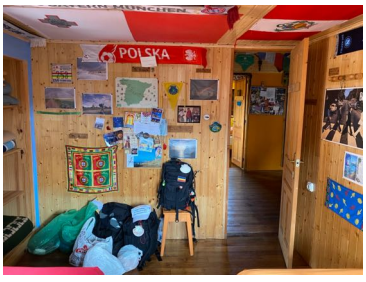

Odihnă perfectă pentru un pelerin obosit

Porciles este un sat și parohie aparținând consiliului Tineo, situat la vest de capitală (Parroquia de Tineo), populația totală a parohiei fiind de 98 de locuitori, iar cea a satului este de 29. Parohia este alcătuită din orașele Carcediel și Porciles.

Numele Porciles pare să provină din latină și înseamnă furtuni. Întemeierea sa poate datează din secolul al XVIII-lea, dar așezările populației ar fi putut exista cu mult înainte de această dată.

În Porciles există un mic și vechi cimitir și pe cealaltă parte a versantului se află biserica San Roque cu o singură navă pătrată. Deasupra fațadei principale există o clopotniță simplă cu o gaură pentru două clopote.

În aceste părți se păstrează rămășițele sistemelor de exploatare pe care romanii le foloseau pentru extragerea aurului. Când au descoperit un zăcământ aurifer, au construit și o rețea de țevi și rezervoare de apă care au servit ca mijloc de obținere și spălare a aurului. Au străpuns muntele, l-au curățat și chiar l-au distrus complet, pentru a face acest lucru. În această parohie, locul principal este Lavadoira. Dar este adevărat că înainte de cucerirea romană, tehnica de spălare a minereului era deja folosită aici pentru a obține aurul pe care râurile locului l-au târât de la izvor în ceea ce este cunoscut sub numele de Sierra del Ouro (Sierra auriferă).

Drumul continuă să coboare printre bolovani ce pun la grea încercare calitățile noastre fizice. Ne apropiem de destinație, se pare. Un indicator ne avertizează că trebuie să părăsim drumul asfaltat și să o apucăm pe un drum pe care s-a turnat din belșug pietriș. Înțeleg faptul că pe timp de ploaie pietrișul împiedică formarea bălților, ... dar acum e uscat.

Ocolim cimitirul și câteva ferme. În dreapta, pe deal se vede un albergue pentru pelerini. E alb, deci nu e cel căutat de noi, care trebuie să fie roșu. Nu că am avea ceva cu culoarea albă, dar la Albergue peregrinos de Bodenaya suntem așteptați. Am avut o corespondență prodigioasă pe email cu proprietarul, care era bucuros să găzduiască pelerini din Romania.

Trecem pe lângă Biserica Iglesia de Santa Marina de Bodenaya. E închisă, așa că trecem mai departe. Drumul iese din nou în șoseaua națională. Ici colo câte o casă. Unde să fie albergue? Nici țipenie de oameni. La o bifurcație dăm de o casă al cărui geam e deschis și se aud voci din interior. Aștept câteva minute, doar, doar apare cineva în geam. Nimeni. Singura soluție e să strig, să fac gălăgie ca să atrag atenția. La un moment dat apare o bătrânică ce mă privește mirat. Încerc să îi explic ce caut, dar rezultatul e zero. Bătrânica ori e surdă or senilă, așa că o luăm din nou la pas în speranța că vom avea succes cu altă ocazie.

Ocazia apare pe drum. Din sens opus vine o fată. O întrebăm dacă știe unde se află albergue cel roșu și ... spre surprinderea mea, știe. Ne explică cu lux de amănunte drumul ce trebuie să îl urmăm în următorii 3 km. Mulțumim și atacăm cei 3 km rămași.

Bărbații sunt serviți cu lichior de plante

David și Celia

Paella în plin proces de concepție

Fraternitate absolută

Ce mi se pare ciudat este faptul că fata știe cum mă cheamă și de unde suntem. Curios. Nu dădusem până acum nici-un interviu care să se fi pus pe un post TV, nici măcar unul local.

Intrăm în localitatea Bodenaya, ajungem la albergue mult dorit, constatăm că mai avem 256 km până la Santiago de Compostela și mai aflăm că accesul în albergue se face numai după ora 14, ori acum e doar ora 12,30. Ce să facem?

După atâta oboseală stomacurile își cer dreptul. Mai era o problemă imposibil de surmontat: berea de bun venit. Finalizasem cu succes etapa, deci ... era obligatoriu să sărbătorim succesul.

Singura soluție pe care o întrezăresc este să atacăm localitatea ce se vede în apropiere, așa că ne luăm inima în dinți și plecăm spre ceea ce ni se părea salvarea circumstanțelor. Localitatea se numește La Espina și e plasată la 2 km de locul unde ne aflam. Întreb niște localnici unde ar putea exista un bar deschis, și printr-o perfectă expresie gesticulară, suntem încurajați să o luăm înainte.

La Espina este un mic orășel unde recunosc că am căutat un albergue, dar nu am reușit să găsesc. La intrare ne întâmpină un polițist local plictisit, stând la volanul mașinii lui de serviciu. Cum nu am prezentat pentru el nici cel mai mic interes, trecem mai departe. La capătul străzii se zăresc câteva mese pe trotuar, semn clar că acolo putea fi un bar, sau ceva similar.

Da, avusesem dreptate, era un restaurant plin de localnici. Găsim o masă în interior și începem cu berea de protocol. Cum berea nu putea fi fără acompanient, comandăm și o salată mixtă și cartofi prăjiți. Timpul trece și se apropie deschiderea albergue, așa că o luăm pe drum de întoarcere. Trecem pe lângă polițistul plictisit, care și de această dată ne ignoră.

La ora 14,10 fix suntem în fața ușii albergue. Înăuntru ne întâmpină fata întâlnită pe drum și care știa cum mă cheamă. Aflu că împreună cu prietenul ei dețin albergue. O cheamă Celia, iar pe prietenul ei David.

Primim camera negociată în urma corespondenței avute. Spre surprinderea mea, în cameră tronează rucsacul adus de Coreos. Totul e super. Facem câte un duș și eu mă întind în pat. Oboseala începe să se manifeste.

La ora 20,00 se dă adunarea pentru cină. În albergue mai e o familie venită de la Barcelona ca să serbeze o onomastică. Practic doar noi suntem pelerini. De fapt nici nu mai era loc pentru alții căci albergue e mic.

Înainte de cină, David invită bărbații la un păhărel de lichior din plante. E super, e aromat și e și tare. Parcă deschide pofta de mâncare.

Meniul serii este compus din: Paella și desert, totul asezonat cu tinto. Paella este ceva pe atât de pitoresc pe cât de delicios. Pe o tavă

... suntem o familie

imensă se pune orez negru ce se fierbe puțin la foc mic. Se pun zarzavaturi peste orez, fără să se amestece. Se lasă la foc mic până când zarzavatul se coace. După ce a fiert se acoperă cu ziare și se lasă așa 10 - 15 minute ca zarzavatul să se înmoaie. E super. Ca desert: iaurt cu fructe și totul îmbibat în tinto. A fost o cină de vis.

Facem poze de grup. Ne împrietenim cu familia venită să sărbătorească aniversarea. E o admosferă ca într-o familie în care toți se cunoșteau între ei, David e o gazdă perfectă ce știe să întrețină buna dispoziție.

Dacă pentru ceilalți ziua de mâine e o zi obișnuită, pentru noi va fi o zi grea. V-a trebui să ajungem la Tineo, oraș clasic de munte. Iar urcuș.

Fiecare ne retragem la culcare. O parte din cei veniți la onomastică vor lua mașina până la Oviedo de unde se vor întoarce acasă cu avionul, ceilalți vor pleca spre Barcelona cu mașina. Astfel se încheie o seară plăcută, o nouă experiență din viața de pelerin.

Noapte bună.

09 august 2021

Scorul zilei:
19.758 pași
13,8 km
4,41 ore

Gata de drum

Parcă intrăm într-un tunel

Noaptea a fost liniștită. Ne facem bagajul și coborâm la micul dejun. Celia și David s-au pregătit frumos. Cafeaua e superbă. Au coborât și cei cu care cu o seară înainte petrecusem în jurul tăvi cu paella. Toți plecăm, dar la prânz se va umple din nou albergue.

Plecăm la ora 8,30. E răcoare, dar plăcut. Traversăm șoseaua și urcăm pe dealul ce străjuiește localitatea La Espina, acolo unde luasem prânzul ieri. De fapt poteca urcă pe deal, dar șerpuiește paralel cu strada principală, asta ca să ferească pelerinii de posibile interacțiuni cu vehiculele ce tranzitează localitatea compusă doar dintr-o stradă principală.

Depășim localitatea și poteca intră în pădure. E superb, parcă ne deplasăm printr-un tunel, un tunel format din coroana arborilor. E o senzație de armonie, senzația cuiva ce se simte ca făcând parte din ceea ce e în jur, o senzație de contopire cu universul. E foarte greu de descris sentimentul care te cuprinde atunci când constați că faci parte din ceva de care până nu demult nu erai conștient de existența ei.

Intrăm în mica localitate Pereda, o localitate ce are doar 204 locuitori, mică dar plină de flori, în special hortensii. Trecem pe lângă Capilla del Cristo de los Afligidos (Capela lui Htistos al celor necăjiți).

Aceasta este o mică capelă datând din secolul al XV-lea, cu un plan dreptunghiular, care are un spațiu unic în interior. Pe fațada principală se deschide o ușă cu buiandrug, încadrată de blocuri de piatră și portițe, pe care se află o fereastră mică. Perpendicular fațadei principale, există un clopotniță cu un singur arc de semicerc.
În interior, totul e acoperit cu armături din lemn, și se păstrează un altar.

Capilla del Cristo de los Afligidos

Ceas solar

Albergue El Minero

Fuente de Reconco

Pe fațadă este plasat un ceas solar, care, spre surprinderea noastră, funcționează corect, reproducând chiar și influiența dată de fusul orar.

Drumul pare mai prietenos cu pelerinii, cel puțin până aici. Urcușuri modeste, coborâșuri blânde. Vremea superbă, iar noi încrezători că vom ajunge la destinație fără incidente.

Trecem pe lângă ruinele unui vechi spital pentru pelerini. Se mai văd doar mici bucăți din doi pereți. Aceste spitale pentru pelerini au fost construite în perioada de început a pelerinajelor pentru cei care epuizați de drum și nevoi, aveau nevoie de îngrijire. În general aceste spitale erau adăposturi pentru cei care nu mai puteau continua drumul. În vechime, Camino era de nenumărate ori mai greu şi mai periculos decât acum. Pe drum, oamenii mureau pe capete… Existau spitale pentru pelerini, dar şi cimitire… Curios mi se pare faptul că localnicii păstrează aceste ruine ca pe niște relicve prețioase. Sunt amintiri ce pun în evidență istoria și tradițiile lor de veacuri. Mă gândesc la pelerinii aceia, bătuţi de soartă şi de vreme, cu câte o desagă în vârful toiagului, cu sandalele rupte sau poate chiar desculţi, cu mantalele peticite, unii bătrâni, alţii infirmi, bolnavi de toate felurile, care se târau spre Santiago, în speranţa iertării sau a vindecării.

Suntem aproape de ieșirea din localitatea Pereda. Pe o mică colină situată în apropierea drumului se află Albergue El Minero. Este pitoresc, dar ceea ce îl deosebește de cele pe lângă care trecusem până aici, este faptul că, pe o măsuță improvizată, plasată în fața albergue e pus un castron cu portocale și prune pentru pelerinii în trecere. O cutiuță pe care scrie ”Donativo” e pusă alături. Asta înseamnă că dacă vrei să donezi ceva pentru portocala sau pruna pe care o iei, e ok, dacă nu, iei portocala și pleci mai departe. Din experiența mea de ”pelerin bătrân” pe Camino, nici-un pelerin nu ia ceva fără să pună măcar 10 cenți în cutie. Și mai e ceva, nici-un pelerin nu ia mai mult de o bucată, asta ca să mai rămână și celor care urmează să treacă pe acolo.

Brusc își amintește Carmen că, la plecare, nu am reîmprospătat provizia strategică de apă, așa că apariția în drum a fântânii Fuente de Reconco ne salvează. Plasată la ieșirea din localitatea La Pereda fântâna datează din 1809, și are o apă rece și foarte gustoasă. Un adevărat miracol pentru pelerinii însetați, dar și pentru cei prevăzători, cum suntem noi.

Refacem rezerva de apă și ne continuăm drumul. Poteca începe să urce destul de susținut. Partea proastă e că poteca e parcă ”pavată” cu bolovani destul de mari. Mersul pe bolovani e dificil deoarece de cele mai multe ori aceștia sunt instabili, făcând mersul pe ei o aventură.

În sfârșit ajungem în vârf. De aici se deschide o panoramă de vis. În zare se văd culmi muntoase înalte, apoi pajiști și multe vaci. E interesant faptul că, așa cum e de așteptat, fermierii cresc aici 2 tipuri de vaci: de lapte și de carne. Ca aspect exterior, ele se deosebesc radical. Ce trebuie remarcat e faptul că vacile crescute pentru carne sunt lăsate pe pajiști tot timpul. Acolo se împerechează, acolo fată,

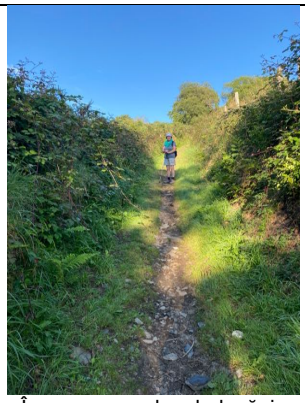
Începe urcușul pe bolovăniș

Automate în plin câmp

Lampadar de vânzare

Iglesia S Justo y Pastor El Pedregal

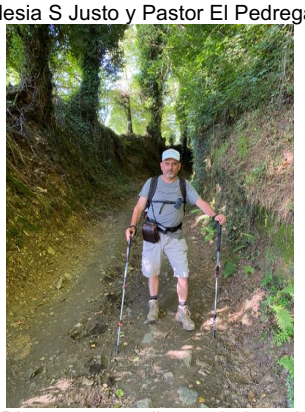
Din nou urcuș, din nou bolovani

acolo trăiesc. Fermierul le vizitează periodic pentru a le identifica pe cele ce trebuiesc trimise la abator, în rest, libere pe pajiște.

La un moment dat, în mijlocul câmpului ne trezim cu un automat pentru băuturi răcoritoare, nepăzit. Genială idee, pelerini însetați, prețuri normale ... dar mai ales siguranța automatului. Nimeni nu și-a pus problema, măcar pentru o secundă, că instalația ar putea dispărea sau ar putea fi jefuită. Eu cred că asta intră în cultura populației, aceea de a nu se atinge de ceva ce nu e a lui. Felicitări. Mai e un aspect, pelerinii sunt o categorie specială de oameni. Odată ce ai călcat pe Camino te schimbi ca și om. Eu nu am auzit să fi existat pe Camino tâlhării sau furturi.

Un indicator ne sugerează să vizităm Iglesia de El Pedregal, datând din sec. XV - XVI. E închisă, așa că ne continuăm drumul. Suntem în El Pedegral.

Satul El Pedregal este situat la o altitudine de 715 m, la est de capitala consiliului (Tineo) și se află la 7 kilometri de acesta pe drumul AS-216. Trebuie remarcat faptul că este unul dintre puținele localități în care populația a crescut puțin câte puțin în ultimii ani, ajungând la 161 de locuitori (2009).

În mijlocul localității se află Iglesia S Justo y Pastor El Pedregal, cu un portic de piatră cu trei arcade, un singur naos și un presbiteriu dreptunghiular. Posibil din secolul al XVI-lea, deși alfizul se referă la ultima treime a secolului al XV-lea. În secolul al XVII-lea au fost deschise două capele. Una, datată 1707, pentru uz privat al familiei Fernández Colado, împodobită cu un altar baroc ornat cu imagini a importantului sculptor Antonio Borja (1661-1719). Cealaltă, cu funcții de sacristie, are acces printr-o ușă cu arc de semicerc. În capul, latura Evangheliei, se află un mormânt anonim, simplu, sub un arcosoliu ascuțit pe imposte din secolul al XVI-lea.

În interior se află un altar în stil baroc, aparent din tencuială policromă sau alt material similar. Este prezidat de un crucifix, pe ambele părți care conține niște copii de sfinți identici cu cei ai altor biserici asturiene, deoarece sunt imagini în serie probabil din atelierele olotiene. Din câte se poate vedea, războiul civil - sau poate că au fost revoltele din 1934 - a ajuns, de asemenea, și în acest colț liniștit și retras din interiorul Asturiei, cu consecințele sale de distrugere.

Ne despărțim de Iglesia S Justo y Pastor El Pedregal, și deci implicit de localitatea El Pedregal și ne afundăm în pădure. Drumul urcă și spre ghinionul nostru e iar plin de bolovani. Noroc că pe margini, pelerinii au făcut un fel de potecă evitând pe cât s-a putut bolovănișul.

Ne afundăm în pădure. Pâraie izvorâte din versant brăzdează poteca. Nu sunt late, așa că le trecem cu piciorul. Norocul meu este că bocancii mei sunt impermeabili. De fapt aceste pâraie dau un farmec aparte drumeției, rup monotonia traseului.

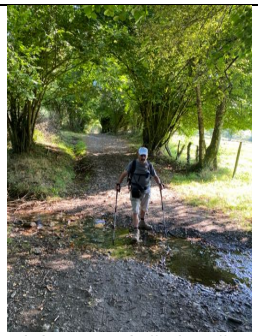

Pârâuri de munte brăzdează poteca

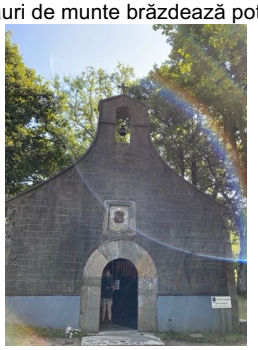

Ermita de San Roque

Poză de grup între pelerini

Placă pentru morții de covid

Berea de bun venit

Ieșim teferi din pădure și ne iese în cale Ermita de San Roque. Intrăm. Două doamne fac curățenie. Întrebăm de ștampilă și aflăm că ea se află la bar. Interesantă asociere.

Ne apropiem de Tineo. Drumul trece pe lângă stadionul orașului. Apoi drumul urcă pe dealul ce străjuie localitatea. De sus se deschide o panoramă superbă. Se poate vedea clar cele două părți ale orașului: orașul nou, plin de blocuri și orașul vechi.

Drumul devine o zonă de promenadă pentru locuitori. Oameni de toate vârstele fac jogging. De fapt au dreptate. Aerul e curat, vremea bună și se pare că nu prea îi presează grijile zilnice.

Facem o poză cu statuia pelerinului inaugurat pe 24 iulie 2004 (de ziua Sf Iacob).

Consiliul din Tineo este o parte a regiunii Vaqueiros, care trece de la orașele de coastă la cele interioare din Asturias și este legată de tradiția migrației sezoniere a comerțului cu animale. „Vaqueiros” sau conducătorii de vite care au început să locuiască în această parte a Asturiei în epoca medievală și cel mai distinctiv aspect al acestui lucru care există și astăzi sunt Brañas sau pășunile de pe munte unde își cresc vitele. Tineo găzduiește Muzeul Vaqueiro, unde se poate afla mai multe lucruri despre modul de viață Vaqueiro, vechii crescători de vite.

Zona Tineo este situată în jurul râului Narcea și a bazinului Esva. Se bucură de frumoase peisaje montane și fluviale și are, de asemenea, o industrie minieră auriferă foarte importantă. Orașul Navelgas este capitala asturiană a Aurului, unde se poate asista la Campionatul Național de Goldpanning, se poate vizita Muzeul Aurului și se poate urma Traseul Minelor Romane.

În orașul Tineo se găsește Palatul García de Tineo și Palatul Meras din secolul al XVI-lea, biserica parohială și Muzeul Sacru. Zona are, de asemenea, un patrimoniu arheologic și istoric extins, inclusiv Dolmenul Merilles, Mănăstirile medievale din Obona și Barcena din secolul al XII-lea sau Capela San Roque.

Orașul Tuña are un minunat exemplu etnografic de arhitectură tradițională asturiană și a fost distins cu „Premiul Exemplar al orașului Asturia”. Acesta este un premiu acordat de „Fundația Prințesa Asturiei” și eliberat personal de Regele și Regina Spaniei. Premiul va fi acordat unui oraș, sat, centru de populație, zonă pitorească sau grup de oameni din Principatul Asturiei care s-au remarcat într-un mod notabil în „apărarea și conservarea cadrului său natural sau de mediu, istoric, cultural sau artistic patrimoniu sau în realizarea de lucrări comunale remarcabile sau alte astfel de manifestări de solidaritate ”. Pentru mai multe exemple etnografice, ar trebui să se viziteze Muzeul Pădurii.

Gastronomia din această zonă se bazează pe o mâncare tradițională asturiană, cu tocănițe, carne de vită crescută asturian, feluri de pui, mezeluri, dulciuri și brânzeturi asturiene, dar unul dintre delicatețurile din zonă sunt mezelurile și, în special, chosco, care este preparat cu

Străzi tipic asturiene

Palacio de Meras

Primăria

Tineo

carne de porc afumată și, de asemenea, „Berzas” sau tocană de varză.

Pe promenadă întâlnim o placă comemorativă în amintirea morților de covid. Nostim mod de comemorare. A fost montată în iulie 2020, dar ca și virusul, a început să ruginească. Oricum, e frumos că nu i-au uitat.

Intrăm în suburbia orașului. Întrebare de prisos, ce facem la încheierea unei etape? Clar, berea de bun venit. Așa procedăm și acum. Găsim o terasă și acționăm în consecință. Drumul de astăzi pare relativ mai ușor decât cel de ieri.

Am ajuns în centru. Pe fundal se vede Palacio de Meras, locul unde ne vom petrece noaptea.

Hotelul Palacio de Merás este situat chiar în centrul orașului Tineo, într-o clădire superbă care datează din 1525 și este unul dintre cele mai bune exemple de arhitectură civilă palatiană din secolul al XVI-lea. Are un restaurant minunat care își pregătește rețetele tradiționale cu produse sezoniere de cea mai bună calitate. În plus, include o grădină interioară magnifică, plină de lumină naturală care pătrunde prin tavanul său de sticlă și devine un cadru excelent pentru tot felul de evenimente.

Este o clădire construită în secolul al XVI-lea și a fost locul inițial al lui García Fernández de la Plaza, un soldat al cărui faimă a dobândit-o pentru că a fost cel care l-a învins și ucis pe temutul pirat Barbarroja. Acest lucru explică faptul de ce capul lui Barbarroja apare pe blazonul familiei și steagul său alături de un tăietor și cinci țapi ispășitori pe margine. Această poveste este amintită astăzi de o pictură murală pictată în interiorul palatului-hotel, semnată de asturianul Jambrina.

Ne cazăm și coborâm la masă. Meniul a fost delicios. Carmen s-a delectat, de bună seamă, cu pește, în timp ce eu am rămas consecvent cu salata mixtă și cartofi prăjiți. Pentru că deja băusem ”berea de bun venit”, ne-am pus ambiția cu o sticlă de tinto, pe care am dovedit-o. Așa cazare, așa tratație.
Urcăm în cameră, cu liftul, facem un duș și ne trântim chipurile pentru o jumătate de oră. Adormim aproape instantaneu și jumătatea de oră propusă a devenit 2 ore.

Odihniți, coborâm în oraș. De fapt tot orașul vechi e compus din 3 străzi. Facem poze cu primăria și cu simbolul orașului. De aici se văd împrejurimile de o măreție și o frumusețe deosebită.

Ne oprim la o terasă să cinăm. Carmen se luptă cu un pește pe grătar învelit în staniol, iar eu ... clasic: salată mixtă și cartofi prăjiți. De data asta totul e udat cu bere.

Ne întoarcem în cameră ca să dormim căci mâine avem de urcat zdravăn, asta după hartă.

Noapte bună.

Scorul zilei:
26.385 pași
18,5 km
5,11 ore

Gata de plecare

Peisaj mirific

Capela și Fuente de San Juan

Soarele se chinuie să iasă de după deal

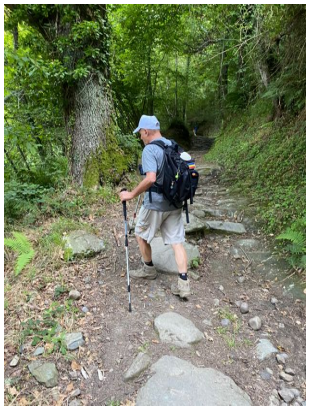

Echilibristică

10 august 2021

Noaptea a fost liniștită. Deșteptarea de voie. Ne pregătim bagajele și la ora 8,15 plecăm. Vremea e răcoroasă, dar nu ca să ne facă să luăm scurtele pe noi.

Drumul urcă încă din oraș, Urcuș cam neplăcut atât de dimineață. Drumul ajunge deasupra orașului. O panoramă minunată se deschide undeva sub noi. Munții în zare și ceață. O ceață deasă îmbracă valea, dând impresia că ne aflăm deasupra norilor. E o senzație ciudată.

Urcușul continuă parcă mai abrupt. Trecem pe lângă fântâna Fuente de San Juan. Practic e un loc de odihnă dotat cu o fântână, bănci pentru odihnă și o mică capelă. De fapt îi găsesc sensul căci până aici am urcat serios. Din placa care menționează existența popasului rezultă că e construită de ”Vecinos del barrio de la fuente” (Vecinii cartierului fântânii) la data de 22 aprilie 2001.

Ceața devine tot mai deasă. Soarele încearcă să își manifeste prezența, dar ceața îi e potrivnică. E destul de călduț, o vreme numai bună de mers, singura problemă e urcușul mult prea matinal.

Poteca șerpuiește prin pădure. În fața noastră e un grup de pelerini, deci nu suntem singuri. Cu siguranță că au înoptat și ei în Tineo. Poteca începe să fie ”însămânțată” cu bolovani mari, lucru care ne încetinește mersul. Trebuie să fi foarte atent unde pui piciorul deoarece bolovanii sunt instabili și oricând poți deveni un adevărat echilibrist de circ, lucru total neplăcut.

Ieșim din pădure și intrăm într-o zonă în care preponderente sunt pășunile. În frunzele plantelor de pe marginea drumului, o colonie de păianjeni și-au întins plasele. Sunt frumoase îmbrăcate în rouă și scăldate în razele soarelui, care între timp reușise să dovedească ceața. Stau și mă întreb dacă păianjenii au făcut un studiu de piață înainte de a se hotărâ că se așeze în zona asta, căci înafară de pelerini, nimeni altcineva nu mai trece pe aici, iar pelerinii nu sunt comestibili pentru ei.

Ceața devine din ce în ce mai deasă. Trecem pe lângă noi un camion ce pare a transporta baloți de paie pentru hrana vitelor. Ocupația în zonă este creșterea vacilor de lapte care, spre deosebire de cele de carne ce stau tot timpul pe pășune, stau în grajduri și li se dă hrană furajată.

Ciudățenii din ale pelerinilor. De crengile unui pom este atârnat un mic panou care te îndeamnă să donezi pentru ceva anume. Acel ceva anume nu îl pot identifica, deoarece sunt doar niște icoane pe hârtie și o pungă de plastic. E drept că sub panoul respectiv e prinsă o cutiuță metalică pentru eventualele donații.

Ne continuăm drumul bucuroși că am scăpat teferi după interacțiunea cu uriașul camion, care ne-a aruncat la propriu în bălăriile de pe marginea drumului, drumul fiind deosebit de îngust.

Donații???

La răscruce de drumuri

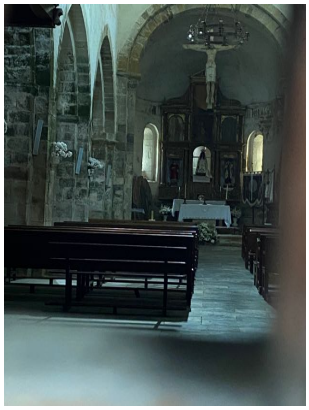

Voioși o pornim din nou la drum. Oboseala parcă începe să își facă prezența.

Intrăm din nou în pădure. Drumul e plăcut, dar continuă să urce. La un moment dat ne apare în cale o bifurcație marcată cu o bornă indicatoare: spre stânga Camino, spre dreapta Obona.

Convocăm o celulă de criză și, în unanimitate de voturi, decidem să o luăm spre dreapta către Obona. Trebuie să fie ceva interesant de vizitat dacă cei care au marcat traseul au considerat că merită să abați din drum bieții pelerini. Mai e un aspect definitoriu pentru decizia noastră, drumul coboară ...

Pe mine a început să mă doară tălpile de la bolovănișul de pe potecă. Ceața persistă încă. Din cauza cetei nu vezi nici la 50 m, noroc e că marcajul e foarte bun.

Pe drum întâlnim două pelerine. Ca să nu dau naștere la interpretări tendențioase, e vorba de două femei din Germania, în drum spre Santiago, dar care și ele au ales să descopere ce e Obona.

În fața noastră se deslușesc zidurile unei biserici. La prima vedere pare a fi mai mult decât o biserică de provincie. Ne apropiem și constatăm că ne aflăm în fața Monasterio de Santa Maria la Real de Obona.

Mănăstirea Obona are origini confuze, de vreme ce este îndoielnică veridicitatea documentului său de înființare, care atribuie înființarea lui Adelgaster, fiul regelui Silo, în anul 871. Alte documente atestă existența sa în secolele X și XII. Adelgaster, fiul regelui Silo a fost un bărbat important al Centrului benedictin. Alfonso IX, după ce a vizitat mănăstirea, i-a acordat privilegiul de trecere obligatorie a pelerinilor spre Santiago, ceea ce i-a sporit controlul economic și cultural asupra zonei. În perioada lor de glorie, călugării din Obona au aplicat tehnici inovatoare în agricultură și creșterea animalelor și au predat cursuri de filosofie și teologie.

În secolul al XII-lea, mănăstirea Obona era un important centru benedictin, alcătuit din templu, mănăstire, camerele mănăstirii și hanul. În acest moment întregul edificiu este foarte modificat, biserica fiind cea mai veche construcție.

Biserica este un templu romanic din secolul al XII-lea care a fost păstrat cu puține modificări. Prezintă o morfologie care combină arhitectura benedictină cu estetica cisterciană, bazată pe lipsa de decor și pe austeritatea murală. Planul bazilicii este împărțit în trei nave de cinci secțiuni, care se termină într-o triplă chevet, precedată de o secțiune dreaptă, unde capela principală este mult mai mare decât cele laterale.

Acoperișul corpului naosului este din lemn, în timp ce absidele sunt finisate cu bolți în stil ”butoi” și sfert de sferă. Portalul situat la poalele templului, sub acoperiș, este ușor avansat și este format din patru fire de arc care se sprijină pe opt coloane cu arbore scurt, încoronate de capiteluri. Pe acoperiș un corp dreptunghiular adăpostește clopotnița

Santa Maria la Real de Obona

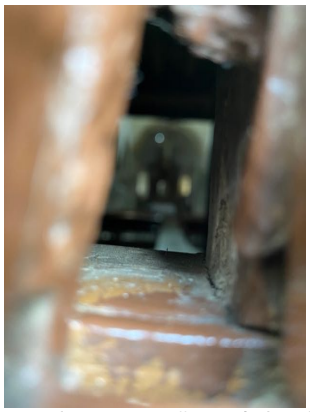
Gaura prin care am pătruns în interior

Lavadero-Fuente de Villaluz

Camionul care ne-a stresat pe drum

Suntem spionați din tufiș

cu două clopote. Portalul lateral este foarte simplu și fără ornament. Aspectul din exterior este poligonal, în timp ce în interior este emisferic.
În secolul al XVII-lea au început reformele mănăstirii. Mănăstirea era incompletă. Astfel edificiul este împărțit în două etaje cu concepții diferite: cel inferior cu arcade semicirculare cu profiluri mulate și cel superior cu deschideri patrulatere, separate de pilaștri alungiți care încep de la parter. Ctitorii mănăstirii au fost îngropați în exteriorul mănăstirii, dar în secolul al XVI-lea rămășițele lor au fost transferate în interiorul templului.

Ușa e încuiată, dar o mică gaură în ușă îmi permite să fac poze cu interiorul. Interiorul pare funcțional ceea ce mă îndreptățește să cred că încă se slujește în interior, mai ales că lângă biserică e un cimitir populat.

Ne luăm rămas bun de la ”pelerinele” germane și ne reîntoarcem la răscrucea care fusese punct de inflexiune în traseul etapei de azi. Un lucru trebuie să remarc, drumul de întoarcere pare mai scurt decât credem, mai scurt și mai puțin greu.

Ne apropiem de localitatea Villaluz, o mică localitate de munte. Villaluz este un oraș din consiliul Tineo și aparține parohiei Obona. Este situat la o altitudine de 630 m. În prezent are o populație de aproximativ 47 de persoane și 18 case. Aproape municipiu după standardele spaniole. În Villaluz, după recensământul din 2015, trăiesc 36 de locuitori, 18 femei și 18 bărbați. Asta da precizie.

La intrarea în localitate se află Lavadero-Fuente de Villaluz, o fântână datând din sec. XVIII și care a fost restaurată în 2005. Ea funcționa și ca spălătorie municipală. Ne oprim și ne reîmprospătăm rezerva de apă, asta la indicațile prețioase ale lui Carmen, cu toate că nu ne atinsesem de rezerva de apă până acum.

Într-o curte zărim camionul care era să ne facă extraplați. Am avut dreptate. Transporta fân pentru vacile dintr-o fermă. Sunt impresionat de tehnica acestor șoferi. Să conduci pe drumuri aproape mai înguste decât camionul și pline de curbe, asta da performanță.

Ieșim din Villaluz și intrăm în Vega de Rey. Vega de Rey este o localitate din consiliul Tineo și aparține parohiei San Martín de Semproniana. Este situat la o altitudine de 560 m. În prezent are o populație de aproximativ 64 de persoane și 29 de case.

Casele sunt îmbrăcate în verdeață și flori. Dintr-un tufiș, dintr-o curte, ne spionează un pitic din ceramică. Cred că așa procedează cu toți pelerinii, nu numai cu noi. Nu știu la ce concluzie a ajuns piticul spion, dar noi ne continuăm drumul.

Intrăm în Berrugoso. Berrugoso, denumire tradițională: Berrugosu. Face parte din parohia Obona (Tineo). Se află la 9,00 km de capitala municipală (Tineo) și se află la o altitudine de 610 m. Are 3 locuințe (parohia 124) dintre care 2 sunt locuințe principale și 1 sunt locuințe non-principale. Chestia cu locuințe principale și non-principale, nu o înțeleg dar nici nu mă străduiesc să înțeleg.

În vale e faimosul Las Tiendas

Casa Herminia

Ne apropiem de destinația etapei

Iată-ne în fața albergue

Oricum parcurgem cele 3 case în ritm accelerat deoarece sperăm să găsim aici un bar unde să ne bem americanele, dar nici urmă de așa ceva.

Speranța renaște atunci când vedem că suntem pe punctul de a intra în Las Tiendas.

Nici-o șansă. Localitatea e formată doar dintr-o singură casă. În fața casei e indicatorul de intrare în localitate și imediat după casă cel de ieșire din localitate. Sper ca această localitate să nu aibă primar și consiliu propriu. Ar fi de râsul lumii. Deci nici aici nu avem șansa de a consuma americane.

Drumul urcă destul de abrupt. De sus se vede clar marea metropolă Las Tiendas, formată dintr-o singură casă.

După insuccesul cu Las Tiendas, mai avem o șansă: Campiello. Suntem norocoși de data asta. Imediat lângă drum este o terasă: Casa Herminia. Se pare că nu suntem singurii care tânjeau după un bar. Mesele de pe terasă sunt pline de pelerini.

Ne așezăm la o masă și așteptăm să ne bage un ospătar în seamă. Degeaba. După 5 min. merg la bar să fac comanda. Omul de la bar ascultă dorința mea, spune ”Uno momento” și dispare. Aștept cam 2 - 3 minute și cum omul nu apare, mă adresez unei doamne ce părea vânzătoare la magazinul ce era lipit de bar. De data asta am noroc. Femeia înțelege cât de stringentă era comanda și ne servește, adică pune ceștile cu cafea pe tejghea, restul e autoservire. Lângă americane servim și câte un croissant.

Lângă noi se relaxa un grup de tineri. Înțeleg că unii erau italieni, în timp ce alții erau spanioli. Intrăm în vorbă și acceptă să ne facă câteva poze.

Satisfăcuți, o pornim din nou la drum. Cum e firesc, drumul urcă din nou. Intrăm în El Fresno. El Fresno este o localitate minusculă, așa cum sunt de altfel mai toate cătunele de munte din zonă. Trecem prin El Espin și cred că suntem foarte aproape de destinația etapei.

Întradevăr, intrăm în Borrez. Acum trebuie să găsin Albergue La Montera. Localitatea e plină de pelerini. Întrebând în stânga și în dreapta descoperim albergue. Ușa e deschisă și înăuntru ne găsin rucsacul adus de Correos. Intrăm, e un albergue cu 8 paturi suprapuse, unele goale încă, așa că ”punem stăpânire” pe 2 paturi jos. Carmen trece la sandale căci drumul a cam obosit-o. Cum stăteam pe bancă și ne relaxam, apare proprietarul. Bineînțeles că solicităm cazarea, asta în virtutea faptului că aveam rezervare.

Acum intervine suspansul. Albergue e full, și noi nu suntem printre cei ce vor dormi la noapte aici. Proprietarul intră în panică la vederea confirmării rezervării. Noroc că eu am după mine arhiva. Omul nu prea le are cu engleza, așa că ne sare în ajutor un băiat ce era în apropiere, băiat ce pare a fi prieten cu proprietarul. Începe să dea telefoane pe la albergue din zonă. Toate sunt full. În sfârșit fața i se luminează. Ne anunță că ne va duce înapoi la Tineo cu mașina lui. Acolo a plătit o

Carmen are chef de shopping vizual

Prânzul

... și cina

Scorul zilei:
27.646 pași
19,4 km
5,46 ore

Lumea încă doarme

cameră la un albergue, iar maine dimineață va plăti un taxi care să ne aducă înapoi la La Montera, de unde să ia Correos bagajul și noi să ne continuăm drumul ca și când am fi dormit acolo. Ok. Ne luăm bagajul și plecăm spre Tineo.

Ajungem la Tineo, ne cazăm și sub privirea noastră plătește un taxi care să ne aducă mâine dimineață la ora 7 la Borres. Deci totul e sub control.

Ne ducem bagajul în cameră și coborâm să mâncăm ceva. Ne așezăm la o terasă din apropiere. Patronul nu e nimeni altul decât patronul de unde fusesem cazați. Comandăn berea cea de bun venit pe care azi o neglijasem, împreună cu cartofi prăjiți și câte o salată mixtă. Salatele sunt imense, iar cartofii superbi. Dacă salata lui Carmen e cu tun, a mea e cu năut. Ce întorsătură fericită au luat lucrurile. De la un pat suprapus, la o cameră singuri.

După masă, o plimbare prin oraș e bine venită. Ne întoarcem în cameră, facem un duș și stăm puțin în pat.

La ora 20 coborâm să luăm cina. Mergem la aceeași terasă unde mâncasem prânzul. Meniul este oarecum același. Bere și cartofi prăjiți. La felul doi avem pizza. vegetariană. Ne aduce o pizza imensă, suficientă pentru a sătura un întreg pluton de recruți. E delicioasă, dar prea multă. Mâncăm ce mâncăm și rog ospătărița să ne împacheteze restul, în ideea că va fi un bun mic dejun mâine.

Cum cu o zi înainte Carmen nu a putut beneficia de un shopping vizual, căci eram prea obosiți, acum ia la rând toate magazinele deschise la ora asta.

După ce toate magazinele au fost baleiate din priviri, decidem că e momentul să ne întoarcem la pensiunea unde eram cazați, căci mâine avem iar un drum lung până la Pola de Allanda.

Ne așezăm în pat și adormim aproape instantaneu.

Noapte bună.

11 august 2021

O noapte liniștită, dar o dimineață cu emoții, dacă nu vine taxiul? La ora 6 ne trezim, asta ca să avem timp să ne facem bagajele și să fim la ora 7 în fața pensiunii.

Coborâm, e răcoare, dar emoția legată de venirea taximetrului parcă ne face să nu simțim răcoarea. Precis la ora 7 sosește taxiul și plecăm spre Borres.

La ora 7,20 ajungem la albergue La Montera. Albergue e gol. Toți pelerinii sunt plecați, așa că lăsăm rucsacul mare pentru Correos și noi o luăm la pas. De la început poteca se înscrie într-un urcuș destul de abrupt. Solul e de un roșcat intens, dar ce e mai neplăcut este faptul că dăm iar de deja clasicul bolovăniș.

Neplăcut drum

E ceață și răcoare

Acum trebuie să luăm o decizie

Cam chinuitor drum atât de dimineață.

Intrăm în pădure, parcă mergem printr-un tunel format din coroanele copacilor.

Pe drum ne întâlnim cu 4 tineri pe care îi întâlnisem la terasa din Casa Herminia. Sunt tinerii ce veniseră din Italia. Ne bucurăm de revedere, facem poze și ne grăbim să ne continuăm drumul. De fapt ei erau mai grăbiți, deoarece aleseseră să meargă pe traseul Hospitales, în timp ce noi ne propusesem să ajungem la La Pola de Allande.

Traseul De los Hospitales începe la un kilometru după Borres, înainte de a ajunge la Samblismo, deși pentru cei care s-au oprit să-și petreacă noaptea sau să ia băuturi răcoritoare la pensiunea lor există, de asemenea, o scurtătură marcată care, într-un minut, ne plasează pe calea respectivă.

Perfect semnalizat, atât cu marcaje, cât și cu indicatoare de lemn și cu săgețile galbene obișnuite, situate sistematic la o distanță mică în înălțime, asta fiind de mare ajutor pe timp de ceață, și să nu mai vorbim de zăpadă, când e ușor să pierzi orientarea, traseul spitalelor trece prin cartierul superior La Mortera, cu capela San Pascual Bailón (secolele XVI-XVII). Este ultimul nucleu locuit până la Montefurado, care se află la 14,5 km, dar de la Samblismo la Berducedo. Pe un traseu de 23 km, nu se găsește niciun fel de servicii, nici măcar un bar modest.

La rândul nostru, ne vom limita la rezumarea unora dintre problemele pe care le ridică această variantă. Atmosfera, după ce am fi lăsat în urmă La Mortera, este cea a unei etape montane înalte, în ciuda faptului că ne-am fi deplasat între altitudinea de 1.000 și 1.250 de metri.

Având în vedere aceste lucruri, nimeni nu ar trebui să se aventureze pe acest traseu dacă iarna este dură, desigur când ninge, dar nici în alt anotimp, dacă ceața este densă și nu doar dimineața. Ceața fiind ceva destul de obișnuit de această în zonă.

Toate aceste considerente ne fac să alegem varianta prin Pola de Allande, care chiar dacă e mai lungă cu 5 km, e mai sigură din punctul de vedere al siguranței.

Afară e răcoare, dar mai ales e ceață, așa că decizia firească este să luăm varianta Pola de Allande. Cred că 80 % dintre pelerini aleg varianta Hospitales, deoarece e mai ”coll”, dar cred că în luarea deciziei trebuie să atârne preponderent siguranța deplasării. Așa cum avem experiența ultimelor zile când ceața aproape te împiedica să vezi marcajele, o asemenea aventură e o greșeală majoră, asta și pentru un om al muntelui cum sunt eu.

Deci decizia e clară. O vom lua spre stânga spre Pola de Allande. Poteca coboară pentru moment și trece pe lângă un albergue gol, căci se face curățenie după pelerinii ce înoptaseră aici. Nu găsim ștampila să o punem pe credențial, așa că ne continuăm drumul. Bine că deocamdată poteca coboară.

Ceața se îndesește

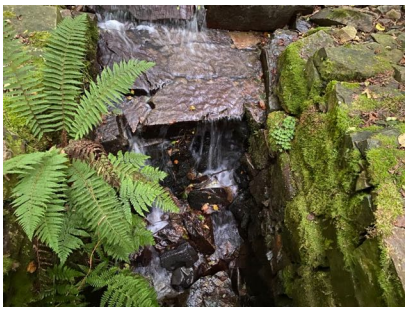

Cascadă

Alto de Porciles 773 m

O fi oare cineva acasă ...?

... se pare că da

Ceața se îndesește, așa că bine că nu am luat-o pe Hospitales.

Încă mai mergem prin pădure. E răcoare bine. Soarele nu a reușit să biruie ceața. Din cauza ceței nu se vede versantul de vis a vis.

La un moment dat poteca iese din pădure. Mergem pe șosea. Bolovanii și asfaltul decretez că sunt inamicii mei. Un indicator ne atrage atenția că intrăm în localitatea Colinas de Arriba, o localitate mică învăluită într-o ceață deasă, așa că nu prea putem vedea nici casele.

Intrăm din nou în pădure. Aici ceața parcă a dispărut. Trecem peste un podeț de lemn, cam antic după aspect, dar deosebit de pitoresc. Pe sub el curge un pârâiaș ce își prăvale apele într-o mică dar splendidă cascadă. Cascada parcă interpretează o melodie care te transpune într-o altă lume, o lume parcă ireală. Acest susuit de apă se poate folosi oricând într-o formă de terapie prin muzică. Ne oprim câteva minute. Atmosfera și muzica apei căzând peste pietre te liniștește. Uiți de oboseală, uiți de ceață și uiți că exiști.

Nu știu câți pelerini reușesc să interacționeze cu natura, dar sunt momente în care ajungi să uiți de tot și să te integrezi în ceea ce Universul, din care facem parte, îți oferă.

Suntem la altitudinea de 773 m. Am coborât cam 200 m. Am ajuns la Alto de Porciles. La cca. 300 m altitudine și intrăm în Porciles.

Localitatea face parte din parohia cu același nume din cadrul consiliului din Tineo. Porciles este situat în Alto de Porciles, la vest de capitală și este o trecere obligatorie a Camino Primitivo. Numele Porciles pare să provină din latină și înseamnă furtuni. Întemeierea sa poate datează din secolul al XVIII-lea, dar nu este posibil să se excludă așezările populației care au fost cu mult înainte de aceasta.

În Porciles există un cimitir mic și vechi, iar pe cealaltă parte a nucleului caselor se află biserica San Roque, cu o singură navă pătrată. Deasupra fațadei principale se află o clopotniță simplă cu orificiu pentru două clopote.

Se mai păstrează încă resturile sistemelor de exploatare folosite de romani pentru extragerea aurului. Când au descoperit un zăcământ de aur, au construit o rețea de țevi și rezervoare de apă care au servit ca mijloc de obținere și spălare a aurului. Au forat muntele, au făcut butași și chiar l-au distrus complet, ruina montium, pentru a atinge zăcământul. În această parohie, locul principal era Lavadoira. Dar este adevărat că înainte de cucerirea romană, aici a fost deja exploatată tehnica de spălat pentru a obține aurul târât de râurile locului de la izvor până la Sierra del Ouro.

Dar nu numai ruinele exploatării de aur a romanilor se găsesc în Porcilas. Mai e și un bar, San Roque. La prima vedere nu pare a fi cineva acasă, cu toate că ușa e deschisă. Ne așezăm la o masă afară. Prezența noastră nu crează reacții, așa că îmi iau inima în dinți și intru. Deodată mă trezesc într-o hărmălae de nedescris. O femeie și un bărbat tăbară peste mine gesticulând și strigând la mine.

Iglesia de San Roque de Porciles

Barul Jose Manuel Boto

Urcuș groaznic

Podul cel fără o scândură

La început am intrat în panică, dar curând descopăr misterul. Intrasem înăuntru fără să port botnița. O pun în grabă sub nas, așa cum o purtam de obicei. Un nou val de replici se abate asupra mea. Trebuia să pun botnița și pe nas. Mă conformez, dar nu pot înțelege cum a reușit statul să spele și să clătească creierul unor oameni, care la prima vedere păreau întregi la minte.

Mă conformez și intru în posesia a două americane și două sandwishuri, unul cu carne și celălalt cu brânză.

După dispariția în stomac a sandwishurilor, parcă am uitat de altercația inițială. Ne pregătim de drum și o pornim la drum din nou. Cu toate că localitatea e mică, este dotată cu două baruri. Al doinea bar este cel al lui Jose Manuel Boto. Un bar frumos, bine plasat, cu tot ce îi trebuie ca să fie atractiv ... dar deosebit de închis. Facem și noi câteva poze, unele de amuzament și ne continuăm drumul.

Poteca intră în pădure. E încă răcoare, dar plăcut la mers. Trecem un podeț peste un pârâu, podeț pe care, nu știu de ce, toți pelerinii îl fotografiază. Mister. E drept că are o scândură lipsă, dar nu cred că asta i-a adus faima printre pelerini.

Treaba începe să se complice. Poteca se îngustează și devine foarte abruptă și ca bomboană pe colivă, e plină de un bolovăniș mișcător. Poteca a atât de îngustă încât frec cu rucsacul malurile laterale. Practic trebuie să dai dovadă de aptitudini de alpinist ca să poți urca. Când eram mai concentrat la acțiunea la care luam parte, simt un brânci din spate. Nu mă pot întoarce să văd ce se întâmplase căci nu aveam loc de întors. Ce se întâmplase? Carmen aplicând zicala din bătrâni ”orice șut în fund e un pas înainte”, din spirit de colegialitate, îmi dăduse un brânci, chipurile ajutător. Nu a fost rezultatul scontat căci brânciul m-a scos din starea de echilibru temporar și numai niște rădăcini la care am apelat în extremis m-au salvat de la o cădere iminentă. De fapt nu aveam unde să cad, dar puteam să mă înțepenesc între malurile potecii. Oricum, intenția a fost frumoasă și am apreciat-o parțial.

Cu greu reușim să dovedim acest urcuș. A fost o adevărată provocare. Poteca iese din pădure și se intersectează cu șoseaua națională. Trecem pe lângă indicatorul care ne atrage atenția că intrăm în localitatea Lavadoira. Localitatea este la o altitudine de 806 m.

Un panou turistic ne liniștește. Până la Pola de Allande mai avem 2,63 km, un fleac aș spune, dar după ultimul urcuș, prefer să mă abțin. Încă îmi stăruie în minte ”ajutorul neprecupețit și mai ales dezinteresat pe care mi-l servise Carmen, gest de o camaraderie plină de o admirație profundă.

Poteca urmărește o curbă de nivel. Undeva jos, pe versantul opus e o casă singuratică, la marginea pădurii. Ceața încă nu s-a ridicat, dar pare că s-a mai încălzit, sau noi de mers ne-am încălzit.

Începem să coborâm. Asta e bine, era și timpul, dar neplăcut e faptul că mergem pe lespezi alunecoase de stâncă. Nici nu vreau să îmi

Am ajuns ... pe un vârf de 806 m

Mai avem 2,63 km de mers azi

Peisaje de vis

... nici coborâșul nu e ușor

Mai avem puțin

imaginez cum ar fi fost coborâșul ăsta pe ploaie. Ar fi fost patinaj artistic. Un lucru interesant, în plină pădure cresc hortensi.
În sfârșit intrăm în suburbiile orașului Pole de Allande.

Pola de Allande este un oraș și o parohie din Allande, un municipiu din provincia și comunitatea autonomă Asturias, în nordul Spaniei. Este înconjurat de munții Cantabrieni. Este capitala parohiei. Orașul a fost fondat între 1262 și 1268. Oviedo, capitala Asturias, este la 104 km distanță. Râul Nison străbate mijlocul orașului, cunoscut pentru păstrăvi, în timp ce pescuitul este interzis acolo.

Parohia găzduiește, de asemenea, un castel din secolul al XV-lea, Palatul Cienfuegos de Peñalba, plasat pe un deal deasupra orașului, care a fost un simbol pentru oraș de ceva timp.

Orașul este situat pe calea Camino Primitvo a Camino de Santiago.

Un total de 662 de persoane locuiesc în cei 34,01 km², care este suprafața parohiei, asta după recensământul din 2017. Nu știm însă câte femei și câți bărbați sunt printre locuitori, mai au și unele scăpări spaniolii.

Orașul Pola de Allande este situat la 524 metri deasupra nivelului mării și se află la 104 km de orașul Oviedo, capitala Principatului.

Pola de Allande este unul dintre municipiile din Asturia unde se vorbește limba galician-asturian, limbă uneori greu de înțeles pentru spaniolii din sud.

Orașul este un castru preistoric roman, rural și indian. Am să explic în continuare, de ce și indian. Acesta este Allande, unul dintre cele mai mari teritorii din Principatul Asturias.

Allande și locuitorii săi au trăit cu intensitate preistoria și epoca antică, iar Castro de San Chuis mărturisește acest lucru, mărturie a epocii metalelor și, de asemenea, a ocupației romane în căutarea „goanei după aur” pe care Imperiul a trăit-o în zonă. Evul Mediu este reprezentat de impunerea Palatului Cienfuegos, care își manifestă puterea asupra capitalei Consiliului.

În plus, Allande este un pământ cu o bogăție agricolă și zootehnică extraordinară, este un pământ de case și ferme mari și unul dintre leagănele celei mai bune cărnii de vită asturiene, este un pământ cu spații mari protejate, unde poți experimenta natura în cea mai pură formă, și este, de asemenea, țara oamenilor curajoși care au călătorit peste ocean, fiind rezultatul fuziunii culturale cu populația de pe cealaltă parte a oceanului, creând o influiență în arhitectură și în cultură, preluând motive indiene.

În Pola de Allande găsim arhitectura megalitică, cultura militară, o prezență romană acreditată de rămășițele operațiunilor de extracție a aurului încă vizibile în zonă, oferindu-ne o idee despre vârsta așezărilor populației care existau în acest loc. După o perioadă întunecată în care se crede că șvabii și mai târziu vizigoții au fost aici mai întâi, există deja referințe scrise între secolele X și XI, când

Hortensi în pădure

Suntem deja în oraș

Iglesia de San Andres

Râul Nison

nucleele monahale au început să își facă remarcabile dominanța și influența.
La Puela a fost înființată ca atare în secolul al XIII-lea și s-a concentrat aceasta asupra administrației, atât politice, cât și economice, a teritoriului, cu o Cartă Puebla care dădea drepturi și libertăți speciale pentru locuitorii săi, cartă ce dădea dreptul la cererea și slujba în serviciul regelui și a Domnului, adică o scrisoare Puebla mixtă neobișnuită, reală și impunătoare. Pola de Allande a devenit ulterior posesia lui Álvarez de las Asturias sau a familiei Quiñones și a fost cumpărată mai târziu de contii de Peñalba; Această etapă, secolul al XV-lea, este reprezentată prin palatul Cienfuegos și puterea pe care o manifestă acesta în teritoriu. În 1569, o adunare generală de vecinătate a încercat să pună capăt abuzurilor domnilor din Casa Cienfuegos. În 1658, au dat în judecată din nou pe domnii feudali, susținând că toată Asturia aparține coroanei și nu domniei locale. După câțiva ani, au denunțat contele în fața Consiliului Finanțelor, care a fost achitat în anul 1742. Doi ani mai târziu, domeniul Cienfuegos este recunoscut și consiliul este condamnat la „tăcere perpetuă”. Această dependență impunătoare nu își va vedea sfârșitul până la Constituția din Cádiz din 1812.

Peisajul urban din Pola de Allande este alcătuit din frumoase conace indiene din secolele XIX și XX, rodul întoarcerii emigranților care au adus dezvoltarea economică și socială în oraș și de Palatul Cienfuegos situat pe un deal, întotdeauna vigilent de la originea sa în secolul al XV-lea deși cu remodelare. În vârf se află și sanctuarul Nuestra Señora del Avellano, hramul La Puela. Biserica parohială San Andrés a fost ordonată să fie construită de contele din Peñalba în secolul al XVI-lea, pentru care au demolat vechea biserică medievală care ar putea data dinaintea secolului al XII-lea. Primăria are și o anumită influiență indiană, și datează din 1907. O plimbare prin parcul El Toral, care adăpostește Monumentul Emigrantului, e recomfortantă.

Tradițională este sărbătoarea Sf. Maria, sărbătoare onorată cu alune. Cea care se leagă de alun cu divin este o credință străveche. Celții și alte popoare străvechi atribuiau acestor copaci puteri supranaturale, toiagele făcute cu ramurile lor speriau răul, vindecau mușcăturile de reptile și prin ele se găseau comori și mai presus de toate apa, chiar desfăcea descântecele. Conectat cu înțelepciunea și simbolismul ei, nu este de mirare că lăcașurile și altarele au fost amplasate lângă aluni, pe care creștinizarea ulterioară le-a schimbat pentru schituri și capele dedicate Fecioarelor care au apărut în ele.

Intrarea în oraș se face pe lângă sediul Gărzii Civile. Frumoasă și onorantă primire. Încep cercetările printre localnici. Unde e Hotelul Nueva Allandesa? Bună întrebare. Cum deja eram expert în asemenea investigații, nu mă mai obosesc să mă fac înțeles de către localnici. Scot planul în care e trecută și adresa și pun degetul arătător pe locația căutată. Din 100 interpelări, 120 dau răspunsul corect, ceva similar cu ”am întrebat 100 de români”, dar în versiunea spaniolă.

De fapt tehnica descoperită de mine, cea cu pusul degetului pe plan, este o metodă infailibilă, deoarece marea majoritate a populației nu știe decât spaniola sau galiciana. Suntem acum edificați, deci înainte cu pânzele sus.

Berea de bun venit

Hotelul La Nueva Allandesa

Primăria

Monumentul emigranților

... porție pentru 2 persoane

Începutul sec XX îi aduce pe locuitorii zonei la un prag al sărăciei greu de suportat, ceea ce îi determină să emigreze în America centrală și de sud, asta și datorită faptului că în acele zone se vorbea spaniola. De aici vin și influiențele indiene ale locuitorilor din noile teritorii în care s-au stabilit emigranții allandezi.

Ajungem fără peripeții la hotel. Acum vine întrebarea ce nu are decât un răspuns: ”ce facem noi la finalul unei etape?” Bem berea de bun venit - răspuns corect.

Parcă am uitat de neavenitul sprijin în tentativa mea de a mă strecura printre două maluri suficient de apropiate ca să provoace clatofobie, totul e privit acum, cu berea în față, ca momente nostime.

Ne cazăm. Avem o cameră drăguță și foarte curată. În timp ce ne bem berea se apropie de noi o doamnă care în dulcele grai oltenesc ne abordează. Fiind vorba de oltenește, Carmen percutează aproape instantaneu. Violeta o cheamă pe doamna din Tg. Jiu. E venită de 10 ani și are grijă de o doamnă în vârstă, care aflăm că a fost proprietara hotelului, preluat acum de fiul ei. Așa că avem pile.

Ne cazăm și coborâm în oraș să îl vizităm și să și mâncăm ceva de prânz.

Chiar în fața hotelului e Primăria. Primăria din Allande este opera arhitectului Regino Pérez de la Sala și datează din 1907.

La capătul străzii este amplasat Monumentul emigranților. Terenul de 240 de metri pătrați pe care sunt execute lucrările monumentului, este numit „El horreo”. Acesta este un nume motivat de existența unui grânar care a fost transferat în 1933 în orașul Valbona.

Monumentul este situat vizavi de Primărie și la poalele Capilla del Avellano și a Palatului Cienfuegos, zonă aflată într-o stare de abandon, populată cu vegetație necontrolată care a deteriorat aspectul orașului.

În ianuarie 2012 terenul a fost achiziționat de către Consiliul municipal Allande pentru 12.000 de euro, dintre care 7.000 au fost donați de Fundația Francisco Carvajal din Puerto Rico.

Parcela având o topografie accidentată, au fost necesare lucrări de terasament și ziduri de sprijin.

Planul de bază are forma unui arc circumferențial, care funcționează și ca un înveliș pentru monument.

Lucrările vor culmina cu transferul statuii din America, cu accesoriile sale originale și amplasarea iluminatului.

Monumentul emigrantului asturian din Pola de Allande a fost transferat din Puerto Rico, unde au fost construite trei replici, celelalte două fiind situate în orașul San Juan de Puerto Rico și în Santo Domingo. Grădinile parcului Toral au fost prima sa locație, fiind inaugurate la 7 septembrie 1990. După efectuarea diverselor lucrări de urbanizare și

... unii ouă

... alții carne

... însă amândoi tinto

Scorul zilei:
30.680 pași
21,4 km
6,40 ore

Dimineață numai bună de mers

reamenajare a parcului, monumentul a fost mutat în noua zonă pavată, la intrarea în vechea piscină municipală, eliminând o parte din elementele sale decorative, cum ar fi săgeata cu scutul Allande, medalioanele cu punctele cardinale și steagurile țărilor americane. Statuia, care reproduce imaginea unui bărbat cu brațele în repaus, amintește emigranții care au plecat fără bagaje pe continentul american. Este opera sculptorului catalan Prat Ventós și a fost donată de Angés Fuertes de Carvajal și de un grup de localnici care locuiesc în Santo Domingo și Puerto Rico.

Proiectul de urbanizare a fost pregătit de arhitectul municipal Andrés Álvarez, iar lucrările au fost atribuite recent companiei locale Construcciones Asturvima în sumă de 64.734,45 euro, cu o perioadă de execuție de două luni.

Allande finalizează pregătirile pentru a călători în timp. De mai bine de 20 de ani, Ziua Emigranților a fost sărbătorită în municipiu, în ultimul weekend din iulie.

Acesta este un omagiu adus sătenilor care au trebuit să părăsească pământul natal pentru a căuta o viață nouă departe.

De la ultima ediție, participanții adoptă rochia indienilor. După o paradă pe străzi, se depune o coroană de flori la monumentul emigrantului din La Pola, gest frumos, recunoștință adusă celor care au părăsit locurile natale în speranța unei vieți mai bune.

Ne întoarcem la restaurantul hotelului pentru un prânz + cină. Va fi o premieră. Meniul pe cât de gustos, pe atât e de ieftin. Doar 24 euro, 3 feluri. La felul 1 vine o supă de zarzavat delicioasă. Un castron imens poposește pe masă. E sugicient pentru a hrăni o întreagă echipă de fotbal, proaspăt venită după un meci epuizant. La felul 2 apar diferențele. Carmen se delectează cu carne, eu cu ochiuri. Cel mai important component al meniului este, cum e și normal, tinto, servit din belșug.

După o asemenea masă copioasă, o mică plimbare prin oraș e binevenită. Ne întoarcem la hotel, hotărâți să dormim, căci mâine avem o etapă grea.

Noapte bună.

12 august 2021

Ne sculăm relativ devreme deoarece avem o etapă destul de lungă, dar și cu diferențe de nivel considerabile. Luăm micul dejun la restaurantul hotelului.

Afară e răcoare. Localnicii încă dorm. Pe stradă apar grupulețe de pelerini, semn că e momentul să plecăm și noi. Clădirea primăriei e luminată feeric.

Plecăm fără jachetele pe noi, dar constatăm că e răcoare binișor, așa că ne ajustăm ținuta.

Suntem gata de drum

Carmen vrea o pâinică caldă

E ceață

Trecem pe lângă Monumentul Emigrantului, îl salutăm și ne continuăm drumul. E ceață, lucru care nu împiedică vacile să zburde fericite pe pajiște. În dreptul unei pășuni e oprit un camion pentru transportat animele. Prezența acestui vehicol ar trebui să stârnească panică printre bietele vaci, dar ele nici nu se sinchisesc, semn că sunt obișnuite ca periodic populația lor să scadă inexplicabil pentru ele.

E ceață pe versanți. Astăzi vom escalada 3 versanți. Sunt curios dacă ne va ploua, căci nu îmi dau seama dacă e înorat sau e doar ceață.

Cu toate că suntem odihniți, mersul pe șosea devine obositor. Trecem pe lângă două case a căror arhitecți se pot lăuda cu opera lor. Una dintre ele este Chalet de Jose Rodriguez Miranda. Ce e nostim la această operă arhitectonică este faptul că în curtea ei câteva vaci se îndeletnicesc cu micul lor dejun.

La ieșirea din Pola de Allande (525 metri altitudine) începem o lungă urcare spre Puerto del Palo (1.147 metri altitudine); ascensiunea este progresivă, cu excepția secțiunii finale.

Intrăm în localitatea El Mazu. El Mazo, denumire tradițională: El Mazu. Localitatea se află în parohia Pola de Allande (Allande). Se află la 1,00 km de capitala municipală (Pola de Allande) și se află la o altitudine de 550 m. Are 13 locuințe (parohia 478) din care 10 sunt locuințe principale și 3 sunt locuințe non-principale. Are 30 de locuitori, din care: 18 bărbați și 12 femei. Ghinion cum ar spune sasu, mai mulți bărbați decât femei ... ???

Ne continuăm drumul. Începem să urcăm. E un urcuș foarte abrupt. Mergem pe șosea cam 3 km istovitori, după care poteca intră în pădure. Parcă s-a mai încălzit un pic, dar ceața persistă. Acum începe, se pare, partea grea. Sunt urcușuri și coborâșuri abrupte. Partea mai neplăcută este că bolovanii și-au făcut din nou prezența pe potecă, se pare că începe ”cursa cu obstacole”.

E ceață densă cu toate că suntem în pădure. Priveliștea e de vis. Parcă plutim pe nori. Întreaga feerie e umbrită de urcușul care parcă nu se mai termină.

La un moment dat ieșim din pădure. Se pare că suntem în vârful celui de al doilea masiv. În vale se văd vârfuri împădurite care parcă ”înțeapă” stratul de nori. Practic nu știu dacă sunt nori sau ceață, dar nu are importanță. Ce e important e senzația că plutești pe nori.

Ne oprim să ne tragem sufletul și să facem poze. E atât de minunat de parcă aș vrea să iau cu mine totul. Pe lângă noi trec pelerini ce se opresc și ei să admire peisajul. Profit de ocazie ca să rog pe unul să ne facă și nouă poze.

Pe nesimțite intrăm în Santa Maria de Lago. Localitatea Santa Maria de Lago este locuită de 5 persoane. Acesta este situată la o altitudine de 885 metri, pe partea dreaptă a Vârfului Lago, lângă râul Ouro, la 20 de kilometri de capitala consiliului, Pola de Allande. Biserica sa parohială are un singur naos, cu cap pătrat și capelă laterală. Clopotnița este din secolul al XVIII-lea și clopotul

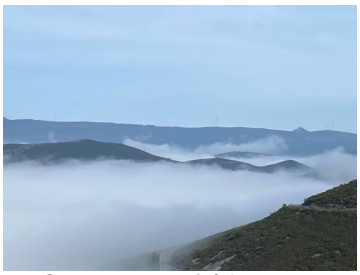

Suntem pe un vârf de munte

Am ajuns

Berea de bun venit

... supa cu carne

din secolul al XVI - lea. Așa cum se obișnuiește în multe biserici din zonă, lângă ea există un copac tisa, un copac sacru pentru celți. Acesta are dimensiuni spectaculoase de 9 metri înălțime și 5,5 metri în diametru și este considerat un monument natural.
Ne continuăm drumul și intrăm în ceața care nu te lasă să vezi nici măcar la 10 m în față. Noroc că marcajele sunt lizibile. Începe coborâșul, un coborâș la fel de anevoios ca și urcușul.

Intrăm în Berducedo, un mic sătuț de munte. Este o localitate din parohia cu același nume a consiliului Allande prin care trece Camino Primitivo, situată la sud-vest de Asturia, în jurul munților Valledor și Carondio. La Berducedo, la fel ca în întreaga zonă, au existat așezări de populație chiar înainte de vremurile celtice și romane, așa cum o mărturisesc descoperirile, unele de mare valoare ca Arracada de Berducedo, care este o pantă, o adevărată bijuterie castreña, făcută de două foi de aur de 22 de carate. Se știe că Berducedo avea deja, în secolul al XIII-lea, un spital de pelerini care a fost fondat de domnia Neira de Xusá și care a fost reconstruit în 1785. Acest spital era renumit pentru că, pe lângă îngrijirile de bază acordate pelerinului sau săracilor, cum ar fi hrana și odihna, trebuie adăugat că avea ape pentru scăldat care erau considerate medicinale. Din spitalul istoric Berducedo, ale cărui ultime rămășițe au dispărut în 1980, mai sunt câteva pietre care arată ca niște ferestre în mijlocul unei grădini.

În total, cei care ocupă cei 26,63 km² sunt 155 de persoane (2012), distribuite în cele 11 localități care alcătuiesc parohia.

Orașul Berducedo este situat la o altitudine de 900 m și este la 23 km de capitala consiliului, Pola de Allande. Prin ea trece autostrada AS-14, de la Grandas de Salime la Pola de Allande și Puente del Infierno, de unde începe AS-34, de la Berducedo la Pozo de las Mujeres Muertas urmând valea Río del Oro; fiind AS-34 în realitate un fragment de 17 km. a vechiului traseu al C-630, care din 1953 a fost tăiat de barajul Salime de pe râul Navia.

Este un oraș a cărui populație a scăzut substanțial din ultimul deceniu al secolului al XX-lea. Aceasta a trecut de la câteva sute de locuitori la doar o sută.

Camino de Santiago Primitivo trece prin Berducedo. Ca o consecință a acestui fapt și a actualului boom al „pelerinajului”, apar noi alternative de angajare în comparație cu ocupațiile tradiționale, practic în declin. Pensiuni, publice și private, ospitalitate și chiar un mic bazar care merge de la cabinetul de medicamente la „butic”. Există, de asemenea un cabinet medical.

Berducedo este situat pe un mic platou la poalele vârfului Buspol (1.121 m.), În împrejurimile lanțurilor muntoase Carondio și Valledor. Tendința predominantă este temperatura sub 15-20 de grade în cea mai mare parte a anului, cu excepția câtorva zile de vară. Deși trebuie remarcat faptul că tendința din ultimii ani este de a atinge temperaturi mai ridicate vara și înghețuri persistente iarna. Ultimele ierni s-au caracterizat prin lipsa precipitațiilor sub formă de zăpadă și abundența ploilor. Suntem norocoși, nu temperaturi scăzute și mai ales nu ploi.

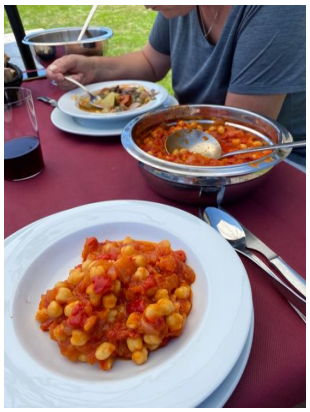
... și meniul meu vegetarian (năut)

Iglesia de Santa Maria de Berducedo

Panteon Familiar Mentura Valledor

A sosit și cina și cu poză de grup

Într-un final dăm ce un marcaj care ne indică faptul că suntem la 1 km de Casa Aldea Araceli, punctul terminus al etapei de azi.Albergue e de fapt o pensiune cochetă, aranjată cu gust într-un peisaj de poveste. Obosiți ne așezăm cuminți la o masă pe terasă pentru a savura tradiționala bere de bun venit.

Ne cazăm și coborâm la masă. Prânzul e superb. Carmen se delectează cu o supă de zarzavat cu carne, în timp ce eu mă lupt cu o mâncare delicioasă cu năut. Super, super gustoasă. Urmează felul doi. Eu primesc ochiuri cu cartofi prăjiți, în timp ce Carmen se delectează cu fructe de mare cu cartofi prăjiți alături. Ca desert avem înghețată. La succesul acestui meniu contribuie, cum era de așteptat, berea.

Ne retragem în cameră, facem un duș și ne trântim în pat obosiți. A fost o zi grea. La 19,40 coborâm să bem o bere în așteptarea cinei. Pentru că era timp suficient, cina fiind la ora 20,30 coborâm în localitate, sperând să găsim biserica deschisă. Ghinion, biserica e închisă.

Biserica Santa Maria de Berducedo este citată în unele documente precum Nuestra Señora de la Visitación, această biserică a fost construită în secolele XIV-XV, cu reformele și modificările ulterioare în structura sa. Are un plan dreptunghiular și un singur naos, cu capul drept. Interiorul este acoperit cu o boltă continuă, iar exteriorul cu un acoperiș cu trei fețe, care are patru în față. Are două capele laterale și un portic care se întinde de-a lungul laturii de vest și a unei mici părți a sudului. Fațada estică este acoperită cu o clopotniță din secolul al XIX-lea, înaltă pe două etaje și trei clopotnițe. Lângă biserică se află un tisa mare, așa cum îi stă bine unei biserici din zonă.

Lângă biserică e amplasat un cimitir vechi, cu cripte, unele dintre ele, părăsite, semn că cei plecați sus nu mai au urmași. Una dintre aceste cripte e ”Panteon Familiar Mentura Valledor”, construcție majestuoasă, dar în ruină.
Trecem pe lângă un șopron în care dormeau, în fân, trei pisici albe. Se pare că nu aveau grija zilei de mâine, căci păreau bine hrănite și lipsite de griji.

Ne întoarcem la pensiune căci se apropie ora cinei. De data asta suntem poftiți într-o încăpere ce ține loc de sală de mese. Superbă. Aici întâlnim o familie de italieni și alta din Barcelona. Ne împrietenim repede, așa cum îi stă bine unor pelerini adevărați.

La cererea mea expresă, suntem serviți din nou cu mâncarea de năut de la prânz, căci a fost delicioasă. De data asta e însoțită de o salată mixtă bine asortată.
După masă facem o poză de grup cu cele două familii. Se pare că avem o chimie deosebită cu ei, căci după masă mai rămânem de vorbă cu ei.

Se apropie ora stingerii pentru noi, căci și mâine avem o zi grea. Ne retragem în cameră și se pare că am adormit instantaneu, căci brusc constat că ”s-a rupt filmul”.

Noapte bună.

Scorul zilei:
33.143 pași
23,2 km
7,20 ore

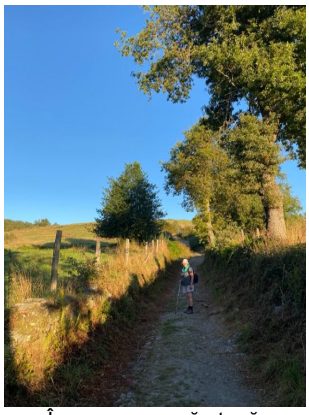
Începem o nouă etapă

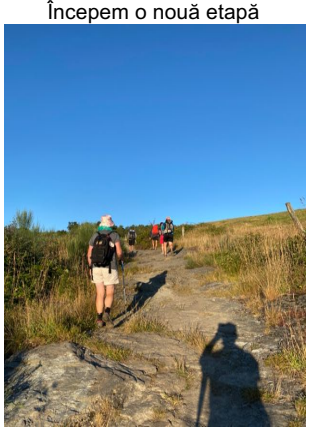
Cam prea de dimineață cu urcușul

Iar am ajuns deasupra norilor

Intrăm în A Mesa

13 august 2021

Ne sculăm relativ odihniți. Noaptea a fost plăcută, puțin cam cald. Ne facem bagajul și coborâm să bem o cafea. Aici cafeaua e cafea, nu americană. Se pare că suntem printre ultimii în pensiune. Și italienii și cei din Barcelona se pare că sunt de mult pe drum.

Începem marșul. O luăm pe poteca de lângă pensiune. După cca. 500 m suntem anunțați de către un localnic că am luat-o greșit, așa că ne întoarcem și o apucăm pe drumul cel bun.

De data asta regret că nu ne-am continuat drumul inițial, deoarece poteca pe care mergem acum urcă, dar nu un urcuș lin, ci unul dureros de abrupt.

Ajungem într-un final în vârf. De aici se deschide o panoramă a regiunii. Da, suntem în vârf de munte. În văi ceața nu s-a risipit. Parcă plutim pe nori. O pătură albă acoperă văile. Din loc în loc se ridică semeț câte un pisc de munte. Totul e de o măreție greu de descris.

Ajungem la nivelul unde sunt amplasate morile de vânt. Sunt multe, plasate pe coama muntelui care domină regiunea. Au palele înghețate, semn că nu bate vântul. Așa parcă împietrite în timp par a fi decoruri dintr-un film de desene animate.

Continuăm un mic coborâș. Coborâșul e relativ ușor deoarece mergem pe o potecă plasată la marginea unei pășuni.

Intrăm în prima localitate pe care o tranzităm azi, A Mesa. Localitatea are o impresionantă populație formată din 32 de persoane, fiind indisponibilă informația legată de câți bărbați și femei compun comunitatea.

Localitatea este un sătuc cu specific montan. Pășuni și păduri înconjoară zona. În vechime aici exista un ”spital pentru pelerini”, spital din care au mai rămas doar câteva ruine.

În fața noastră se vede imensul albergue pentru pelerinii care nu s-au oprit să înopteze la Berducedo.

Brusc ne amintim de faptul că de dimineață nu am băut decât o cafea pe stomacul gol, așa că urmăm exemplul zecilor de pelerini ce se relaxau pe terasa din fața albergue.

De data asta comandăm americane și cam atât, căci nu aveau nimic ce s-ar preta unui vegetarian de prestigiu, cum sunt eu.

Suntem în vârf de munte, deci logic este să începem să coborâm, dar în Spania nu tot ce e logic e și real. Ne bem deci în tihnă americanele și ne pregătim de drum. Tocmai când să ne sculăm de la masă, vedem perechea de italieni cu care ne întreținusem aseară la cină. Și ei se vor opri tot la Grandas de Salime, ca și noi. Ne salutăm bucuroși, și plecăm. Ei tocmai veniseră, așa că rămân să își bea cafeaua.

Albergue Miguelin

Luptând cu americanele

Iglesia Santa Maria Magdalena

Capela Santa Marina de Buspol

Suntem refăcuți și gata de plecare. Trecem pe lângă biserica Santa Maria Magdalena. E închisă, așa că ne mulțumim cu descrierea ei. Este o biserică rurală ce a jucat un rol important în dezvoltarea localității.

Părăsim A Mesa, care este un mic sat ce se află deja în municipiul Grandas de Salime, obiectivul etapei noastre de azi. Este la extremitatea parohiei Santa María Magdalena, al cărui locaș de cult, construit la sfârșitul secolului al XVIII-lea, se află într-o stare de conservare foarte slabă. O parte din vechea școală rurală a fost adaptată pentru a găzdui pelerini, continuând astfel tradiția vechiului spital.

Situată la marginea drumului Camino Primitivo, biserica Santa María Magdalena din A Mesa (Grandas de Salime) este un bun exemplu al arhitecturii religioase populare din regiune. Construită cu ardezie locală caracteristică, clădirea pe care o vedem astăzi a suferit mai multe renovări de-a lungul timpului, cea mai veche parte fiind cea care corespunde capului patrulater și naosului unic. Mai târziu, naosul a fost mărit și s-a adăugat un portal la intrare.

Biserica aceasta este situată într-o zonă care a fost un loc de frecventare și tranzit pentru comunitățile umane încă din preistorie, dovadă fiind existența unei movile funerare (mormânt preistoric) pe care se află parțial biserica. Ca și în alte locuri, construcția bisericii presupune creștinarea unui spațiu care era deja o referință simbolică străveche pentru comunitate.

Poteca începe să urce de la A Mesa în sus pentru aproximativ doi kilometri, pentru a atinge creasta unde se află parcul eolian din apropiere. Localitatea Buspol este atinsă relativ repede și începe coborârea abruptă spre râul Navia, care continuă aproximativ șapte kilometri. Altitudinea localității Buspol e de 1125 m, așa că avem ce coborâ.

Micul cătun Buspol face încă parte din parohia La Mesa. Singura lui casă este cea a moștenitorului unui alt spital pentru pelerini care se afla în acest loc. Sunetele vesele ale vechiului clopot, datat din 1327, care se află în vârful capelei Santa Marina, alunecă încă peste peisajul singuratic. În cele două benzi care îl înconjoară, se poate citi: „În era MCCCLXV ani de când Hristos-Hristos cucerește, Hristos domnește. Hristos domnește. Alfa-primul. Omega-ultimul. "

Aproape imediat începe coborârea vertiginoasă spre valea adâncă a râului Navia, acum inundată de apele liniștite ale lacului.

Coborârea e și mai anevoioasă datorită faptului că intrăm într-o stare de nesiguranță, stare accentuată de prezența copacilor uscați ce crează o atmosferă apocaliptică. Pe lângă coborâșul abrupt pe o potecă îngustă de 30 cm, presărată cu bolovani mari, cel puțin eu, intru într-o stare de amețeală inexplicabilă. Parcă am intrat în transă. Nu mai sunt sigur pe mers, lucru ce accentuează o stare de panică pe care o resimte Carmen. Starea aceasta s-a instalat odată cu pătrunderea în zona cu copaci uscați. Oare care să fie cauza?

Suntem deasupra norilor

Începe coborârea

Mulți ani, această porțiune de drum și impresionantul pod care se întindea pe defileu, au fost considerate foarte grele și periculoase de către pelerini. Până la începutul secolului al XX-lea, drumul trecea prin Villar de Buspol, dar odată cu construcția lacului de acumulare orașul Salime a dispărut sub apele lacului de acumulare, care în scrierile de la mijlocul secolului al XIX-lea este descris ca „situat într-o vale adâncă și îngustă, înconjurată de stânci înalte ... 30 de case; un spital de pelerini și o biserică cu hramul Maicii Domnului din Pod ... Râul Navia străbătea partea de vest a orașului Salime și peste el se afla un pod de piatră cu o arcadă, care în urma construcției a fost distrus, construind-se din nou un altul de lemn pentru tranzit pentru cei care coboară din munții Baldebueyes în portul de agrement ".

În prezent, nu există alt remediu decât salvarea canalului prin barajul lacului, a cărui construcție a fost o imensă lucrare de inginerie a vremii. Lucrările care au durat aproape zece ani au fost inaugurate în 1946. Clădirea centrală a fost proiectată de arhitectul Joaquín Vaquero. În camera turbinei, o pictură murală monumentală a fiului său, pictorul și sculptorul cu același nume, spune grafic povestea construcției sale.

Ideea construirii unei centrale hidroelectrice în zonă a început să prindă contur la mijlocul anului 1940 pe locul pe care Narciso Hernández Vaquero îl cumpărase anterior.

Cu toate acestea, abia în anii imediat următori sfârșitului celui de- al doilea război mondial, proiectul, opera inginerului de drumuri, canale și porturi Enrique Becerril și Antón-Miralles, având și colaborarea arhitectului Joaquín Vaquero Palacios, a început să prindă contur. Pentru a suporta costurile lucrărilor, societățile pe acțiuni Hidroeléctrica del Cantábrico și Electra de Viesgo au înființat în 1945, în părți egale, compania Saltos del Navia en Comunidad, care a fost susținută de Banco Urquijo, al cărui birou de studiu a pregătit proiectele și rapoarte tehnice.

În 1946 au început lucrările preliminare. Pentru a usca albia unde va fi construit barajul, a fost necesar să se devieze cursul râului Navia, pentru care a fost săpat un tunel de 30 725 m³ și căptușit cu 11 789 m³ de beton.

Cimentul pentru fabricarea betonului a fost produs pe loc, pentru care a fost necesară construcția de mai multe silozuri și buncăre, precum și căutarea unei apropiate cariere, care ar fi în măsură să furnizeze volumul enorm de piatră necesar. Aprovizionarea cu clincher, gips și alte materiale care veneau pe mare a fost efectuată printr-o telecabină lungă de 36 km care pleca din portul Navia. La acea vreme, era cea mai mare dintre telecabinele construite în Spania, ajungând la opt stații.

Au fost, de asemenea, construite depozite, drumuri, planuri înclinate etc. și patru orașe pentru adăpostirea celor peste 3.500 de muncitori veniți din alte regiuni ale Spaniei, în principal din Andaluzia.

Cea mai mare parte a lucrărilor, barajul și centrala electrică, au fost construite între 1948 și 1953. A fost necesară utilizarea a 630.000 m³

La baraj în ”gura de balenă”

Las Randas - la barajul Salime

de beton. Un baraj gravitațional a fost construit cu pante de 5% în amonte și 72% în aval, cu o rază de 400 de metri în vârf și cu o înălțime deasupra fundațiilor de 132 de metri; care la vremea sa l-a plasat ca fiind cel mai mare baraj din Spania și al doilea din Europa. El a fost unul dintre primii exponenți ai gigantismului care a prezidat multe proiecte similare în Spania la mijlocul secolului al XX- lea. Masa întregului baraj este de 80.000 de tone. În partea de sus, are 250 de metri lungime, în centrul cărora se află cele patru deversoare, cu porți de 12 metri lungime pe 7 metri înălțime, fiecare; care au o capacitate de drenaj de 2000 m³ pe secundă.

Lacul de acumulare este situat la 22 km în amonte de lacul de acumulare Doiras și au trebuit să fie depășite dificultăți enorme pentru a-l construi. Spania a suferit embargoul puterilor victorioase din cel de- al doilea război mondial, afectate, la rândul lor de propria lor perioadă postbelică. Cu toate acestea, proiectul a fost finalizat în 1955, în ciuda lipsei de mijloace. Deși Organizația Națiunilor Unite a decretat un embargo asupra regimului Franco, compania britanică English Electric a furnizat turbine și generatoare, esențiale pentru producerea de energie electrică.

Odată construit barajul, inaugurarea acestuia încă nu fusese finalizată, deoarece la 23 septembrie 1953 tunelul de deviere a apei a fost înfundat și a început umplerea lacului de acumulare a râului Navia. Două luni mai târziu, pe 23 noiembrie, apele au atins nivelul deversorului provizoriu pregătit în blocurile centrale. Pe 19 decembrie, primul grup electrogen care a fost pus în funcțiune (de fapt numărul actual 4) a fost conectat la rețeaua electrică națională și a început să producă energie. Alte două generatoare au fost pornite în iunie și decembrie 1954, iar al patrulea și ultimul la 31 martie 1955. Deschiderea oficială a complexului a avut loc pe 24 august 1955.

Lacul de acumulare va schimba pentru totdeauna aspectul malurilor râului Navia, în amonte de baraj. Lacul de acumulare a condamnat mii de oameni la exod; Orașul Salime, capitala consiliului până în 1836, a ajuns pe fundul lacului, la fel ca și localitățile: Subsalime, San Feliz, Albeira, Salcedo, Doade, Veiga Grande, Saborín, A Quintá, Ríodeporto, Vilagudín, A Barqueiría, San Pedro de Ernes și Barcela, forțând localnicii să se mute la Avilés, Gijón, Bilbao ... sau chiar la Buenos Aires.

1.995 ferme cu mai mult de 3.000 de pășuni, 25.360 de pomi de lemn, 13.800 de pomi fructiferi, 14.051 de plante de viță de vie, 8 poduri, 5 biserici mici, 4 cimitire și mai multe capele au rămas sub apele sale. Valoarea sa la acea vreme: 17 milioane de peseta.

În plus, au existat numeroase drumuri și căi care au fost tăiate când apele lacului de acumulare au inundat o parte din traseele sale, cum ar fi vechiul C-630, care lega Berducedo de Grandas de Salime prin San Martín del Valledor, Villarpedre și valea râul del Oro, care a motivat construcția actualului autostrăzi AS-14, prin partea superioară a barajului.

Vaquero Turcios a proiectat un punct de belvedere suspendat pe malul drept al râului, cunoscut sub numele de La Boca de la Ballena (Gura

Ne continuăm drumul

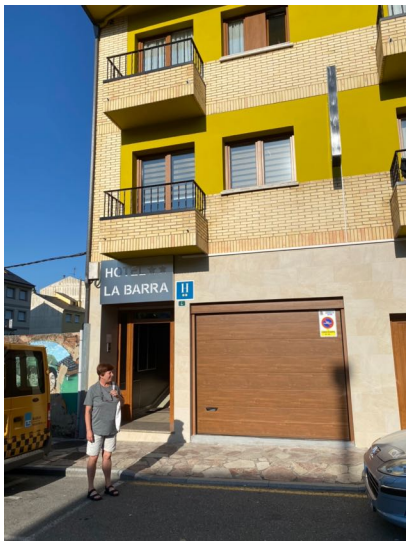

Am ajuns la albergue

Colegiata de El Salvador

de balenă), din care poate fi admirat întregul complex. A lui sunt și picturile murale care împodobesc camera turbinei.

Atunci când nivelul apei scade, ies la iveală ruine ale fostului oraș Salime. Îmi închipui deznădejdea locuitorilor care au fost obligați să se mute și să își lase inclusiv strămoșii sub ape.

Eu cred că starea mea și a lui Carmen, ca și uscarea brazilor de pe versantul drept al masivului ce străjuiește lacul de acumulare, poate avea o posibilă cauză energia negativă generată de bieții oameni care au fost forțați să își părăsească agoniseala de o viață și să se mute.

Interesant e faptul că imediat după ce am părăsit versantul cu copacii uscați, starea mea de buimăceală a trecut brusc. Nu cred că acest fenomen se datorează sfârșitului celor 600 m diferență de nivel parcursă la coborâre. E clar că a fost o energie negativă ce impregna masivul.

Spre deosebire de Carmen care mai e încă sub influiența fricii generată de coborâre, eu descopăr tunelul care duce la ”Gura de balenă”, un balcon suspendat de unde se poate admira întreaga splendoare a barajului.

Traversăm barajul și ne înscriem pe drumul spre Grandas de Salime, punctul terminus al etapei de azi. La cca. 1 km de baraj întâlnim Restaurantul Las Randas. Răsuflăm ușurați, de aici mai avem doar 6 km până la Grandas de Salime. Suntem epuizați după cei 600 m de coborâre, parcurși în 8 km pe poteca cea de 30 cm lățime.

Fără o convocare prealabilă, constituim o celulă de criză și decidem să ne oprim și să mâncăm, căci încă resimțim efortul. Intrăm în restaurant unde mai sunt și alți pelerini. Contrar obiceiului care ne permitea o bere doar la terminarea etapei, în semn de admirație pentru performanța noastră, decidem să bem o bere. Și ca tacâmul să fie complet, Carmen comandă ceva cu pește, iar eu clasica salată mixtă cu cartofi prăjiți.

După masa care a fost copioasă, decidem să ne continuăm drumul. Se merge pe șosea, așa că entuziasmul nostru de după masă se estompează încet, încet. Începe un urcuș destul de abrupt, dar pe șosea. Nici nu îmi mai vine să fac poze. Crezusem că am scăpat de ușcuș azi, dar de pare că m-am înșelat.

În sfârșit intrăm în Grandas de Salime. Orășelul e mic, așa că nu a fost nevoie de investigații amănunțite ca să găsim albergue La Barra Hotel. Ne cazăm și Carmen propune să efectuăm o campanie de spălare a hainelor. Ok, distracția ne costă 4 euro spălatul și 4 euro uscatul.

Facem un duș și la ora 19 mergem la Misa la biserica din apropiere. Nu e foarte multă lume, pelerini doar 3 - 4, în afară de noi.

După slujbă ne cinstim cu o bere la o terasă aflată lângă biserică, terasă la care, la o masă alăturată beau bere un grup de tineri localnici, cam gălăgioși.

La o bere după Misa

Primăria

Din nou la Albergue

Scorul zilei:
40.286 pași
28,2 km
8,21 ore

E ceață deasă și răcoare

E plăcut afară, mai ales având în vedere că suntem mândri de performanța noastră legată de coborâșul celor 600 m diferență de nivel.

Trecem pe lângă primărie și ne îndreptăm spre albergue La Barra Hotel. A fost o zi lungă. În dreptul primăriei este un panou cu informații turistice legate de oraș. Ne oprim ca să ne informăm.

Grandas de Salime este o comună din Comunitatea Autonomă a Principatului Asturia. Este renumită pentru barajul său hidroelectric de peste râul Navia. Este, de asemenea, renumită pentru că este o oprire de-a lungul Camino Primitivo a Camino de Santiago, unde este ultima porțiune de pământ asturian înainte de intrarea în Galicia prin pasul Acebo.

Municipalitatea este situată în interiorul regiunii de est a Asturies, mărginită la sud de provincia galiciană Lugo, la nord de municipalitățile asturiene Santa Eulalia de Oscos, San Martín de Oscos, Pesoz și Allande. Satul are un muzeu etnografic care ocupă fosta casă de guvernare Grandas. Geologic, regiunea este dominată de depozite de șist și cuarțit. Este amplasată la o altitudine de 1204 m și are o populație de 863 de locuitori, fără a specifica câți bărbați și câte femei locuiesc aici.

Muzeul etnografic este amenajat în Chao Samartín, a cărei proprietate este în prezent deținută de Consiliul Local al Brandas de Salimee și este unul dintre site-urile cheie pentru a înțelege modul în care fenomenul "castreño" a provenit în nord-vestul peninsulei, evoluția persoanelor care locuiau în interiorul său și relațiile pe care le-au putut stabili cu alte popoare.

Originea lui Chao Samartín ca o așezare umană datează din epoca bronzului când, aproximativ 800 î.Hr., o primă incintă fortificată a fost stabilită pe esplanada superioară. În timpul epocii de fier, fortificația a a fost renovată în mai multe rânduri și în vremurile romane a devenit un punct administrativ prosper, până când un cutremur a distrus orașul în secolul al II-lea d.Hr.

Cu aceste informații, de care nu aș fi putut adormi, ne retragem la albergue, căci și mâine ne așteaptă o zi grea, dar sper fără coborâșuri ca cel de azi.

Noapte bună.

14 august 2021

Scularea la ora 7. La ora 7,30 suntem deja pe drum. Ne oprim să savurăm deja clasicele americane, însoțite tot de deja clasicele croissante. Satisfăcuți și totodată motivați, o pornim la drum.

Trecem pe lângă Muzeul etnografic, care ca și ieri e închis și trecem podul peste pârâul ce traversează așezarea și aducându-mi aminte de o ciudățenie observată pe ultimul Camino, încerc să adun dovezi în favoarea observației mele, și anume: în Asturia scoica care e folosită

Lumea doarme încă

Noi suntem gata de plecare

O americană și un croisant ... și la drum

Trecem pe lângă muzeul etnografic

Suntem pe drumul bun

la marcajul traseului este orientată cu partea unde se concentrează razele spre Santiago, adică în direcția de mers. Cu alte cuvinte: toate drumurile merg la Santiago. În Galicia, scoica e poziționată exact invers, fără logică după mine.

Ieșim din Grandas de Salime și începe urcușul cel de toate zilele.

Urcușul e motivant căci vom atinge altitudinea de 1060 m, după care urmează un coborâș până la altitudinea de 680 m, iar apoi un nou urcuș până la cota de 1020 m altitudine. Va fi o adevărată ”distracție”. În final, sper să ajungem la A Fonsagrada.

Urcușul e din ce în ce mai greu. Ceața parcă se întețește. E încă destul de răcoare, dar plăcut totuși pentru drumeție.
Suntem din nou deasupra norilor ..., corect ar fi însă să spun că suntem din nou deasupra ceții. Peisajul e splendid, chiar dacă oboseala începe să își facă prezența.

Drumul alternează între un asfalt bine întreținut și potecă prin pădure, tot bine întreținută și asta. Stau și mă întreb, cum reușesc spaniolii să întrețină atât de bine potecile prin pădure?

E răcoare, dar plăcut. Șoseaua, ca de obicei, e cam neprietenoasă. Trecem de localitatea Cereixeira, o mică localitate de munte. Un indicator turistic ne atenționează că putem întâlni pe drum 8 bărbați și 14 femei, care reprezintă 63,6% din totalul populației. Satisfăcuți de informațiile obținute, și cum constatăm că niciun membru al comunității nu e prezent, ne continuăm drumul.

După încă 2,4 km de urcuș moderat spre abrupt, intrăm în localitatea Castro. Aici totul pare pustiu, doar florile din jurul caselor indică faptul că localitatea e locuită.

Continuăm frumul și urcușul devine hotărât să ne pună la încercare anduranța. După cam 6 km intrăm în Penafonte. Penafonte, este un nume tradițional, căci Penafonte anterior se numea: Peñafuente. Satul parohiei Penafonte (Grandas de Salime) se află la 11,50 km de capitala municipală (Grandas de Salime) și se află la o altitudine de 850 m. Are 14 locuințe (parohia 43) din care 11 sunt locuințe principale și 3 sunt locuințe non-principale. Chestia asta cu ”locuințe non-principale”, sincer nu știu cum să o interpretez.

De aici urcușul devine total neprietenos. Poteca intră în pădure. Se îngustează și se umple de bolovani mari. Pe lângă faptul că urcușul e deosebit de greu, prezența bolovanilor e o adevărată provocare. Cred că și cursa cu obstacole e mai ușoară decât această ascensiune.

Ajungem la Venta del Acebo. Suntem la 1028 m altitudine. Sper că de aici să coborâm, dar te pui cu ”Camino Primitivo”? Venta del Acebo este un mic sătuc de munte.

De remarcat e faptul că patrimoniul cultural al zonei este format în cea mai mare parte de mici capele (cum ar fi cele din Malneira și Padraira), biserici parohiale de mare interes, cum ar fi cea din Penaseita, și case tipice arhitecturii tradiționale din zonă.

Parque Historico del Navia

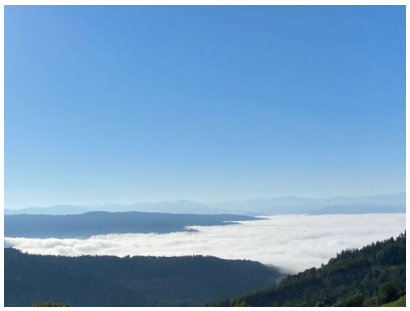

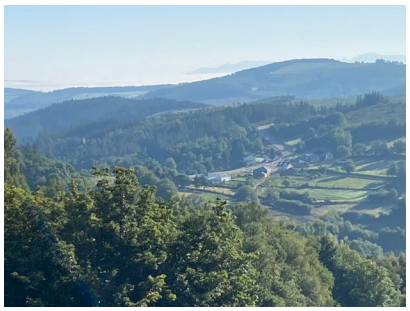

Priveliști de vis, și iar plutim pe nori

Suntem la granița dintre Asturia și Galicia

De la Alto do Acebo, Camino Primitivo intră în Galicia. Suntem la 1.100 de metri deasupra nivelului mării, înconjurați de peisaje splendide care te fac să te îndrăgostești de această țară. Pelerinii care au început Camino în Asturia se confruntă cu o schimbare la graniță. Scoicile folosite ca indicatori de rută se schimbă. Dacă până acum partea îngustă a indicat unde să meargă, acum partea largă, cea cu linii, decretează unde să meargă.

Galicienii și asturienii pot fi, după cum spune o zicală populară, ”veri primari, dar uneori este dificil să fim de acord asupra acestui lucru”. Din păcate pentru pelerini, aceștia pot simți o oarecare confuzie, cel puțin în primii kilometri ai traseului din Galicia datorită marcajului, respectiv datorită poziției scoicii.

”Sărim” peste pietrele puse pe potecă, pietre ce simbolizează granița dintre Asturia și Galicia și ne îndreptăm victorioși spre Fonfría, un loc cu istorie iacobeană și un trecut castrexo (civilizația care a existat în Galicia înainte de romanizare). Are o biserică, cimitir, clădiri de piatră - cu acoperișurile caracteristice din ardezie specifice provinciei.

Acest mic oraș, situat într-un cadru montan frumos, este cunoscut pentru o fântână care izvorăște pe malul Camino și pentru un spital pentru pelerini care a dispărut acum și care fusese încredințat Ordinului Cavalerilor Sfântului Ioan.

Ajungem în curând la Paradanova, un oraș aflat la doar un kilometru de mers de A Fonsagrada. Acesta are o capelă mică. Și o fântână ca cea de la Fonfría. 1 km, și asta în coborâre, un fleac pentru niște pelerini experimentați ca noi.

Distanța până la A Fonsagrada nici nu ne dăm seama când am parcurs-o, mai ales că deja se întrevede berea de bun venit. A fost o etapă lungă și obositoare, dar am dovedit-o. Acum pot spune, fără să greșesc că Camino Primitivo este cel mai greu traseu din câte am parcurs până acum.

A Fonsagrada este un oraș și municipalitate din provincia Lugo, în comunitatea autonomă Galicia, în nord-vestul Spaniei, care se află la 40 km est-nord-est de Lugo. Populația sa în 2004 era de 5.007 locuitori. A Fonsagrada este situată la 965 m deasupra nivelului mării, pe bazinul hidrografic dintre râurile Rodil și Suarna. Este o piață importantă pentru o varietate de produse agricole și produce totodată și lenjerie și confecții.

Istoria Fonsagrada (nume tradițional) este legată de pelerinajul Camino de Santiago. O variantă a Drumului, Camino Primitivo, (calea originală) trece prin municipalitate.

A Fonsagrada își datorează numele fântânii (Fons Sacrata) care se află la poalele bisericii parohiale. Etimologic numele său provine din „fontem sacratem” sau sursă sacră. Legenda spune că Apostolul Santiago a fost în acest oraș și a fost îngrijit de o văduvă săracă; impresionat de sărăcia acelei femei, apostolul a transformat apa dintr-o sursă aflată lângă casa ei, în lapte pentru hrană pentru văduvă și copiii ei. Istoria identifică acest nume cu localitatea romană „Fontem

E sărbătoare în oraș

Demonstrație gastronomică

Prânz boieresc, unii scoici, alții cartofi pai

Albei” în cadrul itinerariului din secolul al IV-lea din Asturia până la Lucus Augusti, acum Lugo, care se află la 60 de kilometri distanță.

Consiliul municipal din Burón a fost compus din consiliile existente din Fonsagrada și Negueira de Muñiz. Ulterior, consiliul Negueira de Muñiz s-a separat de Fonsagrada. În 1943, consiliul provincial și-a ales primarul Benjamin Alvarez Fernandez în funcția de procuror în instanțele din prima legislatură a instanțelor spaniole (1943-1946), reprezentând municipalitățile acestei provincii.

A Fonsagrada și satele sale au o tradiție specială de a sărbători carnavalul sau Antroido. În timpul festivalurilor, luminile sunt stinse și se aprind torțe (numite local în galiciană " fachas ") și oamenii pleacă în pelerinaj.

De remarcat este și „Feria de septembrie” unul din cel mai tradițional festival și târg de animale din provincia Lugo. Cu toate acestea, datorită abandonului multor ferme mici din satele din apropiere, importanța sa s-a pierdut la sfârșitul secolului al XX-lea.

„Feria del emigrantes” sau „Târgul emigranților”, are loc la începutul sau la mijlocul lunii august și a înlocuit importanța „Feria de septembrie”. Este sărbătorită ca o reuniune cu cei care au plecat și nu s-au mai întors, dar se întorc în zonă pentru vacanțe.

Ziua Galiciei, 25 iulie, are loc lângă „Noul Spital Regal din Santiago de Montouto” din parohia Padrón. Se ține într-o capelă care a fost construită recent pentru o procesiune în cinstea Sfântului Iacob.

Acum trebuie să determinăm poziția geografică a Albergue Casa Cuartel, locul unde ne vom odihni. Nu a fost o problemă localizarea, căci e plasată chiar la intrarea în oraș. Intrăm la recepție și aflăm că încă nu s-a terminat curățenia, așa că ne lăsăm bagajul la recepție și coborâm în oraș ca să onorăm berea de bun venit, dar și să mâncăm.

Intrăm într-un restaurant și comandăm o bere. În timp ce ne felicitam pentru reușită, încercăm să comandăm ceva pentru prânz. Uitasem că suntem în Spania unde bucătăriile restaurantelor se deschid la ora 14. Așa că bem berea și ieșim să vizităm orașul.

Pe stradă, în sunet de cimpoaie trece o paradă de localnici îmbrăcați în costume populare. Sunt superbi, iar muzica e antrenantă. Ne luăm după ei. Grupul se oprește în fața primăriei. Aici e deja multă lume adunată, așezată pe scaune așezate la distanță regulamentară, conform indicațiilor marelui lor ”Arafat” (se pare că și ei au un asemenea specimen de fost medic, actualmente politruc). Este vorba de o demonstrație culinară tradițională, urmată de o degustare.
Ne așezăm și noi pe scaune, pare interesant. O mașină folosită la transportul turiștilor a fost transformată în bucătărie ad-hoc. Doi bucătari pregătesc un preparat din pește, pe care apoi îl împarte celor prezenți. Mergem și noi. Carmen se sacrifică și mănâncă și porția mea. După părerea ei, e delicios preparatul. Urmează un desert, și totul se încheie cu un spectacol de muzică și dansuri populare.
După spectacol ne întoarcem la restaurant. Bucătăria e deschisă, așa că decidem să ne ospătăm. Eu cartofi prăjiți cu ochiuri și salată,

La Misa - Iglesia Santa Maria

Cina, dar nu cea de taină ...

Carmen fructe de mare, scoici și cartofi fierți. Porțile sunt enorme, așa că luăm restul la pachet. E clar, avem cu ce onora cina. La ora 20 ne-am autoinvitat la Misa, așa că ne grăbim la albergue ca să lăsăm pachetele cu mâncare. Bere nu e nevoie să luăm, căci purtăm de 3 zile cu noi două doze de bere în rucsacul mare.

La ora 20 intrăm în biserică. Nu e multă lume, iar pelerini, doar noi suntem. Biserica Santa María este biserica parohială a municipiului Lugo Fonsagrada. Este o biserică în stil baroc, datând din secolele XVI-XVII, cu plan de cruce latină, cu trei nave și absidă, iar acoperișul său este din ardezie.

Are un frumos turn clopotniță din zidărie de granit și este format din trei corpuri; primul este pătrat cu fereastră, al doilea are două spații arcuite în care se află cele două clopote, iar ultimul are o mică deschidere, arcuită și încoronată de un finisaj în formă de bilă. Interiorul este accesat printr-un mic portic pătrat și în el se poate vedea un frumos altar și sculpturi de sfinți de mare valoare.

Precis la ora 20 apare preotul. Se dezinfectează concentrat pe acțiune, cam 2 - 3 minute încontinu, parcă ostentativ. Începe slujba. După fiecare atingere a unui obiect de cult, urmează o dezinfectare minuțioasă. Binecuvântarea pelerinilor nu lipsește, semn că am fost remarcați. Binecuvântarea pelerinilor se face într-un ceremonial separat. Așa că suntem mulțumiți că am participat la Misa.

După slujbă ne îndreptăm cu pași hotărâți spre albergue unde ne așteaptă restul de mâncare de la prânz și berea.

Ne pregătim bagajul pentru mâine și ne culcăm mulțumiți de etapa de azi.

Noapte bună.

15 august 2021

Somnul a fost relativ OK. Cum bagajul îl aveam făcut de cu seară, coborâm în oraș ca să ne bem americanele. Azi avem un drum lung, așa că o cafea la plecare e un perfect start.

Cum era și normal, ziua începe cu un urcuș, urmat logic de un coborâș, ambele neprietenoase cu tălpile noastre, asta și datorită bolovanilor presărați parcă intenționat pe potecă.

Trecem prin Padron, o mică localitate de munte cu o populație de 74 de locuitori. Partea proastă este că nu știm câți bărbați și câte femei fac parte dei cei 74 de locuitori. Cu această nedumerire, ne continuăm drumul.

Trecem de Vilardongo și ne continuăm traseul spre Montouto și apoi Paradavella.
O Padrón și Paradavella sunt sate din consiliul A Fonsagrada prin care trece Camino Primitivo. O Padrón și Montouto sunt situate în lanțul muntos Alto do Hospital. Satul Montouto este unul dintre cele mai

<u>Scorul zilei:</u>
39.143 pași
27,4 km
8,30 ore

Gata de plecare

Mic dejun sumar

Baleira - O Cadavo

Pension A Marronda

înalte din Sierra del Hospital, este situat la poalele vârfului Laguna Seca, numele său pare să provină de la "monte oteador" sau "monte vigía". Și sub înălțimile Alto de Cerredo și A Serra do Hospital se află Paradavella, a cărei traducere în spaniolă ar fi Parada Vieja.

Coloniștii neolitici primitivi și-au lăsat amprenta pe aceste meleaguri, traversându-l cu înmormântări megalitice care astăzi își amintesc încă de acești oameni care acum mii de ani au cutreierat aceste locuri. Se știe că Montouto a existat încă din 1357, când Pedro I cel Cruel (cel Crud) a fondat Spitalul Regal din Santiago de Montouto, care era situat deasupra satului și din care astăzi o bucată de zid este abia pe jumătate vizibilă. A fost cel mai important spital din munții din Galicia, prin urmare se poate deduce că satul Montouto are o importantă istorie și semnificație iacobeană.

Acest spital a fost transferat sub domnia lui Carlos II El Hechizado în anul 1698 într-un alt loc din apropiere, creând astfel Noul Spital din Santiago de Montouto. Această nouă construcție avea patru clădiri cu acoperișuri din stuf și ardezie, pe care parohia A Fonsagrada le va prelua în 1771. Acest spital a fost condus de hospitaleros și a funcționat până la mijlocul secolului al XX-lea. Amplasarea acestui nou spital coincide cu cea a așa-numitului dolmen Montouto. Curios este faptul că vechiul spital era foarte aproape de menhirul din Pena sau Peña Labrada și fundația sa s-ar putea baza pe o clădire anterioară, deoarece deja în anul 1232 există o referire la acesta. La Sierra del Hospital își ia numele de la această clădire nobilă. O Padrón și Paradavella se aflau sub domeniul Ordinului Cavalerilor Ospitalieri din San Juan, sub comanda Portomarín.

În O Padrón, Camiño do Calvario duce direct la biserica parohială San Xoán, care are o gravură cu crucea malteză. Paradavella păstrează pallozas și o construcție galiciană frumoasă și tradițională. Biserica sa este dedicată lui San Juan. Locuitorii satul Montouto se îndeletnicesc cu creșterea animalelor prin excelență.

Vârful Laguna Seca a fost cunoscut sub numele de Pico Muradal încă de la sfârșitul secolului al XX-lea, deoarece stația de supraveghere a incendiilor care a existat în Muradal a fost transferată la Sierra del Hospital, în special pe vârful Laguna Seca, dar a continuat să mențină Numele Muradal. Suntem totuși la o altitudine de 963 m.

Legenda spune că Spitalul pelerinilor din Santiago de Montouto, a fost fondat de un rege crud aflat sub influiența unui monarh vrăjitor.

Continuăm drumul, urcat, coborât, urcat din nou. Ajungem la o coamă plasată la altitudinea de 1014m și ne aliniem cu cele 49 de mori de vânt ce stau nemișcate acum, căci nu bate vântul. E o senzație stranie să te simți ca tovarăș cu acești coloși de beton ce stau aliniați ca pentru paradă.

Ocolim, pe o curbă de nivel, 3 piscuri ce se ridică semețe deasupra ceții, sau a norilor. Aici am o dilemă: e ceață sau sunt nori?
Drumul e lung și obositor. Parcă nu se mai termină. Dificilă etapă. Trecem prin localitățile A Lastra și A Fontaneira. De aici mai avem cam 5 km până la destinația zilei de azi. Întotdeauna ultimii km sunt cei mai

Un prânz ”la botul calului”

Primăria

Berea de bun venit la bar de lux

Igrexa da Inmaculada concepción do Cádavo

grei. Când vezi că mai ai puțin de mers, picioarele par a fi din plumb. Oricum mergem înainte căci după 5 km ne așteaptă ”berea de bun venit” și asta ne mobilizează, cel puțin pe mine.

Intrăm în Baleira, sau cum îi mai spune în galiciană O Cadavo. Localitatea pare mică, lume multă și mai ales mulți pelerini. Identificăm albergue Pension A Marronda. Nici nu era greu de găsit căci e plasată chiar în micuțul centru al orașului.

Baleira este o municipalitate din provincia spaniolă Lugo. În 2002, 1.845 de persoane locuiau în Baleira. Localitatea aparține parohiei Fonsagrada. Capitala municipiului este O Cádavo, nume dat adesea prin extensie întregului municipiu. Populația sa în 2009 era de 1.584 de persoane, conform registrului municipal de locuitori.

Baleira a trăit întotdeauna din creșterea animalelor și din agricultură. Creșterea animalelor este un pilon de bază al economiei pentru diferite zone aparținătoare municipiului. În zona văii Eo există predominant vaci de lapte, astfel încât această zonă are o parte importantă în producția de lapte din provincia Lugo. În cea mai muntoasă zonă a municipiului, cea mai obișnuită vacă galiciană se numește blondă sau la llamada rubia Gallega în spaniolă. Această zonă este specializată în producția de carne și, deși există foarte puține oi, acestea sunt importante și pentru economie. În ceea ce privește agricultura, aceasta este de obicei de subzistență. Familiile practică agricultura în beneficiul lor, fără exploatații mari.

Cantitatea mare de dovezi arheologice din municipiul Baleira reflectă faptul că aceste meleaguri au avut coloniști încă din preistorie. Există multe locuri care confirmă existența înmormântărilor din perioada megalitică, precum A Medorra, așezări castrejo din vremea preromană, precum Castro de Cubilledo, Castro de Degolada, Castro de Córneas, Castro de Valdería etc.

Deși abia în secolul al XIX-lea, odată cu invazia musulmană, avem prima referință istorică legată de actualul Consiliu municipal al orașului Baleira, când în anul 813, pe vremea lui Alfonso al II-lea „O Casto”, s-a dus o luptă între mauri și Creștini în locul cunoscut sub numele de Campo da Matanza, în parohia Esperela. Drept mărturie a acestui fapt, în vechea primărie se păstrează un scut în care apare un creștin înarmat care înjunghia soldații mauri. Săpăturile efectuate în acea zonă au dezvăluit armuri, pinteni și rămășițe umane.

Se știe, de asemenea, că înainte de actuala diviziune municipală, în vechea jurisdicție din Baleira, mai mulți nobili și-au exercitat stăpânirea, dintre care cel mai cunoscut a fost contele de Amarante.

Trupele napoleoniene și-au lăsat urmele și în vechea jurisdicție a Văii Baleira, când în 1809, în căutarea generalului englez Sir. Jhon Moore, au incendiat locul A Fontaneira. Localnicii, în frunte cu Xosé Páramo e Montesino, un vecin al acestor meleaguri, au reușit să scape de invadatori, care au scăpat prin locurile Valdería, Puñago și Pradeda, dând nume cărării astăzi cunoscută sub numele de Camino de los Franceses.

La Misa

O cină copioasă ... pentru unii

O legendă străveche spune că în locul cunoscut sub numele de Campo da Matanza, Alfonso al II-lea Castul, căpitanul armatei sale, s-a confruntat și a învins armatele islamice și că în locul unde s-a vărsat atât de mult sânge, a fost construit mai târziu un sanctuar.

În Primăria Baleira există multe monumente arhitecturale pe care le putem găsi. În domeniul arhitecturii religioase, trebuie să evidențiem bisericile parohiale San Miguel de A Braña, Cubilledo, Degolada, A Fontaneira, San Pedro da Esperela, Fonteo, A Lastra, Librán, Martín, Pousada și Retizós. De remarcat sunt și capelele lui Castro, Xestoso, Cortevella, Santa Bárbara și multe altele care îmbogățesc patrimoniul artistic al acestui municipiu, dotat cu un eșantion prolific de artă sacră. În ceea ce privește arhitectura civilă, trebuie menționată Casa de Luaces, în parohia Esperela, și casa-pazo din Albaredo, în Córneas, precum și Vechea Primărie.

E prea devreme pentru cazare, dar aflăm că la ora 13 are loc o Misă la biserica orașului, Igrexa da Inmaculada concepción do Cádavo. E timp suficient pentru bere, așa că ne prezentăm la barul de la parterul albergue. Bem pe fugă berea ca să nu pierdem slujba. Preotul nu venise și câțiva enoriași așteptau cuminți la ușa bisericii. Nu sunt mulți. Pelerini, doar noi doi.

Cu 5 minute înainte de ora 13 apare un civil, care ulterior îl identificăm cu preotul. Preotul pare un civil deghizat. În interior, ca și în exterior, biserica e un locaș modern. Înăuntru mă simt ca un vizitator într-un muzeu de artă contemporană. Slujba nu are absolut nici-un efect asupra mea. Nu binecuvântare pentru pelerini, nimic care să ne facă să ne simțim băgați în seamă. La sfârșit îl întreb de ștampilă și mă trimite la un albergue din apropiere. De data asta slujba mi-a lăsat un gust amar.

Plecăm de la biserică și intrăm într-un magazin alimentar de unde cumpărăm cele necesare unui prânz. Ne întoarcem la albergue, ne cazăm și servim un prânz la botul calului, în cameră. După masă ne trântim în pat ca să ne odihnim după efortul depus azi pe traseu.

La ora 19 coborâm pentru cină. Cina e copioasă. Carmen se delectează cu ceva ce seamănă cu niște viermișori, un fel de peștișori puși pe feli de brânză, ceva ciudat, dar după ea, delicios. Eu rămân la clasica salată mixtă cu cartofi ”țărănești”, ceva între fierți și prăjiți. De bună seamă că nu a lipsit berea.

După cină urcăm în cameră. Parcă nu îmi vine să cred că am reușit să finalizez cu bine această etapă. A fost un efort deosebit, dar emoțiile și peisajele au meritat efortul făcut.

Efortul etapei de azi a fost unul apreciabil, de aceea și satisfacția de a reuși să ajungem la finish e pe măsură. Da, Camino Primitivo e un traseu greu.

Fac un duș și mă întind în pat. Se pare că somnul mă fură, așa că nu îmi rămâne să vă urez decât ...

Noapte bună.

Scorul zilei:
23.327 pași
16,3 km
5,03 ore

Gata de plecare

Selfie dis de dimineață

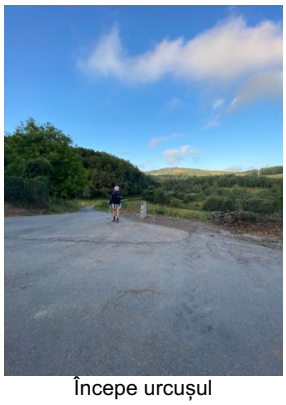
Începe urcușul

Sus pe creastă ne așteaptă morile de vânt

Cei doi pelerini

16 august 2021

Plecarea la ora 8,10. Coborâm la barul albergue și bem câte o americană și un croissant.

Trecem pe lângă o vilă părăsită, deosebit de frumoasă. Ar putea fi transformată într-un hotel de 4 stele. În afară de faptul că e imensă, are și o arhitectură deosebită. Dar asta e viața, nu tot ce e frumos are și noroc.

Drumul începe cu un urcuș moderat, după care continuăm cu un coborâș, pot spune, uman, fără bolovăniș. Oare cât o dura acest menajament? Nu sunt probleme de traseu. Vremea e bună, chiar dacă e puțin răcoare. E o vreme numai bună pentru drumeție.

Coborâm prin pădure, așa că soarele nu ne afectează. Chiar dacă suntem cu scurtele pe noi, nu e prea cald. Drumul e bun iar peisajul e splendid.

În fața noastră e un pelerin și un mini pelerin. Îi ajungem din urmă, mergeau prinși într-o discuție, așa am înțeles eu, legată de mersul pe Camino. Intrăm în vorbă cu pelerinul adult și aflăm că el este tatăl. Mini pelerinul are doar 4 anișori, dar după mers ar putea concura cu mulți adolescenți.

Ce m-a mirat a fost modul în care tatăl își educă fiul. Băiatul se joacă cu bățul lui de drumeție, pe care practic îl împinge în față, în loc să se sprijine în el. Tatăl îi atrage doar o singură dată atenția că nu folosește bățul corect, apoi îl lasă să vadă rezultatul. Dacă era în România îi atrăgea atenția că se poate lovi și dacă nu înțelegea, o lua pe coajă, sau îi lua bățul din mână. Omul nostru privea cum copilul continuă să se joace în stilul lui. La un moment dat, bățul băiețelului se înfige în pământ și copilul se lovește în piept cu bățul. Atunci tatăl, pe un ton calm îi spune copilului ceva în sensul: ”vezi că am avut dreptate?” Reacția copilului a fost promptă. Din acel moment a început să folosească corect bățul. Mie mi s-a părut genială metoda tatălui. În loc să creeze o frică în copil, l-a făcut pe el să descopere că ceea ce a spus tatăl era adevărat. Mi se pare extraordinară metoda de educare. De multe ori ne pricopsim cu frici create în copilărie, frici pe care le purtăm cu noi toată viața. Aceste frici ”sădite” din ignoranță de către cei din jurul nostru, vor atrage frici din ce în ce mai mari în decursul vieții, fiind cauza unor posibile boli ulterioare. Deci, felicitări tovarășului nostru de pelerinaj.

Drumul urcă ușor prin pădure. Vremea e frumoasă. În discuția celor doi, la un moment dat apare un nou personaj: mama. Așa aflăm că ea e cu un cărucior în care se află frățiorul mai mic de doar 2 ani, în fața noastră. O ajungem din urmă, intrăm în vorbă cu ea și aflăm că este la cel de al 17-lea Camino pe care merge, în timp ce soțul ei e pe cel de al 4-lea traseu. Interesantă familie.

Urcăm, urcăm, urcăm

Familia cu cei 2 copii

Nu suntem singuri

Ermita de la Virgen del Carmen

La Ermită cu pelerinul de 2 anișori

În formație completă spre Vilabade

La un moment dat ajungem la o răscruce. Ni se oferă 2 posibilități: să o luăm la stânga pe un drum mai scurt cu 3 km, mers doar prin pădure, sau să o luăm la dreapta, pe o rută complementară, mai lungă, dar care trece prin localități. După o matură chibzuință, alegem varianta alternativă, chiar dacă e mai lungă. Constatăm cu bucurie că și familia din Barcelona cu cei doi copii aleg această variantă.

Pista forestieră duce în cele din urmă pe acest drum cu pietriș, chiar înainte de Vilabade, spre Ermita de la Virgen del Carmen, după un mers 5,2 kilometri prin pădure.

Ermita, în vechime, era un spital pentru pelerini, construit în secolul al XVII-lea, dedicat lui San Gabriel de către familiile locale. Ermita e închisă, dar în pridvorul ei, pelerini și-au montat corturi. Parcul din jurul ermitei e plin și el de corturi. Interesant mod de pelerinaj.

Ieșim din parc și drumul forestier se transformă în drum pavat. În fața noastră se vede localitatea Vilabade. Coborâm, așa că avem timp să admirăm peisajele. Intrăm în localitatea Vilabade, un mic sătuc de munte. Un indicator turistic ne atrage atenția asupra faptului că Santa María de Vilabade este o parohie situată în municipiul Castroverde. Potrivit IGE, în 2018 avea 60 de locuitori, cu trei mai puțin decât în 2011 (45 de femei și 28 de bărbați) și 23 mai puțin decât în 1999. Oare de ce s-a împuținat populația? Asta nu mai scrie, dar ar fi fost interesant.

Este situat la poalele Alto da Bacariza, pe versanții Castroverdevale, între pajiști și păduri de castani, stejari și pini. Face parte din parohia Santa María de Vilabade din municipiul Castroverde. Într-un document din anul 1202 este menționat un templu cu numele de Villa Abati, vila starețului. Poate fi originea numelui și a satului Vilabade, deoarece în Evul Mediu timpuriu se știa deja despre existența unei mănăstiri franciscane care deservea pelerinii de pe Camino Primitivo, din care nu se păstrează nimic și din care în secolul al XIV-lea a existat doar biserica sa, pe care a fost construită cea actuală sub egida lui Fernando de Castro, a casei contilor de Lemos, în anul 1457. Secole mai târziu, în secolul al XVII-lea, Diego Osorio Escobar y Lamas, Arhiepiscop de Puebla, căpitan general și vicerege al Mexicului, a ordonat reformarea acesteia și a construit Casa Mare de Vilabade, Pazo de Abraira-Arana, în aceeași piață cu templul.

O legendă străveche spune că, în locul cunoscut sub numele de Campo da Matanza, Alfonso al II-lea Castul, comandant al armatei sale, s-a confruntat și a învins armatele islamice și că în locul unde s-a vărsat atât de mult sânge, a fost construit mai târziu un sanctuar. În inima acestui mic sat, se remarcă biserica parohială Santa María de Vilabade. A fost restaurată în 1988 și este catalogată ca monument de interes național. Este cunoscută și nu fără motiv, Catedrala din Castroverde. Fațada sa principală făcea parte din structura originală a sanctuarului, între romanic și gotic. În spatele ei și de cealaltă parte a Drumului, vine apa care, canalizată, provine din apropiatul Fonte do Romeiro, situat în câmpurile adiacente schitului Carmen, un templu care a fost dispus să fie construit în secolul al XVII-lea de către Familia Muntenegru-Páramo Osorio Ulloa, poate deasupra unui sanctuar

În zare Vilabade

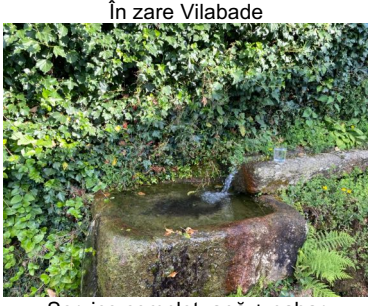
Service complet: apă + pahar

Iglesia Santa Maria de Vilabade

Intrăm în Castroverde

Horă inedită

... și ei au urșii l

anterior și care are trei steme pe fațada sa. În plus față de acest sanctuar este legat de spitalul dispărut al pelerinilor din San Gabriel, din Frontoi de Vilabade, la care au participat franciscanii din Vilabade și despre care se pare că există indicații sigure ale locației sale. Într-un colț al „Catedralei”, formând un pătrat cochet, se află Pazo de Abraira-Arana.

Cu o fațadă neoclasică sculptată în granit cu detalii de ardezie și lemn, biserica Santa María, din parohia Vilabade, este un templu elegant și luminos din exterior. Retaul principal este păzit de coloane corintice regale, care adăpostesc simbolul Sfintei Treimi, însoțit de figura Sfântului Antonie care ține Biblia într-o mână și pruncul Iisus în cealaltă. Maria Magdalena, cu ornamentație, apare în fața credincioșilor pe o stâncă și cu o cruce în partea ei. Această scenă se referă la trecerea învierii lui Hristos, când Magdalena a mers să viziteze mormântul și a găsit-o fără trup.

D. Diego Osorio, viceregе al Noii Spanii și episcop de Puebla de Mexic, a ajutat prin donații, astfel că la 29 iunie 1669 a fost creată, atașată la capela Carmen, Frăția Carmen care are în prezent un număr semnificativ de frați. Când a murit viceregele, a fost creată o Vilă de Fecioare în Vilabade, al cărei scop era să aibă grijă de zestre și de căsătoria fetelor.

O legendă orală spune că vechea mănăstire franciscană din Vilabade a fost fondată chiar de Sfântul Francisc de Assisi în călătoria de întoarcere de la pelerinajul său la mormântul Sfântului Apostol în anul 1207, unde se spune că i s-a încredințat întemeierea Ordinul franciscan. Fratele Francisco a întreprins Calea Primitivă de la Santiago la San Salvador, Oviedo, și în acest drum a creat câteva mănăstiri în locuri strategice de mare pace și frumusețe.

Ieșim din mica localitate Vilabade și ne continuăm drumul spre Castroverde, municipiul de care aparține Vilabade. Trecem pe lângă case frumos decorate cu flori, cu zone mari cu un gazon perfect întreținut. Stau și mă întreb, când reușesc oamenii aceștia să își îngrijească și grădina și să și meargă la seviciu? Cert e că de grădină au timp, de restul nu știu.

Și iată-ne în Castroverde. Trecem pe lângă Albergue Municipal, unde nu se prea vede mișcare, semn că nu s-au oprit mulți pelerini în Castroverde.

Castroverde este o comună din provincia Lugo. Castroverde este situat în mijlocul nord-estului comunității autonome Galicia.

Castroverde este o zonă foarte rurală. Principala activitate economică este producția de lapte și carne. Există, de asemenea, câteva ferme de iepuri și păsări. Turismul rural are o oarecare importanță cu câteva hoteluri rurale. Deoarece agricultura este din ce în ce mai mare parte automatizată, populația Castroverde s-a micșorat în secolul al XX-lea, iar perspectivele spun că acest proces va continua și în secolul actual. Subdiviziunile administrative numite parohii; își au originea în organizarea bisericii. Aceste 37 de parohii sunt bogate în vestigii

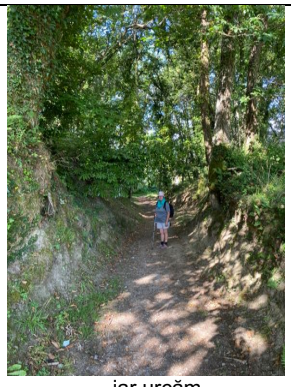

... iar urcăm

... și trecem și ape

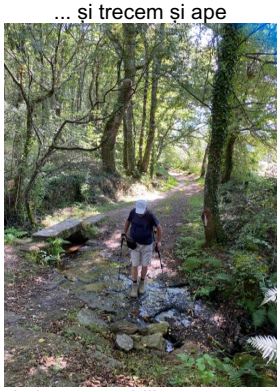

... test de impermeabilitate pentru bocanci

Biserica San Tomé de Souto de Torres

Sperietori feminine

Iglesia Santa Maria de Moreira

arheologice, biserici și capele,mori de apă și pazos (un tip de casă tradițională din Galicia). Resturile unui castel important sunt prezente și în Castroverde.

Teritoriul este o zonă de tranziție între platou și estul Sierras. Terenul câștigă înălțime spre est, Sierras de Moneiro, de la O Mirador (cu o înălțime de 1034 metri în Pradairo), și de la A Baqueriza cu o înălțime de 836 metri și de Puñago. Numeroase pârâuri alunecă din acești munți. Râurile Guimaras, Azúmara, Romean, Outeiro și Tórdea sunt toate afluenți ai râului Minho.

Clima este oceanică cu nuanțe continentale. Are o variație a temperaturii de până la 13 ° C între temperaturile scăzute de iarnă (5,6 °C în ianuarie) și vara blândă (17,7 °C). Precipitațiile măsoară aproximativ 1.000 de milimetri. Deci o minunată invitație la a vizita aceste locuri.

Din punct de vedere istoric Regele Silo al Asturiei, care domnește din 774 până în 783, răstoarnă o rebeliune a nobililor galicieni în parohia Montecubeiro, Castroverde. Săracii ..., tot de la verii lor asturieni li se trag toate ponoasele.

Recensământul din 2019 indică o populație de 2.617 locuitori dintre care bărbați: 1.355, și femei: 1262. Ura ..., mai mulți bărbați, asta e bine.

Suntem cam la jumătatea drumului, așa că ne așezăm la o terasă în centrul orașului și savurăm o cola cu gheață. Facem poze și îi salutăm pe cei cu cei doi copii mici, care tocmai ajunseseră și ei. De, e greu cu doi copii la un drum atât de lung.

Repaosul a fost bine venit. E drept că începuse să se manifeste oboseala. În fața bisericii din oraș e o fântână arteziană nostimă. Câțiva copii prinși parcă într-o horă, stau sub o umbrelă. De la depărtare ansamblul pare ciudat, dar apropindu-ne, constatăm că e de fapt o fântână arteziană, iar pe umbrelă cad stropi de apă.

Trecem pe lângă nostima ”horă” a înfrățirii și trecem pe lângă o brutărie care împrăștie un miros de pâine proaspătă ce te face să nu reziști și să nu te oprești ca să cumperi ceva. Aici dăm de familia cu cei doi copii, care se pare că nu au scăpat de dorințele celor mici.

Cumpărăm și noi o pâinică caldă, din care Carmen nu se poate ține să nu rupă. Drumul trece pe lângă un azil de bătrâni, după care iese din oraș pe șoseaua ce leagă Castroverde de Lugo.

Norocul nostru e că nu suntem obligați să mergem mult pe asfalt, căci poteca iese de pe șosea și intră din nou în pădure. Trecem peste mici pârâie, unii pe podețuri amenajate, alții direct prin apă, asta ca să testăm impermeabilitatea bocancilor. După un scurt episod forestier, ieșim în câmp deschis. Bine că numai urcăm.

Fără să ne dăm seama intrăm în Souto de Torres, o foarte mică localitate, practic o suburbie a Castroverde. Souto de Torres este un

Albergue A Pocina de Muniz

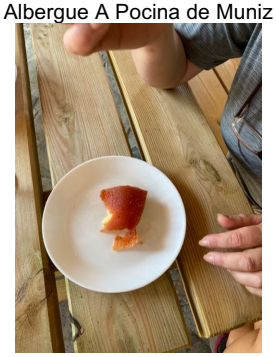
Caşcaval cu marmeladă

Berea de bun venit

Prânz bine meritat

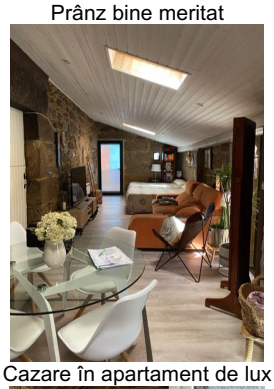
Cazare în apartament de lux

cătun din Galicia și are aproximativ 27 de locuitori și o altitudine de 516 metri. Souto de Torres este situat la nord de Monte și este format din câteva ferme dispersate.

Majoritatea fermelor au grădini de zarzavaturi destul de diversificate ca și culturi. Am văzut cepe imense, cred că 2 buc. la kg. și niște roșii uriașe. Pentru ca totul să fie sub control, niște sperietori sunt plasate în grădină. Interesant e faptul că sperietorile înfățișează femei echipate în haine lejere. Să fie asta o aluzie la vigilența femeilor? Cine știe?

Intrăm din nou în pădure, dar nu pentru mult timp. După scurt timp ieșim în șosea. Trecem pe lângă o carieră de marmură în plină activitate.

Începe un coborâș lin. În față ne apare un indicator care ne anunță faptul că mai avem 1 km până la Vilar de Cas, dar și faptul că, dacă ne abatem din drum, la cca. 200 m dăm de biserica Santa Maria de Moreira, singura rămășiță a ceea ce a fost o mănăstire datând din 1185. Biserica este încă funcțională, dar închisă, așa că ne întoarcem în traseu.

Drumul începe din nou să urce domol. Ne apropiem de Vilar de Cas, sfârșitul etapei de azi. Deja încep să simt mirosul berii de bun venit.

Vilar de Cas este o localitate a Parohiei Moreira în municipiul Lugo a Castroverde în regiunea Lugo. Conform statisticii, în 2013 localitatea avea 69 de locuitori (33 de bărbați și 36 de femei), spre deosebire de 2020 când ajunsese la scandaloasa cifră de 33 de locuitori, dintre care 19 erau bărbați și 14 erau femei. Regres total.

Gata, am ajuns. Albergue A Pociña de Muñiz e chiar în fața noastră. E o fermă veche renovată. La barul amenajat în curte stau atât săteni, cât și pelerini. Spre surprinderea mea sunt mulți pelerini.

Victorioși, ne adresăm barmanului, care aflăm că e și proprietarul albergue. Îl informăm că avem rezervare la albergue și ... aflăm că nu figurăm printre posibili locatari. Peste toate astea, nici rucsacul mare nu venise. Cu rucsacul nu ar fi fost o mare problemă, căci Correos mai întârzia uneori, dar cu cazarea ...

Observ că proprietarul începe să dea semne de panică, căci eu, având arhiva cu mine, îi dovedesc că am și confirmarea rezervării. Încearcă să ne explice ceva, dar nu știe o boabă de engleză, doar galiciană.

În ajutor îi sare un tânăr care o rupe binișor în engleză. Aveam să aflu mai târziu că e unul din fii proprietarului. Situația e tensionată și de faptul că încă nu sosise rucsacul, așa că nu puteam pleca mai departe fără bagaj.

Începe o perioadă dificilă atât pentru noi, dar mai ales pentru proprietar. La un moment dat se apropie de noi fiul cel vorbitor de engleză și ne întreabă cu jumătate de glas, dacă acceptăm să dormim în ”apartamentul” albergue. Fără să știm ce înseamnă asta, acceptăm. Deci aveam unde dorm

Cină boierească

Desert, caşcaval cu marmeladă

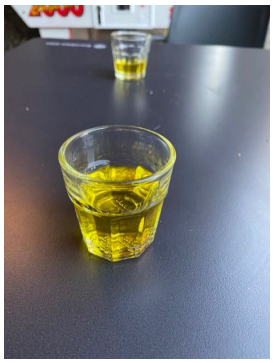
Lichior pentru prieteni ”ciupito”

Noi cu proprietarul albergue

Ne așezăm la o masă din apropierea barului și comandăm 2 beri. Așa cum se obișnuiește în Spania, atunci când comanzi o băutură, din partea casei ți se servește un mic aperitiv. În cazul de față, pentru prima dată în viață, primim o felie de caşcaval cu marmeladă pe el. Pot spune că e o combinație genială. Sincer să fiu, nu mi-am închipuit că o asemenea combinație poate fi atât de gostoasă.

Acum puteam bea berea de bun venit. După ce berea a dispărut din pahare, suntem conduși în singurul ”apartament” de care dispunea albergue. Suntem atenționați că vom fi taxați cu prețul stabilit prin rezervare, nu cu cel ce ar fi trebuit să îl plătim pentru apartament.

Intrăm, înăuntru lux, cred că nici la Intercontinental nu ar fi fost așa ceva. Satisfăcuți de cazare, rugăm băiatul proprietarului să se intereseze la Correos despre soarta rucsacului. Aflăm astfel că acesta se rătăcise, dar că e în drum spre noi. Deci totul e sub control.

Putem acum să servim prânzul. Practic nu trebuia ca noi să servim prânzul, ci să îl mâncăm. O ciorbă galiciană din teci de fasole ne face să ne simțim răsfățații pelerinilor. E o ciorbă delicioasă. Punem bucățele de pâine în ea, căci e fierbinte. Castronul rămâne lângă noi, așa că eu îmi mai pun o porție.

De afară se aud tălăngi, așa că ies curios să identific sursa zgomotului. Într-adevăr, se întorceau vacile de la păscut, păzite cu responsabilitate de o femeie cam de 50 de ani.

Ne retragem satisfăcuți în ”apartament” și ne trântim pe pat. Deschid TV, un aparat imens, cred că avea 2 m diagonală și ațipesc.

La ora 20,30 ieșim la cină. O cină de boier. Eu supă delicioasă de varză, cartofi prăjiți cu ochiuri, iar Carmen șnițel din carne de vițel. Lângă felul doi avem o imensă salată mixtă, în care am identificat bucăți de pepene roșu (pepene verde). Ca desert, caşcaval cu marmeladă și un păhărel de lichior din plante, ”ciupito”, ceva super.

Cum rucsacul nu a ajuns încă, îl rugăm pe fiul proprietarului să sune din nou la Correao. Așa aflăm că rucsacul a fost identificat în Lugo și se află în drum spre albergue. Într-adevăr, pe la 20,40 apare o mașină de la Correos cu rucsacul

La cină ne întâlnim cu familia din Barcelona cu cei 2 copii. Se pare că au ajuns mai târziu. Ne îmbrățișăm cu bucurie. De fapt, pe Camino, ori de câte ori te întâlnești cu cineva cu care ai făcut cunoștință pe drum, te copleșește un sentiment deosebit de ciudat. Te bucuri de întâlnire de parcă nu l-ai văzut de ani de zile. Este un sentiment de bucurie ce nu poate fi descris, mai ales că e reciproc.

Ne retragem fără torțe în ”apartament” și ne culcăm, căci mâine vom face cunoștință cu Lugo, și așa, încet, încet, ne apropiem de Santiago de Compostela.

Noapte bună.

Scorul zilei:
23.235 pași
16,3 km
4,38 ore

Gata de plecare

Poză de grup

Ne așteaptă Lugo

Zi însorită de drumeție

Carieră de marmură

17 august 2021

E răcoare la ora 8,05 când plecăm, dar se va încălzi pe drum. Din auzite, ar trebui să fie un drum relativ ușor. Facem o poză cu patronul albergue, un tip foarte simpatic. Plătim și o luăm la pas.
Urcăm un pic, un fleac în comparație cu urcușurile din zilele anterioare. Drumul intră în pădure. E minunat, păsărelele îți încântă auzul cu melodiile lor. Totul e într-o desăvârșită armonie.

La un moment dat întâlnim un indicator: la stânga traseul principal 114,5 km, iar la dreapte traseul complementar 115,2 km. Dilemă totală. Optăm pentru varianta complementară, chiar dacă e cu 700 m mai lungă.

Un alt indicator ne avertizează că la 800 m vom întâlni Biserica San Salvador de Soutomerille, o biserică care e practic o ruină a ceea ce a fost odată. Aceasta este situată pe drumul către Santiago de Compostela într-o zonă plină de clădiri istorice abandonate, cum ar fi casele turn din Arriba și Abaixo, mai multe pazos și unde se spune că pelerinii aveau până la șapte adăposturi. Originea acestei biserici nu este cunoscută, deși a fost documentată din 897 și știm că a existat în epoca visigotă, dovadă fiind mai multe inscripții găsite pe pavajul său din ardezie, care a fost modificat în stil mozarabic, așa cum arată fereastra care s-a păstrat de la ultima reconstrucție din 1619, în care s-a păstrat planul său format dintr-un naos, presbiteriu și absidă dreptunghiulară. Fiind închisă, trecem pe lângă ea notând doar cele câteva date puse la dispoziție de o placă de informare turistică.

Drumul ne poartă către o foarte mică localitate, Santa Maria de Gondar. Santa María de Gondar este o parohie a municipiului Lugo din regiunea Lugo. În anul 2007 avea 91 de locuitori, dintre care 48 erau bărbați și 43 erau femei, ceea ce presupune o diminuare de 1 locuitor față de anul precedent, 2006. În sfârșit mai mulți bărbați decât femei. Ei da, un răsunător succes.

Începem să coborâm. Un coborâș lin, care chiar dacă e pe asfalt, nu ridică probleme. Trecem pe lângă o carieră de extragere a marmurei. Activitatea parcă e paralizată. În afară de paznicul de la poartă ce se uită cam chiorâș la noi, în rest, nici-o mișcare în carieră. Ciudat, astăzi e marți, nu e sărbătoare națională și nici nu cred că PNL-ul lor ține congres. Oricum e liniște deplină.

Trecem prin dreptul privirii iscoditoare ale paznicului și ne continuăm coborâșul pe șosea. Intrăm din nou în pădure. Drumul asfaltat a devenit o potecă ce șerpuiește pe sub coroanele copacilor ce formează un adevărat tunel verde, odihnitor. E o zonă deosebit de bogată în marmură. Până acum am trecut pe lângă trei cariere din care se exploatează marmură. E o marmură ușor crem, cel puțin așa pare de la depărtare. Cariere, cariere, dar fără oameni?

Un indicator nostim, simbolizând o femeie, realizată din piatră la care brațele și capul sunt realizate din lemn, ne atenționează că în cazul în care dorim să batem la poarta casei cu numărul 36, acum e momentul

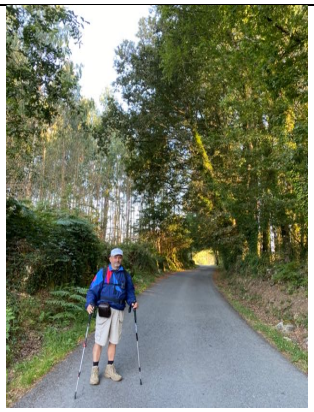
Peisaje superbe

Atenție, casă în dreapta

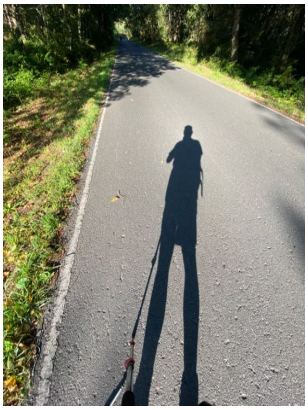
Am crescut chiar și în ochii mei

Altă carieră de marmură

Drum prin pădure

să o luăm pe alea ce se oprește tocmai în poarta casei. Nostimă realizare artistică.

Suntem din nou pe șosea, și din nou urcăm. De data asta mai neplăcut pentru tălpile noastre. Singura noastră mângâiere sufletească este faptul că, știm din experiență, că odată ajunși în vârful muntelui, începe coborârea. De fapt nu mai sunt munții pe care i-am traversat în ultimele zile, sunt înălțimi cu altitudini cuprinse între 500 și 600 m, dar cu urcușuri și coborâșuri cu diferențe de nivel de 200 - 300 m.

Peisajele sunt superbe și parcă s-a mai și încălzit un pic.
Intrăm într-o mică localitate de munte. Intrăm în Bascuas. Localitatea se află la 9 km de Lugo, și are o mică capelă dedicată Sfintei Maria, un albergue pentru pelerini și un vechi spital pentru ei. Este demnă de remarcat frumoasa biserică parohială. Rămășițele unui vechi turn de apărare sunt, de asemenea, situate în acest loc, lângă biserica din ferma numită de la torre. Originile acestui mic oraș se întorc la o veche așezare bască, care a venit în ajutorul Regina Galiciei, Dª Urraca, în războiul său împotriva regelui Leon, una dintre marile ei bătălii care a avut loc într-un oraș din apropiere, Labio.

Totul e închis, așa că ne continuăm drumul spre Lugo. Mergem iar pe șosea. Trecem râul Rio Carballido. În zonă se fac lucrări de igienizare stradală. Un băiat de culoare, dotat cu o moto cositoare era se pare de mult timp în război declarat cu iarba ce crescuse pe marginea șoselei.

Intrăm în Carballido, o mică localitate numită oficial San Martiño de Carballido.

Terenurile din Carballido sunt integrate în terenul de vânătoare Carballido - Bóveda, în care este încă posibil să se vâneze potârnicul roșu în starea sa naturală, deși în număr mic. Populația de iepuri este, de asemenea remarcabilă datorită biotopurilor instalate de consiliul de administrație și parteneri. Pe de altă parte, în ultimii douăzeci de ani s-a observat o mare creștere a populațiilor de căprioare și mistreți datorită expansiunii naturale generalizate a speciei. Acesta din urmă provoacă plângeri de la fermieri pentru pagubele pe care le cauzează pajiștilor, câmpurilor de porumb și terenurilor arabile. Apa este abundentă în toată parohia, deși râurile existente sunt mici, utilizate în principal pentru irigații și nu utilizate pentru pescuit. Munții sunt de obicei folosiți pentru plantații de pini,deși există și extinderi ale pădurilor de specii autohtone (castan, stejar etc.), iar cele patru sate existente își păstrează structura rutieră tradițională, deoarece nu s-au înregistrat creșteri ale clădirilor existente, cu excepția cazului unor case izolate.

În 2011 populația parohiei era încă strâns legată de munca agricolă și zootehnică autosuficientă pentru producția de lapte de vânzare către fabricile de lactate. Cu toate acestea, în ultimii treizeci de ani s-a observat abandonarea câmpului, deoarece bătrânii s-au retras și au trăit din pensiile lor publice, fără ca tinerii să fi preluat în mod decisiv și să folosească noile tehnologii pentru mediul rural, ceea ce a produs o reducere drastică a fermelor familiale existente și o reducere foarte importantă a suprafeței de teren utilizate pentru cultivare, care a fost

Aici și copacii au personalitate

Suntem pe tărâmul Babei Cloanța ...

Stradă cu pistă pentru biciclete

În zare se vede Lugo, aproape am ajuns

înlocuită de creșterea terenurilor utilizate pentru pădurile de pini (nici măcar pentru speciile autohtone de foioase, cum ar putea fie castanul sau stejarul). Fără a crește populația, sa constatat o creștere a numărului de rezidenți care, în loc să dezvolte și să exploateze proprietăți familiale, au ales să se angajeze în afara orașului, dar menținând legături cu casa familiei sau chiar cu reședința din localități. Foarte puțini și-au stabilit singuri un anumit tip de afacere, până la punctul în care în întreaga parohie nu există nici un bar, nici o cantină, nici-un albergue.

Localitatea Carballido este un cătun mic, care constă în prezent din patru case, la care se poate ajunge de pe drumul LU-530 de la Lugo la Fonsagrada, km. 7. Una dintre ele este Casa Rectorală în care locuia preotul D. Daniel Varela. Mulți ani părinții săi José și Pilar au locuit în aceeași casă până când au murit. Parohia este mare, are o grădină și teren înconjurător. Construit cu acoperiș de granit și ardezie este un exemplu rămas încă în picioare, dovadă a vremurilor apuse.

Alături de parohie se află biserica parohială San Martín de Carballido. Are o singură navă, cu o mică capelă laterală dedicată Fecioarei Maria. În urmă cu câțiva ani, era obișnuit să găsim numeroase ofrande votive din ceară dedicate Fecioarei semn al unor dorințe sau recunoștință pentru vindecarea unei persoane sau a unui animal. Așa s-au văzut figuri în formă de picioare, mâini, capete, vaci sau porci. Fațada este din granit și este dotată cu o simplă clopotniță. Crucea aflată deasupra clopotniței a fost lovită de fulgere și de aceea astăzi doar sfera de piatră care a servit drept piedestal al crucii mai există, fiind spartă.

În interior există un vechi amvon susținut de un pilastru de piatră, iar în spatele altarului, un bogat altar din lemn policrom cu imaginea principală a lui San Martín, flancat de San Roque, Satiago Apóstol și San Antonio. În spatele altarului se află sacristia.

Până în anii 1980, afluxul de credincioși care veneau în fiecare duminică la biserică, a fost masiv, deplasându-se pe jos din satele vecine. Astăzi aproape nimeni nu i mai merge la biserică, iar unii credincioșii ajung la slujbe în vehicule.

Am intrat din nou în pădure. Păsărelele cântă, se pare, același repertoriu ca și păsărelele din Astoria. Vezi unde duce globalizarea?

În sfârșit se vede în zare Lugo. Parcă se simte deja mirosul berii galiciene, o bere super de gustoasă. Intrăm din nou în pădure. Coroana copacilor ne protejează de razele soarelui ce a început să își facă de cap.

Trecem autostrada Oviedo - Lugo. E circulație mare pe autostradă. Pe podul pe care ne aflăm suntem doar noi doi. Unde o fi familia din Barcelona cu cei doi copii mici? Spuneau că se opresc și ei în Lugo.

După trecerea peste autostradă șoseaua se îngustează și se transformă într-o stradă, ceea ce ne face să speculăm că am intrat într-o suburbie a orașului Lugo. Interesant e faptul că strada e

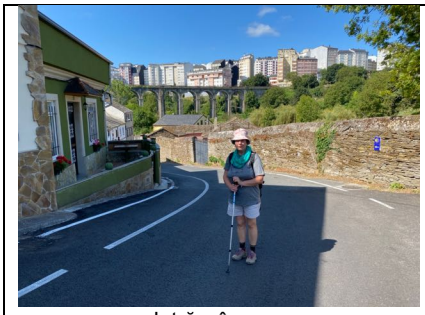

Intrăm în oraș

Mai avem 100 km până la Santiago

Zidul roman

Hotel Mendez Nunez

Se pare că avem unde mânca prânzul

marcată, delimitând o pistă pentru bicicliști, asta ținând cont că ne aflăm pe o străduță la periferia orașului.

Trecem peste podul roman construit pe 6 bolți din piatră. O adevărată măiestrie arhitectonică. La capătul podului e o terasă unde sunt câțiva pelerini. Rezistăm ispitei și ne continuăm drumul. Am intrat în orașul nou. De aici mai avem până la Santiago de Compostela exact 100 km. Da, ne apropiem de finish. Parcă o tristețe începe să își facă prezența. E o tristrțe legată de faptul că, în curând, libertatea de care ne-am bucurat pe Camino va fi înlocuită de știrile paranoice transmise populației pe toate căile media. Și în Spania sunt cazuri de gripă sezonieră denumită pompos covid-19, dar parcă oamenii nu sunt bombardați de date legate de numărul infectaților, morților etc. Fiind doar o formă de gripă, trebuie să învățăm să trăim în preajma ei. Am văzut pe întregul traseu, mai ales în Asturia, oameni speriați ca de bombe, dar guvernanții au încetat să mai creeze panică în populație.

Dar suntem încă pe Camino, suntem liberi și suntem sub directa pază a Spiritului Pelerinilor, Spirit care îi protejează pe cei care calcă pe Camino. Da, mai avem 100 km și experiența asta se încheie. Îmi aduc aminte de un preot, care la o slujbă de Misa spunea că fiecare pelerinaj pe Camino e o experiență. Da avea mare dreptate.

Eu am o teorie pe care mi-am format-o în timp. Pe Camino merg patru categorii de oameni: cei fanatici religioși, cei care consideră pelerinajul ca fiind ceva cool, cei care urmăresc performanțe fizice și cei care merg pentru a se redescoperi pe sine și Dumnezeul din ei. Pentru aceștia din urmă, Camino este o experiență, este o experiență pe care nu o poți descoperi altfel. Camino e un pelerimaj în esență catolic, eu sunt ortodox, dar mă regăsesc aici în credința mea. Nu există un Dumnezeu al catolicilor, altul al ortodoxilor, și altul al musulmanilor. Există doar unul. Împărțirea în religii este o făcătură omenească, o luptă pentru putere și bogății, așa că, dragi prieteni, redescopeți-vă pe voi înșivă și scânteia Dumnezeiască pe care ați primit-o atunci când ați fost creați.

Dar să lăsăm filozofia căci am ajuns în fața locului în care e consimțit faptul că mai avem doar 100 km până la Santiago de Compostela. Facem poze și urcăm pe o străduță îngustă ce ar trebui să ne scoată la porțile zidului roman.

Lugo este denumirea orașului în galiciană, în latină se numește: Lucus Augusti, fiind un oraș în nord - vestul Spaniei, în Galicia. Este capitala provinciei Lugo. Municipalitatea avea o populație de 98.025 de locuitori în 2018, ceea ce îl face al patrulea cel mai populat oraș din Galicia.

Lugo este singurul oraș din lume care este înconjurat de ziduri romane complet intacte, care ating o înălțime de 10 până la 15 metri de-a lungul unui circuit de 2.117 metri, înconjurat de 71 de turnuri. Plimbarea de-a lungul acestui drum este continuă în jurul circuitului și are zece porți. Aceste ziduri din secolul al III-lea sunt protejate de UNESCO ca sit al patrimoniului mondial. Podul peste Miño este în

Un prânz plin de suspans

Figuri pitorești în Lugo

esență de dată romană, deși multe reparații de-a lungul secolelor i-au șters caracterul roman.

Populația orașului a crescut constant de la primul recensământ din 1842, în ciuda faptului că restul provinciei pierde dramatic din populație. Populația orașului în 2014 era de 98.560 locuitori (45.948 bărbați și 52.612 femei).

Până în aprilie 2020, populația a crescut la 99.638. Atingerea a 100.000 de locuitori este unul dintre obiectivele primarului orașului, Lara Méndez.

În 2010, în oraș locuiau 5.373 de străini, reprezentând 5,5% din populația totală. Principalele naționalități
sunt columbieni (18%), marocani (12%) și brazilieni (11%).

După limbă, conform datelor din 2008, 47,37% din populație vorbește întotdeauna sau în principal în limba galiciană, în timp ce 52,63% vorbește întotdeauna sau în principal în spaniolă.

Orașul se află pe un deal înconjurat de râurile Minho, Rato și Chanca. Diferența de altitudine dintre centrul orașului și malurile râului este considerabilă: prima fiind la o altitudine de 465 metri deasupra nivelului mării, în timp ce albia râului Miño este la o altitudine de numai 364 metri. Municipiul Lugo este al doilea ca mărime din Galicia, cu 329,78 kilometri pătrați și 59 de parohii. Zona orașului a fost declarată Rezervație a Biosferei de către UNESCO la 7 noiembrie 2002, aceasta fiind cea mai importantă recunoaștere la nivel internațional în ceea ce privește conservarea peisajelor și habitatelor acestei regiuni atlantice europene.

Orașul a fost probabil fondat de locuitorii celtici din regiune și dedicat Lugosului, un zeu pan-celtic al luminii, jurămintelor și artelor. Ulterior cucerit de Paullus Fabius Maximus și numit Lucus Augusti în 13 î.Hr. a fost transformat în lagăr militar roman, în timp ce Imperiul Roman a finalizat cucerirea, în nord, a Peninsulei Iberice.

Situat în ceea ce a fost provincia romană din Hispania Tarraconensis, a fost și orașul șefului de trib al Capori, vechi trib celtic. Deși mic, a fost cel mai important oraș roman din ceea ce a devenit Gallaecia în perioada romană, scaunul unui conventus, unul dintre cele trei din Gallaecia, care a devenit ulterior una dintre cele două capitale ale Gallaecia și i s-a dat numele Callaïci Lucenses. A fost situat central într-o mare regiune de extracție a aurului, care în perioada romană a fost foarte activă. Conventus Lucensis, potrivit lui Plini, a început la râul Navilubio și conținea 16 popoare; pe lângă celtici și lebuni. Deși aceste triburi nu erau puternice și numele lor erau „barbare” pentru urechile romane, erau printre ei 166.000 de oameni liberi. Orașul se afla pe una dintre ramurile superioare ale Miniusului (Minho modern), pe drumul de la Bracara la Asturica și avea câteva băi celebre, aproape de podul de peste Minho.

Lucus a fost sediul unei episcopii până cel târziu în secolul al V-lea și a rămas un centru administrativ sub suebi și vizigoți, înainte de a intra

Sunt și pelerini români în Lugo

Catedrala din Lugo

Sus pe zidul roman

Prietenie la prima vedere

într-un declin atât de mare încât locul a fost găsit pustiu la mijlocul secolului al VIII-lea de către episcopul Odoario, care s-a apucat să-l reînvie. Încercările din secolul al X-lea de a-și reconstrui casele distruse (locuințe abandonate) sugerează că acesta a rămas un oraș doar pe hârtie: sediul unei episcopii, administrat de un conte, din care erau emise cartele regale. „Rolul său comercial și industrial a fost nesemnificativ”, a scris Richard Fletcher despre Lugo din secolul al XI-lea.

În timpul Evului Mediu, Lugo, la fel ca Santiago de Compostela, a fost un centru de pelerinaj, deoarece catedrala a avut privilegiul special, pe care îl păstrează și astăzi, de a expune publicului moaște consacrate, douăzeci și patru de ore pe zi. În secolul al XVIII-lea, Lugo a primit privilegiul de a organiza târgurile Sf. Froilán. În timpul erei moderne, Lugo a avut o anumită supremație, deși alte orașe din apropiere, cum ar fi Mondoñedo sau Ribadeo, au contestat-o. Abia după împărțirea statului în provincii în 1833 și crearea guvernelor provinciale, Lugo a devenit cel mai important oraș din provincia Lugo, datorită statutului său de capitală. Această creștere a fost consolidată de sosirea primei căi ferate în oraș în 1875.

În secolul al XX-lea, orașul a continuat să crească ca centru de administrare și servicii al provinciei. În 1936, când a izbucnit războiul civil, orașul a ajuns rapid sub controlul naționaliștilor. În anii 1970, orașul a întreprins reforme importante, cum ar fi dezvoltarea zonei industriale Ceao (1979) și restaurarea completă a zidurilor romane.

Infanta Elena, fiica mai mare a regelui Juan Carlos și a reginei Sofia a Spaniei și a patra în linia de succesiune la tronul spaniol, este ducesă de Lugo din 1995.

După o informare atât de amănunțită legată de importantul oraș aflat pe Camino Primitivo, trecem de poarta principală de intrare în vechiul oraș. Lume multă, gălăgie, pelerini cât vezi cu ochii. Parcă toți și-au dat întâlnire aici, azi.

Găsim relativ ușor albergue, care în realitate e un hotel de 4 spre 5 stele. Nu știam că e atât de luxos. Pe booking.com, părea mai modest.

Ne cazăm, fără alte peripeții. Și rucsacul mare ajunsese și ne aștepta nerebdător. Acum că totul e sub control, ceva parcă mai lipsea ... berea de bun venit. Așa că decidem să onorăm acest obicei deja împământenit pe Camino. Deci, coborâm în oraș în căutarea unui loc în care berea să fie ridicată la adevărata ei valoare și unde să și mâncăm.

Nu e greu de găsit un asemenea loc, orașul e plin de terase. Alegem una care avea poze cu felurile de mâncare servite. Am ales această terasă deoarece e mai ușor să pui degetul pe poza cu felul de mâncare, decât să te apuci să explici, mai ales că eu fiind vegetarian, era mai dificil să găsești ceva fără pește sau carne.

Misa în catedrală

... și romanii ne salută

Invitați la cină

La plimbare pe sub zidul roman

Zis și făcut, vine ospătarul și punem degetul pe o poză cu un fel de supă. Aflăm că e o cremă de legume, iar când aceasta poposește pe masă în fața noastră, constatăm că e delicioasă, inspirație perfectă.

La felul 2 începe departajarea. Carmen alege pește, iar eu o salată cu vinete, ardei, roșii și ciuperci toate prăjite pe grătar. Meniul a fost superb și îndestulător pentru niște pelerini flămânzi.

Ne retragem în cameră ca să ne odihnim puțin. Facem un duș și stăm în pat cam o oră. Ațipesc instantaneu, se pare că e efectul oboselii și a emoțiilor. Oricât ai fi de experimentat, pe fiecare etapă sunt emoții.

Coborâm din nou în oraș. La ora 20 este Misa în Catedrală, așa că decidem să participăm. E ora 19, așa că o plimbare prin centru e bine venită.

Cum era și firesc, Carmen face ”inventarul” buticurilor cu suveniruri. La un moment dat, într-un butic se apropie de noi o pereche de pelerini, cu intenții pașnice. Sunt români din București. El e lector la ASE în București. Sunt pentru prima oară pe Camino și sunt deosebit de încântați. Vorbim ce vorbim, facem poze și ne grăbim către Catedrală, căci se apropie ora începerii Misa.

Înainte de a intra la Misa, vizităm Catedrala și facem o plimbare pe zidul roman. S-a răcorit, dar nu e frig. Romanii ne oferă posibilitatea de a vedea cum e să stai într-un car de război roman, și să fim acceptați ca pelerini.

Nu e multă lume în biserică, dar slujba a fost specială. Orgă, cantor ce acompania preotul, totul a fost deosebit.

După slujbă, ne oprim la aceeași terasă cu poze de mâncare. Servim o supă, ca supa de la prânz și salată mixtă, la care adăugăm clasica bere. După cină ne mai plimbăm puțin prin oraș, trecem pe sub drumul roman și intrăm în zona nouă a orașului. Cum treci pe sub zid, se schimbă parcă total atmosfera. Dintr-un oraș medieval, intri într-un oraș modern, un oraș în care parcă te simți străin. Este fantastică transformarea ce se petrece. De unde eram parcă decuplat de tot ce aparține de contemporaneitate, dintr-o dată parcă o ”mașină a timpului” te teleportează într-o realitate din care parcă nu am vrea să facem parte.

Intrăm într-o pizzarie, înăuntru mai era un tânăr. Vânzătoarea ne spune, atenție, nu ne roagă, să stăm afară și să așteptăm până iese tânărul. Lucrul acesta m-a făcut să abandonez gândul de a încerca o felie de pizza. Șoc total. Așa ceva nu pățisem încă pe Camino Primitivo.

Cu acest gust amar, ne întoarcem la hotel. Ce păcat că mi s-au anulat toate impresiile și toate emoțiile zilei de azi. Un singur cuvânt poate șterge o amintire frumoasă. Ne așezăm în pat cu gândul la neinspirata vânzătoare.

Noapte bună.

Scorul zilei:
29.164 pași
20,4 km
5,30 ore

Gata de plecare

Terasa unde am mâncat e goală

Romanii ne urează Buen Camino

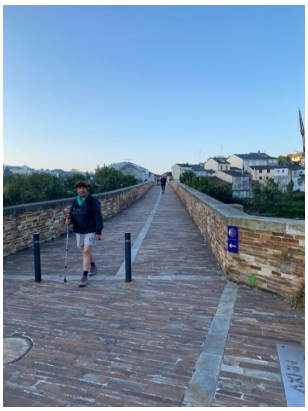
Trecem podul de peste Miño

18 august 2021

A fost un somn foarte odihnitor, mai ales dacă dormi la un hotel de 4 stele în ”buricul” târgului. La ora 8,04 ieșim pe ușa hotelului și facem tradiționala poză de plecare. Ne așteaptă cam 20 km până la San Romanda Retorta.

Lugo încă nu s-a trezit. Pe stradă vezi doar grupuri de pelerini, și ei încă buimaci de somn, căci aseară a fost petrecere în oraș. Terasele și-au făcut planul. Am spus corect că terasele și-au făcut planul, căci chelnării nu primesc absolut nici-un bacșiș. Ciudată țară. Mă simt jenat să plătesc consumația și să nu las ceva chelnărului. Am încercat o singură dată și am fost refuzat politicos, așa că în Spania nu mai încerc ”sportul” ăsta cu bacșișul.

O pornim la drum, nu suntem singuri, sunt mulți pelerini. De unde au apărut atâția dintr-odată? O explicație ar fi că mulți încep Camino de aici, deoarece mai sunt 100 km până la Santiago și se califică pentru a primi diploma de pelerin.

Trecem podul roman peste râul Miño, asta după ce ignorăm un bar deschis. E prea devreme pentru o americană. Practic, după traversarea podului intrăm în cartierul Da Ponte.

Pasajul XIX a drumului roman, itinerariul Antonino, care a legat Lucus Augusti cu Bracara Augusta, a fost reabilitat cu mare succes în 2013. La marginea podului este Roots & Boots Hostelul. La ieșirea podului, facem dreapta pe Rúa Vella da Ponte și Rúa Fermín Rivera, bucurându-ne de priveliștile râului, ale cărui maluri sunt aglomerate după amiezile însorite cu bătrâni, un fel de promenadă pentru cei ajunși la vârsta a III-a și a III-a+. Ajungem astfel aproape de Capela San Lázaro, unde se afla în vechime spitalul lepros, numit și lazaretos sau malaterias.

Ajungem la o bifurcație de străzi. Asfalt la dreapte, asfalt la stânge, indicatoare zero. Ce e de făcut? Pe unde să o apucăm? Suntem singuri pe drum. Soluția: convocăm urgent o celulă de criză și decidem, aproape în unanimitate, să o luăm pe drumul spre dreapta, deoarece merge pe malul râului și ..., asta pare varianta optimă. Mergem cam 1 km, nici țipenie de om și nici pelerini. La un moment dat ne depășește o mașină cu insemnele primăriei. Oprește în dreptul nostru și într-o engleză ce nu ne-a fost greu să o înțelegem, ne atenționează că am greșit drumul. Trebuia să alegem varianta drumului din stânga, așa că o luăm înapoi, tot 1 km. Frumos start de etapă.

Ajungem la bifurcație și o luăm la stânga. Drumul începe să urce, cam abrupt pentru o dimineață atât de frumoasă. Pe drum întâlnim familia din Barcelona cu cei 2 copii. Băiatul mai mic e tot în căruciorul ”pilotat” de mama lui. Cred că e cam dificil să împingi căruciorul la deal. Ne salutăm, schimbăm câteva cuvinte și iuțim pasul. Vedeți cum Spiritul Pelerinului are grijă de pelerini?

Rio Miño

Iglesia San Lazaro da Ponte

Prietenii noștri din Barcelona

Placă comemorativă Valentino Mundina

După ”cercetări” aprofundate, etapa de astăzi pare a fi plictisitoare, asta e decizia celor care au parcurs înaintea noastră traseul. Stau să mă întreb: cum poate fi plictisitor să asculți păsărelele, să îți încânți privirea cu peisaje de vis, cum să fie plictisitor să afli crâmpeie din istoria seculară a unor oameni? Apropoo, se știe faptul că niște triburi tracice au migrat în peninsula Iberică și sau stabilit acolo. Câți dintre urmașii strămoșilor noștri nu sunt printre cei pe care îi întâlnim?

Intrăm în pădure. Parcă s-a mai încălzit. Un indicator rutier ne anunță că intrăm în San Xoan do Alto. Este o mică localitate, pot spune chiar minusculă. San Xoán do Alto este o parohie a municipiului Lugo. În anul 2007 avea 158 de locuitori, dintre care 80 erau bărbați și 78 erau femei, ceea ce presupune o diminuare de 0 locuitori față de anul precedent, 2006. Concluzia mea este că nu a avut loc nicio înmormântare, dar și nicio naștere. ... deci e o localitate cu bărbați leneși.

Trecem pe lângă o placă comerativă în construcție. E închinată lui Valentino Mundina, pelerin, decedat pe Camino. Frumos gest din partea cunoscuților.

Drumul merge paralel cu șoseaua. E într-adevăr destul de monoton drumul paralel cu șoseaua. Bine e că nu e trafic. Mergem deja de o jumătate de oră și nu a trecut nicio mașină. Începe să se răcorească, așa că jachetele intră în funcțiune. Ce bună ar fi fost o americană caldă acum? Dar nimic nu pare a ne satisface dorința.

Intrăm cu această dorință și speranță în San Vicente do Burgo. Se pare că nu avem nicio șansă să intrăm în posesia unei americane nici aici. San Vicente do Burgo este o parohie a consiliului orașului Lugo.

În anul 2007 avea 91 de locuitori, dintre care 42 erau bărbați și 49 erau femei, ceea ce presupune o diminuare de 1 locuitor față de anul precedent, 2006. Deci e clar, e vorba de un deces. Cum la vremea respectivă nu se născuse covid-19, e clar că omul a avut alte comorbidități, asta ca să pot fi înțeles de contemporanii care au acceptat să li se ”modeleze” creierile.

Dacă nu am putut intra în posesia unei americane, cel puțin ne facem, pentru a doua oară, un selfie. Reușit zic eu. Și pentru a fi tacâmul complet, încercăm să ne travestim în fantome. Se pare că ne stă bine și în această postură. A nu se interpreta greșit faptul cu nu am fi respectat indicațiile puse pe o fântână, fântâna Ribicás, indicații care avertizau că apa nu e potabilă. Deci nu am ajuns fantome pentru că am băut apă nepotabilă în loc de americană. Oricum, fântâna era frumos amenajată, și e chiar plăcut să te oprești și să te odihnești puțin.

Intrăm în Desvio Boveda. Nici aici nu ne surâde șansa de a savura o americană. Ghinion, cum zice sasul. Asta e, ne continuăm drumul ce însoțește șoseaua, tot lipsită de trafic.

La ieșirea din localitate, lângă un grânat tipic galician, cresc niște cactuși ciudați. Sunt ciudați prin înălțimea lor (peste 2 m), dar și prin forma lor. Unul dintre ei au două ramuri ce aduc a două brațe. Cu

Primul selfie de azi

Apa nu e potabilă. Fântâna Ribicas

... nu suntem fantome

Iar bolovăniș ...

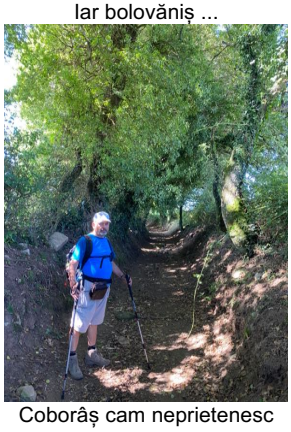
Coborâș cam neprietenesc

aceste două ”brațe” parcă așteaptă o îmbrățișare. Mai, mai, că m-aș oferi, dar țepii lui îmi domolesc avântul.

În sfârșit, drumul părăsește șoseaua și intră în pădure. Bine că am scăpat de asfalt. O fi el bun pentru mașini, dar nu și pentru picioarele pelerinilor.

Nu mergem mult prin pădure căci iar ieșim în șosea. Intrăm în localitatea Hospital. Simt un oarecare discomfort deoarece nu știu câți bărbați și câte femei locuiesc aici, și nici nu știu tendința demografică. După nume ar fi trebuit să aibă în vechime un spital și adăpost pentru pelerinii în drum spre Santiago. Sunt doar bănuieli, deoarece nu sunt afișate informații legate de localitate. Cât despre un bar sau o terasă, nici nu poate fi vorba, aș că nu zăbovim și ne continuăm drumul cu dorința de a ”ține între mâini” o americană caldă încă nesatisfăcută, de dorință e vorba. M-am referit la cafea, nu vă gândiți la altceva.

Ne apropiem de localitatea Bacurin. Suntem tot pe șosea. Tălpile încep să simtă contactul prelungit cu asfaltul.

Situată pe versanții muntelui cu același nume, Bacurin este un sat din parohia San Miguel de Bacurín, la vest de Lugo. O Hospital și San Pedro de Abaixo sunt sate din parohia San Pedro de Mera, cea mai vestică localitate a consiliului din Lugo, toate trei situate în valea Mera.

Satul San Pedro de Abajo se dezvoltă în jurul Camino Primitivo, fiind ultimul oraș din municipiul Lugo pe acest traseu iacobean. Biserica parohială San Pedro de Mera este deja menționată în scrierile din anul 1078. Originea satului O Hospital pare să fie legată de un adăpost, pentru pelerini și drumeții, care erau în trecere. Pazo de San Miguel ne vorbește despre istoria nobilă a lui Bacurín, o casă de țară galiciană tipică înconjurată de un zid în care un scut impunător iese în evidență în arcul baroc al ușii de acces. Bacurín a avut odată o mănăstire.

În parohia San Pedro de Mera sau Hospital, așa cum era cunoscut și în secolul al XIX-lea, există multe case care au nume legate de Camino, cum ar fi Casa A Rúa sau Casa da Capilla, care, potrivit documentelor, au fost dedicate lui Santa Catalina și San Sebastián, putând fi de fapt capele ale spitalului pelerinilor.

Și așa drumul ne poartă pașii printr-o importantă localitate galiciană, O Taboeiro. O Taboeiro este un loc în parohia Pacios în municipiul Lugo de Castro de Rei în regiunea A Terra Chá. Potrivit IGE, în 2019 avea 2 locuitori (un bărbat și o femeie). Ei da, asta da localitate. Nu tu copii, nu tu părinți, nu tu verișori, etc., doar un bărbat și o femeie în ditamai localitatea. Asta e situația, mă întreb care din cei doi e primarul și care e sub primarul? Interesantă întrebare.

Fără un răspuns pertinent, ne continăm drumul spre San Romao da Retorta. Părăsim pentru moment șoseaua și ne apropiem de Guntín.

La intrarea în localitate trecem pe lângă un monument ridicat în cinstea împăratului roman Caligula.

Cactuși speciali

Monument roman dedicat lui Caligula

Mic popas

Albergue Casa Castrelo

Camera la albergue

Municipalitatea Guntín se mândrește cu statutul său de țară de trecere pentru romani. O piatră de hotar, o replică a piesei originale transferate la un muzeu, amintește acest episod din trecutul său lângă biserica San Romao de Retorta. E o coloană din piatră pe care e încrustat nulele lui Caligula. E drept că inscripția e în latină, și spre rușinea mea am uitat tot ce am învățat în clasa VIII la o materie pe care nu am agreat-o niciodată.

Ajungem la o răscruce unde e plasat un bar cu terasă. Am parcurs aproape 20 km, deci suntem aproape de finish. A fost un drum destul de monoton, aveau dreptate cei care apreciau etapa ca fiind monotonă.

Pe terasă sunt mulți pelerini, semn că nici ei nu au găsit până aici o terasă deschisă. Ne așezăm la o masă și așteptăm ospătarul. Stăm cam 10 minute și nu apare. Un băiat ce bea bere lângă noi, citind în ochii mei nedumerirea, îmi spune că trebuie să intru ca să comand. Urmez îndeaproape indicațiile, intru și comand 2 beri, căci aflasem că până la San Romao da Retorta ar mai fi cam 600 m, deci berea de bun venit putea fi onorată.

Carmen vine cu sugestia de a ne opri să și mâncăm, căci se făcuse vremea de a mânca. Hotărât de a finaliza traseul înainte de a mânca prânzul, resping din ”față” propunerea. Vom găsi acolo unde să mâncăm. Acum berea e importantă.

Facem poze cu cei de la masa unde ne bem berea. Sunt pelerini spanioli în marea lor majoritate. O parte dintre ei porniseră pe Camino de la Lugo, așa că sunt ”proaspeți în meserie”.

Terminăm berea și ne continuăm drumul. Practic, poteca șerpuiește printre lanuri, după care intră într-o pădure destul de rară, dar umbroasă. Soarele a început să își facă de cap. Bine că nu ne-a prins cât eram pe șosea cu căldura lui.

Parcurgem cei 600 m estimați și intrăm într-un fel de poieniță în mijlocul pădurii. Am ajuns. De fapt nu sunt 600 m, ci 1 km, asta ca să respectăm istoria. Sus pe deal e un albergue, pare a fi municipal. Mulți pelerini se relaxau, unii în hamace, alții pe pături întinse pe iarbă.

Întreb unde este albergue Casa Castrelo? Un binevoitor îmi arată cu degetul un grup de tufișuri printre care se zărește o mică construcție. Bucuros, mă deplasez în direcția indicată de cel interogat de mine. Da, e o casă, dar poarta e încuiată și nu se vede nici-o mișcare în interior.

Lângă poartă sosește și un tip cam ciudat îmbrăcat, cu un aer aristocratic care susținea că are și el rezervare. Cum totul era închis, pune tipul nostru mâna pe telefon și convoacă proprietarul albergue. În realitate era proprietara, care vine ”med det samme” cum zice danezul, adică imediat.

Monica, căci așa se numește proprietara, cea cu care am avut un schimb de sms-uri, ne anunță că s-a făcut o încurcătură și camera pe care noi o rezervasem era ocupată, dar ne oferă altă cameră cu 4 paturi și baie proprie, dar în care să dormim numai noi doi. Aici e o

Berea de bun venit

Suntem primiți cu afecțiune

Cina la albergue O Candido

Spre o noapte liniștită

Scorul zilei:
23.901 pași
16,7 km
5,12 ore

Cu Monica înainte de plecare

problemă. Camera rezervată de noi costa 60 euro, în timp ce camera pe care ne-o oferea costă doar 34 euro. Ce era să facem, acceptăm varianta propusă. Problema era că booking.com trăsese banii din contul meu, așa că diferența s-a angajat să mi-o da în mână.

Se pare că e bine să mai asculți și de alții. Pentru a mânca trebuie să ne întoarcem la barul unde băusem berea. Lucru și făcut, ne întoarcem și de data asta nu mai aștept ospătarul, intru, comand, mâncăm și parcurgem drumul înapoi. Vezi dacă nu asculți de alții.

Băiatul ce părea ca venind din altă lume nu mai găsește loc de dormit decât la comun cu alți 6 tineri. O întreb pe Monica unde putem mânca cina.

Monica se oferă să aranjeze să cinăm la albergue din deal și ea să plătească mâncarea din diferența ce trebuia să ne-o dea. În plus, ca o compensație, ne oferă și 2 beri în cameră. Bună afacere.

Cum toate problemele organizatorice au fost puse la punct, facem un duș pe cinste și ne așezăm în pat.

La ora 20,30 mergem la masă. Urcăm la albergue. Sala de mese e plină de pelerini. Porțile noastre erau puse separat, învelite în celofan. Cum băutura din meniu este la alegere, trecem pe tinto, așa că o sticlă întreagă poposește pe masa noastră.

Eu am ochiuri cu cartofi prăjiți și o salată mixtă, în timp ce Carmen, pe lângă cartofi prăjiți are o bucată mare de carne la grătar. Ospăț pe cinste. Totul a fost la superlativ, iar tinto a armonizat perfect meniul.

Ne întoarcem satisfăcuți la albergue. A fost o zi reușită, chiar dacă asfaltul ne-a cam dat de furcă, dar așa e pe Camino, nici o zi nu e ca cea precedentă. Totul e nou, și așa cum spunea preotul de care am mai povestit, Camino e o experiență și fiecare zi pe Camino e o experiență de care trebuie să fi conștient.

Ajungem în cameră și ne trântim în pat obosiți, dar bucuroși, căci și astăzi, Spiritul Pelerinului a fost lângă noi și ne-a ajutat.

Noapte bună.

19 august 2021

Am dormit super. Doi în cameră de 4 cu baie privată și la un preț atrăgător. Asta e o nouă dovadă ca Spiritul Pelerinilor veghează asupra celor veniți pe Camino, indiferent de scopul pentru care au venit.

E răcoare, așa că punem jachetele pe noi. Mergem la albergue O Candjdo să luăm micul dejun, căci e inclus în preț. Micul dejun, așa cum se obișnuiește, e cu autoservire. Mănânci ce e pe tejghea, cât vrei și mai ales, ce vrei. În general, pelerinii nu fac dezmăț cu mâncarea. Nu am văzut pelerini care să facă risipă de mâncare.

Albergue O Candjdo

Ne luăm rămas bun de la albergue

Așa se balotează crengile tăiate

Printre eucalipți

Suntem pe creastă

Maria înainte de tratament

Mâncăm și ne întoarcem la albergue să ne luăm rucsacele. Totul e pregătit de plecare. Facem o poză cu Monica, proprietara albergue și îi mulțumim pentru ospitalitate, dar și pentru modul perfect în care a rezolvat problema cu rezervarea. Totul a fost perfect. I-am promis Monicăi că îi voi scrie când ajung acasă, să vedem dacă reușesc să mă țin de promisiune.

Drumul continuă să meargă prin pădure. Începe un urcuș ușor, dar oricum ar fi, tot urcuș se cheamă că este. Intrăm într-o plantație de eucalipți. Un miros plăcut ne învăluie. Am observat că acești minunați arbori nu sunt de loc agreați de păsările. Acesta o fi oare cauza că suntem privilegiați de trilurile lor?

Trecem pe lângă o exploatare forestieră. Ce mi s-a părut interesant e faptul că imediat ce s-au făcut tăieri de pe o parcelă, imediat sunt plantați puieți în locul rămas liber. Asta se poate vedea ușor dacă te uiți la puieții plantați. Deci trecem pe lângă o exploatare, de unde tocmai se tăiaseră copaci. Pe locul unde fuseseră copacii erau baloturi de crengi legate. Deci crengile nu erau lăsate să zacă pe parcelă. Ele erau strânse și balotate, gata de a fi transportate, asta pentru a se pregăti locul pentru plantat puieți. În general repopularea parcelelelor exploatate se face cu puieți de eucalipt.

Urcăm, și în scurt timp ajungem pe creastă. De aici se deschide o priveliște de vis. Ceva feeric se desfășoară sub privirile noastre.

În fața noastră merge o fată. A merge e ceva pretențios a spune. Parcă se târește. O ajungem din urmă și mă ofer să o ajut. Mirată, fata acceptă mai mult din politețe, fără prea multă încredere în ceea ce îi propun să îi fac, adică, o ”lungire de picioare”. Ideea mi-a venit atunci când apropindu-ne de ea, am observat cum umărul drept era mult lăsat, și asta nu datorită bagajului pe care îl purta.

Aflu că o cheamă Maria și era din Toscana. Era singură pe Camino și ajunsese la capătul puterilor din cauza dureri. O rog să se așeze pe o piatră. Ascultătoare se așează, dar o totală neîncredere se citește pe fața ei. Cred că numai durerea o forțase să accepte intervenția mea, care, la prima vedere părea cam ciudată. Măsurate picioarele prezentau cam 3 cm diferență între călcâie. Trec la fapte și în 7 - 9 minute, picioarele devin egale. I-am explicat că o va mai durea un pic, deoarece musculatura trebuia să revină la starea ei normală. Într-adevăr, durerea își reduce din intensitate și mersul se normalizează. Așa că putem merge împreună.

Ajungem în trei în localitatea Vilacarpide, o localitate cu 7 locuitori, ne dând dovadă de totală transparență, căci nu știm câți bărbați și câte femei locuiesc aici. Oricum eu sunt singurul intrigat de acest secret, Maria fiind total indiferentă la astfel de subtilități.

Ne continuăm drumul, chiar dacă încă mă rodea curiozitatea. De aici începe urcușul. E ceva mai pronunțat, dar suportabil încă. Cum nici-unul din cei 7 locuitori nu ne întâmpină, trecem mai departe, eu puțin dezamăgit de primire. Așa stând lucrurile iuțim puțin pasul căci am pierdut nițel timp cu Maria. Văd cu plăcere că ea menține ritmul nostru.

Tratament de succes adhoc

Maria după tratament

Biserica din Vilacarpide

În jur sunt numai flori

Parcă merge mai bine

O Paraño, O Burgo de Negral și Vilacarpide sunt locuri ale parohiei Santa María do Pacio situată la sud-estul consiliului Friol, din care fac parte, și prin care trece Camino Primitivo. În municipiul Friol există rămășițe ale vechilor civilizații megalitice și castreñas, apoi a fost ocupată de romani și vizigoți. La vremea când suevii locuiau zona, Friol era unul dintre cele mai bogate județe din întreaga provincie Lugo. Dintre puterea feudală din aceste ținuturi sunt rămase ca eșantioane turnurile și castelele care traversează teritoriul, turnul Friol, Cetatea San Paio de Narla sau turnul Miraz, printre altele, sunt adevărate exemple ale vechilor locuitori ai acestor locuri. Familii precum Ulloa, Parga și Seixas au împărțit puterea și au fost prezente în luptele, procesele și nedreptățile serioase din partea feudalilor.

Între frumoase dealuri care protejează o vale de vis, între câmpuri de iarbă și pășuni, păduri, tufișuri, rânduri de carballos, castani, stejari, pini, se ascund locuri precum O Paraño, al cărui nume pare să însemne abundență de piatră. O Burgo de Negral, cu ferma sa concentrată de-a lungul Drumului și în care încastrată într-un zid, atrage atenția o sculptură în piatră care pare foarte veche. La prima vedere poate părea un pelerin cu un baston, deși localnicii susțin că este imaginea Santa Barbara, ultimul vestigiu al spitalului pelerinilor care, conform scrierilor, a fost acolo și este citat ca „Hospitale de Villanova de Nigral ".

Vilacarpide, care ar fi o Vila Carpitus, derivat din verbul carpir, chorar, llorar, poate face referire la ”plângătorii” din cortegiul funerar, un fel de bocitoare de la noi. În Pacio, un palat sau pazo rural, între case de piatră și hórreos se remarcă biserica parohială Santa María de Pacio, de asemenea cu ziduri pietroase, de origine romanică, iar în fața templului se află o transeptă din secolul al XIX-lea.

Petos de ánimas sunt capele mici sau schituri simple, construite de vecinii fiecărei localități în mod normal în piatră, cu figuri de sfinți și finisate deasupra printr-o cruce și care în față au un „Peto” sau „Hucha” protejat cu un grătar sau un cristal, unde se depune pomană pentru ánimas ale Purgatoriului, dând naștere la o manifestare de cult a morților. În Galiția, acestea se găsesc de obicei în colțurile drumurilor, răscruce de drumuri și atriuri ale bisericii. În consiliul din Friol aproape toate parohiile conservă cruci. Se crede că aceste monumente, precum și crucișătoarele, au ajuns în Galiția prin Calea Sfântului Iacob.

Cele mai ancestrale mărturi ale Camino Primitivo în această zonă sunt indicate de o mamoa sau tumul, ce reprezintă o înmormântare preistorică care este cu mult mai devreme decât drumul în sine și care este indicată în arhiva parohială.

Acum că ne-am îmbogățit cunoștințele de cultură generală, parcă am uitat de faptul că nu știu câți bărbați și câte femei trăiesc în Vilacarpide. Chestia asta mă bucură. Intrăm victorioși, în formație completă în localitatea Pacio.

Pacio este o localitate a Parohiei Taboi în municipiul Lugo de Outeiro de Rei. Conform recensământului, în 2013 avea 7 locuitori (3 bărbați

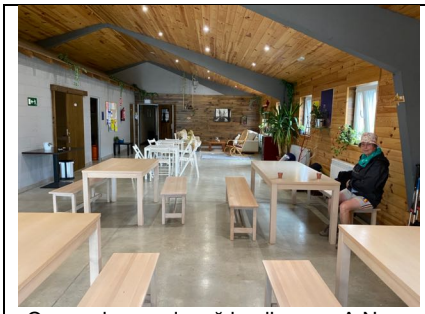
O pseudo americană la albergue A Nave

Pe urmele romanilor

Chiar și ruinele se aerisesc

Locuri de popas

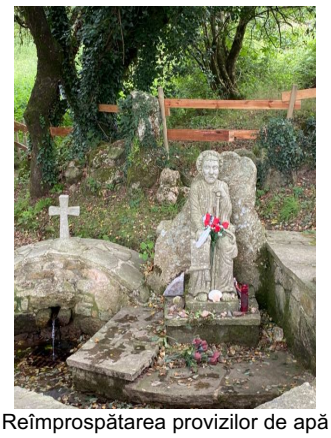
Reîmprospătarea provizilor de apă

și 4 femei). Ups. Acum e clar, locuiesc mai multe femei decât bărbați. Putem pleca mai departe, sunt acum liniștit.

Maria parcă începe să șchiopăteze din nou, așa că ne oprim din nou. Are din nou o diferență de 1 cm. Se pare că musculatura i-a creat stres. Ne oprim și îi fac o nouă echilibrare. Plecăm, dar eu continui să îi fac reiki din mers. Parcă durerea mai cedează.

Trecem pe lângă albergue A Nave. Ceva, ceva ne îndeamnă să intrăm în speranța unei americane. Ca un albergue ce nu se respectă, nu are decât un automat pentru cafea. Ce să facem? Ne sacrificăm și luăm câte o cafea. Maria nu e amatoare de un asemenea substituit, așa că luăm numai noi doi. Din una în alta aflăm că Maria nu se oprește ca noi la Casacamiño, ci merge până la Melide, unde se va întâlni cu niște prietene, deci de unde rămânem noi mai are de mers cam 2 - 3 ore. Cam mult pentru piciorul ei, așa că o sfătuim să nu forțeze piciorul care e în convalescență și să ia un taxi. În felul acesta va putea merge mâine fără probleme. Acceptă sfatul meu ”părintesc” și dezinteresat și rămâne ca în momentul în care intrăm în prima localitate să sune după un taxi.

Terminăm simulacrul de cafea și o pornim din nou la drum. Drumul e ușor, momentan nu mai urcăm, dar cât va dura fericirea asta? În fața noastră apare o casă în totală stare de ruină. Ce e nostim la ea este faptul că ferestrele sunt larg deschise, poate pentru aerisire, mai știi?

Suntem pe urmele romanilor, și trecem un pod pe care, parcă, l-au construit pentru noi, căci ar fi fost cam neplăcut să trecem înot micul pârâiaș ce întretaie drumul pe care mergem.

Intrăm în Mosteiro, localitate aflată la altitudinea de 530 m. E importantă această cifră deoarece în 6 km trebuie să urcăm cam 200 m diferență de nivel.

Senande, Pena da Galiña și Ferreira, fac parte din parohia Ferreira de Negral; Xende, în parohia San Salvador de Ribeira și A Leboreira, în parohia Augas Santas, aflânduse la nord de municipiul Palas de Rei căruia îi aparțin, în regiunea Ulloa, renumită pentru brânzeturile sale, aflată în nord-vestul provinciei Lugo. Istoria zonei este strâns legată de cultura castreña, martorii fideli ai așezărilor preistorice sunt numeroasele vestigii arheologice care se păstrează, mámoas, dolmene, castro ... Podul Ferreira este un exemplu fidel al perioadei romane, locul unde se afla Ponte Martiae din Via XIX a Itinerario de Antonino, un drum roman care a devenit Camino Primitivo și care leagă numeroase orașe din nord-vestul peninsulei.

Începe urcușul. Pentru început pare ușor, să vedem mai încolo. Ne îndreptăm spre San Xurxo de Aguas Santas. Trecem pe lângă o fântână frumos amenajată. Mici statuiete de sfinți fac locul deosebit de plăcut. E timpul să reîmprospătăm rezerva de apă, sarcina lui Carmen.

Intrăm în localitate. Aici ne vom despărți de Maria, căci își va continua drumul cu un taxi.

Maria prietena merge acum chiar bine

Parada modei? Nu cred.

Nu e bere ... e pepsi

Începe urcușul final

San Xurxo de Aguas Santas este o parohie în municipiul Lugo de Palas de Rei în regiunea A Ulloa, în provincia Lugo. În anul 2007 avea 236 de locuitori, dintre care 117 erau bărbați și 119 erau femei, ceea ce presupune o diminuare de 14 locuitori față de anul precedent, 2006. Suntem la 585 m altitudine. Se pare că de aici începe urcușul.

Ne despărțim de Maria. Ea sună după un taxi, iar noi ne continuăm drumul. Da, urcușul se accentuează. Drumul șerpuiește printre pajiști și grădini de zarzavat. Doi tineri, par a face parada modei rezemați de un mic gărduleț, într-o grădină de zarzavat. Năstrușnic loc de a își prezenta colecția de vară - toamnă. Ne apropiem și constat că tinerii au dublu rol: prezentatori de modă și sperietori de ciori. Apropoo, nu prea am văzut pe aici ciori. Oricum sunt pitorești.

Urcăm din ce în ce mai abrupt. Ajungem în localitatea Merlán (San Salvador), o localitate cu 177 de locuitori. Mă simt din nou frustat căci nu știu câți bărbați sunt din totalul de 177 locuitori.

Merlán, Casacamiño și O Hospital das Seixas fac parte din parohia Merlán, cea mai vestică zonă din provincia Lugo pe Camino Primitivo și San Xurxo și Montecelo din parohia Ambas Aguas, toate situate la nord de municipiul Palas de Rei de care aparțin și cu caracteristica comună de a fi ultimele locuri prin care trece Calea Primitivă în provincia Lugo. Situat într-o frumoasă vale protejată de dealuri precum Sierra de Careon. Hospital das Seixas este situat pe același traseu spre Alto da Serra do Careón.

La ieșirea din localitate e un bar. Ce să facem, ne sacrificăm și înlocuim berea cu pepsi. Cu toate că suntem destul de aproape de finish, nu ne atingem de bere. Barul e nostim. De la distanță ai crede că e o ruină, dar după ce intri, îți schimbi imediat părerea. E modern și amenajat cu gust. Așezați pe butoaie, savurăm pepsi. Mai sunt și alți pelerini, dar și localnici, care însă nu beau pepsi ca noi.

Întorcându-ne la Merlán, localitatea e plină de locuri cu așezări ancestrale ale populației din vechea cultură castreña, cum ar fi castro A Ourela De Aguas Santas situat în San Xurxo, fiind un drum tradițional important, al cărui martor stă numele satelor și locurilor zonei. Este, de asemenea, cunoscută existența unui spital de pelerini, precum cel care a dat naștere nucleului populațional al Hospital das Seixas, care aparținea Ordinului Maltei, fostul Cavaler ospitalist al Sfântului Ioan al Ierusalimului, dependent de encomienda din Portomarín.

Printre pământurile cultivate, pășunile și păduricile, pelerinul se învârte în jurul cătunelor și satelor care prezintă micile lor monumente în care se poate recunoaște importanța pe care a avut-o locul în alte vremuri și dorința oamenilor de astăzi de a-și menține și înfrumusețea mediul.

Astfel, în San Xurxo sau San Xorxe, foarte aproape de biserica San Xurxo de Ambas Aguas, așa cum se numește biserica parohială, în interiorul căreia se păstrează un altar din secolele XVII până în XVIII, există un colț liniștit unde fântâna cu masă și băncile de piatră sunt prezidate de o imagine a Apostolului Santiago. În Montecelo, se vede

Începe urcușul final

Ne apropiem de vârful muntelui

Am ajuns, dar unde e intrarea?

În sfârșit, o intrare triumfală

Suntem cazați în apartamentul Roble

Camera e superbă ...

o fântână care își revarsă apele într-un jgheab care ar fi putut fi un sarcofag al unei necropole.

Un indicator turistic ne atrage atenția asupra faptului că Merlán și biserica sa din San Salvador din secolul al XII-lea, a pierdut o bună parte din elementele sale romanice datorită reformelor pe care le-a suferit în secolele al XV-lea sau al XVI-lea. Dedicația către San Salvador, hramul catedralei din Oviedo, afirmă legătura sa strânsă cu Camino Primitivo. Seixas, ca și micul cătun Casacamiño sau locul în care se afla vechiul spital San Juan, Hospital das Seixas, sunt zone înconjurate de un peisaj frumos, ce te invită la calm și liniște, lucru de care ne bucurăm și noi. Întreaga zonă ”respiră” o energie plină de armonie, o energie dătătoare de viață și speranță.

Totuși, în San Xurxo, conform tradiției orale, a existat o „închisoare” în urmă cu mulți ani, care ar putea fi o închisoare preventivă, unde erau puși bandiții care agresau călătorii. Aici trebuiau ei să aștepte decizile judecătorilor. Și așa au fost lecuiți tâlharii de a mai crea probleme pelerinilor.

La o poartă, un localnic își repara semănătoarea. Părea un cunoscător al locurilor, așa că îi punem cea mai arzătoare, pentru noi, întrebare: ”Cât mai avem până la Casacamiño?”. Ne privește cu o oarecare îngrijorare în priviri, ceea ce prevestea o veste proastă. De greșit drumul nu putea fi vorba căci urmărisem marcajele. Cum nu era vorbitor de engleză, iar noi nu eram vorbitori de galiciană, apelăm la un străvechi, dar arhicunoscut limbaj, așa că ridică degetul arătător de la mâna stângă, de unde deduc că este stângaci, și îl îndreaptă către niște stânci plasate chiar pe coama muntelui. În dreptul lor, pe celălalt versant se desfășoară, în toată splendarea lor o ”pădure” de mori de vânt, semn că acolo unde trebuie să ajungem noi, bate vântul. O veste mai tristă nici că putea fi. Noroc că băusem pepsi, nu bere.

Motivați de faptul că stâncile sunt la nivelul orizontului nostru vizual, pornim la drum. Drumul trece printre pajiști alpine. Îmbucurător e faptul că avem de urcat o diferență de nivel de cca. 120 m, ce trebuie parcurși în cca. 3 km.

Începe un urcuș greu. Intrăm într-un cătun, spânzurat pe o coamă de munte, O Hospital das Salxas. Începe oboseala să își facă simțită prezența. În plus, soarele își cam face de cap. Urcăm, urcăm ..., cu ochii ațintiți la stâncile pe care le indicase degetul arătător de la mâna stângă a fermierului.

Ocolim piscul cu stâncile și ne trezim în spatele lor. Omul avea dreptate. Ne trezim în fața unei clădiri din piatră pe care scria Albergue Casacamiño. O poartă impresionantă indica faptul că aceasta putea fi intrarea. Stupoare, e ferecată. O inscripție, de data asta și în engleză, ne spune că trebuie să ocolim clădirea. Ne supunem bucuroși că am ajuns. Acum mai trebuie să descoperim intrarea. Respectăm indicațile plasate lângă poarta cea impozantă, și după cam 100 m, ieșim într-o șosea bine întreținută, dar fără trafic. Aici este intrarea. Accesul se face pe un drum interior ce pleacă din șosea. Urcăm drumul privat și ajungem la albergue.
Casa Casacamiño se află la o altitudine de 660 m.

... iar prânzul e fantastic

Și acum, la culcare

Scorul zilei:
19.776 pași
13,8 km
3,52 ore

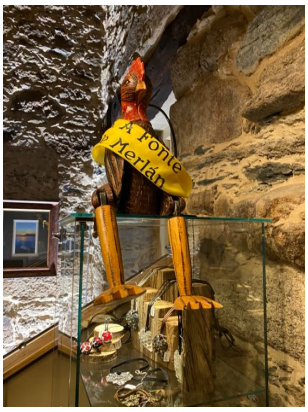

Se pare că suntem în zodia cocoșului

Mic dejun regesc

Neîntâmpină proprietara, o femeie impozantă atât ca fizic, cât și ca amabilitate. Se pare că suntem singuri în albergue.

Suntem cazați în camera numită Roble, care în traducere liberă, în galiciană, înseamnă ”stejar”. De fapt, dacă mă gândesc bine ni se potrivește. Ca să ajungi aici îți trebuie forța unui stejar. Camera e lux adevărat. Totul e aranjat cu gust și rafinament.

Găsim și rucsacul mare, așa că ne putem relaxa și, în consecință, să bem berea de bun venit. E clar că a fost o decizie bună atunci când Maria a acceptat sfatul de a continua drumul până la Melide cu taxiul. Ar fi fost imposibil să urce până aici și mâine să mai poată merge.

Coborâm în parcul ce înconjoară albergue. De aici se deschide o priveliște de vis, o panoramă greu de descris. La ora 20 ne îndreptăm spre cină. Gazda ne răsfață cu bunătăți. Eu, un fel de tartă cu ciuperci, acompaniată de cartofi prăjiți, iar Carmen, ochiuri cu cartofi prăjiți și o salată delicioasă. De fapt Carmen își dorea de mult ochiuri. Ca desert primim un chec de ciocolată cu înghețată. La un asemenea meniu, nu mergea bere, așa că înlocuim berea cu tinto.

După o masă atât de copioasă, ne retragem în ”Stejarul” repartizat pentru somn. Sunt convins că va fi o noapte minunată.

Noapte bună.

20 august 2021

Astăzi ne vom uni cu cei ce vin de pe Camino Francez. Noaptea a fost super. La ora 8,10 coborâm la micul dejun. Un mic dejun superb și mai ales bogat. Numai delicatesuri, așa cum îi șade bine unei locații cu cel puțin 7 stele. Adevărul este că ne-am simțit deosebit de bine aici, asta datorită căldurii cu care am fost primiți, mai ales că am fost singurii pelerini în albergue.

Facem poze cu proprietăreasa, care e foarte bucuroasă că ne-am simțit bine la albergue. Ne luăm rămas bun și plecăm. Astăzi vom face joncțiunea cu cei veniți de pe Camino Francez. Dacă pe Primitivo era o raritate să întâlnești pelerini, pe cel Francez se schimbă lucrurile. Pe acest drum sunt foarte mulți pelerini, deoarece acesta e cel mai popular traseu. Cu nostalgie îmi aduc aminte că la vârsta de 71 de ani, pe acest traseu mi-am primit ”botezul” de pelerin. Atunci parcursesem singur 985 km, plecând din Saint Jean Pied de Port, din Franța, am trecut Pirineii, și am parcurs drumul până la Santiago de Compostela, apoi Finnistera și în final am ajuns la Muxia. A fost un vis, de care nu am fost conștient atunci când am plecat, dar care m-a marcat în bine în toate direcțiile vieții mele.

Cum este firesc, drumul începe cu un urcuș cam de 100 m în altitudine. Ocolim stâncile la baza cărora fusese albergue și începem să coborâm lin. Coborâșul e recomfortant. Soarele de abia și-a făcut prezența, e o răcoare plăcută, numai bine pentru drumeție.
Părăsim deci albergue pe un drum local și traversăm Sierra do Careon, care separă provincia Lugo de La Coruna. Intrăm în provincia

Poză de plecare

În zare stâncile, suntem pe drum

E încă ceață, dar unii s-au încălzit deja

Imaginație debordantă

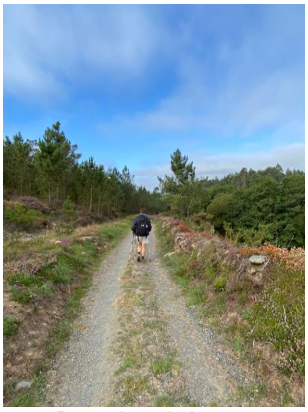
Drumul e relativ ușor

Coruna prin concello (consiliul) Toques (km. 9,4). Un drum pavat coboară lângă Monte do Hospital.
De sus se vede parcul de mori de vânt ce străjuie ca niște ostași destoinici vârful Monte do Hospital. Încă nu s-a ridicat ceața. Văile s-au transformat parcă în lacuri lăptoase, iar noi suntem deasupra lor. Totul pare ireal.

Trecem printr-un cătun singuratic. Mă roade curiozitatea, oare câți bărbați și mai ales, câte femei locuiesc aici, asta pentru că nu se vede nici țipenie de om?

Drumul continuă să coboare lin, asta ne dă prilejul să admirăm natura. Peisajul e de vis. Bine că nu mergem pe asfalt.

Intrăm din nou în pădure. E plăcut. Intersectăm un ”fluviu” pe care decidem să îl traversăm pe podul pe care îl avem la îndemână, asta ca să nu fim obligați din nou să testeăm impermeabilitatea bocancilor noștrii.

În mijlocul unui peisaj frumos cu câmpuri extinse, unde animalele păsunează liber, ieșim din Vilouriz, trecând printre case și hórreos, la poalele Campo da Feira, și pe lângă biserica parohială Santiago și clasicul crucero.

Ceața încă nu s-a ridicat de tot de prin văi, dar s-a încălzit, așa că renunțăm la jachete. Ajungem la Vilamor de Arriba. Poate aici să aflu câte femei trăiesc în comuniune cu ceilalți locuitori ai localității. Nici nu știu cum să o cataloghez, e ceva între comună și orășel.

Vilamor da Arriba, este o localitate în parohia Santo Estevo de Vilamor, și este situată în sudul consiliului Toques și Vilouriz în estul aceluiași consiliu, într-o vale verde sub muntele Sierra de Careón, în sud-estul extrem al provinciei A Coruña, fiind ultimul sat prin care trece Calea Primitivă înainte de a se alătura Căii Franceze. Bogăția arheologică a zonei confirmă existența așezărilor antice care datează chiar din mileniul III î.Hr., când civilizațiile pastorale neolitice locuiau pe aceste meleaguri. Istoria scrisă a municipiului apare în anul 1069 referindu-se la mănăstirea benedictină San Antolín, a cărei origine este incertă și care în anul 1515, din ordinul Papei Leon X, a fost anexată la mănăstirea San Martín Pinario, continuând existența până la Despărțirea de Mendizábal, când a fost transformată într-o fabrică. În 1984 va fi declarat ”Bun de Interes Cultural”. Doar biserica, San Antoniño de Toques, a supraviețuit din vechea mănăstire. Este situată într-un loc de o frumusețe naturală enormă, lângă o frumoasă cascadă care se întinde de-a lungul unei părți a bisericii.

În mijlocul unui peisaj frumos cu câmpuri extinse, unde animalele păsunează liber, deoarece este o zonă intensă de animale, Vilouriz arată, între case și hórreos, la poalele Campo da Feira, biserica parohială Santiago și clasicul crucero. Mergând prin frumoase carballeiras, ajungem la Vilamor de Arriba și Vilamor da Abaixo, unde biserica sa parohială este dedicată Sfântului Estevo și alături vedem un hórreo spectaculos; într-o piață mică atrage atenția o croazieră în care este reprezentată o imagine a lui Hristos răstignit și a unui San

Trecem ... fluvii

Și câinii sunt pașnici pe aici

Interesant, se iese obligatoriu cu spatele?

Americane cu juice și chec la Xacobeo

Bar Carburo

Antonio, foarte aproape de o fântână și un monument memorial cu placă.

Ne continuăm drumul, suntem încă singurii pelerini ce s-au încumetat să străbată azi aceste meleaguri superbe. Intrăm în Irago de Arriba care este plasată în câmpia fertilă formată din irigațiile Irago și Portonovo.

Unul dintre cele mai vechi și mai tradiționale pelerinaje din zonă este cel de la Schitul San Antolín de Toques. Este un pelerinaj de puțin mai mult de 7 kilometri în care, pe lângă faptul că se bucură de un frumos schit, mediul înconjurător este spectaculos și în râpa abruptă de lângă acesta se pot găsi încă câteva rămășițe din ceea ce au fost cândva dependențele mănăstirii. Interesant, dar asta înseamnă o abatere de 14 km de la itinerarul nostru, așa că ne mulțumim doar cu informația.

Suntem la granița dintre provincile Lugo și A Coruña. Sierra de Careón separă provinciile și face parte din ceea ce se numește "dorsalul galician", care este compus dintr-un set de munți care traversează Galicia de la nord la sud prin jumătatea sa, de la coasta de nord la frontiera portugheză.

Traversăm râul Furelos pe șosea, un afluent al râului Ulla, care separă municipalitățile de Toques de cel din Melide. Mergem pe asfalt prin Parohia Abeancos, trecând prin cătunele Curutelo, Compostela și Zaramil. În cele din urmă, traversăm râul Mera.

În O Ribeiro, din Parohia Os Anxeles, intrăm pe drumul DP-4604, care pe o lungă porțiune de drum ne duce mai întâi la O Forte Novo și apoi la Melide.

Dar pe drum ne oprim la terasa Xacobeo 2021. Aici ne desfătăm cu americane chec și juice. Un câine prietenos ne ”testează” intențile. Trecem cu brio testul și intrăm în posesia americanelor, a checului și a juice-ului. Un bine meritat repaos. Se simte în aer apropierea de Melide, punctul terminus al etapei de azi. Aici dăm peste un foarte interesant avertisment, avertisment care mă pune pe gânduri. Un covoraș la intrarea în bar ne indică faptul că, cel puțin așa e desenat, ieșirea din bar trebuie făcută cu spatele, asta dacă ținem cont de desenul de pe covoraș.

Plecăm satisfăcuți, ignorând indicațile de pe covoraș. Trecem pe lângă barul Carburo și intrăm în Parohia San Salvador, în localitatea A Ponte da Pedra. Localitatea este de fapt un cătun plin de ruine ale unei așezări vechi. Nu avem informații legate de populația lui, dar un lucru e cert, aici a fost o viață socială înfloritoare, la un moment dat.

Urme ale acestei societăți se văd și acum. Trecem pe lângă o ”stație meteorologică” demnă de luat în seamă, rodul ingeniozității și fanteziei localnicilor.

La doar câțiva pași, dăm peste o ”bucătărie” improvizată. E plăcut să încerci să intri în atmosfera celor care au construit aceste ingenioase ”opere de artă populară”.

... ”stație meteo”?

... sau ”bucătărie improvizată”?

Flori de cactus, frumuseți ale naturii

Atenție pelerini !!!

Sere adevărate de flori

Intrăm în localitatea Crutelo, un alt mic cătun. De aici mai avem până la Santiago de Compostela, doar 56,844 km. Precizia cu care sunt măsurate distanțele este de-a dreptul impresionantă. Parcă mă simt alt om atunci când sunt informat cu atâta acuratețe.

Trecem de cătunul Compostela, mergând pe asfaltul ce s-a dovedit a fi total neprietenos cu noi. Ne apropiem de Melide. Berea de ”bun venit” e pusă la rece, tot ce mai trebuie să facem este că iuțim pasul.

E cald, dar soarele încă nu și-a încordat mușchii. E plăcut, doar asfaltul e deranjant. Pe cer se adună nori, dar nu pare a se finaliza cu o ploaie de vară.

Intrăm în Zaramil, un cătun parcă uitat de lume, dar și de potențiali locuitori. Lângă gardul majorității caselor, cresc cactuși uriași, mulți din ei înfloriți. Florile de cactus sunt superbe.

Depășim zona intravilană a cătunului și ne trezim cu un indicator plasat pe partea dreaptă a drumului, indicator destinat în exclusivitate pelerinilor. Indicatorul ne avertizează că intrăm în limitare de viteză de 50 km/oră și purtarea măștii devine obligatorie, în limbaj local: ”uso obligatorio de mascarilla”, de unde trag concluzia că de fapt e o mascaradă toată chestia asta. Se pare că și ei au un arafat al lor, la fel de ilogic ca cel al nostru. Faptul că viteza pelerinilor e limitată la 50 km/h, mi se pare un semn grav de dezechilibru intelecto-neural. Na, am descoperit o expresie nouă.

Intrăm într-o zonă plină de sere mari, în care se cultivă flori, flori de o frumusețe rară. Un muncitor se lupta cu munca în sere. Îi cerem permisiunea de a intra în sere și de a fotografia, lucru de care și uzăm, căci această ”împărăție a florilor” îți crează o stare de liniște și armonie. Intrăm practic în toate serele, facem poze și ne bucurăm de armonia florală. Cred că sunt în total 12 sere imense.

Trecem victorioși prin O Campino și intrăm plini de entuziasm în O Forte Novo, ultima localitate înainte de Melide. Drumul începe să urce ușor. În zare se disting clădiri înalte, semn că ne apropiem de Melide. Entuziasmul crește brusc, mirosul de bere e din ce în ce mai pregnant.

Intrăm în suburbia orașului. Case pricopsite străjuiesc strada. Suntem în Melide. Începem investigațile pentru a identifica poziția albergului unde ne așteaptă rucsacul cel mare. Informațile culese sunt contradictorii, un lucru e cert, trebuie să mergem drept înainte și să mai întrebăm.

Urmăm sfatul primit, și o luăm la pas pe o stradă lungă, plină de oameni, marea majoritate a lor, grăbiți. Unde s-or grăbi pe o vreme așa de frumoasă? Cu siguranță că au ei un scop bine determinat. De fapt și noi ne grăbim, ne așteaptă doar ”berea de bun venit”.

Melide este un municipiu din provincia A Coruña din regiunea autonomă Galicia din nord-vestul Spaniei. Face parte din zona Terra de Melide. Are o suprafață de 101 km^2 și o populație de 9.000 de locuitori răspândită în cea mai mare parte în cele 26 de parohii ale sale. Are o altitudine de 456 metri.

Am ajuns

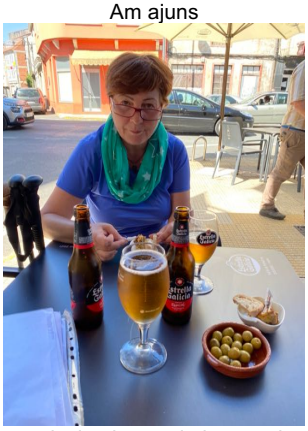
... deci ... berea de bun venit

Capilla de San Roque, Melide

Prânz onorat cu o superbă lasagna

Istoria acestei localități, încă de la înființarea sa în secolul al X-lea, este profund legată de pelerinajul la Santiago de Compostela, deoarece este locul unde se leagă două căi separate, Calea Franceză și Camino Primitivo ale Camino de Santiago.

În 1320, Melide a obținut de la arhiepiscopul de Santiago, Berenguel de Landoira, privilegiul de a construi un castel, de a întări localitatea și de a percepe taxe. În 1467 „os irmandiños” s-a opus arhiepiscopului Alonso II Fonseca și a început o serie de lupte împotriva puterii sale. În timpul acestei revolte, zidurile localității au fost distruse, precum și castelul. După aceasta, Monarhii Catolici au interzis construirea oricărei alte cetăți în localitate.

În ultimele câteva secole, la fel ca multe alte localități din Galiția interioară, a suferit de pe urma unei vaste emigrari a oamenilor săi în Cuba și Argentina până în anii 1950, apoi în Elveția, Regatul Unit și în alte orașe ale Spaniei, cum ar fi Barcelona, Bilbao și A Coruña.

În prezent, economia sa se bazează pe agricultură, prelucrarea cărnii și, mai nou, turism. Deci, în calitate de pelerini, suntem de-ai casei.

Ajungem în sfârșit în centru. Trecem pe lângă Capilla de San Roque, monument important în Melide.

Biserica inițială a aparținut mănăstirii franciscane Sancti Spiritus, a cărei fundație datează din 1325. Din biserica romanică primitivă se păstrează doar portalul principal, aflat astăzi în capela San Roque, ridicată în 1949. Acest templu nou construit a încorporat elemente de biserici medievale demolate, precum cea din San Pedro.

Fațada are patru arhivolte semicirculare, abundent decorate cu diverse motive ornamentale, precum arcade, rozete și schițe în zig-zag. Atât capitelurile, cât și vârful corrido și chambrana sunt împodobite cu figuri fitomorfe.

Alături de aceast frontispiciu se află ceea ce este considerată una dintre cele mai vechi vase din Galicia, făcută în secolul al XIV-lea; Nu este o piesă pur gotică, deoarece trăsăturile romanice pot fi văzute în manopera sa. Se știe că și-a schimbat de mai multe ori locația până a fost amplasată în locul actual. Importanța sa derivă din faptul că Castelao a afirmat în lucrarea sa As cruces de pedra na Galiza că este cea mai veche croazieră din Galicia; În plus, se poate spune că este cel mai emblematic loc al Căii Franceze. Este așezată pe un piedestal modern, cu un arbore octogonal și vârf de cruce. Acesta din urmă, dintr-o bucată, Îl prezintă pe Hristos în măreție pe de o parte; fiind un Hristos înviat, triumfător asupra morții, care-și încinge capul cu o coroană împărătească și arată rănile Patimilor. Această imagine derivă din cea a Mântuitorului de pe timpanul Pórtico de la Gloria. Pe cealaltă parte este reprezentată o déesis, Hristos răstignit și flancat la picioarele sale de Fecioara Maria și de Apostolul Sfântul Ioan. Există savanți care subliniază faptul că crucea ar fi putut fi inițial parte dintr-un altar de piatră, posibil aparținând bisericii medievale dispărute din San Pedro.
Deci o relicvă istorică vie. Trebuie remarcată abundența pelerinilor, căci aici confluiesc pelerinii atât de pe calea Franceză, cât și noi, cei

Icoană cu tentă ortodoxă

Misa la Biserica parohială din Melide

Nu e filarmonica Spaniei dar cântă frumos

Centrul orașului

veniți pe Camino Primitivo. De fapt ponderea pelerinilor este dată de cei veniți pe calea Franceză, un drum mult mai popular decât Primitivo.

Suntem în centru. Acum nu îmi dau seama dacă dacă municipalitatea, aflând de potențiala sosire a noastră a organizat o festivitate cu fanfară, sau avea aprioric în plan să petreacă. Oricum e o stare de sărbătoare, terasele sunt pline, muzica răsună și oamenii par veseli. Ne oprim și noi să admirăm defilarea fanfarei, flancată de polițiști ce dirijează circulația în așa fel încât să nu stânjenească evenimentul.

Aflăm locația Pension Orois, locul unde ne vom petrece noaptea. Urcăm la recepție și aflăm cu oarecare deznădejde că nu ne putem caza, deoarece curățenia nu se terminase. Oricum, bagajul nu ajunsese, dar fiind doar ora 13, avea tot timpul să vină. Deci ... cu cântec înainte marș spre ”berea de bun venit”.

Coborâm în oraș, fanfara cânta pe o scenă în mijlocul unui mic părculeț amplasat la intersecția a 2 străzi. O atmosferă superbă, timp frumos ... și pelerini mulți. Traversăm strada principală și ne oprim la o terasă. Toate mesele de pe terasă sunt pline cu pelerini. Cu chiu cu vai găsim un loc la o masă în interior. Comandăm deja clasica bere de bun venit. Cum ora arăta faptul că prânzul trebuia onorat, decidem în unanimitate, să comandăm ceva vegetarian pentru a demonstra practic că suntem receptivi la semnalele transmise atât de subtil, de stomacurile noastre. Comandăm lasagnia vegetariană. Ceea ce ni se aduce pe masă este un deliciu culinar. Lasagnia este super gustoasă.

După un prânz atât de reușit, ne întoarcem la albergue în speranța că, între timp, curățenia a fost finalizată cu succes. Întradevăr, curățenia luase sfârșit, suntem cazați, dar rucsacul tot nu ajunsese. Fata de la recepție, drăguță de altfel, începe să sune la Correos ca să identifice poziția geografică a rucsacului nostru. La început i s-a spus că poate a fost dus la alt albergue, dar la insistențele fetei de la recepție, aflăm că rucsacul nu fusese ridicat de la Casacamino, ultima adresă. Ce e de făcut?

Aici intervine ”Spiritul pelerinului”. Lângă fata de la recepție era un tânăr. Acesta ne recunoaște ca fiind clienți la terasa unde lucra și unde apreciasem atât de mult lasagnia servită. Auzind discuția se oferă să meargă cu mine la Casacamino să îmi recuperez rucsacul, și asta pe gratis. Nu e așa că Spiritul pelerinului există și are grijă de cei ce pășesc cu bună credință pe Camino?

Zis și făcut, plec cu băiatul, cu mașina lui la Casacamino. Acolo ne aștepta afară bagajul așteptând ca să vină Correos să îl ridice. Intru în posesia lui, mai îmbrățișez odată proprietara și ne întoarcem la Melide. Băiatul se grăbea deoarece trebuia să intre de serviciu, căci siesta era pe sfârșite. Îi mulțumesc pentru ajutor, îl mai întreb odată cât îi datorez și răspunsul e același: ”nimic”. Spanioli, mai ales cei din Galicia sunt deosebiți. Așa că ceea ce am făcut noi azi în 4 ore, cu mașina am ajuns în 20 minute. Asta da performanță. E drept că omul nostru conducea ca la curse, astfel că nu puține au fost situațile când am fost nevoit să mă sprijin de bordul mașinii.
Ajungem cu bine înapoi și ne cazăm.

... și din nou lasagna

Noaptea centrul orașului

Scorul zilei:
22.000 pași
15,4 km
4,20 ore

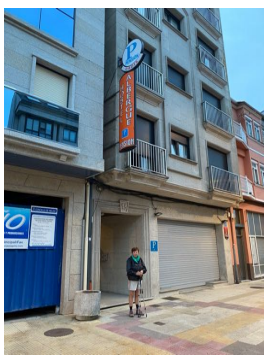
Suntem gata de plecare

Ne instalăm confortabil și cum muzica încă răsuna în oraș, hotărâm să profităm de ocazie, așa că ne echipăm lejer și coborâm în oraș. Între timp fanfara se mutase pe o scenă amenajată pe o latură a bisericii parohiale din Melide.
Această biserică monumentală este singura rămășiță păstrată astăzi din vechea mănăstire Sancti Spiritus din Ordinul III Franciscan. Se remarcă Capela Santo Cristo (secolul al XIV-lea), Capela principală (secolul al XV-lea); Altar baroc de Francisco de Castro Canseco (secolul al XVII-lea); naos, turn, altare laterale și orgă (sec. XVIII). În prezent este templul parohial din Melide din 1842.

La intrare sunt mulți oameni, printre care puțini pelerini. Credeam că sunt veniți pentru a asculta fanfara, dar aflăm că sunt veniți pentru a asista la Misa. Exact asta ne doream și noi, așa că ne așezăm cuminți la coadă. Intrăm, nu e multă lume. Ne așezăm pe o bancă mai în spate și așteptăm să înceapă slujba. Slujba e puțin diferită față de altele la care participasem până acum. De afară se aude muzica fanfarei. Cam ciudată o slujbă cu fundal de fanfară. Dar omul cât trăiește, experimentează. Nu pot spune că acest fundal muzical e neplăcut, nu, dar e ceva nou pentru mine.

Se termină slujba, orașul e pavoazat cu lumini ca de Crăciun. Fanfara cântă, oameni se plimbă liniștiți. E o atmosferă de sărbătoare. Ghirlande atârnă deasupra străzilor. Nu cred că s-au pus în cinstea noastră, dar e frumos și plăcut.

Ne întoarcem la terasa unde am mâncat prânzul și unde ospătar e prietenul nostru. Comandăm tot lasagnie vegetariană. Carmen rămâne consegventă cu berea, în timp ce eu onorez tinto.

Ne mai plimbăm puțin pe străzile arhi populate și ne retragem spre albergue. A fost o zi minunată, plină de evenimente, care mai de care pline de suspans. Am acum certitudinea că Spiritul Pelerinului există și e în permanență la datorie, altfel, cum se explică faptul că chiar în momentul în care se discuta cu Correos despre bagajul meu, acel om era la recepție, cu toate că nu lucra acolo? Camino e un cumul de miracole. Important este să le descoperi și să te bucuri de ele.

Ne retragem în cameră și ne pregătilm de culcare.

Noapte nună.

21 august 2021

Plecăm la ora 8,15. E răcoare, așa că suntem cu scurtele pe noi. Drumul urcă puțin, dar e destul de ușor. Mergem mult prin pădure, așa că e plăcut.

De data asta nu mai suntem singuri pe drum. În fața noastră sunt pâlcuri de pelerini decișI să învingă cei 50 km rămași până la Santiago. Deja începe să mă cuprindă o formă de tristețe la gândul că în curând va trebui să ne reîntoarcem la viața cotidiană, să părăsim armonia calității de pelerin. Ne vom întoarce la stresul indus de mass media, de știrile alarmiste și va trebui să purtăm botnițele.

Mai sunt doar 52,551 km

Nu mai suntem singuri pe drum

Cimiterio Municipal O Castelo

Am mers deja 0,5 km, mai avem 14 km

Case minunate ...

Rucsacul mare l-am lăsat la recepție. Să sperăm că îl vom găsi la Arzua. Ar fi neplăcut să îl căutăm din nou. Terasele sunt închise, așa că nu putem intra în contact gustativ cu americanele, deci să o pornim voioși la drum.

Trecem pe lângă vechiul spital de pelerini, acum Museo da Terra de Melide, mănăstirea Sancti Spiritus și biserica acesteia, capela San Antonio și clădirea primăriei din secolul al XVIII-lea.

Facem poze cu fântâna celor patru țevi. Nu putem vizita capela San Roque, lângă care se află crucea cu același nume, căci e închisă.

Părăsim centrul orașului și intrăm într-o suburbie cu case deosebit de pricopsite, cu pajiști cu un gazon superb și flori, imens de multe flori. Mai avem precis 52,551 km până la Santiago. Floare la ureche ar zice unii.

Trecem pe lângă cimitirul municipal O Castelo, ce are un program bine stabilit de vizitare: zilnic de la ora 10 până la ora 18,30. Ei da, și cei plecați dintre noi trebuie să beneficieze de liniște pentru odihna lor cea de veci. Asta da democrație liber consimțită și omniprezentă.

În sfârșit am ieșit din suburbiile orașului Melide, și ne așternem la drum. Drumul e plăcut. Mergem prin pădure și suntem înconjurați de pelerini, unii mai grăbiți, alții mai contemplativi. E plăcut, se aud păsărelele ce parcă exersează pentru un mare concert. Interesant e că fiecare interpretează altă partitură, cel puțin așa pare la prima vedere.

Poteca urcă pe lângă capela San Antonio, de-a lungul străzii care poartă același nume. Ocolim albergue municipal și lăsăm Melide în urmă pe Rúa Principal. Având ca decor peisajul văii, coborâm pe drumul N-547, îl traversăm și luăm CP-4603 drept în direcția San Martiño. Când ajungem la un bar, facem dreapta pentru a vizita biserica Santa María de Melide (km. 15,6). Ghinion cum zice sasul, și asta e închisă.

Urmând poteca, după ce trecem de casele Carballal, împrejurimile ne înconjoară cu parfum de eucalipt. Înaintăm prin poieni până la poteca pietruita a râului Catasol (km. 17,2) și ne lăsăm seduși de frumusețea peisajului, aproape ca o carte postală.

Intrăm în localitatea Santa Maria, Parohia Santamaria Melide. Este o localitate mică cu casele înșirate dealungul străzii principale, tăiată de șoseaua județeană. În afară de pelerini, nici țipenie de localnic. Se formează o adevărată coloană de pelerini.

Traversăm șoseaua în speranța că vom găsi o terasă deschisă, dar din nefericire, toate sunt închise. Sper să nu fie un boicot împotriva pelerinilor.

Pe trotuar ajungem din urmă un domn în vârstă ce avea atârnată o umbrelă pe spatele jachetei. Într-o mână ținea un baston, iar cealaltă era liberă. De ce să își aterne pe spate umbrela, e greu de intuit, mai ales că nu erau semne a unei iminente ploi. Așa o fi moda pe aici ...

... cu oameni plini de ingeniozitate

Mai avem doar 50 km

Din nou o dilemă

Opere de artă pe râul Rio Catasol

Tarabă cu produse vegetariene

Deasupra unei porți, un indicator ne avertizează că mai avem până la Santiago doar 50 km. Veste bună, dar și proastă. Bună pentru că ne apropiem de ținta pelerinajului, proastă pentru că se termină Camino de anul acesta și trebuie să reintrăm în cotidianul de care nu suntem prea entuziasmați.

Localitatea Santa Maria, acolo unde oamenii sunt foarte suspicioși în raport cu iminența de ploi este practic ”invadată” de pelerini. Se simte conexiunea făcută cu Camino Francez. Sunt foarte mulți tineri ce merg în grupuri gălăgioase. Trecem pe lângă Casa Pedras, o bijuterie arhitectonică a stilului tradițional, plină de flori. Oameni practici, nu își aruncă bocancii uzați, ci îi folosesc pe post de ghiveci pentru flori.

Ieșim din localitate și urmăm drumul care străjuiește liziera pădurii. Coroanele copacilor sunt unite, dând impresia că treci printr-un tunel verde.

La un moment dat ne trezim în fața unei dileme. Două indicatoare ne sugerau să cotinuăm drumul în două direcții diferite. Ce e de făcut? Un panou de orientare ne dă o indicație prețioasă: dacă o luăm spre stânga, avem de parcurs 2,1 km, dacă o luăm spre dreapta, vom avea doar 1,9 km, până cele două drumuri se reunesc. Logic, alegem varianta mai scurtă, mai ales că destul de mult înaintea noastră se văd niște pelerini. Decizia fiind luată, considerăm dilema rezolvată și ne așternem la drum.

Intrăm într-o pădure de eucalipt. Mirosul eucaliptului te transpune parcă într-o altă lume, o lume în care totul parcă plutește, parcă totul e translucid, lăsând să se întrevadă o lumină caldă și pură. Este o adevărată aroma terapie. E o stare din care parcă nu ai mai vrea să revi.

În fața noastră apare un inevitabil obstacol. Este pârâul Rio Catasol. Este un pârâu pașnic, la prima vedere, dar atunci când plouă devine furios, inundând zona, făcând imposibilă trecerea peste el. După cum se vede, albia este destul de largă. Bine că nu suntem în perioada ploioasă, așa că podețul făcut din lespezi de piatră e funcțional. În albia pârâului, ”artiști” anonimi au realizat figurine stilizate, din pietre luate din pârâu. Privite în ansamblu, par o armată disciplinată în plin marș spre o nouă bătălie. Peisajul e deosebit de interesant, pe de o parte, dar și ingenios pe alta. E clar, au trecut pelerini pe aici. Toate aceste ”opere de artă” vor supraviețui până la prima viitură. Am fost norocoși că am trecut acum pe aici. Trecem podețul din lespezi. Mulți pelerini se opresc să facă poze, căci e un spectacol deosebit.

Trecem pe malul celălalt, lăsăm în urmă ”oastea mută” și intrăm într-o zonă în care predomină foioasele. Gata cu aroma terapia pe bază de eucalipt, cel puțin pentru moment. Pe marginea stângă a potecii, o tarabă cu produse ecologice ne atrage atenția. Este El Pequeno Oasis. Interesant nume. Marea majoritate a pelerinilor se opresc aici. E nostim să găsești în mijlocul pădurii o astfel de tarabă.

La nici 50 m de tarabă dăm de ”Terraza Abierta”, și se specifică că e și deschisă. De fapt, ”Terraza Abierta” asta înseamnă. De fapt terasa se numește ”Taberna de Parabispo”. Asta nu mai știu ce înseamnă,

Ana Meggiolro la Taberna de Parabispo

Un pelerin special

Iglesia de Santiago de Boente

important e că aici ne vom reconcilia cu americanele pe care până la ora asta nu am putut să le abordăm. Intrăm, interiorul barului e superb, ospătărițele amabile, așa cum îi stă bine unui galician. Ne așezăm la o masă și comandăm americane. De abia aștept să simt aroma cafelei. Și ca să fie tacâmul complet, mai comandăm și două croissante.

Când tocmai era să ne ridicăm de la masă, o fată, drăguță după gustul meu, ne abordează, folosind o formă lingvistică română, cam stâlcită. Se pare că auzise că vorbeam între noi românește. E Ana Meggiolro, căsătorită cu un român din Mangalia. E venită pe Camino Francez împreună cu mama ei. Schimbăm câteva vorbe, facem poze și ne luăm rămas bun. Ele tocmai veniseră.

Terasa e plină de pelerini de toate vârstele și mai ales de toate felurile. Lângă o masă, tolănit pe iarbă se odihnește un pelerin patruped, echipat după toate regulile pelerinajului. Nu mă îndoiesc că avea și Credențial pe care stăpânul lui punea ștampile.

Intrăm din nou în pădure. Vremea e foarte frumoasă, numai bună pentru drumeție. Înconjurați de acest mediu bucolic, cu accentuate tente idilice, ne îndreptăm spre Raido, situat la poalele drumului N-547. Continuăm rapid spre Parabispo, care e foarte aproape de orașul Arzúa (km. 18,7). În continuare, traversăm pârâul Valverde, traversăm Peroxa și intrăm în Boente.

Boente este situată în estul consiliului Arzúa, A Coruña, fiind una dintre parohiile sale. Orașul este împărțit în două, Boente de Riba și Abaixo. Ea făcea parte din domeniul Altamira și în Evul Mediu este deja menționată în „Liber Sancti Iacobi”. Traseul spre Santiago de Compostela, în varianta sa a Căii Franceze, intră în conciliul Arzúa prin A Peroxa și apoi Boente. Legătura strânsă dintre loc și pelerinajul la Santiago de Compostela dă numele parohiei sale dedicate Apostolului.

În Boente, acolo unde drumul se unește cu Camino Francez, se află Fântâna Pelerinilor, numită Fonte da Saleta. De asemenea, o cruce îl întâmpină pe pelerin înainte ca acesta să poată vedea biserica parohială Santiago construită în epoca medievală. Dar înainte și foarte aproape de Boente, în A Peroxa se află capela Rocamador.

Boente este renumită pentru fabricarea celor mai bune brânzeturi din zonă și, probabil, cele mai gustoase din Spania.

În A Peroxa, se găsește schitul Rocamador. Această devoțiune față de Sfânta Maria de Rocamador se datorează pelerinilor care în secolele XII și XIII veneau din zona franceză Midi și care au încurajat-o pe tot parcursul Drumului. Încă există sculpturi ale Fecioarei Negre în biserici precum Sangüesa sau în capele precum Finisterre.

Legenda spune că apele care curg din Fonte da Saleta au proprietăți curative și se spune că atunci când pelerinii veneau aici cu răni la picioare, când erau spălați în aceste ape se vindecau, și se mai spune că le creștea pofta de mâncare și le lua durerile parcă cu mâna. Intrăm în biserică. Și aici întâlnim o icoană a Sf. Maria cu Pruncul, o icoană realizată în stil ortodox, total diferit de icoane similare catolice.

Altarul bisericii

Pomul amintirilor

O nouă dilemă

Swimming pool în pădure

Bar "NO CAMINO"

La biserică e plin de pelerini dornici și își completeze palmaresul cu încă o ștampilă.

Părăsim Boente și Drumul ne duce către Boente de Arriba, un fel de cătun, aproape lipit de oraș. Încep să se îndesească terasele, semn că ne apropiem de Arzua. Trecem pe lângă terasa El Aleman. La o intersecție, un camion vindea produse de uz casnic, un fel de comerciant ambulant motorizat.

Ieșim din localitate și ne afundăm din nou în pădure. E răcoare aici, cu toate că soarele s-a cam zburlit un pic. Trecem pe lângă un pom pavoazat cu poze ale unor tineri care au trecut pe aici. E nostim să vezi cât de tineri sunt cei care au decis să ajungă la Santiago de Compostela. Pelerinii se opresc și se citește pe chipul lor admirația pentru acești tineri.

Ajungem din nou în fața unei noi dileme. Pe unde să o apucăm? Indicatorul turistic nu o evidențiază, așa că alegem varianta pe care merg toți. Un grup de tineri ne depășesc, sunt cu telefoanele în mână, semn că se orientează după GPS, așa că, având o încredere aproape oarbă în simțul lor de orientare, ne luăm după ei.

Trecem peste râul Brea, și intrăm în localitatea Punta Brea. Drumul continuă să se adâncească în pădure. La un moment dat, într-un luminiș ne trezim cu un adevărat swimming pool. E împrejmuit cu gard din plasă, are scară de coborâre și ... are și apă. Un bazin de înot în toată regula. E drept că nu are dimensiuni olimpice, dar e în mijlocul pădurii, are apă curată și e și free pe deasupra. Dacă știam luam costumele de baie cu noi. Soare din belșug este, apă este, noi suntem, deci toate condițile sunt create.

Cu regretul că nu putem folosi oportunitatea ivită, ne continuăm drumul. Urcăm puțin și intrăm în localitatea A Fonte Prata. A Fonte Prata este o localitate a parohiei Figueiroa din consiliul din Coruna Arzúa, în regiunea Arzúa. Localitatea avea 19 locuitori în anul 2010 conform datelor Institutului Național de Statistică, dintre care 10 bărbați și 9 femei și adaug eu: un bar cu numele NO CAMINO. Hai că am început să îmi revin. De atâta timp am fost frustat de amănunte importante, cum ar fi ponderea femeilor în totalul populației unei anumite locații.

Trecând pe lângă un bar cu asemenea nume, parcă predestinat să fie vizitat, intrăm și noi. La intrare era un panou cu meniul zilei. Primul pe listă e ceva interesant: "Ienemos Batidos de Fruta". Ei da, așa ceva nu mai încercasem. Trebuia să fie nostim, important e că în compoziție avea "fruta", ceea ce bănuiesc că sunt fructe, deci vegetarian. Comand o Ienemos Batidos, în timp ce Carmen se delectează cu o Cola rece. Surprinzător, ceea ce poposește pe masă e un smoothie cu ceva alb în el. Se pare că e smântână. Oricum e delicios și nu prea scump.

La o masă alăturată stau doi pelerini însoțiți de doi bodyguarzi patrupezi. Analizând aspectul lor și mai ales detașarea cu care păzesc rucsacele stăpânilor, îmi dau seama că sunt și ei pelerini cu acte în regulă. Citesc pe chipurile lor satisfacția că mai au puțin până la

Pelerini cu acte în regulă

... iar urcăm

Din nou printre eucalipți

Bar Manuel, regăsit după 5 ani

Râul Iso și podul medieval de peste el

Santiago, unde bănuiesc că nu vor primi diplome de pelerini, ci doar un prânz pe cinste drept premiu de consolare.
Suntem într-o stare de relaxare de parcă nu am mai vrea să ne ridicăm de la masa care e pusă sub umbrarul umbrar format de coroana unui copac imens. Relaxare, relaxare, dar mai avem până la Arzua, așa că sus și la drum.

Începem din nou să urcăm. Parcă uitasem cum e să urci. Asfaltul devine supărător, ce bine era prin pădure. Intrăm în O Pedido. Ia să vedem, câți bărbați și câte femei locuiesc aici? Ghinion cum zice sasu, totul se pare că e clasificat strict secret, așa că nici statistică, dar nici oameni pe drum, doar pelerini.

Uraaa. Localitatea O Rio este un loc al parohiei de Castaneda din judetul Coruñés de Arzúa în regiunea Arzúa. Avea 6 locuitori în anul 2010 conform datelor Institutului Național de Statistică, dintre care 4 bărbați și 2 femei. Câți or mai fi acum nu se știe, oricum localitatea e pustie. Stau și mă gândesc cum oare pot face față cele 2 femei noianului de probleme generate de cei 4 bărbați?

În sfârșit părăsim asfaltul și intrăm din nou în pădure. E o pădure de eucalipt. Mirosul puternic de eucalipt ne învăluie. Ai o senzație că plutești, e un miracol aevea, palpabil.

Încep să retrăiesc primul meu Camino din 2017, atunci când am parcurs singur Camino Francez, 985 km în 42 de zile. Am plecat din Franța, am trecut Pirinei în Spania, am trecut prin Santiago de Compostela și am continuat până la Finistera și apoi Muxia. Exact prin aceste locuri, atunci, m-a apucat o ploaie puternică. În fața mea erau doi pelerini nemți. Pe marginea potecii era un singur pom. Sub el se adăpostiseră cei doi pelerini. Eram ud leoarcă, am încercat să mă adăpostesc și eu, dar cei doi au început să vocifereze, dându-mi de înțeles că nu e loc și pentru mine, așa că am continuat să merg prin ploaie. Practic ar fi fost loc și pentru mine, dar eram un biet străin pentru ei, nu un pelerin. Norocul meu a fost că la nici 100 m, pe o pajiște, a apărut un bar. Ei bine, acum am ajuns la acel bar, dar nu pe ploaie ci în plin soare. Oricum nu îi voi uita pe cei doi nemți ce se dădeau pelerini.

E barul Manuel, regăsit după 5 ani la fel ca și atunci. Același proprietar, de fapt proprietară, aceeași ospitalitate, aceeași armonie în jur. Ne așezăm la o masă pe pajiștea din fața barului și ne delectăm cu cola, căci pentru bere e încă devreme. Și pentru că amintirile se întorc în valuri peste mine, decidem că ne mai putem permite să mai zăbovim un pic, căci Arzua e destul de aproape, așa că mai comandăm două cafele, una cu lapte și una fără. Stând așa și privind pajiștea, realizez ce transformare uriașă asupra mea a produs acel prim Camino.

Plecăm de la bar și ne continuăm drumul spre Arzua. Mai avem puțin. Intrăm în Ribadiso de Baixo. Ribadiso da Baixo este un mic centru cu case tradiționale din ardezie din provincia La Coruña, lângă râul Iso, care, în ciuda dimensiunilor sale, este de mare importanță pe Camino de Santiago Frances.

În sfârșit ... am ajuns

Cazarea, același albergue ca acum 5 ani

Un prânz cam ciudat

Aici se află singurul spital vechi pentru pelerini pe Calea Franceză prin Galicia care își menține funcția de îngrijire până în zilele noastre. Din punct de vedere administrativ, aparține municipiului Arzúa, până în centrul căruia sunt mai puțin de 3 km.

La intrarea în localitate, trecem peste râul Rio Iso, peste care se află un pod medieval. Construit cel mai probabil în secolul al XIII-lea, are un singur arc semicircular cu o dezvoltare largă și puțină lumină. Drumul și-a pierdut vechiul pavaj. Este realizat din zidărie de granit și șist de slabă calitate datorită diverselor reforme și reconstrucții.

Se păstrează pe lângă podul din epoca medievală, din s. XIII, și un ansamblu de clădiri care indică existența unui Spital în care erau îngrijiți pelerinii, conform unui document din 1523.

Din momentul în care trecem podul, de origine romană, peste râul Iso, accesăm una dintre cele mai magice enclave de pe Camino de Santiago. Enclava a fost reabilitată încă de la începutul anilor 90 ai secolului trecut, iar astăzi este unul dintre cele mai amintite locuri de pelerini. Ribadiso da Baixo este Camino de Santiago, care a primit pelerini de secole.

Actualul adăpost public a funcționat ca un spital de pelerini, cunoscut sub numele de Hospital de San Antonio. A fost administrat de călugărițele terțiare franciscane de la Mănăstirea Santa Cristina da Pena, ulterior a trecut în mâinile breslei argintarilor din Santiago, care la rândul lor l-au transferat printr-un „contract de forum” (misiune pe termen foarte lung, în mod normal trei generații) nobilului Rodrigo Sánchez de Boado cu o singură condiție: să îl păstreze în stare bună și să primească pelerinii.

Lângă Ribadiso se află rămășițele arheologice ale unui Castro, iar legenda spune că acolo locuia o fată foarte săracă, familia deținea un vițel și o vacă pe care Mariquina, așa se numea fata, era însărcinată să le ducă zilnic la pășune. Într-o zi, întorcându-se acasă, i s-a făcut sete și s-a apropiat de o fântână de acolo. De îndată ce și-a udat buzele, a început să audă o melodie frumoasă în timp ce totul se lumina. În mijlocul strălucirii a apărut figura unei femei frumoase care s-a prezentat drept zâna fântânii și i-a dăruit o geantă cu bani cu condiția să nu spună nimănui și ca de fiecare dată când se întorcea să aducă o bucată de brânză pe care o făceau acasă. Mariquina a făcut așa și zâna îi mai dădea din când în când niște bani. Într-o zi mama fetei și-a dat seama că ia două bucăți de brânză înainte de a merge cu animalele și când a întrebat-o pentru cine este a doua bucată, a insistat atât de mult să știe că biata fată i-a spus despre fântână și zână, apoi mama i-a dat drumul fără alte întrebări. La asfințit femeia a început să-și facă griji pentru întârzierea fiicei sale, deodată a simțit zgomote afară și aruncând o privire a văzut cum doar animalele se întorceau și oricât o mai căuta pe Mariquina, de ea nu a mai știut niciodată. De aceea nu e bine să închei afaceri cu zânele, oricât de frumoase ar fi, concluzia mea firească.

Trecem pe lângă fântâna cu pricina, dar nu avem șansa să ne întâmpine nici-o zână, chiar dacă nu e atât de frumoasă ca cea din poveste. Trecem printr-o minusculă localitate, Arriba, și ne aflăm cam

... natură vie

În sfârșit berea de bun venit

Iglesia de Santiago Arzua

Misa ... cea de din toate amiezile

Plimbare înainte de cină

la 3 km de Arzua. Deja simt gustul berii reci. Am mai finalizat o etapă din periplul nostru pe Camino.
Intrăm în suburbiile orașului. Case curate pline de flori. Până și bocancii uzați contribuie la pitorescul locului.

Arzúa este o municipalitate din comunitatea autonomă Galicia din provincia A Coruña din nord-vestul Spaniei. Are o suprafață de 155,89 km², o populație de 6.315 (estimare 2012) și o densitate a populației de 40,64 persoane/km². Este una dintre municipalitățile din Galicia cu cea mai mare rată de vaci pe cap de locuitor din Galicia. Asta da statistică.

Deși regiunea a fost locuită de mult timp, chiar înainte de ocupația romană, populația actuală a orașului este în mare parte de origine bască.

Orașul este pentru mulți pelerini ultimul punct de oprire înainte de ultima etapă până la Santiago de Compostela. Calea Franceză, Camino Primitivo și Camino del Norte se unesc într-o singură cale în Arzúa înainte de a ajunge la Santiago.

Încep prospectările pentru a identifica albergue. Cu ajutorul localnicilor reușim să cartografiem jumătate de oraș, pentru că aceștia nu se puseseră în prealabil de acord cu localizarea albergue. După ce ne-am învârtit aproape în cerc pe străduțe care mai de care mai întortocheate, ajungem în final la albergue. Stupoare, este același albergue unde dormisem cu 5 ani în urmă. Diferența e că atunci am dormit la comun, pe când acum ocupăm o cameră separată. E drept că e diferență de preț, dar obrazul subțire cu cheltuială se ține.

Ne instalăm și intrăm în comuniune cu rucsacul mare. Am scăpat de data asta să mai alergăm după el. Coborâm să mergem în oraș să bem berea și să mâncăm ceva. Fata de la recepție ne atenționează că pentru că suntem cazați aici beneficiem de un discount dacă mâncăm la restaurantul de peste drum. Când am auzit de discount, am uitat pentru moment de berea de bun venit și reașezăm ordinea în programul nostru.

Ca să nu scăpăm oferta, traversăm strada și intrăm în restaurant. E un fel de bistro sicilian, inclusiv personalul. O doamnă în vârstă ne preia și ne bagă într-o cameră separată. Eram doar noi doi și o pereche de tineri din Croația. Toți 4 ne simțeam stingheri. Am vrut să plecăm, dar discountul ne ținea pe loc. A sosit matroana care oficia și postul de chelneriță. Comandăm supă, costiță la grătar (pentru Carmen) și salată mixtă fără ton (pentru mine). Mâncarea relativ bună, dar ambianța dezastruoasă. În orice moment mă așteptan să apară mafiotul sicilian Matteo Messina Denaro. Norocul meu e că e arestat și condamnat pe viață în Italia.

Cum nici-o ”primejdie”, nici chiar potențială, nu ne mai pândește, trecem să bifăm cel mai important punct de pe ordinea de zi: berea de bun venit. O luăm de-a lungul străzii principale în dorința de a identifica o masă liberă la o terasă. Toate sunt pline, numai pelerini. În final găsim o masă liberă, dar la interior. Asta e, ghinion, ca să citez un clasic în viață. Comandăm berea cu pricina și relaxați facem o

O cină îmbelșugată

În drum spre culcare

Scorul zilei:
28.378 pași
19,9 km
5,15 ore

Gata de plecare

retrospectivă a zilei. Totul a fost perfect. Mă uit pe stradă la pelerinii care trec și parcă mă văd printre ei, dar mai tânăr cu 5 ani.
Cum trece timpul. Da, timpul trece și se apropie ora de începere a Misei, așa că ne ridicăm, traversăm parcul din centrul orașului și intrăm în Iglesia de Santiago, biserica parohială a orașului.

Așa cum mă așteptam, zăresc măicuțele îmbrăcate în alb, zăresc preoți pelerini costumați, gata de slujbă. Nu e foarte multă lume, mai mulți pelerini. Ne așezăm pe o bancă mai în spate. Precis la ora 19,30 începe slujba. Știu că durează o jumătate de oră. Un preot pelerin sri lanchez preia conducerea slujbei. După urechea mea muzicală, vorbește bine spaniola. Se ajunge la împărtășanie, primim rondeaua și așteptăm încheierea ritualului.

Așteptăm să iasă enoriașii și ne așezăm la o coadă destul de mare ca să punem ștampilele pe Credențiale. Cum și această formalitate e îndeplinită, ieșim în parcul orașului ca să găsim o masă liberă pentru a servi cina. Noroc, în fața noastră se ridică doi tineri ce tocmai terminaseră de mâncat, așa că ocupăm locurile lor, încă calde. Meniul este unul bogat. Ochiuri cu cartofi prăjiți și ... bere. A fost un adevărat festin.

Începe să se lase seara, luminile s-au aprins. E un spectacol feeric. Un grup, destul de mare, de tineri sunt stânși în jurul unei mese, vorbesc tare și cântă. După faptul că toți vorbesc concomitent, trag concluzia că sunt italieni.

Ne îndreptăm spre albergue. A fost o zi plină din toate punctele de vedere.

Noapte bună.

22 august 2021

Plecăm pe răcoare. E înorat dar nu e frig. De aici traseul îmi e foarte cunoscut. Parcă mă aflu într-o mașină a timpului care m-a teleportat cu 5 ani în urmă. E o senzație deosebită, o senzație pe care o încerci când privești la un film al cărui final îl cunoști.

Lăsăm rucsacul mare la recepție și ieșim în stradă. Deja s-a format o coloană de pelerini în majoritate tineri. Sunt veseli și mai ales gălăgioși. Asta e, valurile tinereții. Ca să fim și noi în ton cu ei, ne oprim la restaurantul de peste drum la care avem micul dejun inclus în prețul camerei. Ce să facem, ne sacrificăm și bem un juice, o cafea și mâncăm un croissant, asta ca să folosim întregul voucher acordat de albergue.

Satisfăcuți, o pornim la drum. Drumul îmi e cunoscut. Ne contopim în masa pelerinilor și trecem pe lângă casa măicuțelor în alb de la Misa de aseară. Acum 5 ani aveau în fața casei lor o măsuță și vindeau souveniruri cu iz religios. Anul acesta văd că lipsesc.

O americană la plecare e binevenită

Arhitectură interesantă

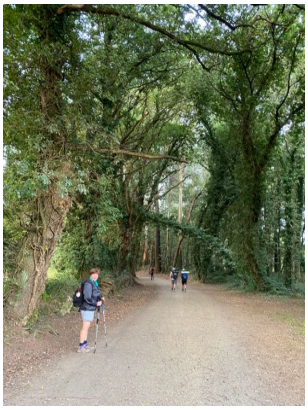

Nu suntem singuri pe drum

Dumnezeu să îl odihnească în pace

Mai avem 35,90 km până la Santiago

Trecem pe lângă o construcție cam ciudată, ceva între case de chirpici și construcții din lemn. Oricum, sunt neîngrijinite, aproape dărăpănate. Acum 5 ani nu mi-au atras atenția, dar sunt convins că și atunci erau tot acolo.

Părăsim Arzua, localitate care a fost în trecut în administrarea Arhiepiscopiei de Santiago și avea drepturi de taxă, ocolim deci capela Magdalena situată în orașul vechi, trecem pe lângă fântâna franceză, iar poteca coboară între livezi, pășuni și pazos mici cu grânarele lor împrăștiate în luncă.

Deși plecasem relativ devreme din albergue, ne întâlnim cu pelerini care s-au trezit și mai devreme. ”Buen Camino” se aude la fiecare pas, fiind salutul pelerinilor, în traducere liberă „Drum bun”.

Pe marginea drumului întâlnim o placă comemorativă care amintește de un călugăr pelerin care nu a mai apucat să se închine la moaștele Sf. Iacob la Santiago de Compostele. Aici Ramon Pazos Seaje pe 22 iulie 1996 s-a oprit pentru totdeauna. Vedeți, mă uit la ”tovarășii” mei de pelerinaj care trec pe lângă această placă și nici măcar nu se opresc să vadă ce s-a întâmplat acolo la un moment dat. Marea majoritate a lor se pare că mersul pe Camino e de fapt o competiție sportivă. Măcar să te oprești și să îi citești numele este o enorm de mică dovadă de respect pentru cineva care a fost ca și ei la un moment dat. E vorba de respect, nu de obligație. Dar astea sunt vremurile, aceștia sunt tinerii de azi, și, cu părere de rău, constat că aceștia vor fi cei care ne vor conduce mâine.

Intrăm pe o potecă mărginită de o pădure luxuriantă de stejari, mediul este umed, iar din această cauză, trunchiurile copacilor sunt acoperite cu mușchi și ferigi, versanții sunt relativ blânzi cu drumeții. Dar pe măsură ce ne îndepărtăm de Arzua, poteca începe să urce ușor. Se pare că este doar o „pregătire” pentru urcușurile și coborâșurile puternice pe care le mai avem până ajungem la Monte Do Gozo. Trecem de un pârâu și ajungem la As Barrosas, o mică localitate uitată parcă de timp. După aproximativ o jumătate de kilometru după ce ieșim din cătunul As Barrosas trecem pe lângă Ermita de San Lázaro.

Drumul începe să urce ușor. În cale ne iese barul Preguntono. Bine plasat, pelerinii nu îl evită. Aici aflăm că mai avem doar 35,90 km până la Santiago. E o distanță modică pentru niște pelerini versați ca noi, dar pentru a prelungi plăcerea de a fi pe Camino, noi îl vom parcurge în 2 zile.

Nu ne oprim căci e devreme pentru popas. Poteca urcă destul de abrupt. Sus se vede șoseaua județeană. Vom trece printr-un tunel pe sub șosea, dar înainte de a ajunge la tunel, trecem pe lângă un meșter cioplitor în lemn, meșter pe care îl întâlnisem exact în același loc și în urmă cu 5 ani. Punem ștampila sa pe credențial și ne aventurăm prin tunelul de sub șosea. La capătul celălalt al tunelului ne așteaptă o surpriză puțin cam neplăcută. Poteca începe să urce brusc, așa, dintr-o dată, fără preaviz. Cum orice urcuș are și un finiș, ajungem pe creasta de unde se deschide o priveliște de vis a regiunii. Suntem sus, deasupra celor care robotesc ca furnicuțele undeva jos în vale.

Peste tot baruri, bani să ai

Același meșteșugar ca acum 5 ani

Gronxa de Tato, un bar intim

Începe urcușul

O familie de unguri artizani

Uraaa. Peroxa este o localitate din parohia Burres din consiliul Coruñés din Arzúa din regiunea Arzúa. Avea 11 locuitori în anul 2010 conform datelor Institutului Național de Statistică, dintre care 5 bărbați și 6 femei. Deci femeile dețin majoritatea.

Poteca începe să coboare lin. Trecem pe lângă o terasă intimă, dar cu nume cam ciudat pentru mine: Gronxa de Tato. Nu știu ce înseamnă, dar fiind prea apropiată de barul Preguntono, nimeni nu se oprește aici.

Ne continuăm drumul prin pădure. E plăcut. Grupuri, grupuri de pelerini ne depășesc. Noi mergem agale pentru a putea gusta din plin de peisajul mirific cu care parcă ne-am contopit. E nemaipomenit să simți că ești parte dintr-un întreg care te-a adoptat necondiționat.

Începe un coborâș ușor. În vale întâlnim o pereche din Ungaria. El cântă la fluier, iar fata pictează pe bucăți de piatră. Ne împrietenim și facem poze. Ca să vezi cum e lumea, eu nu sufăr ungurii, dar aici, departe de țară, uit acest resentiment și devenim prieteni.

Ne despărțim de ei, sunt prietenoși și calzi. Se bucură și ei că întâlnesc oameni din apropierea zonei lor de baștină. Ne continuăm drumul și trecem pe lângă o altă placă comemorativă. Aici, pe 10 septembrie 2011, Miguel Rios Lamas a decis să plece de pe Camino, la doar 49 de ani. Dumnezeu să îl aibă în paza lui. Cam multe decese prin zonă.

Ne continuăm drumul prin pădure. E plăcut. Poteca e plină de pelerini, majoritatea tineri. Începem să urcăm din nou. Se cam simte nevoia unui popas, așa că decidem, într-o unanimitate covârșitoare, ca la prima terasă să facem un popas.

După cca. 200 m, apare multa dorită terasă. E Tabernanova. Aici disciplină: bețele se pun în stânga anunțului, iar ștampila e în dreapta. Toate mesele sunt ocupate, așa că reconsiderăm decizia anterioară și ne continuăm drumul. Bună ar fi fost o americană, dar ... asta e situația, nu tot ce îți dorești, poți și obține.

Trecem pe o pasarelă autostrada și ne afundăm din nou în pădure. E un adevărat pod cu 2 benzi și pistă pentru pietoni pe ambele părți ale drumului.

Deodată drumul se blochează. Nu sunt pelerinii care produc acest inconvenient, sunt un grup compact de vaci care se îndreaptă voioase spre muls. În urma lor e tradiționalul câine ciobănesc și văcarul, care în cazul de față e o văcăriță.

Depășim cu brio acest imprevizibil obstacol în calea noastră către Santiago de Compostela, și ne continuăm, neabătuți, drumul, urmărind din priviri vacile ce au luat-o pe un drum lăturalnic.

Începe urcușul cel adevărat. Se pare că toți pelerinii și-au redus din entuziasm și abordează precaut panta destul de abruptă din fața noastră. La un moment dat, pădurea devine deasă. Coroanele copacilor s-au unit și crează un adevărat tunel, la capătul căruia se

Dumnezeu să îl odihnească pe Miguel

E prea devreme pentru un popas

Precizie, bețe stânga, ștampilă dreapta

Nu sunt toți pelerini

Începe urcușul

vede luminița unei poieni. Acum îmi pot imagina cum arată o luminiță aflată la capătul unui tunel. E ceva ce îți dă speranță.
Poteca a devenit un adevărat drum prin pădure. E cald, cerul e senin, dar ... păsărelele sunt în ”silenzio stampa”. Oare de ce e acest boicot la adresa pelerinilor? Nu ar avea nici-un motiv practic.

În jurul nostru e plin de pelerini, unii grăbiți, alții mai contemplativi. Noi intrăm în cea de a doua categorie. Și cum cei din cea de a doua categorie sunt minoritari, ne oprim lângă o stâncă transformată în pseudo altar. Aici, pelerinii pun mici bilețele cu amintiri și dorințe, în speranța că Spiritul Pelerinilor îi va asculta și le va îndeplini dorințele. Bilețelele sunt scrise în toate limbile pământului, dar am convingerea că Spiritul este poliglot și le va duce la îndeplinire ceea ce și-au dorit.

Referitor la această ”dexteritate” a Spiritului de a citi fiecare bilețel eu am o teorie, să zic așa proprie, în care cred. Fiecare cuvânt poartă o amprentă energetică. Așa cum avem amprentele digitale, așa și fiecare cuvânt, indiferent în ce limbă e pronunțat sau scris, el poartă cu el amprenta sa energetică care este unică. Acum intervine omul. Fiecare dintre noi am deprins o formă de conversie a amprentei energetice cuvânt, într-o formă specifică limbi materne. Cu alte cuvinte, dacă spui ”iubire”, indiferent dacă e chinez sau azerbagian, fiecare din ei traduc în limba lor aceeași amprentă energetică care generează aceleași stări și sentimente. Asta poate fi explicația ”conversațiilor telepatice”, deoarece noi comunicăm prin intermediul unui flux energetic. Nu ați fost puși în situația în care v-ați pus în gând o întrebare și interlocutorul vostru v-a răspuns fără ca voi să rostiți întrebarea? Sunt convins că da, așa că pentru Spiritul Pelerinului nu e o problemă de a recepționa amprenta energetică a celor scrise, indiferent de limbă.

La un moment dat, ceva aproape intrigant ne atrage atenția, un coș de gunoi funcțional, în mijlocul pădurii. Mă uit în coș. Sunt resturi, ambalaje, cam tot de ce vrei să te descotorosești pe drum. Mă uit în jur, nimic aruncat pe jos. Oare când vom ajunge și noi la o asemenea performanță?

După această remarcabilă descoperire, ne continuăm drumul integrându-ne în marea masă a pelerinilor care afluiesc spre Santiago de Compostela. Aproape se formase o coloană compactă de pelerini. Voia bună și veselia e caracteristica de bază a acestora. Oare care să fie cauza? Apropierea de finalul pelerinajului să determine această stare de euforie? Pentru mine, apropierea de Santiago de Compostela e un motiv de tristețe, căci asta înseamnă că libertatea mea, comuniunea mea cu natura, va lua sfârșit. Acum 5 ani nu eram bântuit de asemenea gânduri cenușii căci de la Santiago de Compostele mă aștepta un drum până la ”capătul pământului”, Finisterra și apoi de acolo la Muxia. Ei, asta a fost atunci, acum, apropierea de Santiago de Compostela îmi stârnește un sentiment de gol sufletesc. Am spus-o și cu alte ocazii, după primul Camino, devi dependent de starea de pelerin. Devi dependent de a realiza că ești parte din Univers, Univers în a cărui structură existi ca ființă. A redescoperi apartenența ta la Univers este cel mai de seamă cadou pe care ți-l oferă mersul pe Camino.

... se vede luminița de la capătul tunelului

Coșuri de gunoi în pădure

Amintiri ... și dorințe

Ei da, merge un popas acum la Bar Lino

Continuăm să urcăm. Este un urcuș acceptabil, un urcuș odihnitor, asta dacă un urcuș poate fi odihnitor.
Totul ar fi perfect dacă nu s-ar fi instalat o stare similară cu abstinența. Parcă o americană ar putea alunga acest sentiment copleșitor. În concluzie, convocăm o nouă ședință de criză în care pun în discuție posibilitatea unei opriri la un bar pentru a înăbuși încă din față acest sentiment. Votăm și din două voturi posibile rezultă trei pentru și nici unul împotrivă. De ce trei din două, pentru că am reușit să mă prind și eu de cum poți câștiga fără să te aleagă nimeni. E clar că eu am votat cu ambele mâini și Carmen cu una. Cum spunea, pe bună dreptate, Stalin: nu contează cine votează, important e cine numără voturile. Așa că la primul bar ne oprim.

După cam 500 m, ne iese în cale Barul Lino. De fapt marea majoritate a pelerinilor se opresc aici. Ne așezăm la o masă. Îmi aduc rapid aminte de tehnica comenzii, mă ridic de la masă și mă îndrept spre bar. La ridicarea mea de la masă, aud o voce care îmi spune pe un ton fără echivoc că trebuie să și mâncăm ceva căci se făcuse de prânz. Acum nu știu dacă vocea venea de la Carmen, sau era o voce lăuntrică. Indiferent de sursa vocii, comand două americane și două porții de tortila. Tortila e o mâncare specifică spaniolă. E de fapt o omletă în care s-au pus și cartofi fierți. E un deliciu.

Senzația aceea neplăcută fiind anihilată cu tortila și americane, o pornim din nou la drum. Poteca trece printre gardurile de piatră care împrejmuiesc casele unui mic cătul. Cu gândul la tortila, am uitat să mă documentez legat de ponderea femeilor ce locuiesc aici. Trecem printre două case, și pentru moment mă văd tranportat în urmă cu 5 ani. Aici am întâlnit 4 măicuțe pelerine și ele. Ce m-a frapat la ele a fost că una dintre ele, era atât de frumoasă încât ușor o puteai asemui cu un înger. Blajină, modestă în straiele ei călugărești, nu puteai trece pe lângă ea fără să o admiri. Mă uit în jur crezând că o voi vedea. Nu, eram acum, după 5 ani și alți pelerini îmi acompaniază drumul. Unde o fi acum acel înger de om? Ce face?

Pierdut în amintirile mele, ajungem la o altă terasă. E Ber - Hotel Rural Casa do Horreo. Pompoasă denumire pentru o terasă, chiar dacă e multifuncțională. Clar, ghinion cum spune sasu, ne-am oprit la Barul Lino, așa că e poziționat greșit. Sunt totuși destui pelerini opriți aici.

Trecem mai departe, dar gândul meu e tot la ”îngerul” în sutană de acum 5 ani. Începe o ușoară coborâre. Drumul îmi e cunoscut. Ajungem la Barul Tia Dolores (A Calle). Barul este o locație interesantă. Totul e ”pavoazat” cu sticle goale, gardul, copacii, fostul hambar pentru grâne, totul. Nu există un colțișor care sa nu fie ”ornat” cu sticle. Pe unele din ele, pelerinii au scris dedicații, pe altele doar s-au iscălit. Stau și mă întreb, oare cât timp a luat clienților să consume atâta băutură? Ce e mai nostim este faptul că aceste sticle nu sunt puse la întâmplare. Sunt grupate după formă și mărime, deci vorbim de o artă peisagistică. În toate pelerinajele mele nu am întâlnit ceva similar. Până și pe ștampilă apare laitmotivul ”sticla”. Parcă intri într-o poveste, dar, cel puțin mie nu îmi trezește o stare de liniște. Nu sunt mulți pelerini opriți. Marea lor majoritate se opresc, fac poze, își onorează credențialul cu o ștampilă și pleacă mai departe. Lucru pe care îl facem și noi.

Aici nu ne oprim. Casa do Horreo

O terasă inedită

Spre barul Babei Cloanța

Și ca tacâmul să fie complet, știu că la o mică distanță ne va întâmpina Baba Cloanța, deghizată în patron de bar.
Și ca o dovadă că memoria mea e integral funcțională, la nici 500 m, apare barul cu pricina. Pentru mine nu e o noutate, dar pentru Carmen da. Facem, ca toți pelerinii de altfel, poze, punem ștampila de rigoare în credențiale, și plecăm mai departe. Sunt destui pelerini care s-au oprit să servească câte ceva, dar, sincer să fiu, atmosfera nu mă îmbie să zăbovesc mai mult.

Intrăm din nou în pădure. E călduț, iar coroanele copacilor ne asigură un confort plăcut. Din urmă ne ajunge un grup compact de tineri pelerini. Sunt veseli și cântă. Din cauza cântecelor lor să se fi oprit păsărelele?

Intrăm într-o zonă cu vile pricopsite. Fiecare dintre ele e dotată cu cel puțin un palmier mare. Sunt fan declarat al palmierilor. Carmen nu înțelege ce îmi place la ei, nu poate înțelege cât sunt de maiestuoși și calzi totodată.

Se apropie ora prânzului și o mică revoltă se face simțită în stomac. E și normal, am trecut pe lângă atâtea terase și nu le-am onorat. Pentru a stârpi în fașă o posibilă revoltă cu urmări neprevăzute, decidem să ne oprim la prima terasă și să încercăm să amăgim cu niște croissante pe cei ce puneau de o revoltă.

În cale ne iese Barul O Curro. Barul servește mâncare de casă, un clasic bar pe Camino de Santiago. Locația este simplă, dar are valori bune pentru a potoli foamea pe parcurs. Unele dintre specialități sunt tortilla delicioasă, merluciu în sos, crema de broccoli, pimientos del piquillo, callos con garbanzos, empanadas de carne și, în final, tarta de manzana sau orez cu leche de casă. Are și opțiuni vegetariene și vegane. Deci exact ce ne doream.

Mesele din fața barului sunt pline de pelerini. Cu greu găsim două locuri. Croissant, juice și americană, asta conține comanda. E interesant faptul că de 7 minute de când stăm aici, absolut toți pelerinii se opresc la bar. Cu această concluzie, fără a descoperi cauza care generează fenomenul, finalizăm consumația și o luăm din nou la pas.

Salceda este un minuscul cătun format din 4 case, 2 în ruină, alte 2 pricopsite. Din păcate nu sunt palmieri și nici nu abunda florile. Trecem prin Ras și Brea și curând intrăm în localitatea Santa Irene. În acest mic sătuc se află o capelă dedicată Sfintei Irene. Potrivit tradiției, Sfânta Irene (în jurul anului 653 la Thomar) a găsit un sfârșit brusc din partea unui închinător respins dintr-o mănăstire de maici. În secolul al XVIII-lea, i-a fost dedicată o capelă în acest mic sat de pe Calea Sf. Iacob din provincia A Coruña. Sărbătoarea ei este 20 octombrie.

Asfaltul e total neprietenos cu bocancii noștri, în special cu ai mei. La un moment dat, un ”zid” de hortesii de un albastru relaxant, ne atrage atenția că trebuie să părăsim șoseaua și să o luăm pe un drumeag spre dreapta, care intra în pădure. Asta da veste, întâmpinată de bocancii mei cu ovații prelungite.
Pe partea dreaptă o placă comemorativă ne spune că pe 25 august 1993, Guillermo Watt, în vârstă de 69 de ani, s-a oprit definitiv din

Întâmpinați cum se cuvine de patroană

Bar O Curro, motiv de popas

Dumnezeu să îl odihnească pe Guillermo

Împreună cu un grup pitoresc

Un popas cu Cola

drumul său către Santiago de Compostela. Dumnezeu să îl odihnească în pace. Acest om poate spune, acolo sus, că nu a fost uitat. Chiar dacă nu sunt mulți ca mine care se opresc să aducă un omagiu pelerinilor care nu au putut să își ducă la bun sfârșit visul, ei sunt prezenți în continuare pe Camino.

La terasa Bar O Curro am sesizat un grup de fete. Una dintre ele parcă ne ”spiona”, trăgea cu urechea la cea ce vorbeam cu Carmen. După ”dispariția” americanelor în stomacurile noastre, noi ne-am ridicat și am plecat, în timp ce grupul de fete au mai rămas. Drumul prin pădure e plăcut. La un moment dat ne ajunge din urmă grupul fetelor. În acel moment, ”spioana” se desprinde de grup și vine la noi. Așa am deslegat misterul ”spioanei”. E o fată din Hunedoara, Elena, stabilită de 7 ani în Spania și care plecase cu prietenele ei pe Camino. Auzindu-ne că vorbim românește a dorit să ne cunoască. E foarte interesant un lucru, atunci când ești de parte de țară, orice compatriot devine un prieten, vorba zicalei: sângele apă nu se face. Facem poze. Elena e fata brunetă ce apare în poză lângă mine.

Ne despărțim bucuroși de cunoștință și ele măresc ritmul căci vor să ajungă azi la Monte do Gozo, unde noi vom ajunge doar mâine. Mergem paralel cu șoseaua. Trecem pe lângă o fântână datând din MCMXCIX. Asta da vechime, doar că între timp s-a terminat apa și nimeni nu s-a mai îngrijit să pună alta, proaspătă.

Ieșim din pădure la șosea. Drumul traversează șoseaua și se afundă din nou în pădure. Pe partea pe care suntem e un hotel mare cu restaurant. Vis a vis este un bar cu terasă. Traversăm șoseaua, cu gândul de a ne opri la terasă. Așa ajungem la terasa Andaina. Mese afară, dar ocupate, soarele își face de cap, ușa barului deschisă. Interpretez asta ca o invitație, intru și comand cola, căci încă nu e vremea de bere. Când ies afară toate mesele din apropierea intrării sunt ocupate. Puțin mai în lateral văd o masă liberă, așa că ne așezăm pașnici acolo. Nici nu începem să bem din pahar, asta pentru că eu nu pot bea din doză, când o duduie, cam de dimensiunea unui șifonier cu 4 uși, iese pe o ușă, alta de unde comandasem cola și ne atenționează să părăsim locația căci suntem clienții barului de alături. E drept că nu observasem că sunt 2 baruri lipite între ele. Fără alt comentariu, ne terminăm repede cola, ne ridicăm și plecăm. A fost o cola cu gust amar, dar așa e și viața uneori.

Intrăm din nou în pădure. Fantastic, azi se pare că e ziua dilemelor. Dăm de două indicatoare ce ne trimit în două sensuri diferite. Un panou turistic lămurește misterul. O variantă o ia drept înainte, în timp ce cealaltă ne ocolește pe la capela Sfânta Irene, alta decât cea pe lângă care trecusem mai devreme.

Decidem să urmăm traseul principal, deoarece e aproape prânzul și mai avem de mers. Suntem iar pe șosea. În fața noastră apare un bar. De aici poteca se desparte de șosea și intră în pădure. Îmi amintesc perfect zona. Aici am întâlnit, cu 5 ani în urmă, un băiat din Brazilia care vindea cărți despre Camino. Oare o mai fi? Atunci se pare că venea cu o bicicletă cu un fel de ataș. Dăm colțul și în fața noastră apare băiatul, total neschimbat, doar că în loc de bicicleta cu ataș, acum are o rulotă. Ca și atunci e tot desculț și tot cu zâmbetul pe buze.

Aici e aici, pe unde să o luăm? Înapoi ...?

Cu prietenul meu brazilian de acum 5 ani

În zare Pedrouzo

Aici am întâlnit acum 5 ani un voluntar

Am ajuns

Asta e, evoluăm, nu? Nu știu dacă m-a recunoscut, sau doar a mimat bucuria revederii, oricum, ne sevește cu bomboane ca atunci. Facem poze, ne îmbrățișăm. ”El libro de Camino” funcționează și acum. Se pare că e marcă înregistrată printre pelerini.
Ne continuăm drumul, începe o coborâre destul de abruptă. În zare se zăresc casele din Pedrouzo. Aproape am ajuns.

Intrăm în suburbiile orașului. Aici, cu 5 ani de zile în urmă am întâlnit un voluntar Camino, care mi-a recomandat să particip la Misa din Biserica orașului. Era atunci pentru prima dată când am primit o pliantă cu invitația la Misa. Ajung în dreptul casei unde stătea acel băiat, dar nu e. Oricum știu că va fi Misa, așa că nu vom lipsi. Vom fi prezenți și fără invitație.

Începem să urcăm. Sus se văd clădirile orașului. Aproape am ajuns. Intrarea e la fel ca și acum 5 ani. Aceleași blocuri, același parcaj, tot neterminat, aceiași oameni grăbiți, doar pelerinii sunt alții.

O Pedrouzo este un oraș mic din provincia La Coruña (puțin peste 500 de locuitori), aflat deja la doar 20 km de Santiago de Compostela pe Camino de Santiago, amplasat în parohia Arca fiind și capitala primăriei O Pino.

Una din obiectivele importante ale orașului este Biserica parohială Santa Eulalia de Arca. Această capelă formează împreună cu împrejurimile imediate un complex de o anumită valoare, alcătuit dintr-un atrium și o casă parohială.

O enclavă frumoasă, împodobită de căsuțe rurale mici, cu un frumos hambar de mari dimensiuni și tipologie nu foarte frecventă, biserica, păstrează în spate o istorie remarcabilă.

În stil neoclasic și foarte ornamentat în interior, cu imagini frumoase și amvonuri valoroase, este cunoscut mai ales pentru altarul său izbitor în formă de scoică.

Povestea spune că la începutul său, atriumul a servit drept adăpost pentru trupele napoleoniene în drum spre Santiago.

Pedrouzo s-a impus în ultimii ani – alături de Monte do Gozo – drept ultima oprire pentru pelerini înainte de Santiago de Compostela, având în vedere proximitatea sa.

În ciuda faptului că Camino se învecinează cu centrul urban Pedrouzo, fără a-l traversa și ținând cont de acea distanță până la Compostela (puțin mai puțin de 20 de kilometri), mulți pelerini se abat de la traseu pentru a se odihni sau a mânca aici.

Ca fapt istoric, municipalitatea din O Pino de care aparține O Pedrouzo, este municipalitatea din Galicia cu cei mai mulți kilometri de Camino Francez și a văzut unele dintre cele mai relevante personalități artistice din Galiția, cum ar fi pictorul, intelectualul și Galicianul Luis Seoane.
Acest lucru a făcut ca acest mic nucleu, capitală a unei parohii

Misa la Pedrouzo

Aici m-am cazat acum 5 ani

Aici e primăria

Cină udată cu multă bere

eminamente zootehnice, să dispună de tot felul de servicii pentru pelerini, atât pentru aprovizionare, cât și pentru odihnă.

Din trecutul artizanal, orașul nu păstrează în prezent multe vestigii etnografice, deși în împrejurimile sale găsim câteva enclave arhitecturale interesante de vizitat.

O luăm de-a lungul străzii principale. Terase și hoteluri pentru pelerini, unul lângă altul. Începe procesul de interogare a localnicilor legat de poziția geografică a pensiunii Una Estrella Dorada. Suntem norocoși, e chiar pe strada principală, cam vis a vis de primărie. Știu zona căci acum 5 ani am dormit la un albergue situat pe o străduță între primărie și biserica orașului.

Am ajuns, acum ... urmează berea de bun venit. Ne cazăm, intrăm în contact atât vizual, cât și fizic cu rucsacul nostru mare. Correos a fost prompt de data asta. Încep să mă simt ca ”acasă” în această ambianță atât de cunoscută. Coborâm să mâncăm, căci se pare că suntem atenționați destul de discret că ar fi timpul să ne reamintim și de alte obligații ce le avem față de ...

Traversăm strada, intrăm în barul de vis a vis. La terasă toate mesele sunt pline ochi, așa că ne așezăm la o masă în interior. Comandăm supă cremă de linte și lasagnie, plus bere. Mâncarea e superbă, serviciul ireproșabil. După masă ne întoarcem în cameră. Ne așezăm pe pat și somnul ne fură aproape instantaneu. Dormim cam 2 ore, suficient ca să ne refacem forțele și implicit, entuziasmul.
Coborâm și ne îndreptăm către biserica unde acum 5 ani asistasem la căsătoria religioasă a doi italieni. A fost minunat. De fapt e ultima biserică care oficiază Misa până la Santiago de Compostela.

Trecem pe lângă Albergue Cruceiro, acolo unde am înoptat în urmă cu 5 ani. Câte amintiri frumoase, și cum au trecut anii. Mulțumesc Universului că mi-a dat atunci impulsul de a pleca pe Camino, singur, 985 km. A fost scânteia care a aprins dependența mea de Camino, și căruia i-am rămas credincios 5 ani. Oricum, mi-am propus ca ultimul pelerinaj să îl fac la vârsta de 89 de ani. Deci mai am.

Biserica e plină, practic 80% din cei ce stau în bănci sunt pelerini. Pentru mulți dintre ei, acesta este ultimul popas făcut până la Sarcofagul cu Moaștele Sfântului Iacob. Slujba e săvârșită de un preot foarte simpatic. De fapt ceea ce spune, chiar dacă nu înțeleg fiecare cuvânt, parcă merge la suflet. Are o voce caldă, plăcută și parcă ne lumească. Am mai auzit tema care spune că pelerinajul pe Camino este o experiență, este practic un experiment. Dar parcă spus cu atâta naturalețe de către un preot, nu a avut un asemenea impact ca acum.
Se termină slujba și ne reîntoarcem în oraș. Ne reîntoarcem în oraș deoarece biserica e situată undeva pe un deal. E clar, ne așteaptă cina și un somn bine meritat.
Mergem la același bar, dar de data asta găsim o masă afară, pe terasă. Unii mănâncă pește cu mazăre și cartofi, în timp ce alții se delectează cu cartofi prăjiți asortați cu o salată superbă.
După cină ne retragem în cameră.

Noapte bună.

Scorul zilei:
24.515 pași
17,2 km
4,46 ore

Gata de plecare

Primăria O Pino

Un soare de bun augur

Din nou printre eucalipți și pelerini

23 august 2021

Plecăm pe răcoare, dar fără scurte pe noi, în speranța că odată cu răsăritul soarelui se va încălzi. Acum cam dârdâim, dar mersul ne încălzește puțin.

Trecem de primărie, facem poze în fața ei și ne oprim la o terasă ca să onorăm americanele. Și dacă veni vorba de americane, merge și câte un croissant de fiecare, asta ca să fie masa bogată. Soarele apare timid la orizont, semn că va fi vreme frumoasă și azi. Am fost privilegiați de Spiritul Pelerinului căci pe tot drumul nu ne-a plouat de loc. Așa, au mai fost mici burnițe scurte, dar nimic serios.

În scurt timp ne integrăm în coloana ordonată a pelerinilor. S-au strâns cei de pe Camino Francez, Camino de Nord și ... cei de pe Camino Primitivo, care sunt o cantitate neglijabilă în comparație ce ceilalți.

Intrăm în pădurea de eucalipți, începem un nou tratament de aromaterapie. Drumul e larg, ca să gumesc, o adevpratră promenadă. Trunchiurile copacilor formează adevărate opere de artă 3D. A început să se încălzească. Trecem de locul în care acum 2 ani l-am întâlnit pe Yves De Belleval, un bătrânel din Canada, care de 3 luni de zile ”pendula” între Santiago de Compostela și Sarria. Mergea între aceste puncte, după care se întorcea pe același traseu. Am remarcat atunci, din discuții, că a vizitat Sighișoara și a fost deosebit de încântat de cetate. Să vezi cât e de mică lumea.

Printre crengile copacilor se întrezărește, destul de timid încă, soarele. E plăcut. Drumul e relativ drept, fără urcușuri și coborâșuri, asta deocamdată. Trecem peste un pârâiaș cu o apă limpede de puteai număra firele de nisip de pe fundul albiei. A se interpreta ca o metaforă, căci pe fund sunt bolovani și pietriș. Asta e literatura, o adunătură de metafore care în final, te duc la psihiatru, dacă iei totul mot à mot.

Ieșim din pădure, soarele e deja sus pe cer. În față se vede un posibil bar. Spun posibil, deoarece se văd mulți pelerini oarecum grupați. Ne apropiem. Întradevăr e ”Bar Kilometro 15”. Ne oprim și noi, căci nu putem face notă discordantă cu tovarășii noștri de drumeție. Comandăm 2 juice fresh de portocale. Se pare că presa lor merge continu. Toți beau juice de portocale stors pe loc.

La o masă alăturată stau un grup de fete din Italia. Deoarece șapca mea, cred eu, este unică pe Camino, intră în vorbă cu noi. Așa aflăm că vin de la Sarria și sunt din Palermo. Cum ele au ajuns la terasă după noi, le lăsăm să își consume în liniște cafelele, ele fiind o excepție de la ”regula” generală numită juice.

Ne continuăm drumul. Vremea e frumoasă, eucalipți sunt la post, deci totul e sub control. Peisajul e superb. Ne oprim să facem poze și să admirăm priveliștea. La un moment dat auzim din spate: ” Ehi rumeni”, ceea ce ulterior am înțeles că însemna: ”Hei românilor”. Erau italiencele noastre. Ne oprim să le așteptăm. Facem poze, ne

Pe aici l-am întâlnit pe bătrânul canadian

Barul ”Kilometro 15”

Prietenele noastre italience

îmbrățișăm și ele pleacă grăbite, deoarece doresc să ajungă azi la Santiago de Compostela.

Începe un urcuș destul de neplăcut, asta după atâta relaxare. Fetele s-au pierdut de mult din câmpul nostru vizual. În liniștea pădurii pe care nici măcar păsărelele nu îndrăznesc să o tulbure, se aud zgomote ciudate. Ne apropiem și constatăm că un grup statuar de muncitori ”plantau”, în mijlocul pădurii o bornă de marcaj pentru pelerini. Erau 2 muncitori care lucrau și altul care îi supraveghea. Diviziunea muncii. Primim acceptul de a fotografia borna ce aștepta să ajungă în poziție de ”lucru”, dar fără să apară muncitorii în cadru. Noroc că eu imortalizasem acțiunea de la distanță, așa încât întregul dispozitiv e imortalizat. Noi nu reușim să reparăm niște gropi în șosele, și ăștia montează borne kilometrice în mijlocul pădurii. Când vom ajunge și noi la această performanță?

Circulația e din ce în ce mai intensă. Parcă suntem duminica în Herăstrău. Pelerini pe jos, alții pe bicicletă. Unii poartă botniță, dar cei mai mulți nu. Nu pot spune că e un ”dute vino” intens, căci practic e doar ”dute”. Cred că foarte puțini se vor opri la Monte do Gozo, ca noi. Marea majoritate au ca țintă pentru azi, Santiago de Compostela. De fapt logica noastră prin oprirea la Monte do Gozo este una de strategie evoluată. Dacă am merge direct la Santiago de Compostela și noi, am ajunge dupămasa obosiți și în timpul rămas ce să vizitezi mai întâi? Așa, de la Monte do Gozo până la Santiago de Compostela sunt doar 6 - 7 km, deci avem o zi întreagă la dispoziție pentru vizitare, ... iar Carmen pentru shopping de souveniruri.

Cum amintirile mele sunt practic încă vi, dacă nu mă înșeală memoria, Carmen în următorii 200 m va fi pusă în fața unui vânzător ambulant de souveniruri. Memorie de elefant, omul cu souvenirurile e la post. Exact unde se termină urcușul și poteca o ia la dreapta pe lângă lizieră, omul nostru tronează peste 4 mese pliante pline cu mărunțișuri.

Știind lecția, fac poze de la distanță și pândesc momentul când e ocupat cu un cumpărător și mai imortalizez și conținutul tarabei. Cu 2 ani în urmă, individul îmi atrăsese atenția că nu am voie să îl fotografiez fără acordul lui. Corect, așa că acum mă conformez. Fac poze când el vorbea cu un cumpărător, și cum nu e frumos să intervi când doi discută, consider că aș fi primit acceptul dacă ar fi fost atent la mine. Bineînțeles că plecăm, dar nu înainte de a lăsa ca ofrandă vreo 20 euro, asta și ca recompensă pentru pseudo acceptul de a se lăsa fotografiat. Mulțumită Carmen de ”recoltă”, o luăm din nou la pas.

Ieșim din pădure. Drumul merge paralel cu liziera, dar și cu autostrada care duce la Santiago de Compostela. Soarele începe să își facă de cap. Cât am mers prin pădure, a fost super OK, acum, la drum deschis e cam deranjant.

Ne oprim în fața unui monument dedicat pelerinilor care sunt în drum spre racla cu moaștela Sfântului Iacob. Nu puteam pierde ocazia de a ne face o poză amândoi lângă monument, așa că apelez la un domn cam la vreo 60 de ani, pelerin și el, să ne prindă pe amândoi în poză. Carmen nu e de acord cu solicitarea mea, dar eu știu că pelerinii sunt foarte săritori atunci când cineva îi roagă ceva. De fapt e un fleac, așa

Se refac marcajele prin pădure

Trafic intens

Comerț în mijlocul pădurii

Ne apropiem de aeroportul Santiago

că rugămintea mea găsește îngăduință și așa apărem amândoi în poză. De cele mai multe ori eu sunt ”pozarul”, căci lui Carmen nu îi place îndeletnicirea asta. În jurul statui și pe ea, cei care au trecut pe aici au lăsat amintiri, de la pietre aranjate ca piramide, la bilețele și poze.

Plecăm mai departe. Coloana de pelerini e din ce în ce mai consistentă. Începe un coborâș lin, ne despărțim de autostradă, pe care nu o traversăm. În stânga apare gardul aeroportului. Poteca se îngustează, trecem peste un pârâu ce vine de undeva din zona împrejmuită. E roșu. Apa e roșie, nu râul. E clar că străbate niște roci bogate în zăcăminte de fier. Toată lumea e grăbită, nimeni nu se oprește să admine frumusețea.

Lăsăm în stânga aeroportul și intrăm în San Paio de Lavacolla. Localitatea aparține municipiului Santiago de Compostela, fiind situat în centrul-sud al provinciei A Coruña, fiind un oraș din parohia San Paio de Sabugueira.

În satul San Paio, se remarcă structura sa medievală grupată în jurul capelei sale, și o fântână la câțiva metri distanță. Cu 2 ani în urmă aici am fost martori la începerea marșului a unui număr de cam 40 de copii, de vârste diferite, toți cu autism și handicap psihic și motor. Copii au coborât dintr-un autocar, fiind însoțiți de 14 educatori și părinți. Erau originari din Gran Canaria. Veniseră să parcurgă pe jos ultimii km până la Santiago. Încolonați, pe măsură ce treceau printre pelerini, aceștia îi aplaudau. Să le vezi chipurile care radiau atunci cânt treceau, în uniformele lor printre pelerinii care aplaudau. Eu cred că nu poate exista ceva mai impresionant decât această fericire ce se citea pe chipurile lor. Da, și ei erau în stare de ceva. Carmen a luat de mânuță o fetiță și au mers așa, una lângă alta, o bună bucată de drum. Parcă se cunoșteau de o viață.

Ca și atunci, ne oprim la barul Casa de Comidas. Încă e devreme de bere, așa că ne limităm la cola și câte o porție de tortila cu legume, după mine, un fel de salată de beuf cu ou prăjit. Nu are importanță conținutul, important e faptul că e delicios.

După masa copioasă, parcă nu îmi mai vine să mă scol și să plec. Totuși, trebuie. Ne oprim la Iglesia Abierta, situată în imediata apropiere. E deschisă. Aici, cu 5 ani în urmă am întâlnit tânărul care, fără să scot un cuvânt, mi-a spus că sunt danez și sunt ortodox. Nici până acum nu îmi dau seama cum a putut vedea asta, mai ales că atunci când am intrat stătea cu spatele și vorbea cu o pelerină venită din Arhus, Danemarca, la cam 110 km de unde stăteam eu pe atunci. De data asta, nu mai e tânărul respectiv, ci un domn cam plictisit de îndatoririle lui.

Ne afundăm din nou în pădure. Poteca urcă ușor. Parcă s-a mai micșorat afluiența de pelerini, semn că cei care își doresc să ajungă azi la Santiago au iuțit pasul.

Intrăm în A Lavacolla. Lavacolla este la periferia orașului Santiago de Compostela, este una dintre ultimele opriri pentru pelerinii care merg pe Camino de Santiago de-a lungul Drumului Francez și a altor rute

Terasa Casa de Comidas

Iglesia de Santa Lucia (San Paio)

Din nou printre eucalipți

Nu e miting împotriva vaccinării ...

care vin din est. Numele său ar putea suna familiar, deoarece satul este locul în care se află aeroportul internațional Santiago.

Tradiția spune că la Lavacolla, în locul cunoscut sub numele de As Pontes, în pârâul care formează confluența a două pâraie, pelerinii se opreau să facă baie și să-și curețe hainele înainte de a intra în orașul Apostolului, iar de acolo numele ce dă numele localității. Această teorie sugerează că numele Lava-colla ar putea proveni de la cuvintele „lavar” (a spăla) și „cuello” (gât), care înseamnă „a spăla gâtul”.

O altă teorie s-ar referi la vremurile pre-pelerinaj și ar avea mai mult de-a face cu geografia locului: denumirea de Lava (pășune joasă sau câmp) și Colla (deal) ar însemna pășunea joasă de lângă deal.

Oricare ar fi originea numelui său, Lavacolla încă vede mii de pelerini trecând în fiecare an, apropiindu-se de punctul final al Camino: Santiago de Compostela, chiar dacă nu se mai spală în râu.

În Lavacolla, biserica cu hramul San Paio, construită în secolul al XIX-lea, cu un luminator deasupra ușii principale, este precedată de o frumoasă scară și de un transept din granit. Nu atât de important, dar la fel de frumos este locul unde se află capela San Roque, renumit sfânt iacobian. Un exemplu de arhitectură impunătoare a zonei în secolul al XVIII-lea este Pazo de San Xordo. Foarte aproape de biserica Lavacolla se află locul As Pontes, de mare tradiție iacobiană, iar la câteva sute de metri și după ce se trece un pod peste pârâul Lavacolla, iese în fața drumețului Vilamaior cu Castro de Mendes al său care este o proprietate privată în mijlocul satului, într-un cadru natural, precum și o fântână abia vizibilă. Toate acestea în mijlocul unui mediu peisagistic excepțional și frumos.

Privind de lângă biserică, jos e o agitație mare. Reflectoare, microfoane, lume ce se agită brownian, asta la prima vedere. De fapt e un fel de demo a serviciului de ambulanțe spaniol. Bănuiesc că au și ei Arafatul lor, dar sper că e mai logic ca al nostru, care e unic pe planetă pentru lipsa sa de logică.

Trecem pe lângă întreaga scenetă, traversăm șoseaua care leagă Aeroportul de Santiago, trecem pe lângă tenda (magazin universal de cartier) unde altădată beam o cafea de la automat, trecem râul destinat ”igienizării pelerinilor” și începem un urcuș destul de abrupt. Aici am reîntâlnit din nou grupul de copii care mergeau hotărâți. Felicitări celor care au organizat această excursie. Cât de mult a însemnat pentru acei copii faptul că cei din jur recunoșteau că sunt și ei în stare de ceva.

Continuăm urcușul. Până la Vilamaior mai avem 2 km. Începe oboseala să își revendice drepturile. Mai avem puțin. Ajungem la un bar, Casa de Amancio. Începem să facem popasuri din ce în ce mai dese, găsind tot felul de pretexte. Ne oprim aici. Doar o cola și atât.

Ne refacem forțele și o pornim din nou la drum. Urcușul s-a terminat. Drumul devine o șosea în toată regula. Asfalt, marcaje, treceri de pietoni, adică tot tacâmul. În minte mi se perindă toate detalile drumului. Pe partea dreaptă apare Stația TV Galicia, singura stație TV

... și nici împotriva pelerinilor

Mai sunt 10 km

Bine meritat repaos la Casa de Amancio

În drum spre TV Galicia

Stop ... shoping de souveniruri

care emite doar în galiciană. Clădirea e imensă, aici sunt inclusiv studiourile de transmisie. Galicienii sunt foarte mândri de trecutul lor, sunt adevărați naționaliști, în sensul bun al cuvântului. Sunt speciali, se deosebesc de ceilalți spanioli, sunt ca un fel de ardeleni de la noi. Atenție, mă refer la ardelenii adevărați, nu cei de acum care și-au denaturat aproape total sentimentele de compasiune și ospitalitate.

Trecem pe lângă studiouri și coborâm. Aici, ghinion, cum zice sasul, pentru mine și rai pentru Carmen. Știam de Campingul San Marcos, dar nu aveam cum să îl evit, căci e chiar în drumul nostru. Ce să facem, intrăm. Barăci cu suveniruri de toate felurile și prețurile. Carmen e în al nouălea cer. Asta e, eu încerc să stau mai retras, dar Carmen îmi solicită sfatul. Eu pe drum îi sugerasem să facă o listă cu cei cărora trebuie să le luăm câte o atenție, nu să luăm engros și apoi să vedem cui și ce să le dăm. De bună seamă, părerea mea s-a volatilizat în neant, așa că ...

Într-un final reușim să potolim setea de shopping a lui Carmen și să ne continuăm drumul. Suntem într-o suburbie a localității Monte do Gozo. Mai avem puțin și ... vine berea de bun venit.

Începem urcușul pe strada care duce la Monumentul Pelerinului. Trecem pe lângă barul unde cu 5 ani în urmă Correos îmi lăsase bagajul ... și șoc total. Unde e monumentul? În locul lui e doar o movilă de pământ, nimic, nimic altceva. Acest monument era o emblemă a pelerinilor. În primul moment merg pe ipoteza că și ăștia au un fel de USR în guvernul lor, un fel de partid demolator de tradiții și istorie.

Pe movila goală, câțiva pelerini mai privesc dezorientați jalnicul peisaj. Cum oare a fost posibil un asemenea atentat la patrimoniul Camino? Cum a fost posibil un asemenea sacrilegiu?

Asta e, sunt fericit că eu am prins monumentul în toată splendoarea lui. Privind în urmă retrăiesc momentul când în fața lui m-am fotografiat cu Carlos, un preot tânăr venit din Madrid pe Camino, împreună cu un grup de tineri. Retrăiesc momentele când mă simțeam mic lângă colosul de oțel, și mă identificasem cu el, în calitatea mea de pelerin.

Monte do Gozo (Dealul Bucuriei) este un deal din Santiago de Compostela, Galiția, Spania. Este cunoscut pentru că este locul unde pelerinii creștini de pe Camino de Santiago (Drumul Sf. Iacob) au primele vederi ale celor trei turle ale destinației lor, Catedrala Santiago de Compostela. Situat la 370 de metri altitudine, este ultimul deal al pelerinilor și ultima oprire înainte de a ajunge la catedrală, cu aproximativ o oră de mers până la capăt și, prin tradiție, este locul în care ei strigă de bucurie atunci când văd în sfârșit sfârșitul drumului lor.

Monte do Gozo se află la aproximativ șase kilometri în afara centrului orașului și este accesibil inclusiv cu o călătorie de 20 de minute cu autobuzul local, în alternativă la mersul pe jos. Este la mai puțin de un kilometru distanță de micul cătun San Marcos. Se ridică la 70 de metri deasupra potecii dinaintea lui și la 110 metri deasupra orașului. Este, de asemenea, un site popular pentru bicicliști.

Monumentul așa cum era el odată

... și așa arată el acum ...

... și atât a mai rămas din el

Un prânz la Monto do Gozo

Dormi în pace Paudio

Dealul prezintă marea dezvoltare fiind Ciudad de Vacaciones Monte do Gozo (Orașul de vacanță Monte do Gozo), construită în 1993 în beneficiul pelerinilor, care include un hotel/hostel întins, în stil bungalou, cu 500 de paturi, un teren de camping, marele Auditorio Monte do Gozo pentru concerte în aer liber (care a prezentat mari artiști internaționali de muzică populară) și grădini și poteci, toate pe 65 de hectare. A fost construit inițial în 1993 pentru a fi folosit de pelerini și a dus la o remodelare a dealului. Sponsorizat de administrația locală împreună cu Anul Sfânt local de Ziua Sf. Iacob din acel an, unele aspecte ale dezvoltării (în special locul concertului) au atras furia Bisericii, care a preferat să se concentreze mai mult pe semnificația religioasă a zonei. În timp ce hotelul/hostelul a ajutat la eliberarea orașului propriu-zis de presiunea de cazare în zilele de vârf, aspectul său în sine nu a fost întotdeauna privit în mod favorabil, o carte numind-ul o „durere modernă”, iar alta caracterizând-ul drept „zdrobitor de suflet”.

Camino este asfaltat în această porțiune. Dealul este înconjurat de eucalipt, care, împreună cu structurile suburbane, au ascuns în mare măsură perspectiva potențială a catedralei de la Monte do Gozo în timpurile recente. Scriitorul de ghidul Camino John Brierley îi avertizează pelerinii să nu se aștepte prea mult de la această oprire și spune că „Micuța capelă San Marcos este singurul lucru rămas pe deal care dă vreun sentiment de istorie acestui loc cu sunet romantic.” Papa Ioan Paul al II-lea a vizitat dealul pentru a conduce slujba finală din august 1989 a Zilei Mondiale a Tineretului din acel an. Deasupra ei se află sculpturi, cea mai dominantă a fost plasată pentru a sărbători acel eveniment și înfățișează pe baza ei atât vizita lui Ioan Paul, cât și un pelerinaj al Sfântului Francisc de Assisi la începutul secolului al XIII-lea.

Și din toate astea a rămas o coamă de deal cu aspect deșertic, cu iz de sol lunar. Chiar și Capela San Marcos e închisă. Două voluntare împrăștie pliante cu Catedrala din Santiago de Compostela. Totul e trist și dezolant. La Capela San Marcos slujea un preot negru care oficia slujba de Misa într-un mod original. Cânta și se acompania singur la chitară. Ani de a rândul, căci eu aici obișnuiesc să fac ultimul popas înainte de Santiago de Compostela, participam la slujbele oficiate de acest preot. Erau momente plăcute, pot spune, fără să greșesc, că erau momente cu încărcătură spirituală, de care nu te puteai bucura în multe biserici de pe Camino.

Trecem pe lângă placa comemorativă pusă în onoarea lui Paudio Molonghney, pelerin și preot (1947 - 2015) și coborâm spre recepție. Locurile ne sunt cunoscute, suntem ca acasă. Trecem pe lângă restaurantul complexului și brusc ne reamintim, ca să respectăm istoria, ”brusc eu îmi reamintesc” de tradiția cu berea de bun venit. Așa că înainte de a ne caza, facem o oprire la una din mesele restaurantului. Cum e deja ora prânzului, profităm de ocazie și comandăm o supă cremă de linte și tortila, fiind singurele mâncăruri vegetariene disponibile la ora asta. A nu se înțelege greșit că berea a fost exclusă din meniu, nu, cu ea am început, continuat și sfârșit masa. După masa copioasă ne îndreptăm satisfăcuți spre recepție. Suntem cazați în camera nr. 1, normal pentru persoane cu state vechi în complex.

Capela de San Marcos

Am ajuns

... și a venit și ora cinei

Facem un duș și ieșim la plimbare prin complex. Mai urcăm odată până la fostul monument, lipsește în continuare. Capela e tot închisă. Ne învârtim prin jur, în speranța că totuși la ora 19,30 se vor deschide ușile și preotul cu chitara va apare. Din păcate totul rămâne ferecat.

Această mică capelă are o istorie plină de subînțelesuri. Legenda spune că: ”Sfântul Marcu făcea pelerinajul la mormântul apostolului Iacov când i s-a alăturat un pelerin care purta, legat de toiag, un număr mare de pantofi uzați. Acesta din urmă i-a povestit sfântului despre locurile prin care trecuse, în detaliu, în timpul călătoriei sale din Germania în Galiția. Sfântul l-a întrebat pe pelerinul vorbăreț cât timp îi mai trebuie lui ca să ajungă la Santiago, iar el i-a răspuns că catedrala este încă atât de departe încât va trebui să poarte un număr similar de pantofi cu cei pe care îi înfășurase în toiagul său înainte de a putea ajunge acolo. San Marco, epuizat, a renuntat la continuarea pelerinajului și a construit în acel loc capela care astăzi îi poartă numele.

Este de la sine înțeles că pelerinul în cauză era diavolul, mereu gata să descurajeze și să inducă în eroare pelerinii în drumul lor spre țelul sfânt. Dacă Sfântul Marcu ar mai fi făcut câțiva pași, ar fi văzut turlele catedralei și ar fi observat înșelăciunea. Dar legendele ascund întotdeauna un sens mai profund”.

Într-un târziu coborâm la restaurant să cinăm. Așa cum e ... oarecum firesc, unii dintre noi mănâncă pește, în timp ce alții se desfată cu salată mixtă cu asparagus și cu bere.

A fost o zi plină în care am avut ocazia să retrăiesc multe momente plăcute din drumețiile anterioare, să cunosc oameni noi și să trăiesc clipe de tristețe atunci când am constatat dispariția Monumentului.

Noapte bună.

<u>Scorul zilei până la Catedrală:</u>
9573 pași
6,7 km
1,53 ore

Gata de plecare, în zare Santiago

24 august 2021

A fost o noapte superbă. E răcoare, dar numai bine de mers. Facem deja tradiționalele poze de plecare. Azi vom ajunge în fața raclei cu moaștele Sfântului Iacob. Avem 6 km până acolo și o zi întreagă de ”zburdat” prin orașul vechi. Triști că nu am avut cum să participăm la o slujbă Misa în Capela San Marco, vom compensa frustrarea cu o Misa în Catedrala mare din Santiago. Sper că nu va fi tot în renovare ca anul trecut.

Începe coborârea spre oraș. Trecem pe lângă curtea cu statui din piatră. Pe un portal, tot de piatră, portal ce limitează în spate curtea, doi câței ne privesc curioși. Curiozitatea lor se pare că se datorează faptului că, la ora asta, nu prea sunt pelerini pe drum. Trecem de ei, lăsându-i să se minuneze în continuare și traversăm autostrada ce intră în oraș. Am intrat deja în suburbiile orașului. Locuri cunoscute.

Santiago de Compostela se află la aproximativ 35 km de coasta Atlanticului și la 74 km sud de orasul La Coruña, fiind punctul terminus al faimosului traseu medieval de pelerinaj Camino de Santiago -

În zare Santiago de Compostela

Câinii de sus sunt reali

Și romanii ne urează bun venit

Suntem în Santiago de Compostela

Santuario de San Lazaro

Drumul lui Iacob. Este capitala istorică a provinciei spaniole Galicia, iar denumirea orașului reprezintă numele spaniol al Sfântului Apostol Iacob.

Numele Santiago vine de la apostolul Iacob (Sfântul Iacov = Santiago) care a mers în această parte, cea mai de nord-vest a Spaniei, numită de romani „Finis Terrae”, „sfârșitul lumii”, pentru a predica și a converti oamenii la creștinism.

După ce s-a întors în Palestina în anul 44 a.C., a fost luat prizonier de Herodes Agripa și torturat până la moarte. Regele a interzis să-l îngroape, dar noaptea discipolii lui Iacov au furat trupul și l-au adus, într-un sarcofag de marmură, la bordul unei bărci mici. Curentul mării a condus barca spre coasta spaniolă, în portul capitalei provinciei romane, Iria Flavia. Aici Apostolul a fost îngropat într-un loc secret într-o pădure.

Secole mai târziu, în 813, pustnicul Pelayo ascultând muzică în acea pădure a văzut o strălucire. Pentru această strălucire locul a fost numit, în latină, „Campus Stellae”, câmp al stelei, nume care s-a transformat ulterior în Compostela.

Episcopul Teodomiro, care a primit înștiințarea acestui eveniment, a inițiat o anchetă și astfel a fost descoperit mormântul Apostolului.

Regele Alphonse al II-lea l-a declarat pe Sfântul Iacob patronul imperiului său și a construit o capelă în acel loc. Se relatează că de atunci Sfântul Iacob a făcut mai multe minuni, chiar că a luptat cot la cot cu regele Ramiro I în lupta decisivă împotriva maurilor.

Din ce în ce mai mulți pelerini au urmat calea Santiago, „Drumul Sfântului Iacob”, iar capela originală a devenit în curând catedrala noii așezări, Santiago de Compostela.

În secolele al XII-lea și al XIII-lea orașul a avut cea mai mare importanță, iar Papa Alexandru al III-lea l-a declarat oraș sfânt, precum Roma și Ierusalimul. Papa Calixto al II-lea a declarat că pelerinii care au mers la Santiago într-un An Sfânt ar trebui să fie liberi de toate păcatele lor. El Año Santo (Anul Sfânt) este sărbătorit de fiecare dată când ziua Apostolului (25 iulie) cade duminica.

Deci numele Santiago de Compostela a fost preluat de la numele sfântului, deoarece orașul era considerat locul de odihnă a celui mai în vârstă dintre apostoli, fratele Sfântului Apostol Ioan.

În fața noastră apare, într-o postură impozantă, un soldat roman, din a cărui atitudine remarc un fel de salut amestecat cu o urare de bun venit. Nu reușesc să rezist ispitei și fac o poză cu el, asta fără să îi solicit acordul. Sper să nu se supere.

În sfârșit suntem în fața semnului care indică faptul că am intrat în Santiago de Compostela. Pe un panou pe care e scris numele orașului, pelerinii au atârnat tot felul de amintiri, plecând de la bocanci uzați, eșarfe, steaguri, bilețele, fotografi, cam tot ce, în conceptul lor, îi

În drum spre orașul vechi

Fântâna acționată din pedale

La fel ca și acum 2 ani, același bar

Pe fundal Biserica San Fructuoso

Catedrala Santisgo de Compostela

reprezintă. Noi facem poze, fără să îmbogățim cu ceva colecția de souveniruri existentă.

Strada e pustie. Localnicii se pare că încă nu s-au sculat. Ici colo câte un pelerin mai iuțește pasul. E încă răcoare. Trecem pe lângă o bancă ce nu a deschis încă. La relanti, trece pe lângă noi o patrulă a Gărzi Civile, un fel de Poliție Locală. Ne privește iscoditor, dar nu observă că nasul meu e deasupta botniței, așa că trec mai departe. Se pare că atenția le-a fost atrasă de Carmen, care purta botnița ”regulamentar”.

Ne continuăm drumul deoarece am decis să ne oprim la ”barul nostru”, acolo unde obișnuim noi să servim micul dejun, atunci când ne aflăm în orașul Sfântului Iacob.

Trecem pe lângă Iglesia San Lazaro. Așa cum e de fiecare dată, ușa bisericii e zăvorâtă. Templu în stil modernist este construit în 1924 de arhitectul J. López Rego. O navă mică cu arcade ascuțite, cu contraforturi și o sacristie posterioară, definesc spațiul interior. Are ușa laterala pentru acces direct din stradă. Este realizată din piatră de granit pe fațade, elementele sale principale și conturul golurilor, restul este din blocuri de gresie. Turnul-clopotniță cu două clopote termină fațada principală. Acum îmi explic de ce e închisă, dar măcar o ștampilă pe credențial și tot putea să aibă.

Trecem pe lângă fântâna de pe trotuar, acționată cu pedale. Adică, vrei apă, calci pe o pedală, ca la pian. Acum e secată, deci ieșită din uz. Și așa, ajungem la barul nostru. Deasupra barului aceleași jamboane de porc, sau vită, ei uite, asta nu știu. Aceeași ospătăriță drăguță, acoperită până peste ochi cu o botniță înflorată. Vezi ce înseamnă simțul feminin al frumosului?

Croissant și americane. În plus eu, juice proaspăt stors. Lângă noi câțiva pelerini se luptă cu bere. Pentru noi nu e încă timpul. Referitor la timp, e doar ora 9, cam devreme pentru locuitorii orașului. Punctul următor de pe agendă e Oficiul Internațional pentru Pelerini. De aici vom pleca diplomați și tot restul zilei e al nostru.

Începe urcușul spre orașul medieval, situat pe un deal. Urcușul e cam neplăcut, deoarece trebuie să ocolim zone întregi unde se lucrează la modernizarea căilor de acces din oraș. Un șantier în toată regula.

Urcăm pe străzi înguste, tipic medievale, mai evităm vreo două șantiere în lucru și ajungem în fața Iglesia San Fructuoso.

Cunoscută sub numele de biserica Las Angustias de Abaixo, Real Angustia sau pur și simplu San Fructuoso, acest templu în stil churrigueresc a fost proiectat de Lucas Ferro Caaveiro în secolul al XVIII-lea. În construcția centrală a planului, iese în evidență grandioasa cupolă semirotundă.

Fațada este concepută pentru a fi privită dintr-un plan superior, din Plaza del Obradoiro, astfel încât decorul este concentrat pe cornișa superioară. Există imaginile celor patru virtuți cardinale: Prudența, Dreptatea, Forța și Cumpătarea. Spaniolii încearcă să le identifice cu cele patru elemente ale virtuții spaniole.

Unii dintre noi sunt cu ochii pe shopping

Pregătiți să intrăm în Catedrală

Coadă ... cam mare la intrare

Moaștele Sf. Iacob

Fațada este completată de o clopotniță împodobită cu suluri și pinacole și o nișă cu imaginea Fecioarei de la Angustias.
În interior, Pietà neoclasică de Antón Fernández o Vello care prezidează altarul principal merită atenție.

Ne oprim pentru câteva momente să admirăm o remarcabilă soluție de ”dirijare” a circulației în orașul de sus. Mașinile care doresc să intre în oraș trebuie să plătească o taxă. Plata se face cu cardul sau pe telefon. După achitare, unul din stâlpi care blochează accesul, parcă intră în pământ, mașina trece și el se ridică din nou la poziția inițială.

Ajungem în piața mare din dreapta Catedralei, în față avem Royal Hospital (un hotel de 5+ stele), iar în stânga, Universitatea din Santiago de Compostele. Știu că drumul spre Officiu e o străduță ce coboară între hotel și universitate, dar, șoc și groază. Și aici se lucrează, așa că suntem nevoiți să ocolim. Asta da ghinion, cum zice sasul.

Ocolim, ce să îi facem. Ajungem la Oficiu. Alt șoc. Trebuie să ne înscriem online, dar eu nu am internet în Spania, și nici fata de anul trecut din Moldova ”aclimatizată” aici, nu se vede a fi prin apropiere. După ”parlamentări” desfășurate într-o limbă ce reunește: engleza, daneza, româna și spaniola, reușesc să primesc acceptul cerbăriței ce păzește intrarea, de a merge în interior la un ghișeu de unde să primesc ”manual” număr de ordine. Am fost obligat să folosesc acest coctail lingvistic, deoarece cerbărița nu înțelegea decât spaniola.

Într-un final, intrăm, ne prezentăm credențialele și aici să vezi nostimadă. Eu cu Carmen am plecat din același loc și am ajuns în același loc și pe diplome la mine scrie că am parcurs 315 km, în timp ce la Carmen scrie că a parcurs 310 km. Nostim nu? E drept că am primit diplomele de la 2 ghișeie oarecum distanțate între ele. Oricum, asta e, practic distanța a fost de 360 km, căci ei socotesc distanța în linie dreaptă, neținând cont de urcușuri și coborâșuri.

Fericiți și ”diplomați”, ne hotărâm să vedem cum putem vizita Catedrala. Se terminaseră restaurările, dar nu se putea intra în Catedrală decât pentru Misa. Dar ... se organizase un circuit special pentru a ajunge la racla Sfântului Iacob și înapoi afară. Coada e respectabilă. Decidem să ne încercăm norocul, căci următoarea slujbă Misa e la ora 19,30 căci cea de la ora 12,30 începuse deja.

Ne așezăm în coadă și încet, încet intrăm. Nu te puteai abate nici la stânga și nici la dreapta, culoarul era marcat cu jaloane și indivizi cu chip feroce vegheau să nu calci alături. Coborâm cele 5 trepte și suntem în fața raclei Sfântului Iacob. Eu îi mulțumesc pentru că mi-a dat din nou posibilitatea de a ajunge până aici. Îi mulțumesc pentru că datorită acestor pelerinaje m-am transformat ca om, m-am redescoperit și ce e și mai important, am descoperit că sunt o minusculă rotiță în Univers. Sunt o minusculă rotiță, dar influientă.

Vizita a fost scurtă. Am intrat pe o ușă laterală și ne-a scos prin ”Sărindari”. Totul a durat, cred, 30 minute, cu statul la coadă cu tot. Din acest moment, spre disperarea mea personală, se dezlănțuie cataclismul denumit popular shopping.

Un prânz pe cinste

În drm spre Oficiul Pelerinilor

Gata, suntem pelerini ”diplomați”

Suntem martorii unei idile pe balcon

Așteptăm la rând la pozar

Acum să nu creadă cineva că vor curge râuri de euro din buzunarele noastre în buzunarele comercianților. Nu, începe sondarea ofertelor. Încerc să găsesc soluții de a întârzia cât de mult posibil declanșarea acestui proces, în care eu voi fi purtat prin tot felul de dughene pe post de ”animal de companie”. Ideea lui Carmen nu e de a cumpăra, ci de privi și admira bijuterii, souveniruri, etc.

Îmi vin în minte 2 idei. În drumul spre Catedrală, am văzut un fotograf care făcea poze retro ca de epocă cu un o cutie foto de lemn ca în vechime. E o ideie bună să beneficiem de oportunitate, mai ales că prietenul meu brazilian care făcea caricaturi, nu apăruse. Ok, ne îndreptăm spre pozar. Ghinion, în drum spre el, Carmen este nevoită să intre într-o dugheană ce vindea souveniruri. Ajungem la omul cu camera foto, și pozăm ca adevărate staruri hollywoodiene. Poza a ieșit, surprinzător de super. Sunt sigur că va deveni o amintire de preț pentru noi. Vezi ce înseamnă să ai un ”capricorn” în echipă?

Acum vine a doua ideie, e ora prânzului. Ideia e primită cu ovații nedesimulate, mai ales că sărisem peste berea de bun venit, lucru total nepermis.

Decidem să servim masa tot acolo unde mâncasem și anul trecut. E un restaurant mic, dar intim, pe străduța ce duce către Oficiul Pelerinilor. Anul trecut am mâncat acolo o supă cremă galiciană delicioasă. Intrăm cu un entuziasm ce se putea citi ușor pe fața noastră. Intrăm, căci afară toate mesele erau ocupate de pelerinii care așteptau să intre și să își ridice diplomele. Începem cu berea. Superbă și bine venită, continuăm cu supa cremă galiciană. Aceeași supă ca cea de anul trecut. Ca să nu existe dubii, nu e cea de anul trecut, e proaspătă, gustul e același. Continuăm cu o superbă lasagnia cu mozarela pe deasupra ... și încheiem masa așa cum am început-o, adică tot cu bere.

Epuizând cele 2 idei salvatoare, sunt nevoit să merg la shopping. ”Bântuind” pe străduțele înguste pline de pelerini și turiști, în special coreieni, sunt martorul unei idile ce se săvârșea pe balconul unei case. El, stătea pe balcon și se pare că citea niște poezii, ea, tot pe balcon, dar la un etaj mai sus, era tristă căci se pare că părinții erau împotriva relației lor. Ei da, Romeo și Julieta, varianta spaniolă. Le imortalizăm zbuciumul sufletesc, chiar dacă erau de fapt personaje gonflabile.

Constat faptul că memoria lui Carmen este una supradimensionată. Și-a adus aminte că după colț e o bijuterie, Maeloc, bijuterie pe care o vizitase și anul trecut. În fața unei asemenea revelații nu am cum să mă opun. Intrăm, întradevăr lucruri minunate, dar spre ghinionul nostru, scumpe pentru bugetul unui pelerin la sfârșit de drum. A nu se înțelege greșit, sfârșit de drum se referă la Camino Primitivo, căci la anul ne așteaptă Camino Sanabres.

Privesc ceasul, adică telefonul și o nouă ideie salvatoare mă străfulgeră. E ora 13,40 și noi nu ne-am cazat încă, așa că ... fuguța spre albergue Costa Azul, acolo unde eu, cu excepția primului Camino, am fost client fidel.
Cum drumul ne este cunoscut, coborâm pe străduța ce duce la albergue. În loc să o cotim la dreapta, așa cum ar fi fost normal,

Shopping, shopping, shopping ...

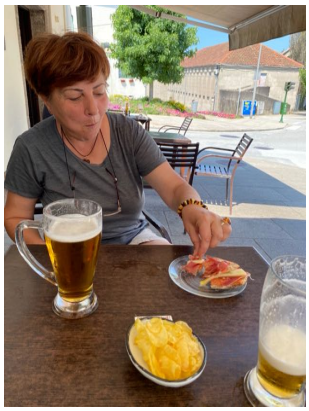
... și bere

În sfârșit am ajuns

Ura, avem Misa azi ...

traversăm strada pentru a saluta pe cei 2 tineri ce aveau un mic bar pe colțul străzii opuse. Ne așezăm pe terasă la o masă și în scurt timp poposește în fața noastră două beri. Așa cum e obiceiul în Spania, berea nu se servește goală. Din partea casei se servesc mici sandwishuri și chipsuri. Cum sandwischul era cu carne, Carmen se sacrifică și mănâncă și porția mea, iar eu rămân cu chipsurile. Sincer să fiu, nu mă așteptam la atâta spirit de sacrificiu din partea lui Carmen.

Îndeplinim ritualul până în cele mai mici detalii și traversăm din nou strada, de data asta cu intenția nedesimulată de a ne caza. La recepție același băiat ca cel din ultimele 4 dăți. E soțul barmaniței de la barul din apropiere, care ne-a salvat când uitasem bețele la albergue.

Primim o cameră lux. Dacă dățile anterioare aveam cameră cu grupul sanitar comun, pe hol, de data asta suntem boieri. Camera cu vedere spre Catedrală și grup sanitar în cameră. Acum să nu vă închipuiți că scaunul de wc era lângă pat, nu, era o încăpere cu ușă ce dădea în dormitor.

Facem un duș recomfortant și ne trântim în pat. E cumva impropiu să spui că te trântești în pat, mai corect e să spui că ne-am așezat în pat. Oboseala își spune cuvântul și adormim aproape instantaneu.

La ora 17,00 sună ceasul, mai bine zis alarma telefonului. E timpul să ne pregătim pentru Misa de la ora 19,30. Ajungem la intrarea în Catedrală. Coada e imensă, dar ne așezăm cuminți la rând.

Catedrala din Santiago este biserica-mamă a Arhiepiscopiei de Compostela. Este sediul Arhiepiscopului său și acesta este motivul pentru numele catedralei. Îi datorează singularitate locației mormântului Sfântului Apostol Iacob, care din secolul al IX-lea l-a transformat într-unul dintre cele mai importante sanctuare ale creștinătății, primind pelerini din întreaga lume.

Este, înainte de toate, o casă de rugăciune și centrul vieții sacramentale, care favorizează reconcilierea cu Dumnezeu prin sacramentul pocăinței și creșterea vieții creștine prin Euharistie. Contextul său este plin de ecouri istorice și spirituale.

Catedrala Santiago de Compostela este una dintre cele mai importante structuri religioase din întreaga Spanie, mai ales pentru că marchează sfârșitul celor 790 de kilometri care alcătuiesc ruta de pelerinaj Camino de Santiago. Situat în regiunea Galicia, în nord-vestul Spaniei, este o atracție-cheie vizitată atât de turiști, cât și de localnici.

Construcția catedralei Santiago de Compostela a început în 1075, în timpul domniei lui Alfonso VI. A fost construită sub conducerea episcopului Diego Peláez, pe locul unei biserici vechi dedicată Sfântului Santiago sau Sf. James, așa cum este cunoscut în limba engleză.

Lucrările la catedrală s-au oprit după etapele inițiale și nu au continuat până în 1100, când arhitectul Master Esteban a creat trei nave în

După Misa, liber prin Catedrală

Ultima cină pe pământ spaniol

formă de cruce latină. Construcția s-a desfășurat pe tot parcursul secolului al XII-lea, iar numeroase extensii au fost adăugate de-a lungul anilor în diverse stiluri arhitecturale, inclusiv în stil romantic, gotic, baroc, plateresc și neoclasic.

În 1188, maestrul Mateo a preluat construcția catedralei și a adăugat una dintre caracteristicile sale cele mai spectaculoase - Gloria Portico, care este principala sa intrare. Este decorată cu 200 de figuri reprezentând Apocalipsa și figura Sfântului Iacob, primind pelerinii la sfârșitul călătoriei lor. Bazilica a fost în cele din urmă sfințită în 1211 în timpul domniei lui Alfonso IX.
Catedrala Santiago de Compostela marchează, desigur, sfârșitul Camino de Santiago, traseul de pelerinaj care acoperă aproximativ 790 de kilometri de la Saint-Jean-Pied-de-Port din Franța, în partea de sus a Spaniei. Din acest motiv, catedrala a devenit un loc de o mare importanță pentru mulți, indiferent de motivul lor de a merge pe traseu, și este un loc foarte plin de spiritualitate. Aici se întâlnesc multe trasee, căci așa cum ”toate drumurile duc la Roma”, în Spania, toate drumurile duc la Santiago de Compostela.

Unul dintre cele mai interesante elemente despre catedrala este faimosul Botafumeiro, o cădelniță mare care dispersează miros de tămâie în mijlocul enoriașilor. Cu o greutate de 53 kg și cu o înălțime de 1, 5 m, acesta este unul dintre cele mai mari din lume și este suspendată la 20 de metri deasupra mulțimii printr-un sistem de frânghii și scripeți. La ocazii speciale, iar după unele misa, Botafuemeiro este eliberat de o echipă de opt tiraboleiros care o penduleză sub cupolă la viteze mari de până la 68 de kilometri pe oră. Se crede că această tradiție a început pentru a acoperi mirosul miilor de pelerini care soseau la catedrală după eforturile lor.

Intrăm, înăuntru lume multă. Aproape toate scaunele sunt ocupate. Cu greu găsim 2 scaune libere. Ne așezăm și așteptăm să înceapă slujba. Am o mică altercație cu o tânără a cărui ochi nu se vedeau de botniță. Îmi reproșează că am tras scaunul prea aproape de al ei, cu alte cuvinte nu am respectat distanța socială decretată de Arafatul lor. Femeia e cu soțul, iar faptul că suntem în biserică mă împiedică să dau curs primului impuls, acela de a îi explica ce e cu distanțarea socială. Păcat de ea, tânără și cu creierul spălat și lustruit.

Intră preoții și începe slujba. E parcă mai lungă ca de obicei, dar e frumoasă. Nu am prea înțeles mare lucru, deoarece stăteam destul de departe de altar, iar spaniola folosită nu prea avea rezonanță cu minimul meu de spaniolă. Se termină slujba, mă ridic și merg în față să fac poze, cum de altfel toți fac, cu excepția fetei distanțată social, ce pare a fi localnică.

Ieșim din Catedrală și răsuflu ușurat. Magazinele, încet, încet se închid, așa că rolul meu de ”animal de companie” ia sfârșit.

Decidem să ”luăm masa în oraș”, adică să abandonăm terasa cu supă galiciană și să ne așezăm la o masă în buricul târgului, așa, ca o sărbătorire a victoriei noastre care am dovedit cel mai greu traseu, Camino Primitivo.

Iar, unii pește, alții cartofi prăjiți

... și din nou shopping

... și din nou ”acasă” la culcare

E ora 12 noaptea și nu pot să dorm

Micul dejun în aeroport

Și ca festul să fie deplin, începem cu bere, căci au spaniolii o bere trăznet.
Meniul este din nou diversificat. Unii dintre noi optează pentru merlucius cu cartofi natur, în timp ce alții se rezumă la cartofi prăjiți și salată mixtă. Oricum, berea salvează situația.

După o masă atât de copioasă, ne îndreptăm spre albergue. Trebuie să nu uit să îl rog pe băiatul de la recepție să comande un taxi pentru mâine dimineață la ora 7,00 ca să ne ducă la aeroport.

În drum spre Costa Azul, domiciliul nostru temporar, trecem inevitabil pe lângă magazine de bijuterii și souveniruri. Noroc că sunt închise, dar și admirarea produselor expuse în vitrine e ceva ce nu trebuie ratat.

Într-un final ajungem la albergue. Băiatul de la recepție tocmai se pregătea să plece, așa că l-am prins pe ultima sută de metri. Face comanda, așa că urcăm mulțumiți în cameră.

A fost o zi plină de surprize și mici aventuri. Mă obsedează mica divergență cu fata din Catedrală deranjată de faptul că scaunul meu era prea apropiat de al ei. Uite ce au reușit politicienii să facă din oameni, nu din toți, dar din majoritatea.

Stau întins în pat și încerc să retrăiesc drumul nostru de la Oviedo până aici la Santiago de Compostele. Parcă ieri plecam de acolo. În fața noastră se deschidea atunci un necunoscut, și iată-ne acum, când acel necunoscut a devenit cunoscut.

Pot spune, acum vorbesc doar din punctul meu de vedere, că acest traseu a reușit să îmi arate că fiecare din noi avem anumite limite, dar prin încredere și voință le poți depăși. Și aici mă refer la limite de ordin fizic. Drumul a fost deosebit de greu, cel puțin în primele 6 zile, după care a devenit mai accesibil, dar tot greu. Au avut dreptate cei care au spus că acest traseu este cel mai dificil dintre toate care ajung la Santiago de Compostela.

Acum la culcare, mâine vom părăsi visul numit Camino și ne vom întoarce în lumea reală.

Noapte bună.

25 august 2021

E ora 12 , e miezul nopții și nu pot să dorm. Privesc de la geam Catedrala și o tristețe mă cuprinde. Acum înțeleg pe bătrânul canadian pendula între Sarria și Santiago de Compostela de 3 luni.

La ora 7 suntem în fața albergue în așteptarea taxiului. De data asta am împachetat bețele în rucsacul mare, asta ca să evităm la a le mai uita din nou. Suntem gata și sufletește și trupește. A fost, așa cum spunea un preot la o Misa, ”*Camino e o experiență, depinde de fiecare cum poate și mai ales dacă e pregătit să o înțeleagă*”.

Soarele se pregătește să apară

Micul dejun la Santiago, prânzul la Madrid

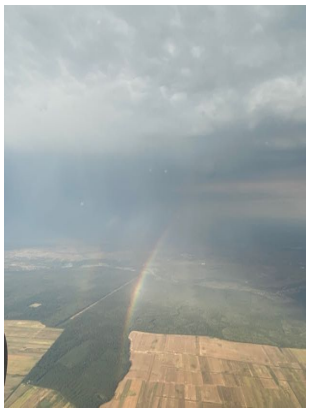

... iar curcubeul deasupra tării

Tot noi după 22 de zile

La ora 7,00 punct, apare taxiul. E un tânăr nu prea vorbăreț, poate și datorită faptului că a fost beneficiarul unei curse atât de dimineață și e un pic mahmur. Drumul a decurs fără incidente, și iată-ne pășind în aeroport. Aici e plin de pelerini. Aeroportul nu e mare, are doar un terminal.

Ne așezăm la coadă ca să facem check-in. De fapt coada e ca să depunem bagajul, căci băiatul de la recepție ne ajutase să facem check-in aseară, online. Vezi ce înseamnă să ai pile?

Scăpăm într-un final de rucsac. Mai avem aproape o oră până la îmbarcare, așa că ... e momentul propice pentru un mic dejun. Cafea, nu bere, croissant și un iaurt cu fructe. Și ca să fie tacâmul complet, mai luăm și un juice, dar care e la sticlă, nu presat proaspăt.

Ne îmbarcăm, zborul decurge normal. Se pare că pilotul cunoștea bine drumul, așa că aterizăm cu bine la Madrid, la terminalul 4. Plecarea spre țară se face de la Terminalul 1, așa că, cunoscători ai zonei, ne prezentăm în stația autobuzului care ne va duce la terminal. E multă lume care așteaptă transportul în comun. De fapt la Terminalul 4 aterizează zborurile interne, iar de la Terminalul 1 pleacă zborurile low-cost, în afara Schengen.

Ajungem la terminal. Mai avem 2 ore de așteptat. Depunem bagajul și ca să treacă mai ușor timpul, luăm o decizie crucială, pot spune - să luăm prânzul. Sincer nu îmi e foame, dar nu mă pot opune deciziei majorității formată din Carmen.

Ne așezăm la o masă. De data asta nu evităm berea. Din nou apar discrepanțe în stabilirea meniului. Unii, respectiv Carmen, se avântă într-o salată cu pește, în timp ce eu aleg un sandwich cu un fel de salată de beuf, fără beuf. Drept desert servim croissante. A fost o masă pe cinste.

Se apropie ora îmbarcării. Ne apropiem de gate, cel puțin eu, cu o tristețe greu de ascuns. Încerc să fac mici glume, asta ca să ascund sentimentele care mă apasă. De fiecare dată, reîntoarcerea acasă după un Camino nu e un moment de bucurie pentru mine.

Zborul decurge normal. La manșă e o pilotească. Se vede delicatețea unei femei în modul cum a pus avionul pe pistă la Otopeni.

Așa cum mi s-a spus la plecare, m-am prezentat la security să îmi recuperez lanterna. Dar, conform milenarei tradiții românești, mi se spune să fac o cerere și să o depun la registratura aeroportului, lucru pe care cu siguranță îl voi face.

Aceasta a fost experiența noastră pe Camino Primitivo. Ne revedem la anul pe Camino Sanabres.

P.S. După 3 săptămâni de cereri și reclamații la Aeroport, SRI, etc., am intrat în posesia lanternei.

Camino Primitivo v01

Ziua	Data	De la	La	Adăpost	Preţ (€)	km	Rsv.	Plt.
1	4 august 2021	Bucureşti (17,40)	Barcelona Aeroport (19,50)	avion	446,70	0,00	da	
1	4 august 2021	Barcelona Hotel Sleep & Fly	Barcelona Hotel Sleep & Fly	hotel	110,00	0,00		
1	5 august 2021	Barcelona Aeroport (07,40)	Asturia (09,15)	avion	0,00	0,00	da	
1	5 august 2021	Asturia (10,00)	Oviedo (11,15)	autobus	58,00	0,00		
1	5 august 2021	Oviedo	Oviedo	Hotel Vetusta	57,75	0,00	da	
2	6 august 2021	Oviedo	Grado	Hotel Auto-Bar	40,00	28,60	da	da
3	7 august 2021	Grado	Casazorrina	La Figal de Xugabolos	58,50	21,70	da	da
4	8 august 2021	Casazorrina	Bodenaya	Albergue de peregrinos de Bodenaya	70,00	13,00	da	
5	9 august 2021	Bodenaya	Tineo	Albergue Palacio de Meras	95,00	13,80	da	
6	10 august 2021	Tineo	Borres	Albergue La Montera	28,00	18,50	da	
7	11 august 2021	Borres	Pola de Allande	Hotel Nueva Allandesa	50,00	14,00	da	
8	12 august 2021	Pola de Allande	Berducedo	Casa de Aldea Araceli	50,00	21,40	da	da
9	13 august 2021	Berducedo	Grandas de Salime	La Barra Hotel	45,00	23,20	da	
10	14 august 2021	Grandas de Salime	A Fonsagrada	Albergue Casa Cuartel	42,00	28,20	da	
11	15 august 2021	A Fonsagrada	O Cadavo	Pension A Marronda	60,00	27,40	da	
12	16 august 2021	O Cadavo	Vilar de Cas	Albergue A Pociña de Muñiz	50,00	16,80	da	
13	17 august 2021	Vilar de Cas	Lugo	Hotel Mendez Nunez	89,00	16,30	da	
14	18 august 2021	Lugo	San Romanda Retorta	Casa Castrelo	34,00	20,40	da	da
15	19 august 2021	San Romanda Retorta	Casacamino	Casa Camino Turismo Rural	90,00	16,70	da	
16	20 august 2021	Casacamino	Melide	Pension Orois	45,00	13,80	da	
17	21 august 2021	Melide	Arzua	Maison de Peregrino	45,00	15,40	da	
18	22 august 2021	Arzua	Pedrouzo	PR Una Estrella Dorada	55,00	19,80	da	
19	23 august 2021	Pedrouzo	Monte Gozo	Benvido do Monto Gozo	85,00	17,20	da	
20	24 august 2021	Monte de Gozo	Santiago de Compostela	Hostal Costa Azul	70,00	8,00	da	
21	25 august 2021	Santiago de Compostela (07,00)	Santiago Aeroport (07,30)	taxi	21,00	6,80		
22	25 august 2021	Santiago de Compostela (09,15)	Madrid (10,30)	avion	371,80	0,00	da	
23	25 august 2021	Madrid (13,40)	Bucureşti (18,15)	avion	0,00	0,00	da	
		Correos			82,00		da	
				Total	**2248,75**	**361,00**		

Adrese albergue

Data	Localitatea	Albergue	Adresa	Tlf.
5 august 2020	Oviedo	Hotel Vetusta	Covadonga 2, 33002 Oviedo	+34 985 22 22 29
6 august 2020	Grado	Hotel Auto-Bar	Florez Estrada 29, 33820 Grado	+34 985 75 26 78
7 august 2020	Casazorrina	La Figal de Xugabolos	Casazorrina 12, 33868 Salas	+34 659 11 37 21
8 august 2020	Bodenaya	Albergue de peregrinos de Bodenaya	Bodenaya s/n	+34 645 888 984
9 august 2020	Tineo	Albergue Palacio de Meras	Calle Pio Cuervo 3, 33870 Tineo	+34 985 90 01 11
10 august 2020	Borres	Albergue La Montera	Borres	+34 625 87 06 79
11 august 2020	Pola de Allande	Hotel Nueva Allandesa	Donato Fernandez 3, 33880 Pola de Allande	+34 985 80 70 27
12 august 2020	Berducedo	Casa de Aldea Araceli	Lugar Berducedo 54, 33887 Berducedo	+34 650 40 56 42
13 august 2020	Grandas de Salime	La Barra Hotel	Av. De la Costa 4, 33730 Grandas De Salime	+34 985 62 71 96
14 august 2020	A Fonsagrada	Albergue Casa Cuartel	Avenida Asturias 19, 27100 Forsagrada	+34 678 51 08 04
15 august 2020	O Cadavo	Pension A Marronda	A Fonsagrada-Lugo, 27116 Pacios de Rebolin	+34 606 16 57 52
16 august 2020	Vilar de Cas	Albergue A Pociña de Muñiz	Vilar de Cas, 29, Vilar de Cas	+34 636 57 13 07
17 august 2020	Lugo (alternativ ???)	Hotel Mendez Nunez	Rua da Raina 1, 27001 Lugo	+34 982 23 07 11
18 august 2020	San Romanda Retorta	Casa Castrelo	Castrelo, 27233 Retorta	+34 68615 38 88
19 august 2020	Casacamino	Casa Camino Turismo Rural	Casa Camino 4, 27205 Palas de Rei	+34 982 03 69 46
20 august 2020	Melide	Pension Orois	Rua Alexandre Boveda 13, 15800 Melide	+34 981 50 70 97
21 august 2020	Arzua	Maison de Peregrino	Rua de Ramon Franco 7, 15810 Arzua	+35 981 50 01 45
22 august 2020	Pedrouzo	PR Una Estrella Dorada	Avenida de Lugo 10-1, 15821 O Pedrouzo	+34 620 01 83 63
23 august 2020	Monte Gozo	Benvido do Monto Gozo	Rua do Gozo 18, 15820 Santiago de Compostela	+34 881 25 53 86
24 august 2020	Santiago de Compostela	Hostal Costa Azul	Rua das Galeras 18, 15705 Santiago de Compostela	+34 602 45 19 06